

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 23.02.2026

Esityslistan kansilehti	1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 Pöytäkirjan tarkastaminen	3
3 Hallintosäännön muutos 23.2.2026	4
- Hallintosääntö muutokset, puhdas versio KH 26.1.2026	7
- Hallintosääntö muutokset, muutokset näkyvissä KH 26.1.2026	154
4 Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteiden sekä konserniohjeen muuttaminen	302
- Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet - diaesitys 1.12.2025	304
- Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa muutokset näkyvissä	311
- Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa puhdas versio	319
- Vantaan kaupungin konserniohje muutokset näkyvissä	326
- Vantaan kaupungin konserniohje puhdas versio	338
5 Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelma ja omavelkaisen takauksen myöntäminen Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle	350
- Hankkeen esittely	356
- HSL:n lausunto ehdotussuunnitelmasta	367
- Vaaralan varikon ehdotussuunnitelman kustannukset	372
- Vaaralan varikon rakennustapaselostus - ehdotussuunnittelu	375
6 Korruption torjuntaohje	400
- Korruption torjuntaohje	402
7 Vastaus Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	434
- Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	439
8 Vastaus Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen osaamistakuun käyttöön Variassa	441
- Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite osaamistakuun käyttöön Variassa	445
9 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi	447
- Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloite pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi	451
10 Vastaus Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi	453
- Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi	458
11 Vastaus Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa	459
- Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa	465
12 Vastaus Minna Räsäsen ja 38 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle tarvitaan kesätyötakuu, alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja	466

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 23.02.2026

- Minna Räsänen ja 38 muun valtuutetun aloite Vantaalle tarvitaan kesätyötakuu, alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja	475
- Palkkataulukko	477
13 Vastaus Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	478
- Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	481
14 Vastaus Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla	483
- Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla	489
15 Vastaus Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen kotoutumisesta ruotsiksi	492
- Ruotsalainen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi	496
16 Vastaus Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä	500
- Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloite peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä	504
17 Vastaus Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen sekä 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta	506
- Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen sekä 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta	509
18 Vastaus Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin on laadittava vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävä ohjelma sekä työllistettävä heitä itse nykyistä enemmän	510
- Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on laadittava vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävä ohjelma sekä työllistettävä heitä itse nykyistä enemmän	512
19 Vastaus Nina Nummellan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen "kesätyösetelin" kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen	513
- Nina Nummellan ja 23 muun valtuutetun aloite "kesätyösetelin" kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen	516
20 Vastaus Eva Tawasolin ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaa laskee luontojalanjälkensä	517
- Vantaan luontojalanjälkilaskenta, Sitowise 2024	522
- Eva Tawasolin ja 21 muun valtuutetun aloite Vantaa laskee luontojalanjälkensä	559

Kaupunginvaltuuston kokous

23.02.2026

Kaupungintalo, Tikkurila

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 16.02.2026 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 23.02.2026

Esitys:

- a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuusto 23.02.2026

Esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 02.03.2026 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 04.03.2026 lähtien.

3

Hallintosäännön muutos 23.2.2026

VD/426/00.01.01.00/2026

PT/AN/EK/JK

Valtuustoaloitteet, ja erityisesti niiden määrä, ovat herättäneet keskustelua valtuutettujen keskuudessa kevään ja syksyn 2025 aikana. Valtuutetut antoivat asiaan liittyen palautetta valtuustotoiminnan itsearvioinnissa elokuussa ja syyskuun seminaarissa. Tämän johdosta valtuuston valtuustovaliokunta on antanut viranhaltijoille tehtäväksi selvittää vaihtoehtoja valtuutettujen valtuustoaloitteiden toimintatapojen suhteen sekä ryhmäaloitteen käyttöönoton osalta. Valtuustovaliokunta on 12.1.2026 päätenyt malliin valtuutettujen aloitteiden ja ryhmäaloitteen osalta joita esitetään liitteessä esitettäväksi hallintosääntömuutokseksi.

Hallintosäännön muutosten yhteydessä kirjataan myös valtuuston kokousten johtamisen osalta vakiintunut käytäntö.

Lisäksi esitetään hallintosääntöön täydennettäväksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen rekisterinpitäjyyteen liittyviä täsmennyksiä sekä täsmennys 10 luvun 7 §:ään.

Muutokset:

- 1 luvun 6 §: Lisätään 2 mom. EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen rekisterinpitäjyyteen liittyviä täsmennyksiä
- 10 luvun 4 §: Täsmennysviittaus hallintosäännön oikeaan kohtaan
- 21 luvun 10 §: Lisätään uusi 10 § valtuuston kokouksen johtamisen osalta ja muutetaan 11 §:ksi toimintapidealoite pykälä
- 22 luvun 1 §: Muutetaan valtuutettujen aloiteoikeuksien toimintamallia
- 22 luvun 2 §: Lisätään 2 § ryhmäaloitteen osalta

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että hallintosääntöä muutetaan oheisten liitteiden mukaisesti. Hallintosäännön muutokset tulevat voimaan heti.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki esitykseen seuraavat muutokset:

22 luku 1 § 1. momentti 2. virke muutetaan: *Aloite annetaan kokousjärjestelmässä tai kirjallisesti puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana. Pois uusi lisäys Aloite voidaan antaa myös kokousjärjestelmässä kokouksen aikana.*

22 luku 1 § 3. momentti viimeinen virke muutetaan: *Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.*

22 luku 2 § 1. momentti 2. virke muutetaan: *Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.*

22 luku 2 § 1 momentti viimeinen virke muutetaan: *Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.*

22 luku 2 § 2. momentti, 2. virke muutetaan: *Vastaus käsitellään kaupunginhallituksessa kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.*

Tehdyt muutokset esitettyihin pykäliin nähtävillä alla:

”22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. *Aloite annetaan kokousjärjestelmässä tai kirjallisesti puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana.* Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. ~~Aloite voidaan antaa myös kokousjärjestelmässä kaupunginvaltuuston kokouksen aikana.~~ Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on annettava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on kaupunginhallituksen aloitevastaus annettava valtuustolle tiedoksi.

Mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. ~~Mikäli valtuusto palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, on aloite esitettävä uudelleen valtuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäätöksestä.~~ *Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.*

2 § Ryhmäaloite

Hallintosäännön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, ~~jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja~~ joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä ~~neljä~~ *kuusi* ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Ryhmäaloitteeseen vastaa kaupunginhallitus. Vastaus käsitellään ~~kaupunginvaltuustossa~~ *kaupunginhallituksessa* kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä tämän 22 luvun 1 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.”

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri teki muutosesityksen, jossa valtuutettujen aloitteiden käsittely pidettäisiin voimassaolevan mallin mukaisena. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään muuttaa hallintosääntöä oheisten liitteiden mukaisesti. Hallintosäännön muutokset tulevat voimaan heti.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Hallintosääntö muutokset, muutokset näkyvissä
- Hallintosääntö muutokset, puhdas versio

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Ari Nevalainen, lakimies (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä

Voimassa 1.1.2025 alkaen

Muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3

Muutettu kaupunginvaltuustossa 12.5.2025 § 5

Muutettu kaupunginvaltuustossa 16.6.2025 § 5

Muutettu kaupunginvaltuustossa 20.10.2025 § 4

Muutettu kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 6

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ.....	1
Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä.....	1
Voimassa 1.1.2025 alkaen.....	1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	1
1 Luku - Yleiset määräykset.....	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa.....	1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	1
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa.....	2
5 § Kaupungin viestintä.....	2
6 § Tietoturva ja tietosuoja.....	2
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen.....	3
1 § Kaupungin johtaminen.....	3
2 § Kaupungin organisaatio.....	3
3 § Konsernijohto.....	4
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö.....	4
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät.....	5
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät.....	5
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	5
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	6
9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	8
10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät.....	9
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla.....	10
1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät.....	10
2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt.....	10

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta.....	11
4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	11
5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta.....	12
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	13
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	14
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	14
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	15
10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta.....	16
11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät.....	17
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.....	19
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	19
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	19
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	19
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	20
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta.....	21
6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta.....	21
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta.....	23
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta.....	23
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	23
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	24
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta.....	25
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla.....	27
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät.....	27
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	27
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	27
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta.....	28
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	28
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta.....	29
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät.....	29

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta.....	30
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät.....	30
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla.....	32
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät.....	32
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	32
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	33
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta.....	33
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta.....	33
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta.....	35
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta.....	35
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta.....	36
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta.....	37
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta.....	37
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta.....	38
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	38
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta.....	40
7 luku – Toimielinten kokoonpano.....	42
1 § Kaupunginvaltuusto.....	42
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot.....	42
3 § Tarkastuslautakunta.....	42
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.....	43
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	43
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	43
7 § Vaalitoimielimet.....	44
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta.....	45
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta.....	45
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu.....	47
3 § Selonteko.....	48
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta.....	48
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu.....	49

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto.....	49
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu.....	50
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	51
9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta.....	52
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	52
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	52
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	53
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	54
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	57
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	58
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	59
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	59
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	60
10 Luku - Otto-menettely.....	61
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus.....	61
2 § Otto-oikeuden käyttäminen.....	61
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	62
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	62
5 § Päätöksen täytäntöönpano.....	63
11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet.....	65
1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta.....	65
2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta.....	65
3 § Sähköinen allekirjoitus.....	66
4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen.....	67
11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	68
12 § Pöytäkirjan ote.....	68

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	68
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	68
12 Luku – Henkilöstöasiat.....	69
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	69
2 § Henkilöstövalinnat.....	69
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	70
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	70
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	71
6 § Siirrot.....	71
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	71
8 § Täyttökielto.....	72
9 § Sijaiset.....	72
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	72
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	73
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	73
13 § Sivutoimet.....	73
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	73
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	74
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	74
17 § Virkasuhteen päätyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen.....	74
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	75
19 § Palkan takaisinperiminen.....	75
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA.....	76
13 luku - Hankinnat.....	76
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta.....	76
2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta.....	76
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta.....	76
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta.....	76
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta.....	77
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta.....	77

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	77
8 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	78
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	78
10 § Hallintojohtajan päätösvalta.....	78
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	79
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	79
13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta.....	79
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	79
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta.....	79
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta.....	80
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta.....	80
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	80
19 § Päätösvallan delegointi.....	80
20 § Yhteishankintoihin liittyminen.....	80
14 Luku – Taloudenhoito.....	81
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	81
2 § Talousarvion täytäntöönpano.....	81
3 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	81
4 § Talousarvion sitovuus.....	82
5 § Talousarvion muutokset.....	82
6 § Rahatalouden hoitaminen.....	82
7 § Kassavarat.....	83
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen.....	83
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen.....	84
10 § Maksuista päättäminen.....	84
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta.....	84
12 § Saatavasta luopuminen.....	84
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen.....	85
14 § Tarkemmat määräykset.....	85
15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus.....	86
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue.....	86

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio.....	86
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	86
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	87
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	87
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta.....	88
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	89
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	89
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus.....	89
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen.....	89
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	91
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu.....	91
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu.....	91
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	91
4 § Tehtävät ja päätösvalta.....	91
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY.....	93
17 Luku -Kokousmenettely.....	93
1 § Soveltamisala.....	93
2 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	93
3 § Kokousaika ja -paikka.....	93
4 § Kokouksen koolle kutsuminen.....	94
5 § Kokouskutsun sisältö.....	94
6 § Esityslista.....	94
7 § Jatkokokous.....	95
8 § Varajäsenen kutsuminen.....	95
9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa.....	95
10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä.....	96
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	96
12 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	97
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	97
14 § Esteellisyys.....	97
15 § Käsittelyjärjestys.....	98
16 § Kokouksen julkisuus.....	98

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	99
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	99
19 § Päätöksen toteaminen.....	99
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	100
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	100
22 § Pöytäkirjan laatiminen.....	101
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen.....	101
24 § Pöytäkirjan sisältö.....	101
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen.....	103
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	103
18 Luku – Vaalit.....	104
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	104
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	104
3 § Ehdokaslistojen jättäminen.....	104
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies.....	105
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	105
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	105
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	106
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	106
9 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	106
19 Luku – Esittelijät.....	107
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät.....	107
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät.....	107
3 § Esittely muissa toimielimissä.....	108
4 § Esittelyvallan siirtäminen.....	108
20 Luku – Kuntalaisaloitteet.....	109
1 § Aloiteoikeus.....	109
2 § Aloitteen käsittely.....	109
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	109
4 OSA – VALTUUSTO.....	110
21 Luku – Valtuuston toiminta.....	110
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	110

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	110
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	111
4 § Istumajärjestys.....	111
5 § Kokoustilat.....	111
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa.....	111
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	111
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa.....	111
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa.....	112
~~10~~ 11 § Toimenpidealoite.....	113
22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite.....	114
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	114
~~2~~ 3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	115
~~3~~ 4 § Selonteko.....	115
4 5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti.....	115
~~5~~ 6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	116
23 Luku – Valiokunnat.....	117
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	117
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen.....	117
5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET.....	118
24 Luku – Yleiset määräykset.....	118
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset.....	118
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet.....	118
3 § Osan soveltamisala.....	119
4 § Rahamäärien tarkistaminen.....	119
25 Luku – Kokouspalkkiot.....	120
1 § Peruspalkkio.....	120
2 § Lisäpalkkio.....	120
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin.....	120
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	120
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset.....	121
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta.....	121
7 § Useat kokoukset samana päivänä.....	121

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle.....	121
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika.....	121
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	122
26 Luku – Muut palkkiot.....	123
1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	123
2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	123
3 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	123
4 § Kuukausipalkkio ja -palkka.....	123
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	125
1 § Ansionmenetykskorvaus.....	125
2 § Matkakulukorvaus.....	125
3 § Muut kulukorvaukset.....	126
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	126
28 Luku – Erinäiset määräykset.....	127
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset.....	127
2 § <i>Etuuksien maksaminen</i>	127
6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA.....	128
29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely.....	128
1 § Yleistä.....	128
2 § Häiriötilanne.....	128
3 § Häiriötilanteen toteaminen.....	128
4 § Häiriötilanteen jatkuminen.....	129
5 § Häiriötilanteen päättyminen.....	129
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin.....	129
7 § Kaupunginhallituksen yleistöimivallan delegointi häiriötilanteissa.....	129
30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet.....	130
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta.....	130
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen.....	130
3 § Viestinnän keskittäminen.....	130
Siirtymäsäännökset.....	130
LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT.....	132
1 § Kokouspalkkiot.....	132

2 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	133
3 § Kuukausipalkkiot.....	133
4 § Kuukausipalkat.....	134
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät.....	135

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 17 luvussa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.

Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 15 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamia tietoturvapoliittikkaa ja tietosuojapolitiikkaa sekä kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet toimivat hallintosäännön mukaisten toimintojensa henkilötietojen käsittelyn osalta rekisterinpitäjinä siltä osin kuin lainsäädännössä rekisterinpitäjän tehtävää ei ole säädetty erikseen toiselle viranomaiselle.

Rekisterinpitäjä

- Toteuttaa tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa ja osoittaa, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojasääntelyä
- Panee tarvittaessa täytäntöön asianmukaiset tietosuojaa koskevat toimintaperiaatteet

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- kaupunkikonserni ja elinvoima, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatusta ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualueita johtaa palvelualuejohtaja.

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkikonserni ja elinvoima) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus, sen konsernijaosto ja elinvoima- ja työllisyysjaosto

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisen luottamushenkilön työaika on 50 % täydestä työajasta. Osa-aikaisen luottamushenkilön osalta ei työn itsenäisen luonteen vuoksi laadita työaikakirjanpitoa.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtäväänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkasta ja muista etuuksista määrätään tämän hallintosäännön 5. osassa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.
- hyväksyy kaupunginvaltuuston puheenjohtajan koulutuksen ja virkamatkat ja niistä aiheutuvat menot.

6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtajan koulutukset ja virkamatkat sekä niistä aiheutuvat menot.

7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5-kohdan mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta sekä päätösvalan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
6. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
7. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
8. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 30 000 euroa,
9. julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväjaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä toimialuetta, ja
10. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 8 §:ää.

8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä,
2. valtionavun, EU-avustuksen ja projektirahoituksen hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualueita koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualueita koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. projektien perustamisesta ja päätösvallan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
17. toimialallaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväin jaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä palvelualueetta,
18. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualueetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, siitä määrätään erikseen tässä hallintosäännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualueetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. tehtäväalueellaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävänjaoista, ja
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, määrätään siitä erikseen tässä hallintosäännössä.

10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkikonsernin aja elinvoiman toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat elinvoimapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden ja strategian sekä työllisyyden ja kotouttamisen palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta,
- kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta,
- kaupungin elinvoimapolitiittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille
- elinvoiman edistämisen ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioimisesta kaupungin maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa
- osallistumisesta suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus- ja investointiasioissa sekä maankäytön ja liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa
- kaupungin vahvistamisesta kilpailukykyisenä toimintaympäristönä ja sijoittumisympäristönä yrityksille.
- kaupungin kansainvälisestä toiminnasta tehtäväalueellaan
- kaupungin matkailua koskevien linjausten toimeenpanosta ja matkailijoille suunnatuista palveluista
- kaupungin korkeakouluysteistyöstä tehtäväalueellaan
- kaupungin elinkeinotapahtumien kokonaisuudesta
- kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta
- innovaatioiden kehittämisestä ja uusien toimintamallien edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa, yhteistyössä toimialojen kanssa
- yritysten houkuttelusta, sijoittumisesta ja niihin liittyvistä palveluista kaupungin projektimallista

Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä, ja
2. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeistuksen valmistelusta
- konsernijaoston iltakoulujen valmistelusta
- digitaalisten palveluiden kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta
- kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjeistuksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista asioista ja
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksellisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä.
3. vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- asianhallinnasta, pysyvästi säilytettävistä tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
2. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen
3. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamishetjista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 200 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitamääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.
4. vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista ja vakuutusturvasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämässä rajoissa,
3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksien myöntämisestä ja perustamisesta
7. konsernitileistä ja maksuliikkeestä,
8. kassavirheiden oikaisusta sekä
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä.

9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta
- työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä
- pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta
- kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä
- kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista
- kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädetyistä tehtävistä
- kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä
- kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty

1. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
2. kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
3. laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta
4. työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja
5. palvelualueen tehtäväalaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.

10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. tarkastusjohtajan sijaisjärjestelyistä
11. hakee sisäisen tarkastuksen tarvitsemat luvat ja suostumukset.
12. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

1. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

2. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
3. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhoitosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista sekä
4. opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman hyväksymisestä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden (svenskspråkiga servicen), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyön koordinoinnista sekä oppilaitos- ja korkeakouluysteistyöstä.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen, joustavaan perusopetukseen ja työelämäpainotteiseen perusopetukseen,
4. oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan,
5. opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
6. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
7. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
8. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
9. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

10. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,
11. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
12. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
14. katsomusaineesta vapauttamisesta ja katsomusaineen opetukseen palaamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta

Ruotsinkielisten palveluiden (Svenskspråkiga servicen) palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää:

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,
5. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista sekä esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista ja perusopetuksen oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan sekä lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvalasta määrätään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvalasta määrätään 4 luvun 9 §:ssä pois lukien kohdat 2 ja 10.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukiodien lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaista keskeyttämistä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
15. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkestä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
16. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista huoltajan suostumuksella,
4. esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista,
5. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
6. varhaiskasvatuksesta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
7. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
8. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
9. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle,,
10. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
11. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelujen järjestämisestä
- johtaa ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä
- ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat elinikäisen oppimisen, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- Kuusijärven palveluiden järjestämisestä ja hallinnosta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

- kuntalaisten osallistumisen palveluista
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

(muutettu kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 3)

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun toiminnan järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaista keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitoksien opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhojennusten myöntämisestä opiskelijoille sekä maksuhojennusten myöntämisen perusteista,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue vastaa nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtajan johdolla:

- eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- ruotsinkielisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,
4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- katusuunnitelmaehdotusten ja alueidenkäyttölain mukaisten yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten valmistelusta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytöntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainnon järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. alueidenkäyttölaisissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. hyväksyä katusuunnitelmat sekä alueidenkäyttölain mukaiset muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
5. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
6. yhdyskuntaa ja kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisesta julkiseen kaupunkitilaan,
7. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
8. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
9. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
10. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
11. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
12. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
13. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

14. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
15. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti ja
16. liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisten mikroliikennelupien myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien lupaehtojen mukaisesti.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys ei ole yleiskaavasta, hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta ja
2. asemakaavaehdotusten nähtäville asettamisesta, kun kaupunkiympäristölautakunnalla on toimivalta hyväksyä kaavamuutos.

8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 103 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:ssä tarkoitetuista rakentamisluvista, milloin
 - a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
 - b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
 - c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
 - d) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
 - e) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän valaistun mainoslaitteen rakentamisen,
 - f) lupa käsittää energiakaivon rakentamisen, tai
 - g) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän yleisörakennelman rakentamisen.
2. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
3. rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
4. rakentamislain 10 §:ssä tarkoitetuista väliaikaisista rakentamisluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen väliaikainen uudisrakennus,
5. luvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
6. suunnittelijan kelpoisuudesta,
7. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien kelpoisuuden toteamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
8. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

9. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta ja rakennustyön keskeyttämisestä,
10. rakennuksen kunnossapitoa koskevasta määräyksestä, rakennuksen määräämisestä käyttökieltoon ja määräyksestä keskeneräisen rakennustyön loppuunsaattamiseksi,
11. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
12. muista sellaisista rakentamislaisista tai maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
13. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista,
14. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta lukuun ottamatta mittaus- ja geopalveluiden toimenpiteistä perittävistä maksuista ja
15. kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskeissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen ja
16. vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamisluvan tai loppukatselmuksen yhteydessä (RakL 59 §).

9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöpalveluiden päällikkö huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöpalveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä päättää muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:
 1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
 2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä tai toiminnan korjaamisen määräämisestä ilman uhkasakkoa tai teettämisuhkaa,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 128–130 ja 133 – 137 §:ien tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,
10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaisissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on enintään yksi vuosi,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m²:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1. kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2. rakentamislain tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3. rakentamislain tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4. alueidenkäyttölain tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1. erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja työllisyysjaostoon valtuutetuista tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisistä tai toisista varavaltuutetuista tai kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Jaoston puheenjohtajan tulee olla kaupunginhallituksen jäsen tai varajäsen.

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

7 luku – Toimielinten kokoonpano

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvalasta määrätään lisäksi tämän luvun lisäksi useissa muissa hallintosäännön luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, elinvoima- ja työllisyysjaoston sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

6. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
7. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
8. koko kaupunkia koskevista sopimuksista,
9. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
10. kiinteistörahastosta annettavista lainoista,
11. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
12. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
13. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta sekä yhteisön osakkeiden tai osuuksien ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
14. oman pääoman ehtoisen rahoituksen antamisesta, pääomalainojen myöntämisestä sekä muun näihin rinnastuvan rahoituksen myöntämisestä,
15. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa,
16. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
17. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
18. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
19. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
20. kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kaupunkiympäristö

21. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
22. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

- hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
23. kiinteään omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
24. kaupungin etuusto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
25. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
26. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
27. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimukseen liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista,
28. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista,
29. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
30. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
31. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
32. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %) ja
33. asemakaavan ajantasaisuuden arvioinnista.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi konsernijaosto yhdessä kaupunginhallituksen kanssa vastaa kaupungin henkilöstö-, hallinto- ja talousasioista oman toimivaltansa rajoissa.

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta,
3. osakassopimusten solmimisesta,
4. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimieliimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
5. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvalan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
6. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
7. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

8. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
9. kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
10. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
13. kaupungille tulevista maksuista, ellei ole toisin määrätty,
14. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisoheista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 200 000 euroa,
15. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
16. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
17. sovinnon tai akordin tekemisestä, ellei muualla toisin määrätä,
18. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille, ja
19. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa omalla tehtäväalallaan

- kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä;
- kaupungin kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä;
- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

- kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta;
- kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta;
- yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä

1. valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikan periaatteet, työllisyydenhoidon periaatteet sekä maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
2. päättää Vantaan omien työllistämistuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteeristä
3. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteutumista;
4. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi kansainvälisen toiminnan periaatteet sekä päättää kansainvälisen toiminnan keskeisimpien sopimusten hyväksymisestä;
5. päättää kaupunkimarkkinointia, matkailua ja tapahtumia koskevista periaatteista;
6. päättää suur tapahtumien hakua koskevista periaatteista sekä suur tapahtumien avustamisesta
7. päättää korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön periaatteista ja keskeisimpien yhteistyösopimusten hyväksymisestä;
8. päättää strategisten kumppaneiden avustamisesta;
9. päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
10. päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa, ja
11. antaa omalla tehtäväalallaan kaupungilta pyydetyt lausunnot.

7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

8 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja sen jaostot voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta määrätään 2–16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys on yleiskaavasta tai hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta,
6. rakentamislain mukaisen poikkeamisen myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä poikkeamisesta,
7. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
 - a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,
 - b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
 - c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpienalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun $e = 0,30$ tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km²:llä,
 - d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä,
8. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
9. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä ja
10. rakentamistapaohjeiden hyväksymisestä.

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1. rakentamislain 42–43 §:issä tarkoitetun rakentamisluvan sekä 10 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvan myöntämisestä,
2. rakentamislupien myöntämisestä, kun lupa käsittää pelastuslain 71 §:n mukaisen lykkäyksen väestönsuojan toteuttamiseksi tai pelastuslain 75 §:n mukaisen vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksen väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista,
3. poikkeamisen myöntämisestä rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä,
4. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
5. pelastuslain 105 §:n mukaisesta uhkasakosta ja teettämishastasta
6. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
7. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kielloasioissa,
8. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä, ja
9. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii alueiden käyttölain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, rakentamislain 142§:n 3 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja valmiuslain 51 §:ssä tarkoitettuna asuntokannan sääntelyviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 %),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä alueidenkäyttölain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. rakentamislain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
24. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
25. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
26. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
27. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

28. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
29. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
30. kiinteistörahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
31. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
32. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta,
33. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
34. liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisen mikroliikenneluvan lupaehdoista sekä luvasta perittävästä maksusta ja
35. tieliikennelain §90 a §:n mukaisen pysäköintitunnuksen ehdoista ja siitä perittävästä maksusta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittamisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittamisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärästä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista,
5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
7. hyväksyä varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä sekä lukioiden erityislinjojen pääsykriteereistä tai soveltuvuuskokeesta,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUVa) otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta, nimeämisestä tai lakkauttamisesta
15. varhaiskasvatustilain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto ja
16. avustusten myöntämisestä sekä myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisovaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointia.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

(muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3)

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunnat ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yksilöön kohdistuviin työvoimapalveluiden tai kotoutumisen asioihin.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- —viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku - Otto-menettely

- hallintosäännön 14 luvun 7 §:n 2 mom. mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahastosta maksettavaa korvausta koskevat viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- työvoimapalveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- kotoutumisen palveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- talous- ja strategiajohtajan päätökset kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku - Otto-menettely

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet

1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin ja muiden lakien mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää:

1. asianhallintaa ja arkistointia johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä,
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen vastuuhenkilöiden tehtävistä ja
3. kaupungin arkistonmuodostajien nimeämisestä.

2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija vastaa

- asianhallinnan viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- asianhallinnan ohjaamisesta ja kehittämisestä osana kaupungin tiedonhallintaa sekä
- asianhallintaan ja pysyvästi säilytettäviin asiakirjoihin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja
2. asianhallintaa, pysyvästi säilytettäviä tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.

3 § Sähköinen allekirjoitus

Päätökset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoitetaan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

Sähköisen allekirjoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Allekirjoitettu asiakirja on kuitenkin tässäkin tapauksessa muutettava sähköiseksi, ellei siitä poikkeaminen ole julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:n tai muun lainkohdan perusteella sallittua.

4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki kaupungin asiakirjat ja sopimukset tilintarkastuspalvelujen hankintasopimusta lukuun ottamatta.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki oman toimialansa asiakirjat ja sopimukset.

5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomainen palvelualuejohtaja.

6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginreviisori.

9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernipalvelujohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumuksen ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja tai työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja tai elinvoima- ja työllisyysjaoston siihen valtuuttamat.

10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet

11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

12 § Pöytäkirjan ote

Pöytäkirjan otteiden oikeaksi todistamisesta määrätään 17 luvun 25 §:ssä.

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottavat hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluysikköönsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluysikköönsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluysikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluysikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluysikköön kuuluvat viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaan virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määrittämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeeseen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaisessa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhtettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen.

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstöjohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassa olevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n nojalla päättää henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta

Kaupunginhallituksen jaostot päättävät tehtäväalueellaan yli 1 000 000 euron tavara- ja palveluhankinnoista, jollei jäljempänä ole toisin määrätty

Konsernijaoston tehtäväalueena on henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueena on elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää 1 000 000 euron ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteistoiminnasta eräiden työvoimapalveluiden ja työvoiman ulkopuolisille suunnattujen kotoutumisohjelmaan liittyvien yhteishankintojen hankintasuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja päättää kaupunkitasoisesti siitä, mitkä palveluhankinnat kuuluvat hankintajohtajan päätösvaltaan. Mikäli listan mukaisen palveluhankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa eikä kyse ole Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamasta yhteishankinnasta tai hankinnasta kaupunkikonserniin kuulualta in house -yhtiöltä, päätösvalta kuuluu hankintajohtajan sijasta konsernijaostolle.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka, mikäli toimivaltaa ei ole määrätty muulle viranhaltijalle,
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnoista 1 000 000 euroon saakka.

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöjohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista 1 000 000

euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana.

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %), tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti,
4. sähkönhankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana,
5. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa sekä
6. hankintojen palveluyksikön kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista 2 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana.

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%).

11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta 2 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta

Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman hankintasuunnitelman mukaisesti 1 000 000 euroon saakka (alv 0%)

15 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %)

16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

19 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin. Tämä ei koske kaupunginjohtajan 5 §:n 2 momentin mukaista päätösvaltaa. Tätä päätösvaltaa kaupunginjohtaja ei voi delegoida eteenpäin.

20 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

14 Luku – Taloudenhoito

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehykset ja talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä palveluverkkosuunnitelman, toimitilastrategian ja keskeisimmät muutokset toimitiloissa sekä suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoissa. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistettut käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarvion yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanomääräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrättyllä tavalla.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

4 § Talousarvion sitovuus

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että kaupunginvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksessa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosesitystä

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

6 § Rahatalouden hoitaminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää, jollei ole toisin säädetty tai määrätty:

- 1 sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista,
- 2 talousarvion hyväksymisen yhteydessä antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärästä sekä
- 3 pitkäaikaisen lainan antamisesta.

7 § Kassavarat

Alitilitytäjät voivat ottaa vastaan tuloja ja maksaa menoja kassavaroillaan. Rahastajat voivat ottaa vastaan vain tuloja, mutta eivät voi maksaa menoja.

Alitilitysoikeudet ja rahastusoikeuden myöntää rahoitusjohtaja. Myös palvelualuejohtajalla ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää rahastusoikeuksia alaisilleen. Vähäisten tulojen perintää varten rahastusoikeudet voidaan myöntää myös muulle kuin viranhaltijalle. Oikeuksien myöntäjä vahvistaa kassavarojen enimmäismäärän.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Määrärahan käytön hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia sekä tiedonsiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei tarvitse hyväksyä.

9 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelujen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

10 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksen konsernijaostolla ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualuejohtaja, talouspalvelujen päällikkö ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä päättää maksulykkäyksistä.

12 § Saatavasta luopuminen

Talouspalveluiden päällikkö, palvelualuejohtaja ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö alaisensa toiminnan osalta voivat hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli

1. saatava on vanhentunut,

2. perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä,
3. muutoin voidaan riittävin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai
4. saatava on arvoltaan alle 200 euroa ja perintätoimien jatkaminen ei saatavan epäselvyyden, perintäkustannusten määrän tai muun syyn vuoksi katsota olevan tarkoituksenmukaista.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

14 § Tarkemmat määräykset

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelujen päällikkö antavat tarkemmat määräykset kaupungin taloudenhoidosta ja rahataloudesta sekä niihin liittyvistä vastuista.

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 7 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin huomautuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheutta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määrittämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisoriin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä säädetään kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä huomautuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan organisaation turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien suunnittelua, toteutusta, seuranta ja kehittämistä. Sen tavoitteena on suojata organisaation henkilöstöä, omaisuutta ja tietoja sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja turvallisuus. Turvallisuusjohtaminen on olennainen osa organisaation kokonaisvaltaista johtamista ja sen avulla pyritään luomaan turvallinen ja luotettava toimintaympäristö.

Turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan järjestelmällistä ja koordinoitua prosessia, jonka avulla pyritään ratkaisemaan paikallisia turvallisuuskysymyksiä eri toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kunnan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valmiuslaki 3 luku 12§).

3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

4 § Tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkikonsernia koskevista periaatteista, jotka koskevat turvallisuutta, varautumista, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus hyväksyy turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä seuraa niiden toteutumista.

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä:

- Hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.
- Valvoo, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
- Antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat

Lautakunta vastaa toimialallaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginjohtajan tehtävät ja vastuut

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan operatiivisesta johtamisesta ja varmistaa, että turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja vastuut

Apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa ja vastuualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajien tehtävät ja vastuut

Palvelualuejohtajat vastaavat omien palvelualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ja vastuut

Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

1 § Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Tämän luvun määräykset ovat toissijaisia hallintosäännön muiden lukujen määräyksiin nähden.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan 17 luvun 10 §:n määräyksiä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi pitää:

- varsinaisen kokouksen, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisen kokouksen, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, tai
- hybridikokouksen, johon on mahdollista osallistua joko läsnä kokouspaikalla tai sähköisen yhteyden avulla.

Kokouksessa voidaan käyttää sähköistä kokoushallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Sähköistä päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

3 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouksen koolle kutsuminen

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on lähetettävä viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Muun toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokouskutsu toimitetaan toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun lähettämisestä vastaa toimielimen puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Lisäksi esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin sivulla yleisessä tietoverkossa. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Kutsu kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

5 § Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsun kielenä on suomi ja ruotsi. Muun toimielimen kokouskutsun kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

6 § Esityslista

Toimielimen käsiteltäväksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista, joka lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

17 Luku -Kokousmenettely

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä hallintosääntö, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain voimassa olevien pykälien mukaan on käytettävä ruotsin kieltä.

7 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

8 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä päätösvalmistelun on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain tarkoittama varavaltuutettu. Kokouksen aikana valtuustoryhmät avustavat varajäsenen kutsumisessa.

Muun toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Kun jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa. Heillä on kokouksessa oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jolleivät he ole samalla valtuutettuja.

17 Luku -Kokousmenettely

Nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Puheoikeudesta päättää kokouksen puheenjohtaja. Valtuusto voi myöntää myös muille henkilöille läsnäolo- ja puheoikeuden.

10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla kaupunginhallituksen kokouksessa,
2. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa,
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen valitsemalla edustajalla, nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa,
4. lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa sekä
5. kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin tai toimielimen asettanut taho.

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa. Myös kaupungin muu työntekijä ja viranhaltija on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja muut henkilöt ja tämän perusteella todeta, onko toimielin laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

17 Luku -Kokousmenettely

Jos puheenjohtaja kokouksen aikana toteaa, että toimielin ei ole päätösvaltainen, eikä sitä saada päätösvaltaiseksi, kokous keskeytyy. Käsiteltävänä oleva asia ja sen jälkeen esityslistalla olevat asiat esitellään toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 8 §:ssä.

12 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa toimielimen kokouksesta tai esteellisiä, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen puheenjohtajana tilapäinen puheenjohtaja.

Iältään vanhin valtuutettu toimii puheenjohtajana valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa.

13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 9 §:ssä ja 10 §:ssä.

14 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Esteellisyyttä koskeva päätös on perusteltava pöytäkirjaan.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n mukaisessa poikkeustilanteessa.

Esteellisen henkilön on julkisessa kokouksessa poistuttava yleisölle varattuun tilaan ja suljetussa kokouksessa poistuttava kokonaan. Esteellistä henkilöä saadaan kuitenkin kuulla asian selvittämistarkoituksessa.

Esteellisyyden perusteista säädetään kuntalaissa ja hallintolaissa.

15 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Kaupunginvaltuustossa käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, tämän ehdotus, lukuun ottamatta valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä, jolloin pohjana on puheenjohtajan ehdotus (pohjaehdotus).

Muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta. Pohjaehdotuksena on esittelijän ehdotus. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta peruuttaa ehdotuksensa, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Jos muussa toimielimessä esittelijä on peruuttanut ehdotuksensa ennen kuin toimitella on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimitella toisin päätä, missä tapauksessa asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimitella voi muutoinkin erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

16 § Kokouksen julkisuus

Kaupunginvaltuuston kokousten julkisuudesta säädetään kuntalaissa.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Muun toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata julkista sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta taikka kokouskutsussa mainitussa julkisessa tilassa.

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehoituksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Toimielimen jäsenen on kirjattava keskustelun kuluessa tehty ehdotus sähköiseen kokousjärjestelmään, milloin kokousjärjestelmä on käytössä, paitsi jos puheenjohtaja myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä.

Jos sähköistä kokousjärjestelmää ei ole käytössä:

1. kaupunginvaltuustossa keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena ja
2. muussa toimielimessä ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin päättää.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

19 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Vaaleista määrätään 18 luvussa.

22 § Pöytäkirjan laatiminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Muun toimielimen pöytäkirjan kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa kuntademokratian palvelualueen osoittama henkilö. Muun toimielimen pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

23 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla. Muun toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimielimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

24 § Pöytäkirjan sisältö

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, hybridikokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olleet missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellonaikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellonaikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaike ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja tai kaupunginhallituksen määräämät.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään päätöksen antamispäivää seuraavana keskiviikkona.

18 Luku – Vaalit

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Muissa toimielimissä toimielin voi valita keskuudestaan ääntenlaskijat avustamaan vaaleissa.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Toimielin määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava toimielimen puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimitus aloitetaan. Vaalia ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden toimielimen jäsenen allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan toimielimen puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, toimielimen puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle tai äänten laskijoille, jotka tutkivat ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastavat, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan tai ääntenlaskijoiden on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan toimielimen jäsenille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

18 Luku – Vaalit

lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun tai -järjestelmään merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

.

8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton. Äänestyslippujen sijasta voidaan käyttää myös tarkoitukseen soveltuvaa sähköistä järjestelmää, jos vaalisalaisuus ja tuloksen oikeellisuus on turvattu.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput sekä äänestysjärjestelmän mahdollisesti tuottamat lokitiedot on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa ja lokitiedot niin, ettei vaalisalaisuus vaarannu.

9 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tai ääntenlaskijat tutkivat äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi. Muussa toimitelmässä puheenjohtaja toteaa vaalin tuloksen toimielimelle pöytäkirjaan merkittäväksi.

19 Luku – Esittelijät

1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät

Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja konsernijaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat koko kaupunkia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä koko omaa toimialaansa koskevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoimajohtaja ja työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelevät omaa palvelualueettaan koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan tai palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät

Apulaiskaupunginjohtaja esittelee toimialansa lautakunnan ja sen jaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja sen jaostojen käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Edellä määrätystä poiketen esittelijänä toimii:

1. keskusvaalilautakunnassa lautakunnan sihteeri,
2. tarkastuslautakunnassa kaupunginreviisori,
3. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa ruotsinkielisen palvelualueen johtaja,
4. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaostossa toisen asteen palvelualuejohtaja, perusopetuksen palvelualuejohtaja tai ruotsinkielisen palvelualueen johtaja sen mukaan, minkä toimialan alaisen oppijan asiaa lautakunta käsittelee, sekä
5. kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa rakennusvalvontapäällikkö jaoston toimiessa rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristöpalveluiden päällikkö jaoston toimiessa kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Oikeus ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa-, valvonta- tai ympäristönsuojeluviranomaisena.

3 § Esittely muissa toimielimissä

Muiden toimielinten esittelijöistä määrätään toimielimen asettamispäätöksessä. Jos määräyksiä ei ole, esittelijä on kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

4 § Esittelyvallan siirtäminen

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja voi yksittäistapauksissa siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen perusteella ilman viranhaltijan esittelyä.

20 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Oikeudesta tehdä kuntalaisaloite säädetään kuntalaissa.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitelin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitelin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa. Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa toisen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokouksetilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokouksetilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja päätösvalmistelua oikean varajäsenen kutumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnä olevien jäsenien toteamiseen sovelletaan 17 luvun 10 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määrittämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvalan, hänen on keskeytettävä kokous.

9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa

Valtuuston kokouksissa pidettäviin puheenvuoroihin sovelletaan 17 luvun 13 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtäikaa kokousjärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on kokousjärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtäikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta varsinaisissa kokouksissa tai osallistuttaessa hybridikokoukseen kokouspaikalla.

10 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

11 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (ponnen). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan kokousjärjestelmässä tai kirjallisena puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on annettava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on kaupunginhallituksen aloitevastaus annettava valtuustolle tiedoksi.

Mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Ryhmäaloite

Hallintosäännön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

4 OSA – VALTUUSTO

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

Ryhmäaloitteeseen vastaa kaupunginhallitus. Vastaus käsitellään kaupunginhallituksessa kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä tämän 22 luvun 1 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

4 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi

4 OSA – VALTUUSTO

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päättä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla. Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan palkkaa. Muille luottamushenkilölle maksetaan palkkiota.

Luottamushenkilölle maksetaan lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan:

25 luvun mukaisia palkkioita, 26 luvun 4 §:n mukaista kuukausipalkkaa, 27 luvun 1 §:n 4 momentin mukaista ansionmenetykskorvausta, 27 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisia etuuksia, 27 luvun 2 §:n mukaista matkakorvausta, ei kuitenkaan asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävien hoitamispaikan (Tikkurilan) välisistä matkoista, sekä lomarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan.

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on lisäksi oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työntekijöillä ja viranhaltijoilla. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja sekä työtapaturma- ja ammattitautilain soveltamisesta säädetään kuntalain 80 §:n 3 momentissa.

3 § Osan soveltamisala

Tämän osan määräyksiä sovelletaan kaikkiin tässä hallintosäännössä mainittuihin ja sen määräysten nojalla asetettuihin toimielimiin sekä niiden jäseniin. Toimielimiksi katsotaan kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten lisäksi myös valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat, neuvottelukunnat, vaikuttamistoimielimet ja muut vastaavat toimielimet. Tämän osan määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta oppilaitosten johtokuntiin tai oppilaitosten muihin toimielimiin, ellei toisin erikseen määrätä.

Kokoukseen osallistuneeseen varajäseneseen sovelletaan soveltuvien osin, mitä jäsenestä on määrätty.

4 § Rahamäärien tarkistaminen

Liitteessä 1 mainitut rahamäärät tarkistetaan kunkin valtuustokauden alussa samassa suhteessa kuin vaalivuoden maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluku on muuttunut huhtikuun 2024 pisteluvusta. Näin lasketut rahamäärät pyöristetään lähimpään viiteen euroon.

Tarkistetut rahamäärät astuvat voimaan sen kuukauden alusta, jolloin uusi valtuusto aloittaa toimintansa.

Hallintojohtaja vahvistaa päätöksellään 2 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä 1 momentin mukaisesti tarkistetut luvut. Kuntademokratian palvelualue julkaisee hallintosäännön liitteestä 1 kulloinkin sovellettavan tarkistetun version, jota pidetään saatavilla kaupungin internetsivuilla. Muista muutoksista liitteeseen 1 päättää kaupunginvaltuusto hallintosääntömuutoksista säädetyssä ja määrättyssä järjestyksessä.

25 Luku – Kokouspalkkiot

1 § Peruspalkkio

Kaupungin toimielimen jäsenelle maksetaan kokouksesta liitteen 1 mukainen peruspalkkio, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenille maksettavista palkkioista määrätään 26 luvun 3 §:ssä.

2 § Lisäpalkkio

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, maksetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa kutsuttuna läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio. Palkkiota ei kuitenkaan makseta luottamushenkilölle, joka seuraa julkista kokousta yleisöstä.

Osallistuessaan nuorisovaltuuston edustajana kaupungin muun toimielimen kokoukseen nuorisovaltuuston jäsen saa 1 ja 2 §:n mukaisen nuorisovaltuuston jäsenen palkkion, ellei toisin ole määrätty.

4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän kokouksiin osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset

Toimielimen iltakouluihin ja selostustilaisuuksiin sovelletaan mitä tässä osassa on kokouksista määrätty.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden (1) tunnin.

6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta

Luottamushenkilölle maksetaan 17 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta 50 % 1 §:n mukaisesta peruspalkkiosta. Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli päätös saadaan tehtyä.

7 § Useat kokoukset samana päivänä

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi saman toimielimen kokous tai 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa samaksi kokoukseksi.

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle

Muulle kuin toimielimen puheenjohtajalle maksetaan puheenjohtajan kokouspalkkio, jos hän on toiminut puheenjohtajana kokouksessa yli puoli tuntia, tai jos kokous on kestänyt alle puoli tuntia, koko kokouksen ajan.

9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika

Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille 1 §:n mukainen peruspalkkio.

26 Luku – Muut palkkiot

1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Toimielimen kokouksessa pöytäkirjan tarkastajaksi nimetylle luottamushenkilölle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio.

2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Jäsenelle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio toimielimen tai sen jäsenen suorittamaan tarkastukseen, valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävään, katselmukseen taikka muuhun vastaavaan toimitukseen osallistumisesta. Edellytyksenä on, että suoritettu tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

3 § Vaalitoimielinten palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle maksetaan tämän pykälän mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset. Heillä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet saavat liitteen 1 mukaisen palkkion luottamustehtävänsä hoidosta jokaiselta toimituspäivältä sekä erillisen palkkion pakolliseen koulutukseen osallistumisesta.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Jäsenellä on kuitenkin oikeus saada korvaus muista kustannuksistaan 27 luvun määräysten mukaisesti.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista määrätään 4 §:ssä ja 25 luvun 1 ja 2 §:ssä.

4 § Kuukausipalkkio ja -palkka

Liitteessä 1 mainitulle luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokouksien ulkopuolella suoritetuista, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä liitteen 1 mukainen kuukausipalkkio tai -palkka. Luottamushenkilölle, joka saa kuukausipalkkaa, ei makseta kuukausipalkkioita.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

23 Luku – Valiokunnat

Milloin 1 momentissa tarkoitettu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Esteen aikana tilalle tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus kuukausipalkkioon.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka, kuukausipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan jäsenille. Samalle henkilölle ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta kahta kuukausipalkkiota.

Kuukausipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta. Kuukausipalkkaan ne vaikuttavat kuitenkin välittömästi.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Ansionmenetykskorvaus

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista ansionmenetyksestä taikka sijaisen palkkaamisen tai muun vastaavan syyn aiheuttamista kustannuksista todellisten ansionmenetysten tai kustannusten mukaan, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella. Jos laskelmaa tai todistusta ei ole saatavilla (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvataan enintään liitteen 1 mukainen määrä. Luottamushenkilön on tällöin annettava kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetykskorvausta laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetykskorvausta maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimitielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetykskorvausta hänen osallistuessaan seminaaritilaisuuteen, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen, jonka kesto on vähintään 4 tuntia.

2 § Matkakulukorvaus

Matkakulut kokouksiin tai muihin tehtäviin, joiden hoitamisesta maksetaan palkkiota, korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituisesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimitielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

23 Luku – Valiokunnat

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

3 § Muut kulukorvaukset

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidon järjestämisestä hoitajalle maksetun palkkion verran, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä. Lastenhoitokorvaus maksetaan ainoastaan ajalta, jolta ei makseta ansionmenetykskorvausta.

Luottamushenkilölle maksetaan päivärahaa, ateriakorvausta ja yömatkarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan sellaisille kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisesta, joista ei makseta 25 luvun eikä 26 luvun 2 §:n mukaista palkkiota.

4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan tämän luvun mukaiset korvaukset, jos kyseinen organisaatio ei korvaa kuluja.

28 Luku – Erinäiset määräykset

1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen. Esihenkilön on tällöin kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen annettava henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön luottamustehtävän hoitoon käyttämältä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä, eikä luottamushenkilölle makseta ansionmenetykskorvausta.

2 § Etuuksien maksaminen

Tämän osan mukaiset palkkiot ja palkat maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot eteenpäin kuntademokratian palvelualueen erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

1 § Yleistä

Hallintosäännön muiden osien toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa häiriötilanteessa välttämättömän syyn vuoksi tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Häiriötilanne

Häiriötilanteella tarkoitetaan tässä osassa:

1. valmiuslain mukaisia poikkeusoloja,
2. puolustustilain mukaista puolustustilaa,
3. perustuslain 23 §:n mukaisia poikkeusoloja ja
4. muuta tilannetta, jossa päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään esimerkiksi henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhan taikka sellaisen elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen, ympäristöön tai muuhun näihin rinnastuvaan kohteeseen kohdistuvan uhan takia, joka aiheuttaa välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin (normaaliolojen häiriötilanne).

3 § Häiriötilanteen toteaminen

Kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto voi todeta häiriötilanteen ja määrätä 30 luvun mukaiset toimivaltuudet tai osan niistä otattavaksi käyttöön enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Päätös voi sisältää toimivallan rajoituksia. Erittäin kiireellisissä tilanteissa kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksen häiriötilanteen toteamisesta ja toimivaltuuksien käyttöön ottamisesta.

Kaupunginjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginhallituksen tämän pykälän

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 30 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.

Tätä pykälää sovelletaan myös silloin, kun tämän pykälän tai 4 §:n nojalla tehtyä päätöstä muutetaan siten, että otetaan käyttöön enemmän 30 luvun mukaisia toimivaltuuksia tai niille asetettuja rajoituksia vähennetään.

4 § Häiriötilanteen jatkuminen

Jos häiriötilanne jatkuu ja 30 luvun mukaisille toimivaltuuksille on yhä välttämätön syy, kaupunginvaltuusto voi päättää 30 luvun mukaisten toimivaltuuksien jatkamisesta enintään kuuden kuukauden määräajaksi.

5 § Häiriötilanteen päättyminen

Häiriötilanne päättyy, kun

1. 29 luvun 3 ja 4 §:n mukaisten määräaikaisten päätösten voimassaolo lakkaa tai
2. kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen häiriötilanteen lakkaamisesta.

Kaupunginhallituksen on tehtävä viipymättä päätös häiriötilanteen lakkaamisesta, kun 29 luvun 2 §:n mukaiset edellytykset eivät enää ole käsillä. Päätös voidaan kumota myös vain osittain tai rajoituksia 30 luvun mukaiselle toimivallalle voidaan lisätä.

6 § Määräysten suhde valmiuslakiin

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista toimivaltuuksista, näiden säännösten mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää ilman tämän luvun mukaista päätöstä ja tämän hallintosäännön muiden lukujen määräysten estämättä.

Jos valmiuslain 108 §:n 2 ja 3 momentti on otettu käyttöön Vantaan kaupungin alueella, ei tämän luvun 3 §:n 2 momentin mukaista 30 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista kaupungille annettavista viranomastehtävistä tai

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

toimivaltuuksista, ja toimivalta asiassa kuuluu 8 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla kaupunginhallitukselle, on kaupunginhallituksella oikeus mainitun momentin määräysten estämättä siirtää kyseistä toimivaltaansa jaostolle, toimielimelle tai viranhaltijalle.

Jos 30 luvun 1 § on otettu käyttöön, kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä delegointipäätös saa etusijan suhteessa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan mainitun pykälän mukaiseen toimivaltaan.

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi.

Apulaiskaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan, ellei kaupunginjohtaja päättä asiasta.

Tämän pykälän nojalla tehty päätös annetaan tiedoksi normaalisti toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kaupunginhallitukselle.

2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi. Tätä pykälää ei sovelleta kaupunginvaltuustoon.

3 § Viestinnän keskittäminen

Häiriötilanteiden aikana kaikki kaupungin tiedotteet ja lausunnot tulee antaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä kautta, ellei kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toisin päättä.

Siirtymäsäännökset

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yleiseen toimialaan perustuvien työllistämistukien ja nuorten kesätyösetelien myöntämisestä

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

kaupunginhallituksen määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti, kunnes uusi elinvoima- ja työllisyysjaosto on päättänyt ensi kerran mainittujen ehtojen ja linjausten päivittämisestä.

Rakentamislain (715/2023) siirtymäsäännösten perusteella ennen rakentamislain voimaantuloa vireille tulleet asiat ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti. Näissä asioissa noudatetaan kaupunkiympäristön toimialan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien osalta 31.12.2024 voimassa ollutta hallintosääntöä.

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Rahamäärät on tarkistettu hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaisesti huhtikuun 2024 pistelukuun (2333).

1 § Kokouspalkkiot

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:ssä tarkoitettua peruspalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginvaltuuston jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	290 euroa
Nuorisovaltuuston puheenjohtaja	60 euroa
Nuorisovaltuuston jäsen	50 euroa
Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnassa, kaupunginhallituksessa tai -valtuustossa	70 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	240 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen	180 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	350 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	230 euroa
Muun toimielimen puheenjohtaja	240 euroa
Muun toimielimen jäsen	180 euroa

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja vaalitoimielinten palkkioita maksetaan seuraavasti:

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja	400 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen	300 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	100 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	70 euroa
Pakolliseen, enintään kolme tuntia kestävään koulutukseen osallistuminen	70 uroa

3 § Kuukausipalkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Jäsen 400 euroa/kk

Lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja 500 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 280 euroa/kk

Jäsen 150 euroa/kk

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

Keskusvaalilautakunta (kuukausipalkkio alue- ja kuntavaalien osalta kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)

Puheenjohtaja	360 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	240 euroa/kk

Muut lautakunnat

Puheenjohtaja	500 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	280 euroa/kk

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmä

Varapuheenjohtaja	250 euroa/kk
Jäsen	200 euroa/kk

Lisäksi seuraavien toimielinten puheenjohtajille maksetaan 240 euron suuruinen kuukausipalkkio:

- kaupunginhallituksen jaostot,
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto,
- kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto sekä
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin.

Lisäksi valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 euron peruskuukausipalkkio ja 20 euron lisäkuukausipalkkio jokaista valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua kohden.

4 § Kuukausipalkat

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkaa maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston osa-aikainen puheenjohtaja	3 000 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja	3 300 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen varapuheenjohtaja	2 700 euroa/kk

5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät

Hallintosäännön 27 luvun 1 §:n ja 3 §:n 1 momentin mukaisia korvauksia maksetaan enintään seuraavan taulukon mukainen määrä:

Ansionmenetykskorvaus	50 euroa/tunti
Ansionmenetykskorvaus ilman työnantajan todistusta	30 euroa/tunti
Lastenhoitokorvaus	40 euroa/tunti

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä

Voimassa 1.1.2025 alkaen

Muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3

Muutettu kaupunginvaltuustossa 12.5.2025 § 5

Muutettu kaupunginvaltuustossa 16.6.2025 § 5

Muutettu kaupunginvaltuustossa 20.10.2025 § 4

Muutettu kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 6

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ.....	1
Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä.....	1
Voimassa 1.1.2025 alkaen.....	1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	1
1 Luku - Yleiset määräykset.....	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa.....	1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	1
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa.....	2
5 § Kaupungin viestintä.....	2
6 § Tietoturva ja tietosuoja.....	2
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen.....	3
1 § Kaupungin johtaminen.....	3
2 § Kaupungin organisaatio.....	3
3 § Konsernijohto.....	4
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö.....	4
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät.....	5
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät.....	5
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	5
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	6
9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	8
10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät.....	9
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla.....	10
1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät.....	10
2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt.....	10

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta.....	11
4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	11
5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta.....	12
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	13
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	14
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	14
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	15
10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta.....	16
11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät.....	17
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.....	19
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	19
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	19
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	19
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	20
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta.....	21
6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta.....	21
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta.....	23
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta.....	23
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	23
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	24
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta.....	25
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla.....	27
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät.....	27
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	27
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	27
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta.....	28
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	28
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta.....	29
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät.....	29

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta.....	30
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät.....	30
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla.....	32
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät.....	32
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	32
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	33
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta.....	33
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta.....	33
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta.....	35
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta.....	35
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta.....	36
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta.....	37
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta.....	37
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta.....	38
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	38
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta.....	40
7 luku – Toimielinten kokoonpano.....	42
1 § Kaupunginvaltuusto.....	42
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot.....	42
3 § Tarkastuslautakunta.....	42
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.....	43
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	43
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	43
7 § Vaalitoimielimet.....	44
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta.....	45
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta.....	45
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu.....	47
3 § Selonteko.....	48
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta.....	48
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu.....	49

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto.....	49
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu.....	50
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	51
9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta.....	52
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	52
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	52
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	53
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	54
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	57
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	58
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	59
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	59
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	60
10 Luku - Otto-menettely.....	61
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus.....	61
2 § Otto-oikeuden käyttäminen.....	61
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	62
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	62
5 § Päätöksen täytäntöönpano.....	63
11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet.....	65
1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta.....	65
2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta.....	65
3 § Sähköinen allekirjoitus.....	66
4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	66
8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen.....	67
11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	68
12 § Pöytäkirjan ote.....	68

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	68
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	68
12 Luku – Henkilöstöasiat.....	69
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	69
2 § Henkilöstövalinnat.....	69
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	70
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	70
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	71
6 § Siirrot.....	71
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	71
8 § Täyttökielto.....	72
9 § Sijaiset.....	72
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	72
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	73
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	73
13 § Sivutoimet.....	73
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	73
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	74
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	74
17 § Virkasuhteen päätyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen.....	74
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	75
19 § Palkan takaisinperiminen.....	75
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA.....	76
13 luku - Hankinnat.....	76
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta.....	76
2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta.....	76
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta.....	76
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta.....	76
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta.....	77
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta.....	77

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	77
8 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	78
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	78
10 § Hallintojohtajan päätösvalta.....	78
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	79
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	79
13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta.....	79
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	79
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta.....	79
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta.....	80
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta.....	80
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	80
19 § Päätösvallan delegointi.....	80
20 § Yhteishankintoihin liittyminen.....	80
14 Luku – Taloudenhoito.....	81
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	81
2 § Talousarvion täytäntöönpano.....	81
3 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	81
4 § Talousarvion sitovuus.....	82
5 § Talousarvion muutokset.....	82
6 § Rahatalouden hoitaminen.....	82
7 § Kassavarat.....	83
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen.....	83
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen.....	84
10 § Maksuista päättäminen.....	84
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta.....	84
12 § Saatavasta luopuminen.....	84
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen.....	85
14 § Tarkemmat määräykset.....	85
15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus.....	86
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue.....	86

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio.....	86
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	86
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	87
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	87
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta.....	88
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	89
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	89
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus.....	89
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen.....	89
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	91
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu.....	91
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu.....	91
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	91
4 § Tehtävät ja päätösvalta.....	91
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY.....	93
17 Luku -Kokousmenettely.....	93
1 § Soveltamisala.....	93
2 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	93
3 § Kokousaika ja -paikka.....	93
4 § Kokouksen koolle kutsuminen.....	94
5 § Kokouskutsun sisältö.....	94
6 § Esityslista.....	94
7 § Jatkokokous.....	95
8 § Varajäsenen kutsuminen.....	95
9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa.....	95
10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä.....	96
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	96
12 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	97
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	97
14 § Esteellisyys.....	97
15 § Käsittelyjärjestys.....	98
16 § Kokouksen julkisuus.....	98

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	99
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	99
19 § Päätöksen toteaminen.....	99
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	100
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	100
22 § Pöytäkirjan laatiminen.....	101
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen.....	101
24 § Pöytäkirjan sisältö.....	101
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen.....	103
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	103
18 Luku – Vaalit.....	104
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	104
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	104
3 § Ehdokaslistojen jättäminen.....	104
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies.....	105
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	105
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	105
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	106
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	106
9 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	106
19 Luku – Esittelijät.....	107
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät.....	107
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät.....	107
3 § Esittely muissa toimielimissä.....	108
4 § Esittelyvallan siirtäminen.....	108
20 Luku – Kuntalaisaloitteet.....	109
1 § Aloiteoikeus.....	109
2 § Aloitteen käsittely.....	109
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	109
4 OSA – VALTUUSTO.....	110
21 Luku – Valtuuston toiminta.....	110
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	110

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	110
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	111
4 § Istumajärjestys.....	111
5 § Kokoustilat.....	111
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa.....	111
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	111
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa.....	111
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa.....	112
~~10~~ 11 § Toimenpidealoite.....	113
22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite.....	114
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	114
~~2~~ 3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	115
~~3~~ 4 § Selonteko.....	115
4 5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti.....	116
~~5~~ 6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	116
23 Luku – Valiokunnat.....	118
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	118
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen.....	118
5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET.....	119
24 Luku – Yleiset määräykset.....	119
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset.....	119
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet.....	119
3 § Osan soveltamisala.....	120
4 § Rahamäärien tarkistaminen.....	120
25 Luku – Kokouspalkkiot.....	121
1 § Peruspalkkio.....	121
2 § Lisäpalkkio.....	121
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin.....	121
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	121
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset.....	122
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta.....	122
7 § Useat kokoukset samana päivänä.....	122

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle.....	122
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika.....	122
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	123
26 Luku – Muut palkkiot.....	124
1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	124
2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	124
3 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	124
4 § Kuukausipalkkio ja -palkka.....	124
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	126
1 § Ansionmenetykskorvaus.....	126
2 § Matkakulukorvaus.....	126
3 § Muut kulukorvaukset.....	127
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	127
28 Luku – Erinäiset määräykset.....	128
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset.....	128
2 § <i>Etuuksien maksaminen</i>	128
6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA.....	129
29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely.....	129
1 § Yleistä.....	129
2 § Häiriötilanne.....	129
3 § Häiriötilanteen toteaminen.....	129
4 § Häiriötilanteen jatkuminen.....	130
5 § Häiriötilanteen päättyminen.....	130
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin.....	130
7 § Kaupunginhallituksen yleistöimivallan delegointi häiriötilanteissa.....	130
30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet.....	131
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta.....	131
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen.....	131
3 § Viestinnän keskittäminen.....	131
Siirtymäsäännökset.....	131
LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT.....	133
1 § Kokouspalkkiot.....	133

2 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	134
3 § Kuukausipalkkiot.....	134
4 § Kuukausipalkat.....	135
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät.....	136

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 17 luvussa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.

Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 15 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuojan noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamia tietoturvapoliittikkaa ja tietosuojapolitiikkaa sekä kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet toimivat hallintosäännön mukaisten toimintojensa henkilötietojen käsittelyn osalta rekisterinpitäjinä siltä osin kuin lainsäädännössä rekisterinpitäjän tehtävää ei ole säädetty erikseen toiselle viranomaiselle.

Rekisterinpitäjä

- Toteuttaa tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa ja osoittaa, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojasääntelyä
- Panee tarvittaessa täytäntöön asianmukaiset tietosuojaa koskevat toimintaperiaatteet

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- kaupunkikonserni ja elinvoima, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatusta ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualueita johtaa palvelualuejohtaja.

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkikonserni ja elinvoima) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus, sen konsernijaosto ja elinvoima- ja työllisyysjaosto

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisen luottamushenkilön työaika on 50 % täydestä työajasta. Osa-aikaisen luottamushenkilön osalta ei työn itsenäisen luonteen vuoksi laadita työaikakirjanpitoa.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtävänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkasta ja muista etuuksista määrätään tämän hallintosäännön 5. osassa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.
- hyväksyy kaupunginvaltuuston puheenjohtajan koulutuksen ja virkamatkat ja niistä aiheutuvat menot.

6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtajan koulutukset ja virkamatkat sekä niistä aiheutuvat menot.

7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5-kohdan mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta sekä päätösvalan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
6. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
7. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
8. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 30 000 euroa,
9. julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväjaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä toimialuetta, ja
10. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 8 §:ää.

8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä,
2. valtionavun, EU-avustuksen ja projektirahoituksen hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. projektien perustamisesta ja päätösvallan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
17. toimialallaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväin jaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä palvelualueetta,
18. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualueetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, siitä määrätään erikseen tässä hallintosäännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualueetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. tehtäväalueellaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävänjaoista, ja
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, määrätään siitä erikseen tässä hallintosäännössä.

10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkikonsernin aja elinvoiman toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat elinvoimapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden ja strategian sekä työllisyyden ja kotouttamisen palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta,
- kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta,
- kaupungin elinvoimapolitiittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille
- elinvoiman edistämisen ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioimisesta kaupungin maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa
- osallistumisesta suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus- ja investointiasioissa sekä maankäytön ja liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa
- kaupungin vahvistamisesta kilpailukykyisenä toimintaympäristönä ja sijoittumisympäristönä yrityksille.
- kaupungin kansainvälisestä toiminnasta tehtäväalueellaan
- kaupungin matkailua koskevien linjausten toimeenpanosta ja matkailijoille suunnatuista palveluista
- kaupungin korkeakouluysteistyöstä tehtäväalueellaan
- kaupungin elinkeinotapahtumien kokonaisuudesta
- kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta
- innovaatioiden kehittämisestä ja uusien toimintamallien edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa, yhteistyössä toimialojen kanssa
- yritysten houkuttelusta, sijoittumisesta ja niihin liittyvistä palveluista kaupungin projektimallista

Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä, ja
2. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeistuksen valmistelusta
- konsernijaoston iltakoulujen valmistelusta
- digitaalisten palveluiden kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta
- kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjeistuksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista asioista ja
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksellisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä.
3. vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- asianhallinnasta, pysyvästi säilytettävistä tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
2. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen
3. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamishetjista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 200 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitamääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.
4. vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista ja vakuutusturvasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämässä rajoissa,
3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksien myöntämisestä ja perustamisesta
7. konsernitileistä ja maksuliikkeestä,
8. kassavirheiden oikaisusta sekä
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä.

9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta
- työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä
- pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta
- kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä
- kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista
- kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädetyistä tehtävistä
- kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä
- kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty

1. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
2. kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
3. laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta
4. työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja
5. palvelualueen tehtäväalaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.

10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. tarkastusjohtajan sijaisjärjestelyistä
11. hakee sisäisen tarkastuksen tarvitsemat luvat ja suostumukset.
12. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

1. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

2. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
3. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhoitosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista sekä
4. opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman hyväksymisestä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden (svenskspråkiga servicen), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyön koordinoinnista sekä oppilaitos- ja korkeakouluysteistyöstä.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen, joustavaan perusopetukseen ja työelämäpainotteiseen perusopetukseen,
4. oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan,
5. opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
6. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
7. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
8. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
9. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

10. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,
11. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
12. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
14. katsomusaineesta vapauttamisesta ja katsomusaineen opetukseen palaamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta

Ruotsinkielisten palveluiden (Svenskspråkiga servicen) palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää:

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,
5. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista sekä esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista ja perusopetuksen oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan sekä lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvalasta määrätään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvalasta määrätään 4 luvun 9 §:ssä pois lukien kohdat 2 ja 10.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukiodien lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaista keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
15. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkestä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
16. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista huoltajan suostumuksella,
4. esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista,
5. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
6. varhaiskasvatuksesta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
7. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
8. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
9. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle,,
10. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
11. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelujen järjestämisestä
- johtaa ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä
- ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan päätösvalasta määrätään 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat elinikäisen oppimisen, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- Kuusijärven palveluiden järjestämisestä ja hallinnosta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

- kuntalaisten osallistumisen palveluista
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

(muutettu kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 3)

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun toiminnan järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaista keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitoksien opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhojennusten myöntämisestä opiskelijoille sekä maksuhojennusten myöntämisen perusteista,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue vastaa nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtajan johdolla:

- eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- ruotsinkielisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,
4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvalasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- katusuunnitelmaehdotusten ja alueidenkäyttölain mukaisten yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten valmistelusta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytöntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainnon järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. alueidenkäyttölaisissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. hyväksyä katusuunnitelmat sekä alueidenkäyttölain mukaiset muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
5. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
6. yhdyskuntaa ja kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisesta julkiseen kaupunkitilaan,
7. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
8. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
9. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
10. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
11. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
12. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
13. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

14. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
15. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti ja
16. liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisten mikroliikennelupien myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien lupaehtojen mukaisesti.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys ei ole yleiskaavasta, hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta ja
2. asemakaavaehdotusten nähtäville asettamisesta, kun kaupunkiympäristölautakunnalla on toimivalta hyväksyä kaavamuutos.

8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 103 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:ssä tarkoitetuista rakentamisluvista, milloin
 - a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
 - b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
 - c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
 - d) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
 - e) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän valaistun mainoslaitteen rakentamisen,
 - f) lupa käsittää energiakaivon rakentamisen, tai
 - g) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän yleisörakennelman rakentamisen.
2. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
3. rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
4. rakentamislain 10 §:ssä tarkoitetuista väliaikaisista rakentamisluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen väliaikainen uudisrakennus,
5. luvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
6. suunnittelijan kelpoisuudesta,
7. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien kelpoisuuden toteamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
8. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

9. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta ja rakennustyön keskeyttämisestä,
10. rakennuksen kunnossapitoa koskevasta määräyksestä, rakennuksen määräämisestä käyttökieltoon ja määräyksestä keskeneräisen rakennustyön loppuunsaattamiseksi,
11. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
12. muista sellaisista rakentamislaisista tai maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
13. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista,
14. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta lukuun ottamatta mittaus- ja geopalveluiden toimenpiteistä perittävistä maksuista ja
15. kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskeissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen ja
16. vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamisluvan tai loppukatselmuksen yhteydessä (RakL 59 §).

9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöpalveluiden päällikkö huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöpalveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä päättää muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:
 1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
 2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä tai toiminnan korjaamisen määräämisestä ilman uhkasakkoa tai teettämisuhkaa,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 128–130 ja 133 – 137 §:ien tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,
10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaisissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on enintään yksi vuosi,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m²:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1. kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2. rakentamislain tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3. rakentamislain tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4. alueidenkäyttölain tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1. erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja työllisyysjaostoon valtuutetuista tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisistä tai toisista varavaltuutetuista tai kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Jaoston puheenjohtajan tulee olla kaupunginhallituksen jäsen tai varajäsen.

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

7 luku – Toimielinten kokoonpano

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvalasta määrätään lisäksi tämän luvun lisäksi useissa muissa hallintosäännön luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, elinvoima- ja työllisyysjaoston sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

6. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
7. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
8. koko kaupunkia koskevista sopimuksista,
9. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
10. kiinteistörahastosta annettavista lainoista,
11. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
12. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
13. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta sekä yhteisön osakkeiden tai osuuksien ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
14. oman pääoman ehtoisen rahoituksen antamisesta, pääomalainojen myöntämisestä sekä muun näihin rinnastuvan rahoituksen myöntämisestä,
15. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa,
16. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
17. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
18. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
19. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
20. kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kaupunkiympäristö

21. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
22. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

- hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
23. kiinteään omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
24. kaupungin etuusto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
25. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
26. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
27. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimukseen liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista,
28. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista,
29. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
30. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
31. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
32. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %) ja
33. asemakaavan ajantasaisuuden arvioinnista.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi konsernijaosto yhdessä kaupunginhallituksen kanssa vastaa kaupungin henkilöstö-, hallinto- ja talousasioista oman toimivaltansa rajoissa.

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta,
3. osakassopimusten solmimisesta,
4. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimieliimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
5. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvalan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
6. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
7. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

8. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
9. kaupungin ennakosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
10. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
13. kaupungille tulevista maksuista, ellei ole toisin määrätty,
14. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisoheista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 200 000 euroa,
15. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
16. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
17. sovinnon tai akordin tekemisestä, ellei muualla toisin määrätä,
18. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille, ja
19. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa omalla tehtäväalallaan

- kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä;
- kaupungin kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä;
- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

- kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta;
- kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta;
- yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä

1. valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikan periaatteet, työllisyydenhoidon periaatteet sekä maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
2. päättää Vantaan omien työllistämistuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteeristä
3. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
4. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi kansainvälisen toiminnan periaatteet sekä päättää kansainvälisen toiminnan keskeisimpien sopimusten hyväksymisestä;
5. päättää kaupunkimarkkinointia, matkailua ja tapahtumia koskevista periaatteista;
6. päättää suur tapahtumien hakua koskevista periaatteista sekä suur tapahtumien avustamisesta
7. päättää korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön periaatteista ja keskeisimpien yhteistyösopimusten hyväksymisestä;
8. päättää strategisten kumppaneiden avustamisesta;
9. päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
10. päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa, ja
11. antaa omalla tehtävälallaan kaupungilta pyydetyt lausunnot.

7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

8 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja sen jaostot voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta määrätään 2–16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys on yleiskaavasta tai hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta,
6. rakentamislain mukaisen poikkeamisen myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä poikkeamisesta,
7. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
 - a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,
 - b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
 - c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpienalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun $e = 0,30$ tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km²:llä,
 - d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä,
8. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
9. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä ja
10. rakentamistapaohjeiden hyväksymisestä.

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1. rakentamislain 42–43 §:issä tarkoitetun rakentamisluvan sekä 10 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvan myöntämisestä,
2. rakentamislupien myöntämisestä, kun lupa käsittää pelastuslain 71 §:n mukaisen lykkäyksen väestönsuojan toteuttamiseksi tai pelastuslain 75 §:n mukaisen vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksen väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista,
3. poikkeamisen myöntämisestä rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä,
4. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
5. pelastuslain 105 §:n mukaisesta uhkasakosta ja teettämishastasta
6. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
7. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaisissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kielloasioissa,
8. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä, ja
9. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii alueiden käyttölain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, rakentamislain 142 §:n 3 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja valmiuslain 51 §:ssä tarkoitettuna asuntokannan sääntelyviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 %),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä alueidenkäyttölain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. rakentamislain säättämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
24. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
25. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
26. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
27. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

28. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
29. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
30. kiinteistörahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
31. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
32. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta,
33. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
34. liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisen mikroliikenneluvan lupaehdoista sekä luvasta perittävästä maksusta ja
35. tieliikennelain §90 a §:n mukaisen pysäköintitunnuksen ehdoista ja siitä perittävästä maksusta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittamisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittamisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärästä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista,
5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
7. hyväksyä varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä sekä lukioiden erityislinjojen pääsykriteereistä tai soveltuvuuskokeesta,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUV) otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta, nimeämisestä tai lakkauttamisesta
15. varhaiskasvatustalain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto ja
16. avustusten myöntämisestä sekä myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisovaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointia.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaista erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

(muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3)

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunnat ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yksilöön kohdistuviin työvoimapalveluiden tai kotoutumisen asioihin.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- —viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku - Otto-menettely

- hallintosäännön ~~15~~ **14** luvun ~~8 §:n~~ **7 §:n 2 mom.** mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahastosta maksettavaa korvausta koskevat viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaus suunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- työvoimapalveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- kotoutumisen palveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- talous- ja strategiajohtajan päätökset kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku - Otto-menettely

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet

1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin ja muiden lakien mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää:

1. asianhallintaa ja arkistointia johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä,
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen vastuuhenkilöiden tehtävistä ja
3. kaupungin arkistonmuodostajien nimeämisestä.

2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija vastaa

- asianhallinnan viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- asianhallinnan ohjaamisesta ja kehittämisestä osana kaupungin tiedonhallintaa sekä
- asianhallintaan ja pysyvästi säilytettäviin asiakirjoihin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja
2. asianhallintaa, pysyvästi säilytettäviä tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.

3 § Sähköinen allekirjoitus

Päätökset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoitetaan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

Sähköisen allekirjoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Allekirjoitettu asiakirja on kuitenkin tässäkin tapauksessa muutettava sähköiseksi, ellei siitä poikkeaminen ole julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:n tai muun lainkohdan perusteella sallittua.

4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki kaupungin asiakirjat ja sopimukset tilintarkastuspalvelujen hankintasopimusta lukuun ottamatta.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki oman toimialansa asiakirjat ja sopimukset.

5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomainen palvelualuejohtaja.

6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginreviisori.

9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernipalvelujohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumuksen ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja tai työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja tai elinvoima- ja työllisyysjaoston siihen valtuuttamat.

10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet

11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

12 § Pöytäkirjan ote

Pöytäkirjan otteiden oikeaksi todistamisesta määrätään 17 luvun 25 §:ssä.

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottavat hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluysikköönsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluysikköönsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluysikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluysikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluysikköön kuuluvat viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaan virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määrittämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeeseen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaisessa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhtettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen.

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstöjohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassa olevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n nojalla päättää henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta

Kaupunginhallituksen jaostot päättävät tehtäväalueellaan yli 1 000 000 euron tavara- ja palveluhankinnoista, jollei jäljempänä ole toisin määrätty

Konsernijaoston tehtäväalueena on henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueena on elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää 1 000 000 euron ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteistoiminnasta eräiden työvoimapalveluiden ja työvoiman ulkopuolisille suunnattujen kotoutumisohjelmaan liittyvien yhteishankintojen hankintasuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja päättää kaupunkitasoisesti siitä, mitkä palveluhankinnat kuuluvat hankintajohtajan päätösvaltaan. Mikäli listan mukaisen palveluhankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa eikä kyse ole Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamasta yhteishankinnasta tai hankinnasta kaupunkikonserniin kuulualta in house -yhtiöltä, päätösvalta kuuluu hankintajohtajan sijasta konsernijaostolle.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka, mikäli toimivaltaa ei ole määrätty muulle viranhaltijalle,
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnoista 1 000 000 euroon saakka.

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöjohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista 1 000 000

euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana.

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %), tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti,
4. sähkönhankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana,
5. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa sekä
6. hankintojen palveluyksikön kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista 2 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana.

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%).

11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määäämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määäämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta 2 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja tai hänen määäämänsä päättää kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta

Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määäämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määäämänsä päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman hankintasuunnitelman mukaisesti 1 000 000 euroon saakka (alv 0%)

15 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määäämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Viestintäjohtaja tai hänen määäämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %)

16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

19 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin. Tämä ei koske kaupunginjohtajan 5 §:n 2 momentin mukaista päätösvaltaa. Tätä päätösvaltaa kaupunginjohtaja ei voi delegoida eteenpäin.

20 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

14 Luku – Taloudenhoito

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehykset ja talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä palveluverkkosuunnitelman, toimitilastrategian ja keskeisimmät muutokset toimitiloissa sekä suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoissa. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistettut käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarvion yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanomääräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrättyllä tavalla.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

4 § Talousarvion sitovuus

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että kaupunginvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksessa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosesitystä

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

6 § Rahatalouden hoitaminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää, jollei ole toisin säädetty tai määrätty:

- 1 sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista,
- 2 talousarvion hyväksymisen yhteydessä antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärästä sekä
- 3 pitkäaikaisen lainan antamisesta.

7 § Kassavarat

Alitilittäjät voivat ottaa vastaan tuloja ja maksaa menoja kassavaroillaan. Rahastajat voivat ottaa vastaan vain tuloja, mutta eivät voi maksaa menoja.

Alitilitysoikeudet ja rahastusoikeuden myöntää rahoitusjohtaja. Myös palvelualuejohtajalla ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää rahastusoikeuksia alaisilleen. Vähäisten tulojen perintää varten rahastusoikeudet voidaan myöntää myös muulle kuin viranhaltijalle. Oikeuksien myöntäjä vahvistaa kassavarojen enimmäismäärän.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Määrärahan käytön hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia sekä tiedonsiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei tarvitse hyväksyä.

9 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelujen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

10 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksen konsernijaostolla ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualuejohtaja, talouspalvelujen päällikkö ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä päättää maksulykkäyksistä.

12 § Saatavasta luopuminen

Talouspalveluiden päällikkö, palvelualuejohtaja ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö alaisensa toiminnan osalta voivat hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli

1. saatava on vanhentunut,

2. perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä,
3. muutoin voidaan riittävin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai
4. saatava on arvoltaan alle 200 euroa ja perintätoimien jatkaminen ei saatavan epäselvyyden, perintäkustannusten määrän tai muun syyn vuoksi katsota olevan tarkoituksenmukaista.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

14 § Tarkemmat määräykset

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelujen päällikkö antavat tarkemmat määräykset kaupungin taloudenhoidosta ja rahataloudesta sekä niihin liittyvistä vastuista.

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 7 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin huomautuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määrittämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisoriin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä säädetään kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä huomautuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan organisaation turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien suunnittelua, toteutusta, seuranta ja kehittämistä. Sen tavoitteena on suojata organisaation henkilöstöä, omaisuutta ja tietoja sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja turvallisuus. Turvallisuusjohtaminen on olennainen osa organisaation kokonaisvaltaista johtamista ja sen avulla pyritään luomaan turvallinen ja luotettava toimintaympäristö.

Turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan järjestelmällistä ja koordinoitua prosessia, jonka avulla pyritään ratkaisemaan paikallisia turvallisuuskysymyksiä eri toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kunnan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valmiuslaki 3 luku 12§).

3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

4 § Tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkikonsernia koskevista periaatteista, jotka koskevat turvallisuutta, varautumista, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus hyväksyy turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä seuraa niiden toteutumista.

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä:

- Hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.
- Valvoo, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
- Antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat

Lautakunta vastaa toimialallaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginjohtajan tehtävät ja vastuut

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan operatiivisesta johtamisesta ja varmistaa, että turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja vastuut

Apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa ja vastuualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajien tehtävät ja vastuut

Palvelualuejohtajat vastaavat omien palvelualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ja vastuut

Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

1 § Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Tämän luvun määräykset ovat toissijaisia hallintosäännön muiden lukujen määräyksiin nähden.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan 17 luvun 10 §:n määräyksiä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi pitää:

- varsinaisen kokouksen, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisen kokouksen, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, tai
- hybridikokouksen, johon on mahdollista osallistua joko läsnä kokouspaikalla tai sähköisen yhteyden avulla.

Kokouksessa voidaan käyttää sähköistä kokoushallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Sähköistä päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

3 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouksen koolle kutsuminen

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on lähetettävä viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Muun toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokouskutsu toimitetaan toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun lähettämisestä vastaa toimielimen puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Lisäksi esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin sivulla yleisessä tietoverkossa. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Kutsu kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

5 § Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsun kielenä on suomi ja ruotsi. Muun toimielimen kokouskutsun kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

6 § Esityslista

Toimielimen käsiteltäväksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista, joka lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

17 Luku -Kokousmenettely

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä hallintosääntö, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain voimassa olevien pykälien mukaan on käytettävä ruotsin kieltä.

7 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

8 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä päätösvalmistelun on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain tarkoittama varavaltuutettu. Kokouksen aikana valtuustoryhmät avustavat varajäsenen kutsumisessa.

Muun toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Kun jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa. Heillä on kokouksessa oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jolleivät he ole samalla valtuutettuja.

17 Luku -Kokousmenettely

Nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Puheoikeudesta päättää kokouksen puheenjohtaja. Valtuusto voi myöntää myös muille henkilöille läsnäolo- ja puheoikeuden.

10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla kaupunginhallituksen kokouksessa,
2. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa,
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen valitsemalla edustajalla, nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa,
4. lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa sekä
5. kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin tai toimielimen asettanut taho.

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa. Myös kaupungin muu työntekijä ja viranhaltija on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja muut henkilöt ja tämän perusteella todeta, onko toimielin laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

17 Luku -Kokousmenettely

Jos puheenjohtaja kokouksen aikana toteaa, että toimielin ei ole päätösvaltainen, eikä sitä saada päätösvaltaiseksi, kokous keskeytyy. Käsiteltävänä oleva asia ja sen jälkeen esityslistalla olevat asiat esitellään toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 8 §:ssä.

12 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa toimielimen kokouksesta tai esteellisiä, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen puheenjohtajana tilapäinen puheenjohtaja.

Iältään vanhin valtuutettu toimii puheenjohtajana valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa.

13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 9 §:ssä ja 10 §:ssä.

14 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Esteellisyyttä koskeva päätös on perusteltava pöytäkirjaan.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n mukaisessa poikkeustilanteessa.

Esteellisen henkilön on julkisessa kokouksessa poistuttava yleisölle varattuun tilaan ja suljetussa kokouksessa poistuttava kokonaan. Esteellistä henkilöä saadaan kuitenkin kuulla asian selvittämistarkoituksessa.

Esteellisyyden perusteista säädetään kuntalaissa ja hallintolaissa.

15 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Kaupunginvaltuustossa käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, tämän ehdotus, lukuun ottamatta valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä, jolloin pohjana on puheenjohtajan ehdotus (pohjaehdotus).

Muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta. Pohjaehdotuksena on esittelijän ehdotus. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta peruuttaa ehdotuksensa, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Jos muussa toimielimessä esittelijä on peruuttanut ehdotuksensa ennen kuin toimitella on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimitella toisin päätä, missä tapauksessa asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimitella voi muutoinkin erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

16 § Kokouksen julkisuus

Kaupunginvaltuuston kokousten julkisuudesta säädetään kuntalaissa.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Muun toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata julkista sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta taikka kokouskutsussa mainitussa julkisessa tilassa.

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehoituksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Toimielimen jäsenen on kirjattava keskustelun kuluessa tehty ehdotus sähköiseen kokousjärjestelmään, milloin kokousjärjestelmä on käytössä, paitsi jos puheenjohtaja myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä.

Jos sähköistä kokousjärjestelmää ei ole käytössä:

1. kaupunginvaltuustossa keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena ja
2. muussa toimielimessä ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin päättää.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

19 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Vaaleista määrätään 18 luvussa.

22 § Pöytäkirjan laatiminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Muun toimielimen pöytäkirjan kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa kuntademokratian palvelualueen osoittama henkilö. Muun toimielimen pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

23 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla. Muun toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimielimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

24 § Pöytäkirjan sisältö

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, hybridikokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olleet missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellonaikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellonaikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaike ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja tai kaupunginhallituksen määräämät.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään päätöksen antamispäivää seuraavana keskiviikkona.

18 Luku – Vaalit

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Muissa toimielimissä toimielin voi valita keskuudestaan ääntenlaskijat avustamaan vaaleissa.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Toimielin määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava toimielimen puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimitus aloitetaan. Vaalia ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden toimielimen jäsenen allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan toimielimen puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, toimielimen puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle tai äänten laskijoille, jotka tutkivat ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastavat, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan tai ääntenlaskijoiden on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan toimielimen jäsenille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

18 Luku – Vaalit

lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun tai -järjestelmään merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

.

8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton. Äänestyslippujen sijasta voidaan käyttää myös tarkoitukseen soveltuvaa sähköistä järjestelmää, jos vaalisalaisuus ja tuloksen oikeellisuus on turvattu.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput sekä äänestysjärjestelmän mahdollisesti tuottamat lokitiedot on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa ja lokitiedot niin, ettei vaalisalaisuus vaarannu.

9 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tai ääntenlaskijat tutkivat äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi. Muussa toimitelmässä puheenjohtaja toteaa vaalin tuloksen toimielimelle pöytäkirjaan merkittäväksi.

19 Luku – Esittelijät

1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät

Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja konsernijaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat koko kaupunkia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä koko omaa toimialaansa koskevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoimajohtaja ja työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelevät omaa palvelualueettaan koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan tai palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät

Apulaiskaupunginjohtaja esittelee toimialansa lautakunnan ja sen jaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

19 Luku – Esittelijät

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja sen jaostojen käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Edellä määrätystä poiketen esittelijänä toimii:

1. keskusvaalilautakunnassa lautakunnan sihteeri,
2. tarkastuslautakunnassa kaupunginreviisori,
3. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa ruotsinkielisen palvelualueen johtaja,
4. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaostossa toisen asteen palvelualuejohtaja, perusopetuksen palvelualuejohtaja tai ruotsinkielisen palvelualueen johtaja sen mukaan, minkä toimialan alaisen oppijan asiaa lautakunta käsittelee, sekä
5. kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa rakennusvalvontapäällikkö jaoston toimiessa rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristöpalveluiden päällikkö jaoston toimiessa kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Oikeus ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa-, valvonta- tai ympäristönsuojeluviranomaisena.

3 § Esittely muissa toimielimissä

Muiden toimielinten esittelijöistä määrätään toimielimen asettamispäätöksessä. Jos määräyksiä ei ole, esittelijä on kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

4 § Esittelyvallan siirtäminen

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja voi yksittäistapauksissa siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen perusteella ilman viranhaltijan esittelyä.

20 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Oikeudesta tehdä kuntalaisaloite säädetään kuntalaissa.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitelin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitelin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa. Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa toisen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokouksetilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokouksetilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja päätösvalmistelua oikean varajäsenen kutumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnä olevien jäsenien toteamiseen sovelletaan 17 luvun 10 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa

Valtuuston kokouksissa pidettäviin puheenvuoroihin sovelletaan 17 luvun 13 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtäikaa kokousjärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on kokousjärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtäikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta varsinaisissa kokouksissa tai osallistuttaessa hybridikokoukseen kokouspaikalla.

10 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

~~10~~ 11 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (ponnen). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan **kokousjärjestelmässä tai** kirjallisesti puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

~~Kaupunginhallitus vastaa valtuutettujen aloitteisiin. Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.~~

Kaupunginhallituksen on annettava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on kaupunginhallituksen aloitevastaus annettava valtuustolle tiedoksi.

Mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Ryhmäaloite

Hallintosäännön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen.

Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Ryhmäaloitteeseen vastaa kaupunginhallitus. Vastaus käsitellään kaupunginhallituksessa kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä tämän 22 luvun 1 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

2 3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 4 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämistään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukaan valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päättä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

4 OSA – VALTUUSTO

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla. Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan palkkaa. Muille luottamushenkilölle maksetaan palkkiota.

Luottamushenkilölle maksetaan lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan:

25 luvun mukaisia palkkioita, 26 luvun 4 §:n mukaista kuukausipalkkaa, 27 luvun 1 §:n 4 momentin mukaista ansionmenetykskorvausta, 27 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisia etuuksia, 27 luvun 2 §:n mukaista matkakorvausta, ei kuitenkaan asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävien hoitamispaikan (Tikkurilan) välisistä matkoista, sekä lomarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan.

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on lisäksi oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työntekijöillä ja viranhaltijoilla. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja sekä työtapaturma- ja ammattitautilain soveltamisesta säädetään kuntalain 80 §:n 3 momentissa.

3 § Osan soveltamisala

Tämän osan määräyksiä sovelletaan kaikkiin tässä hallintosäännössä mainittuihin ja sen määräysten nojalla asetettuihin toimielimiin sekä niiden jäseniin. Toimielimiksi katsotaan kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten lisäksi myös valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat, neuvottelukunnat, vaikuttamistoimielimet ja muut vastaavat toimielimet. Tämän osan määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta oppilaitosten johtokuntiin tai oppilaitosten muihin toimielimiin, ellei toisin erikseen määrätä.

Kokoukseen osallistuneeseen varajäseneseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä jäsenestä on määrätty.

4 § Rahamäärien tarkistaminen

Liitteessä 1 mainitut rahamäärät tarkistetaan kunkin valtuustokauden alussa samassa suhteessa kuin vaalivuoden maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluku on muuttunut huhtikuun 2024 pisteluvusta. Näin lasketut rahamäärät pyöristetään lähimpään viiteen euroon.

Tarkistetut rahamäärät astuvat voimaan sen kuukauden alusta, jolloin uusi valtuusto aloittaa toimintansa.

Hallintojohtaja vahvistaa päätöksellään 2 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä 1 momentin mukaisesti tarkistetut luvut. Kuntademokratian palvelualue julkaisee hallintosäännön liitteestä 1 kulloinkin sovellettavan tarkistetun version, jota pidetään saatavilla kaupungin internetsivuilla. Muista muutoksista liitteeseen 1 päättää kaupunginvaltuusto hallintosääntömuutoksista säädetyssä ja määrättyssä järjestyksessä.

25 Luku – Kokouspalkkiot

1 § Peruspalkkio

Kaupungin toimielimen jäsenelle maksetaan kokouksesta liitteen 1 mukainen peruspalkkio, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenille maksettavista palkkioista määrätään 26 luvun 3 §:ssä.

2 § Lisäpalkkio

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, maksetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa kutsuttuna läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio. Palkkiota ei kuitenkaan makseta luottamushenkilölle, joka seuraa julkista kokousta yleisöstä.

Osallistuessaan nuorisovaltuuston edustajana kaupungin muun toimielimen kokoukseen nuorisovaltuuston jäsen saa 1 ja 2 §:n mukaisen nuorisovaltuuston jäsenen palkkion, ellei toisin ole määrätty.

4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän kokouksiin osallistuvalla luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset

Toimielimen iltakouluihin ja selostustilaisuuksiin sovelletaan mitä tässä osassa on kokouksista määrätty.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden (1) tunnin.

6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta

Luottamushenkilölle maksetaan 17 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta 50 % 1 §:n mukaisesta peruspalkkiosta. Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli päätös saadaan tehtyä.

7 § Useat kokoukset samana päivänä

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi saman toimielimen kokous tai 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa samaksi kokoukseksi.

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle

Muulle kuin toimielimen puheenjohtajalle maksetaan puheenjohtajan kokouspalkkio, jos hän on toiminut puheenjohtajana kokouksessa yli puoli tuntia, tai jos kokous on kestänyt alle puoli tuntia, koko kokouksen ajan.

9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika

Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille 1 §:n mukainen peruspalkkio.

26 Luku – Muut palkkiot

1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Toimielimen kokouksessa pöytäkirjan tarkastajaksi nimetylle luottamushenkilölle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio.

2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Jäsenelle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio toimielimen tai sen jäsenen suorittamaan tarkastukseen, valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävään, katselmukseen taikka muuhun vastaavaan toimitukseen osallistumisesta. Edellytyksenä on, että suoritettu tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

3 § Vaalitoimielinten palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle maksetaan tämän pykälän mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset. Heillä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet saavat liitteen 1 mukaisen palkkion luottamustehtävänsä hoidosta jokaiselta toimituspäivältä sekä erillisen palkkion pakolliseen koulutukseen osallistumisesta.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Jäsenellä on kuitenkin oikeus saada korvaus muista kustannuksistaan 27 luvun määräysten mukaisesti.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista määrätään 4 §:ssä ja 25 luvun 1 ja 2 §:ssä.

4 § Kuukausipalkkio ja -palkka

Liitteessä 1 mainitulle luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokouksien ulkopuolella suoritetuista, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä liitteen 1 mukainen kuukausipalkkio tai -palkka. Luottamushenkilölle, joka saa kuukausipalkkaa, ei makseta kuukausipalkkioita.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

23 Luku – Valiokunnat

Milloin 1 momentissa tarkoitettu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Esteen aikana tilalle tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus kuukausipalkkioon.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka, kuukausipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan jäsenille. Samalle henkilölle ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta kahta kuukausipalkkiota.

Kuukausipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta. Kuukausipalkkaan ne vaikuttavat kuitenkin välittömästi.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Ansionmenetykskorvaus

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista ansionmenetyksestä taikka sijaisen palkkaamisen tai muun vastaavan syyn aiheuttamista kustannuksista todellisten ansionmenetysten tai kustannusten mukaan, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella. Jos laskelmaa tai todistusta ei ole saatavilla (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvataan enintään liitteen 1 mukainen määrä. Luottamushenkilön on tällöin annettava kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetykskorvausta laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetykskorvausta maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimitilien jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetykskorvausta hänen osallistuessaan seminaaritilaisuuteen, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen, jonka kesto on vähintään 4 tuntia.

2 § Matkakulukorvaus

Matkakulut kokouksiin tai muihin tehtäviin, joiden hoitamisesta maksetaan palkkiota, korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituudesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimitilien kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

23 Luku – Valiokunnat

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

3 § Muut kulukorvaukset

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidon järjestämisestä hoitajalle maksetun palkkion verran, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä. Lastenhoitokorvaus maksetaan ainoastaan ajalta, jolta ei makseta ansionmenetykskorvausta.

Luottamushenkilölle maksetaan päivärahaa, ateriakorvausta ja yömatkarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan sellaisille kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisesta, joista ei makseta 25 luvun eikä 26 luvun 2 §:n mukaista palkkiota.

4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan tämän luvun mukaiset korvaukset, jos kyseinen organisaatio ei korvaa kuluja.

28 Luku – Erinäiset määräykset

1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen. Esihenkilön on tällöin kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen annettava henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön luottamustehtävän hoitoon käyttämältä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä, eikä luottamushenkilölle makseta ansionmenetykskorvausta.

2 § Etuuksien maksaminen

Tämän osan mukaiset palkkiot ja palkat maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot eteenpäin kuntademokratian palvelualueen erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

1 § Yleistä

Hallintosäännön muiden osien toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa häiriötilanteessa välttämättömän syyn vuoksi tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Häiriötilanne

Häiriötilanteella tarkoitetaan tässä osassa:

1. valmiuslain mukaisia poikkeusoloja,
2. puolustustilain mukaista puolustustilaa,
3. perustuslain 23 §:n mukaisia poikkeusoloja ja
4. muuta tilannetta, jossa päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään esimerkiksi henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhan taikka sellaisen elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen, ympäristöön tai muuhun näihin rinnastuvaan kohteeseen kohdistuvan uhan takia, joka aiheuttaa välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin (normaaliolojen häiriötilanne).

3 § Häiriötilanteen toteaminen

Kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto voi todeta häiriötilanteen ja määrätä 30 luvun mukaiset toimivaltuudet tai osan niistä otattavaksi käyttöön enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Päätös voi sisältää toimivallan rajoituksia. Erittäin kiireellisissä tilanteissa kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksen häiriötilanteen toteamisesta ja toimivaltuuksien käyttöön ottamisesta.

Kaupunginjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginhallituksen tämän pykälän

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 30 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.

Tätä pykälää sovelletaan myös silloin, kun tämän pykälän tai 4 §:n nojalla tehtyä päätöstä muutetaan siten, että otetaan käyttöön enemmän 30 luvun mukaisia toimivaltuuksia tai niille asetettuja rajoituksia vähennetään.

4 § Häiriötilanteen jatkuminen

Jos häiriötilanne jatkuu ja 30 luvun mukaisille toimivaltuuksille on yhä välttämätön syy, kaupunginvaltuusto voi päättää 30 luvun mukaisten toimivaltuuksien jatkamisesta enintään kuuden kuukauden määräajaksi.

5 § Häiriötilanteen päättyminen

Häiriötilanne päättyy, kun

1. 29 luvun 3 ja 4 §:n mukaisten määräaikaisten päätösten voimassaolo lakkaa tai
2. kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen häiriötilanteen lakkaamisesta.

Kaupunginhallituksen on tehtävä viipymättä päätös häiriötilanteen lakkaamisesta, kun 29 luvun 2 §:n mukaiset edellytykset eivät enää ole käsillä. Päätös voidaan kumota myös vain osittain tai rajoituksia 30 luvun mukaiselle toimivallalle voidaan lisätä.

6 § Määräysten suhde valmiuslakiin

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista toimivaltuuksista, näiden säännösten mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää ilman tämän luvun mukaista päätöstä ja tämän hallintosäännön muiden lukujen määräysten estämättä.

Jos valmiuslain 108 §:n 2 ja 3 momentti on otettu käyttöön Vantaan kaupungin alueella, ei tämän luvun 3 §:n 2 momentin mukaista 30 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista kaupungille annettavista viranomaistehtävistä tai

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

toimivaltuuksista, ja toimivalta asiassa kuuluu 8 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla kaupunginhallitukselle, on kaupunginhallituksella oikeus mainitun momentin määräysten estämättä siirtää kyseistä toimivaltaansa jaostolle, toimielimelle tai viranhaltijalle.

Jos 30 luvun 1 § on otettu käyttöön, kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä delegointipäätös saa etusijan suhteessa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan mainitun pykälän mukaiseen toimivaltaan.

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi.

Apulaiskaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Tämän pykälän nojalla tehty päätös annetaan tiedoksi normaalisti toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kaupunginhallitukselle.

2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi. Tätä pykälää ei sovelleta kaupunginvaltuustoon.

3 § Viestinnän keskittäminen

Häiriötilanteiden aikana kaikki kaupungin tiedotteet ja lausunnot tulee antaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä kautta, ellei kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toisin päättä.

Siirtymäsäännökset

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yleiseen toimialaan perustuvien työllistämistukien ja nuorten kesätyösetelien myöntämisestä

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

kaupunginhallituksen määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti, kunnes uusi elinvoima- ja työllisyysjaosto on päättänyt ensi kerran mainittujen ehtojen ja linjausten päivittämisestä.

Rakentamislain (715/2023) siirtymäsäännösten perusteella ennen rakentamislain voimaantuloa vireille tulleet asiat ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti. Näissä asioissa noudatetaan kaupunkiympäristön toimialan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien osalta 31.12.2024 voimassa ollutta hallintosääntöä.

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Rahamäärät on tarkistettu hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaisesti huhtikuun 2024 pistelukuun (2333).

1 § Kokouspalkkiot

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:ssä tarkoitettua peruspalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginvaltuuston jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	290 euroa
Nuorisovaltuuston puheenjohtaja	60 euroa
Nuorisovaltuuston jäsen	50 euroa
Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnassa, kaupunginhallituksessa tai -valtuustossa	70 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	240 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen	180 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	350 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	230 euroa
Muun toimielimen puheenjohtaja	240 euroa
Muun toimielimen jäsen	180 euroa

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja vaalitoimielinten palkkioita maksetaan seuraavasti:

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja	400 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen	300 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	100 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	70 euroa
Pakolliseen, enintään kolme tuntia kestävään koulutukseen osallistuminen	70 uroa

3 § Kuukausipalkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Jäsen 400 euroa/kk

Lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja 500 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 280 euroa/kk

Jäsen 150 euroa/kk

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

Keskusvaalilautakunta (kuukausipalkkio alue- ja kuntavaalien osalta kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)

Puheenjohtaja	360 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	240 euroa/kk

Muut lautakunnat

Puheenjohtaja	500 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	280 euroa/kk

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmä

Varapuheenjohtaja	250 euroa/kk
Jäsen	200 euroa/kk

Lisäksi seuraavien toimielinten puheenjohtajille maksetaan 240 euron suuruinen kuukausipalkkio:

- kaupunginhallituksen jaostot,
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto,
- kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto sekä
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin.

Lisäksi valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 euron peruskuukausipalkkio ja 20 euron lisäkuukausipalkkio jokaista valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua kohden.

4 § Kuukausipalkat

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkaa maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston osa-aikainen puheenjohtaja	3 000 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja	3 300 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen varapuheenjohtaja	2 700 euroa/kk

5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät

Hallintosäännön 27 luvun 1 §:n ja 3 §:n 1 momentin mukaisia korvauksia maksetaan enintään seuraavan taulukon mukainen määrä:

Ansionmenetykskorvaus	50 euroa/tunti
Ansionmenetykskorvaus ilman työnantajan todistusta	30 euroa/tunti
Lastenhoitokorvaus	40 euroa/tunti

4

Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteiden sekä konserniohjeen muuttaminen

VD/8447/00.01.01.01/2025

PT/MR/R-KK/PvN/JK

Kuntalain (410/2015) 4 luvun 14 §:n kohtien 4 ja 6 mukaisesti kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista sekä konserniohjeesta.

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 11.12.2023 § 8 Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa. Periaatteet jakautuvat sijoitustoimintaa koskevaan osaan ja rahoitustoimintaa koskevaan osaan. Periaatteiden sijoitustoimintaa koskevat osat samoin kuin rahoitustoiminnan varainhankintaa sekä konserniyhtiöiden rahoitusta koskevat osat ovat edelleen ajantasaisia. Kaupungin antamia takauksia koskevissa osissa on sen sijaan havaittu päivitystarvetta sen varmistamiseksi, että kaupunki voi kuntalain ja valtioneuvoston asettamissa rajoissa toimia kunnan tehtäviin liittyvien hankkeiden takaajana/vakuuden antajana

Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteisiin esitetyt muutokset on selostettu liitteenä olevassa diaesityksessä.

Vantaan kaupunginvaltuuston 19.8.2024 § 13 hyväksymässä konserniohjeessa on kohdassa 8.1 määrätty seuraavasti:

Kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti vain omille tytäryhteisöilleen. Kaupunki ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Määräys esitetään sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteiden päivityksen yhteydessä poistettavaksi konserniohjeesta kokonaan päällekkäisten määräysten poistamiseksi. Konserniohjeen soveltamisalana on kaupunkikonserni eli kaupunki ja sen tytäryhteisöt sekä tytäryhteisöjen alakonsernit, ei rahoitustoiminta yleensä. Muita muutoksia konserniohjeeseen ei esitetä.

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteiden mukaiset sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa sekä Vantaan kaupungin konserniohje.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kokoomuksen kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

“Vantaan kaupungin tulee aktiivisesti edistää, muuttuneen takaus- ja vakuuspolitiikkansa seurauksena, strategiaa tavoitteita sekä vantaalaisten hyvinvointia edistäviä liikunta- ja kulttuurihankkeita. Muutoksesta tulee aktiivisesti viestiä toimijoille, joilla on kyvykyys edistää edellä mainittuja tavoitteita.”

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Keskusta kannattaa esitystä laajentaa kaupungin rahoituksellisia toteutusvaihtoehtoja. Kaupungin ei tarvitse omistaa itse kaikkea tai kaikkia hankkeita mitä se toiminnassaan tarvitsee. Samalla keskusta haluaa varmistaa, että uusi toimintamalli lähtee liikkeelle onnistuneesti ja riskit halliten. Siksi on tärkeää, että taattavat yhtiöt (tai jos ne ovat konsernin osia, konsernit) ovat vakiintuneita, pitkään alan liiketoimintaa harjoittaneita, kannattavia ja vakavaraisia. Näille kriteereille on syytä luoda arviointimittarit, joiden täyttymisen kautta yhtiön takauskelpoisuus varmistetaan. Lisäksi keskusta näkee tärkeänä, että takauksen vastavakuudeksi tulevan omaisuuden arvo on vähintään 1,2 kertaa takauksen suuruinen, jotta mahdollisessa realisointitilanteessa myös korot ja viivästyskorot tulevat katetuksi.”

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä liitteiden mukaiset sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa sekä Vantaan kaupungin konserniohje.

Liitteet:

- Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet - diaesitys 1.12.2025
- Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa puhdas versio
- Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa muutokset näkyvissä
- Vantaan kaupungin konserniohje puhdas versio
- Vantaan kaupungin konserniohje muutokset näkyvissä

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

rahoitusjohtaja Pirjo van Nues, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet

Kaupunginhallituksen iltakoulu 1.12.2025

Riikka Kiljander-Kiiskinen, konsernipalvelujohtaja

Pirjo van Nues, rahoitusjohtaja

Yleistä

- Kuntalain 14 §:n 6 kohdan mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista
- Valtuusto on hyväksynyt nykyiset sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa 11.12.2023
- Nykyisten periaatteiden sijoitustoimintaa, varainhankintaa sekä konserniyhteisöjen rahoitusta koskevat osat ovat edelleen ajantasaisia
- Periaatteissa kaupungin antamia takauksia koskevissa osissa sen sijaan on havaittu päivitystarvetta sen varmistamiseksi, että kaupunki voi kuntalain ja valtioneuvoston asetamissa rajoissa toimia kunnan tehtäviin liittyvien hankkeiden takaajana/vakuuden antajana

Muutokset takauksia ja muita vakuuksia koskeviin periaatteisiin 1/2

- **Nykyisten periaatteiden mukaisena pääsääntö, että kaupunki myöntää takauksia ainoastaan omille konserniyhteisöilleen ehdotetaan sellaisenaan poistettavaksi ja korvattavaksi selkeämmillä linjauksilla siitä, missä tilanteissa kaupunki voi taata muiden kuin konserniyhtiöiden vastuita**
 - Periaatteisiin ehdotetaan myös kirjattavan tarkemmin auki kuntalain 129 §:n säännökset kunnan takauksen antamiseen liittyen
- **Periaatteisiin täsmennettäisiin, että kaupunki voi myöntää takauksia EU:n valtiontukisäännöt sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden kuntayhtymille ja julkisomisteisille yhtiöille, joissa se on jäsenenä tai osakkaana samoin kuin muille yhteisöille, jotka eivät kuulu kaupunkikonserniin, mutta joiden perustamis- tai osakassopimuksessa kaupunki on erikseen sitoutunut järjestämään omistustaan tai osuuttaan vastaavasti yhtiölle rahoitusta tai antamaan takauksen**
 - Osakkuusyhteisöille, julkisomisteisille yhtiöille ja kuntayhtymille annettavien takausten periaatteet pysyisivät asiallisesti ennallaan poislukien panttauskieltositoumuksen vaatiminen, jota koskeva vaatimus poistettaisiin:
 - lähtökohtaisesti takaus voidaan myöntää kaupungin omistusosuutta vastaavan pitkäaikaisen lainan tai vastaavan rahoitusjärjestelyn määrälle, mikäli muut omistajat tekevät vastaavan takauspäättöksen oman omistuksensa puitteissa
 - kaupunki ei yksin ilman erityisiä painavia perusteita kannata taloudellista vastuuta yhteisöstä, jossa se on vähemmistöosakkaana/-omistajana tai kun mukana on muita merkittävällä panoksella olevia omistajia.
 - Kaupungin edut tulee kuntalain 129 §:n mukaisesti turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kaupungin riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.
 - ~~kaupunki vaatii pääsääntöisesti panttauskielto- eli ns. negative pledge sitoumuksen~~
 - kaupunki perii takauksesta pääsääntöisesti takausprovision

Muutokset takauksia/vakuuksia koskeviin periaatteisiin 2/2

- Muiden yhteisöjen lainojen tai rahoitusjärjestelyjen takaamista koskevaa periaatetta esitetään muutettavaksi siten, että jatkossa takaus voidaan vahvoilla perusteilla myöntää sellaisen yhteisön hyväksi, jossa kaupungilla ei ole merkittävää omistusta, jossa se ei ole sitoutunut omistustaan vastaavasti järjestämään yhtiölle rahoitusta tai jossa se ei ole osakkaana
 - Nykyisten periaatteiden mukaan tällaiselle yhteisölle voidaan myöntää takauksia ainoastaan poikkeustapauksessa ja vahvoilla periaatteilla
 - Muutoin näille yhteisöille myönnettävien takausten periaatteet pysyisivät ennallaan pois lukien se, että panttauskieltositoumusta vaadittaisiin jatkossa ainoastaan, mikäli kaupunki katsoo tämän tarpeelliseksi. Takauksen myöntäminen muille yhteisöille edellyttäisi mm. seuraavaa:
 - takauksen myöntäminen tukee kaupungin strategiaa ja palvelutavoitteita tai takauksen myöntäminen on välttämätöntä esimerkiksi uuden palvelutuotannon syntymiseksi, eikä myöntäminen vaaranna markkinoiden toimivuutta tai vääristä kilpailua
 - kaupunki vaatii panttauskielto- eli ns. negative pledge –sitoumuksen, mikäli kaupunki katsoo tämän tarpeelliseksi
 - kaupunki vaatii takaukselle turvaavan vastavakuuden
 - kaupunki perii takauksesta takausprovision

Takauksen/vakuuden hakemisen ja myöntämisen prosessi

Takaushakemuksen ja hakijayhteisön/sen taustakonsernin arviointi

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin taustat ja johdon osaaminen

Miten pitkään hakijayhteisö/sen taustakonserni on toiminut ko. alalla? Onko johdolla osaamista liiketoiminnasta ja investoinnin toteuttamisesta? Onko kaupunki rahoittanut aiemmin ko. toimintaa (esim. avustusten kautta)?

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin maksukyky ja taloudellinen tilanne

Onko hakijayhteisöllä/sen taustakonsernilla kyky hoitaa lainan takaisinmaksu tulorahoituksellaan? Kuinka paljon hakijayhteisö on ennestään velkaa ja miten velkaa on hoidettu? Onko maksuhäiriöitä ja mikä on rating? Viimeisimmät tilinpäätökset ja kuluvan tilikauden kirjanpitoajo -> miltä hakijan/sen taustakonsernin taloudellinen kokonaistilanne näyttää. Onko leasing-/vuokravastuita? Minkälainen on takauksen kohteena oleva laina (lyhennystapa, viitekorko ja marginaali ja laina-aika) sekä mitkä ovat rahoittajapankin edellyttämät vakuudet?

Investoinnin kohde ja kelpoisuus vastavakuudeksi

Miten investointi on suunniteltu toteutettavaksi? Mikä on investointikohteen vakuusarvo valmiina? Liittyykö rakennuttamiseen erityisiä riskejä? Miten investointi tukee kaupungin palveluverkkoa? Onko takauksen hakijalla/sen taustakonsernilla muuta vakuuskelpoista omaisuutta?

Konserniohjeeseen tehtävä muutos

- Konserniohjeen kohdassa 8.1 on seuraava määräys

Kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti vain omille tytäryhteisöilleen. Kaupunki ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla

- Määräys ehdotetaan sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteiden päivityksen yhteydessä poistettavaksi konserniohjeesta
- Muutos perusteltu, koska konserniohjeen soveltamisalana on kaupunkikonserni eli kaupunki ja sen tytäryhteisöt sekä tytäryhteisöjen alakonsernit

Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa

YLEISTÄ

Kuntalain 4 luvun 14 §:n kohta 6:n mukaisesti kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Kaupungin sijoitustoimintaa ohjaavat valtuuston hyväksymät periaatteet sekä Vantaan kaupungin hallintosääntö. Rahoitustoimintaa ohjaavat valtuuston vuosittain hyväksymä talousarvio ja sen lainanotolle asettamat rajat, hallintosääntö, kaupunginhallituksen hyväksymä rahoitus- ja korkoriskipolitiikka sekä tytäryhteisöjen osalta kaupunginvaltuuston [21.9.2020 § 7](#) hyväksymä Vantaan kaupungin konserniohje.

1. SJOITUSTOIMINTA

Kaupungin sijoitustoiminta jakaantuu toimialasijoittamiseen, kassavarojen sijoittamiseen sekä pitkäaikaiseen, yli vuoden horisontilla tapahtuvaan varsinaiseen sijoitustoimintaan.

Kaupunki ei toimi aktiivisena sijoittajana markkinoilla.

1.1. Kaupungin toimialaan liittyvä sijoittaminen

Vantaan kaupungin toimialasijoittamisen on edistettävä kaupungin keskeisiä palvelutehtäviä, elinkeinopolitiikan kehittämiseen liittyviä tavoitteita tai kaupungin henkilöstön saatavuuteen tähtääviä toimenpiteitä. Toimialasijoittamista harkittaessa tulee aina arvioida, kuuluuko kyseinen toiminta kunnan toimialaan.

Pääsääntöisesti kaupungin konserni- tai osakkuusyhtiöihin tekemät oman pääoman ehtoiset sijoitukset ovat rahallisia. Kaupunki voi tehdä yhtiöihin myös apportoitsijoituksia, eli sijoittaa yhtiöihin muuta omaisuutta kuin rahaa. Kaupunki voi antaa konserni- ja osakkuusyhtiöille myös pääomainoja.

Kaupunginhallitus päättää pääomainojen ja niihin rinnastettavan rahoituksen myöntämisestä sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä. Lisäksi kaupunginhallitus päättää konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.

1.2. Kassavarojen sijoittaminen (alle vuosi)

Kaupungin likvidien kassavarojen sijoittaminen on luonteeltaan lyhytaikaista, alle vuoden pituista. Kassavarojen (likviditeetin) sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kaupungin maksuvalmiuden turvaaminen.

Kassavaroilla vähennetään maksuhäiriöiden riskiä ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Kaupungin kassavarat sijoitetaan markkinaolosuhteet huomioiden tuottavasti ja sijoituksen pääoma turvaten.

Kaupungilla ja sen konserniyhtiöillä on käytössään konsernitili, jota Vantaan kaupungin talouden ja strategian palvelualue hallinnoi ja joka kilpailutetaan määräajoin. Konsernitili mahdollistaa keskitetyn likviditeetin hallinnan ja se on kaupunkikonsernin (pl. Vantaan Energia) ensisijainen likvidien kassavarojen lyhytaikainen (alle vuoden pituinen) sijoitusmuoto.

Kaupunkikonsernin kassavarojen lyhytaikainen sijoittaminen voidaan toteuttaa myös suorina korkosijoituksina kuten määräaikaistalletukset, pankkien liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset, kuntien liikkeeseen laskemat kuntatodistukset, luottokelpoisuudeltaan hyvien yritysten yritystodistukset (Investment Grade, luottoluokitus BBB- sijoitushetkellä tai Suomen valtion omistusosuus yhtiössä on vähintään 51 %) tai korkorahastosijoituksina silloin, kun edellä mainittujen sijoitusinstrumenttien tuotto ylittää konsernitilille maksettavan tuoton kasvattamatta merkittävästi kaupungin riskiä merkittävästi.

Kaupungin kassavaroista raportoidaan kuukausittain talous- ja strategiajohtajalle ja vuosittain kaupunginvaltuustolle.

1.3. Pitkäaikainen (yli vuosi) sijoitustoiminta

Silloin kun kaupungilla on ylimääräisiä varoja, joita ei ole sidottu päivittäisen maksuvalmiuden turvaamiseen tai taseeseen rahastoituja varoja, jotka eivät ole yleiskatteellisia, niitä voidaan sijoittaa myös pitkäaikaisesti. Pitkäaikaisen sijoitustoiminnan tavoitteena on mahdollisimman hyvä tuotto-riskisuhde. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava riittävästä sijoitusten hajautuksesta. Pääosan sijoituksista on oltava muutettavissa käteisvaroiksi nopealla aikataululla riskien hallinnan ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Vantaan kaupungin rahastot ovat yleiskatteellisia, eikä niille ole määritelty erillistä sijoituspolitiikkaa, vaan niiden vapaana oleva pääoma on osa kaupungin kassavaroja.

Kaupungin varojen pitkäaikaisessa sijoittamisessa voidaan kohdassa 1.2. listattujen sijoitusinstrumenttien ja korkorahastosijoitusten lisäksi käyttää myös sijoituksia yhdistelmärahastoihin (korko- ja osakesijoitukset). Pois lukien kaupungin taseessa olevat yksittäiset listattujen yhtiöiden osakesijoitukset, kaupunki ei tee listattuihin yhtiöihin suoria osakesijoituksia eikä käy aktiivisesti kauppaa listattujen yhtiöiden osakkeilla.

Kaupunki voi pitkäaikaisessa varojen sijoittamisessa käyttää ulkopuolisia varainhoitajia, jotka kilpailutetaan. Varainhoitajilta edellytetään riittäviä resursseja, ammattitaitoa ja luotettavuutta toimia kaupungin kumppanina.

Kaupunki noudattaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja sitoutuu sijoitustoiminnassaan edistämään ja toteuttamaan vastuullista sijoitustoimintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa erityisesti ympäristöön, sosiaaliin asioihin ja yhtiöiden hallintotapaan liittyvien tekijöiden huomioonottamista sijoittamisessa, kumppaneiden valinnassa ja vastuullisuuden edistämisessä.

Pitkääkaiseen sijoitustoimintaan käytettyjen sijoitusinstrumenttien jakaumasta ja niiden arvon kehityksestä raportoidaan kaupunginhallitukselle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.4. Konserniyhteisöjen oma sijoitustoiminta

Konserniyhteisöjen oma sijoitustoiminta ml. kassavarojen sijoittaminen, niiltä osin kuin se on tarpeellista, järjestetään talouden ja strategian palvelualueen kautta tai sen antamien ohjeiden/suositusten mukaisesti. Poikkeuksena on Vantaan Energia Oy, jolla tulee olla omat ohjeet yhtiön sijoitustoiminnasta.

2. RAHOITUSTOIMINTA

Vantaan kaupungin rahoitustoiminnan ensisijaisena tehtävänä on turvata kaupungin ja sen konserniyhteisöjen maksuvalmius sekä tukea Vantaan kaupunkikonsernin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Konserniyhteisöjen rahoitustoiminta on, pois lukien markkinaehtoisesti toimivat yhteisöt, keskitetty talouden ja strategian palvelualueelle.

Markkinaehtoisten yhtiöiden pitkäaikainen rahoitus hoidetaan yhteistyössä talouden ja strategian palvelualueen kanssa.

Kaupunginvaltuusto päättää vuosittain kaupungin ja sen rahaston nettolainanoton määrän.

2.1. Rahoituksen periaatteet ja tavoitteet

Kaupungin rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kaupungin oman toiminnan rahoittamista valtuuston asettamien rajojen puitteissa sekä osallistumista tytär-, osakkuus- tai muiden yhteisöjen rahoitusjärjestelyihin.

Rahoituksen kokonaisuus koostuu

- lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta
- likviditeetin hallinnasta
- vastapuoli- ja rahoitusriskien hallinnasta
- konserniyhteisöjen tukemisesta niiden investointihankkeiden rahoituksessa sekä niiden likviditeetin hallinnasta

Rahoituksen keskeisimmät tavoitteet ovat:

- investointien ja palvelutoiminnan edellyttämän rahoituksen ja likviditeetin varmistaminen
- rahoituskustannusten optimointi
- pitkäaikaisen varainhankinnan hajauttaminen lähteittäin huomioiden investointien elinkaari
- rahoitus- ja korkoriskien hallinta kaupunginhallituksen hyväksymän rahoitus- ja korkoriskipolitiikan mukaisesti
- riittävän maksuvalmiuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa

Kaupungin rahoitustoimintaa ohjaa valtuuston vuosittain hyväksymä talousarvio ja sen asettamat rajat, Vantaan kaupungin hallintosääntö, kaupunginhallituksen hyväksymä rahoitus- ja korkoriskipolitiikka ja konserniyhteisöjen osalta kaupunginvaltuuston 21.9.2020 § 7 hyväksymä Vantaan kaupungin konserniohje.

Kaupunki huomioi kaikessa rahoitustoiminnassa aina EU:n valtioneuvoston säännökset sekä soveltuvat kansalliset säännökset.

Leasingrahoitusta voidaan käyttää kaupunginvaltuuston talousarviossa antamien rajojen puitteissa investointien rahoittamiseen silloin, kun sen käyttö on rahoitusmuotona perusteltu. Rahoitus kilpailuttaa ajoittain kaupungin toimialojen tarpeisiin rahoitusleasingin puitesopimuksen, jonka alle voidaan tehdä yksittäisiä leasing sopimuksia. Lisäksi kaupunki voi hankkia ICT-laitteita sekä muuta käyttöomaisuutta ns. elinkaarileasingrahoituksella ja ajoneuvoja huoltoleasing sopimuksilla. Myös kiinteistöleasingin käyttö lainarahoituksen sijaan kaupungin ja konserniyhtiöiden investointihankkeissa on mahdollista.

Vantaan kaupunkikonsernilla on käytössään konsernitili, jota talouden ja strategian palvelualue hallinnoi. Konserniyhteisöille voidaan tarvittaessa myöntää tilille luottolimiitti, mutta kaupungilla itsellään ei ole konsernitilille tai muille sen tileille määritelty luottolimiittia. Kaupungin lyhytaikainen lainanotto (1–364 pv) toteutetaan laskemalla liikkeeseen kuntatodistuksia, mikä on tilin luottolimiittiin tai muuhun sitovaan luottojärjestelyyn verrattuna huomattavasti kustannustehokkaampi tapa hallinnoida kaupungin tileillä tapahtuvaa kuukauden sisäistä vaihtelua ja likviditeetin tarvetta. Kaupunginvaltuusto päätti 25.1.2021 § 7 nostaa tilapäisluoton (lyhytaikainen lainanotto) enimmäisrajaa enintään 120 miljoonaan euroon ja kuntatodistusohjelmien kokonaismäärän 250 miljoonaan euroon. Tehokkaan kilpailun aikaansaamiseksi ja edullisimman hinnan sekä ylipäänsä riittävän likviditeetin varmistamiseksi kaikissa markkinaolosuhteissa kuntatodistusohjelmien koon tulee olla huomattavasti suurempi kuin luotonottovaltuus.

Lyhytaikaista rahoitusta käytetään ainoastaan väliaikaiseen rahoitustarpeeseen. Kaupungin investointihankkeet rahoitetaan aina pitkäaikaisella lainalla tai rahoitusjärjestelyllä.

2.2. Konserniyhteisöjen rahoitus

Kaupunginvaltuusto ~~hyväksyy~~[hyväksyi 21.9.2020 § 7](#) Vantaan kaupungin konserniohjeen, jossa on mm. linjattu konserniyhteisöjen rahoitustoiminnasta. Konserniyhteisöjen pitkäaikainen varainhankinta pois lukien markkinoilla toimivat yhtiöt hoidetaan keskitetysti talouden ja strategian palvelualueella. Markkinaehtoisten yhtiöiden pitkäaikainen rahoitus hoidetaan yhteistyössä talouden ja strategian palvelualueen kanssa.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan ~~henkilöstön ja~~ konsernipalveluiden palvelualueen määräämällä tavalla.

Kaupunginvaltuusto voi myöntää kaupungin konserniyhtiöille pitkäaikaista rahoitusta, jos sen katsotaan olevan kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista. Kaupunki voi myös myöntää omille tytäryhteisöilleen oman pääoman ehtoista rahoitusta sekä välipääomarahoitusta kuten pääomalainoja. Mahdollisia rahoitusinstrumentteja ovat kaikki kulloisenkin lainsäädännön mahdollistamat välineet.

Kaupunki ei pääsääntöisesti myönnä lainoja muille kuin omille konserni- ja osakasyhteisöille. Painavista perusteluista kaupunginhallitus voi myöntää kaupungin Kiinteistörahastosta (ent.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto) pitkäaikaisia lainoja rahaston vapaan pääoman sen salliessa rahaston sääntöjä noudattaen.

Hallintosäännön mukaan rahoitusjohtaja voi myöntää alle vuoden pituisia lyhytaikaisia lainoja kaupungin konserniyhteisöille. Kaupungissa on käytössä konsernitalijärjestelmä, josta vastaa ja sen käyttöä ohjeistaa talouden ja strategian palvelualue. Konserniyhteisöillä on mahdollisuus yhtiön toiminnan sitä edellyttäessä saada konsernitalille luottolimiitti, joka on pääasiallinen tapa hoitaa yhtiöiden lyhytaikainen likviditeettitarve. Sekä lyhytaikaisessa antolainauksessa että konsernitalin luottolimiitin ehdoissa huomioidaan valtiontukisäännökset.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin konserniyhteisöjen keskinäinen lainananto, omaisuuden panttaus ja takaukset eivät ole sallittuja. Poikkeuksen tästä muodostavat alakonsernin sisäiset lainananto- ja vakuusjärjestelyt konsernijaoston ennakkosuostumuksella.

2.3. Takaukset ja muut vakuudet

~~Konserniohjeen mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille konserniyhteisöilleen.~~ Takauksia ja muita vakuuksia (myöhemmin tässä ohjeessa yhdessä "takaus") myöntäessä kaupunki huomioi aina EU:n valtiontukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten lakien ja säännösten noudattamisen. Kaupunki ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos se vaarantaa kaupungin kyvyn vastata sille -laissa säädetyistä tehtävistä, tai jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla Kuntalain 129 §:n mukaisilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Kaupunki voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Edellä mainitun estämättä kaupunki voi kuitenkin myöntää kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain (390/2015), kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019), museolain (314/2019), teatteri- ja orkesterilain (730/1992) tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle, jos se perustuu lain perusteella hyväksyttyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen.

Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

2.3.1. Konserniyhteisöt

Vantaan kaupunki voi myöntää takauksen konserniyhteisön pitkäaikaisille lainoille tai muille vastaaville rahoitusjärjestelyille seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- takaukset myönnetään kohdekohtaisesti tai limiittimääräisenä ennalta määriteltuihin kohteisiin
- kaupunki vaatii muilta tytäryhteisöiltään kuin VAV konsernilta takaukselle aina panttauskielto- eli ns. negative pledge - sitoumuksen
- ~~kaupungin~~ edut tulee kuntalain 129 §:n mukaisesti turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla
- kaupunki perii takauksistaan takausprovisio aina silloin kun valtiontukisäännöt sitä edellyttävät ja muutoin harkinnanvaraisesti
- tytäryhteisöille myönnetty takaus on pääsääntöisesti kaupungin omavelkainen takaus.

2.3.2. Osakkuusyhteisöt, muut osakkuudet ja kuntayhtymät

Vantaan kaupunki voi myöntää takauksia EU:n valtioneuvoston säännöt sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden kuntayhtymille ja julkisomisteisille yhtiöille, joissa se on jäsenenä tai osakkaana.

Kaupunki voi myös EU:n valtioneuvoston säännöt sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden myöntää takauksia muille yhteisöille, jotka eivät kuulu kaupunkikonserniin, mutta joiden perustamis- tai osakassopimuksessa kaupunki on erikseen sitoutunut järjestämään omistustaan tai osuuttaan vastaavasti yhtiölle rahoitusta tai antamaan takauksen.

Kaupunki myöntää takauksen EU:n valtioneuvoston säännöt sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden osakkuusyhteisön, julkisomisteisen yhtiön tai kuntayhtymän pitkäaikaisille lainoille tai vastaaville rahoitusjärjestelyille seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- lähtökohtaisesti takaus voidaan myöntää kaupungin omistussuutta vastaavan pitkäaikaisen lainan tai vastaavan rahoitusjärjestelyn määrälle, mikäli muut omistajat tekevät vastaavan takauspäätöksen oman omistuksensa puitteissa
- kaupunki ei yksin ilman erityisiä painavia perusteita kanna taloudellista vastuuta yhteisöstä, jossa se on vähemmistöosakkaana/-omistajana tai kun mukana on muita merkittävällä panoksella olevia omistajia.
- Kaupungin edut tulee kuntalain 129 §:n mukaisesti turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kaupungin riskienhallinnan näkökulmasta riittävän osan.
- ~~kaupunki vaatii pääsääntöisesti panttauskielto- eli ns. negative pledge-sitoumuksen~~
- kaupunki perii takauksesta pääsääntöisesti takausprovision

2.3.3. Muiden yhteisöjen lainojen tai rahoitusjärjestelyiden takaaminen

~~Lähtökohtaisesti kaupunki myöntää takauksia ainoastaan tytär- ja osakkuusyhteisöilleen sekä kuntayhtymille, joiden jäsen se on. Lisäksi kaupunki voi myöntää kuntalain 129 §:n mukaisesti riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla takauksia yhtiöille, joissa kaupunki on alle 20 %:n omistussuudella osakkaana, mutta kaupunki on erikseen yhtiön perustamis- tai osakassopimuksessa sitoutunut järjestämään omistustaan vastaavasti yhtiölle rahoitusta tai antamaan takauksen.~~

Ainoastaan poikkeustapauksessa ja ~~Vv~~ T takaus voidaan vahvoilla perusteilla myöntää sellaisen yhteisön hyväksi, jossa kaupungilla ei ole merkittävää omistusta, jossa se ei ole sitoutunut omistustaan vastaavasti järjestämään yhtiölle rahoitusta tai jossa se ei ole osakkaana. Tällöin takaus ei saa olla ristiriidassa EU:n valtion-tukisäännösten tai soveltuvien kansallisten säännösten kanssa. Takauksen myöntämistä harkittaessa tulee huomioida kuntalain 129 § mukaiset rajoitukset ja niiden

sallitut poikkeukset. Takauksen myöntämisen ehtona on mm. seuraavien ehtojen täyttyminen:

- takauksen myöntäminen tukee kaupungin strategiaa ja palvelutavoitteita tai takauksen myöntäminen on välttämätöntä esimerkiksi uuden palvelutuotannon syntymiseksi, eikä myöntäminen vaaranna markkinoiden toimivuutta tai vääristä kilpailua
- kaupunki vaatii panttauskielto- eli ns. negative pledge –sitoumuksen, [mikäli kaupunki katsoo tämän tarpeelliseksi](#)
- kaupunki vaatii takaukselle turvaavan vastavakuuden
- kaupunki perii takauksesta takausprovision

Yhteisön, [yrityksen](#), [säätiön tai yhdistyksen](#), jonka lainan vakuudeksi kaupunki on myöntänyt takauksen, on toimitettava ilman erillistä pyyntöä lainan noston jälkeen tilintarkastajan lausunto siitä, että laina on käytetty takausta haettaessa hyväksytyyn kohteeseen. Lausunto toimitetaan Vantaan kaupungin talouden ja strategian palvelualueelle. Kaupunki edellyttää tilinpäätöstietojen toimittamista takauksen voimassaoloaikana sekä tilintarkastajan lausuntoa projektin toteutuksen yhteydessä tarvittavan lainan määrästä ja sen käyttämisestä takauksen yhteydessä määritellyn toimintaan.

2.3.4. Takauksen hakemisen ja myöntämisen prosessi takaushakemuksen ja hakijayhteisön/sen taustakonsernin arviointi

Takauksen/vakuuden hakemisen ja myöntämisen prosessi

Takaushakemuksen ja hakijayhteisön/sen taustakonsernin arviointi

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin taustat ja johdon osaaminen

Miten pitkään hakijayhteisö/sen taustakonserni on toiminut ko. alalla? Onko **johdolla osaamista** liiketoiminnasta ja investoinnin toteuttamisesta? Onko kaupunki rahoittanut aiemmin ko. toimintaa (esim. avustusten kautta)?

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin maksukyky ja taloudellinen tilanne

Onko hakijayhteisöllä/sen taustakonsernilla kyky hoitaa lainan takaisinmaksu **tulorahoituksellaan**? Kuinka paljon hakijayhteisö **on ennestään velkaa ja miten velkaa on hoidettu**? Onko maksuhäiriöitä ja mikä on rating? Viimeisimmät tilinpäätökset ja kuluvan tilikauden kirjanpitoajo -> miltä **hakijan/sen taustakonsernin taloudellinen kokonaistilanne** näyttää. Onko leasing-/vuokravastuita? Minkälainen on takauksen kohteena oleva laina (lyhennystapa, viitekorko ja marginaali ja laina-aika) sekä mitkä ovat rahoittajapankin edellyttämät vakuudet?

Investoinnin kohde ja kelpoisuus vastavakuudeksi

Miten investointi on suunniteltu toteutettavaksi? Mikä on **investointikohteen vakuusarvo** valmiina? Liittyykö **rakennuttamiseen erityisiä riskejä**? Miten investointi tukee **kaupungin palveluverkkoa**? Onko takauksen hakijalla/sen taustakonsernilla muuta vakuuskelpoista omaisuutta?

Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa

YLEISTÄ

Kuntalain 4 luvun 14 §:n kohta 6:n mukaisesti kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Kaupungin sijoitustoimintaa ohjaavat valtuuston hyväksymät periaatteet sekä Vantaan kaupungin hallintosääntö. Rahoitustoimintaa ohjaavat valtuuston vuosittain hyväksymä talousarvio ja sen lainanotolle asettamat rajat, hallintosääntö, kaupunginhallituksen hyväksymä rahoitus- ja korkoriskipolitiikka sekä tytäryhteisöjen osalta kaupunginvaltuuston hyväksymä Vantaan kaupungin konserniohje.

1. SIJOITUSTOIMINTA

Kaupungin sijoitustoiminta jakaantuu toimialasijoittamiseen, kassavarojen sijoittamiseen sekä pitkäaikaiseen, yli vuoden horisontilla tapahtuvaan varsinaiseen sijoitustoimintaan.

Kaupunki ei toimi aktiivisena sijoittajana markkinoilla.

1.1. Kaupungin toimialaan liittyvä sijoittaminen

Vantaan kaupungin toimialasijoittamisen on edistettävä kaupungin keskeisiä palvelutehtäviä, elinkeinopolitiikan kehittämiseen liittyviä tavoitteita tai kaupungin henkilöstön saatavuuteen tähtääviä toimenpiteitä. Toimialasijoittamista harkittaessa tulee aina arvioida, kuuluuko kyseinen toiminta kunnan toimialaan.

Pääsääntöisesti kaupungin konserni- tai osakkuusyhtiöihin tekemät oman pääoman ehtoiset sijoitukset ovat rahallisia. Kaupunki voi tehdä yhtiöihin myös apporttisijoituksia, eli sijoittaa yhtiöihin muuta omaisuutta kuin rahaa. Kaupunki voi antaa konserni- ja osakkuusyhtiöille myös pääomalainoja.

Kaupunginhallitus päättää pääomalainojen ja niihin rinnastettavan rahoituksen myöntämisestä sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä. Lisäksi kaupunginhallitus päättää konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.

1.2. Kassavarojen sijoittaminen (alle vuosi)

Kaupungin likvidien kassavarojen sijoittaminen on luonteeltaan lyhytaikaista, alle vuoden pituista. Kassavarojen (likviditeetin) sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kaupungin maksuvalmiuden turvaaminen.

Kassavaroilla vähennetään maksuhäiriöiden riskiä ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Kaupungin kassavarat sijoitetaan markkinaolosuhteet huomioiden tuottavasti ja sijoituksen pääoma turvaten.

Kaupungilla ja sen konserniyhtiöillä on käytössään konsernitili, jota Vantaan kaupungin talouden ja strategian palvelualue hallinnoi ja joka kilpailutetaan määräajoin. Konsernitili mahdollistaa keskitetyn likviditeetin hallinnan ja se on kaupunkikonsernin (pl. Vantaan Energia) ensisijainen likvidien kassavarojen lyhytaikainen (alle vuoden pituinen) sijoitusmuoto.

Kaupunkikonsernin kassavarojen lyhytaikainen sijoittaminen voidaan toteuttaa myös suorina korkosijoituksina kuten määräaikaistalletukset, pankkien liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset, kuntien liikkeeseen laskemat kuntatodistukset, luottokelpoisuudeltaan hyvien yritysten yritystodistukset (Investment Grade, luottoluokitus BBB- sijoitushetkellä tai Suomen valtion omistusosuus yhtiössä on vähintään 51 %) tai korkorahastosijoituksina silloin, kun edellä mainittujen sijoitusinstrumenttien tuotto ylittää konsernitilille maksettavan tuoton kasvattamatta merkittävästi kaupungin riskiä merkittävästi.

Kaupungin kassavaroista raportoidaan kuukausittain talous- ja strategiajohtajalle ja vuosittain kaupunginvaltuustolle.

1.3. Pitkäaikainen (yli vuosi) sijoitustoiminta

Silloin kun kaupungilla on ylimääräisiä varoja, joita ei ole sidottu päivittäisen maksuvalmiuden turvaamiseen tai taseeseen rahastoituja varoja, jotka eivät ole yleiskatteellisia, niitä voidaan sijoittaa myös pitkäaikaisesti. Pitkäaikaisen sijoitustoiminnan tavoitteena on mahdollisimman hyvä tuotto-riskisuhde. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava riittävästä sijoitusten hajautuksesta. Pääosan sijoituksista on oltava muutettavissa käteisvaroiksi nopealla aikataululla riskien hallinnan ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Vantaan kaupungin rahastot ovat yleiskatteellisia, eikä niille ole määritelty erillistä sijoituspolitiikkaa, vaan niiden vapaana oleva pääoma on osa kaupungin kassavaroja.

Kaupungin varojen pitkäaikaisessa sijoittamisessa voidaan kohdassa 1.2. listattujen sijoitusinstrumenttien ja korkorahastosijoitusten lisäksi käyttää myös sijoituksia yhdistelmärahastoihin (korko- ja osakesijoitukset). Pois lukien kaupungin taseessa olevat yksittäiset listattujen yhtiöiden osakesijoitukset, kaupunki ei tee listattuihin yhtiöihin suoria osakesijoituksia eikä käy aktiivisesti kauppaa listattujen yhtiöiden osakkeilla.

Kaupunki voi pitkäaikaisessa varojen sijoittamisessa käyttää ulkopuolisia varainhoitajia, jotka kilpailutetaan. Varainhoitajilta edellytetään riittäviä resursseja, ammattitaitoa ja luotettavuutta toimia kaupungin kumppanina.

Kaupunki noudattaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja sitoutuu sijoitustoiminnassaan edistämään ja toteuttamaan vastuullista sijoitustoimintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa erityisesti ympäristöön, sosiaaliin asioihin ja yhtiöiden hallintotapaan liittyvien tekijöiden huomioonottamista sijoittamisessa, kumppaneiden valinnassa ja vastuullisuuden edistämisessä.

Pitkääkaiseen sijoitustoimintaan käytettyjen sijoitusinstrumenttien jakaumasta ja niiden arvon kehityksestä raportoidaan kaupunginhallitukselle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.4. Konserniyhteisöjen oma sijoitustoiminta

Konserniyhteisöjen oma sijoitustoiminta ml. kassavarojen sijoittaminen, niiltä osin kuin se on tarpeellista, järjestetään talouden ja strategian palvelualueen kautta tai sen antamien ohjeiden/suositusten mukaisesti. Poikkeuksena on Vantaan Energia Oy, jolla tulee olla omat ohjeet yhtiön sijoitustoiminnasta.

2. RAHOITUSTOIMINTA

Vantaan kaupungin rahoitustoiminnan ensisijaisena tehtävänä on turvata kaupungin ja sen konserniyhteisöjen maksuvalmius sekä tukea Vantaan kaupunkikonsernin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Konserniyhteisöjen rahoitustoiminta on, pois lukien markkinaehtoisesti toimivat yhteisöt, keskitetty talouden ja strategian palvelualueelle.

Markkinaehtoisten yhtiöiden pitkäaikainen rahoitus hoidetaan yhteistyössä talouden ja strategian palvelualueen kanssa.

Kaupunginvaltuusto päättää vuosittain kaupungin ja sen rahaston nettolainanoton määrän.

2.1. Rahoituksen periaatteet ja tavoitteet

Kaupungin rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kaupungin oman toiminnan rahoittamista valtuuston asettamien rajojen puitteissa sekä osallistumista tytä-, osakkuus- tai muiden yhteisöjen rahoitusjärjestelyihin.

Rahoituksen kokonaisuus koostuu

- lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta
- likviditeetin hallinnasta
- vastapuoli- ja rahoitusriskien hallinnasta
- konserniyhteisöjen tukemisesta niiden investointihankkeiden rahoituksessa sekä niiden likviditeetin hallinnasta

Rahoituksen keskeisimmät tavoitteet ovat:

- investointien ja palvelutoiminnan edellyttämän rahoituksen ja likviditeetin varmistaminen
- rahoituskustannusten optimointi
- pitkäaikaisen varainhankinnan hajauttaminen lähteittäin huomioiden investointien elinkaari
- rahoitus- ja korkoriskien hallinta kaupunginhallituksen hyväksymän rahoitus- ja korkoriskipolitiikan mukaisesti
- riittävän maksuvalmiuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa

Kaupungin rahoitustoimintaa ohjaa valtuuston vuosittain hyväksymä talousarvio ja sen asettamat rajat, Vantaan kaupungin hallintosääntö, kaupunginhallituksen hyväksymä rahoitus- ja korkoriskipolitiikka ja konserniyhteisöjen osalta kaupunginvaltuuston 21.9.2020 § 7 hyväksymä Vantaan kaupungin konserniohje.

Kaupunki huomioi kaikessa rahoitustoiminnassa aina EU:n valtioneukisäännökset sekä soveltuvat kansalliset säännökset.

Leasingrahoitusta voidaan käyttää kaupunginvaltuuston talousarviossa antamien rajojen puitteissa investointien rahoittamiseen silloin, kun sen käyttö on rahoitusmuotona perusteltu. Rahoitus kilpailuttaa ajoittain kaupungin toimialojen tarpeisiin rahoitusleasingin puitesopimuksen, jonka alle voidaan tehdä yksittäisiä leasing sopimuksia. Lisäksi kaupunki voi hankkia ICT-laitteita sekä muuta käyttöomaisuutta ns. elinkaarileasingrahoituksella ja ajoneuvoja huoltoleasing sopimuksilla. Myös kiinteistöleasingin käyttö lainarahoituksen sijaan kaupungin ja konserniyhtiöiden investointihankkeissa on mahdollista.

Vantaan kaupunkikonsernilla on käytössään konsernitili, jota talouden ja strategian palvelualue hallinnoi. Konserniyhteisöille voidaan tarvittaessa myöntää tilille luottolimiitti, mutta kaupungilla itsellään ei ole konsernitilille tai muille sen tileille määritelty luottolimiittiä. Kaupungin lyhytaikainen lainanotto (1–364 pv) toteutetaan laskemalla liikkeeseen kuntatodistuksia, mikä on tilin luottolimiittiin tai muuhun sitovaan luottojärjestelyyn verrattuna huomattavasti kustannustehokkaampi tapa hallinnoida kaupungin tileillä tapahtuvaa kuukauden sisäistä vaihtelua ja likviditeetin tarvetta. Kaupunginvaltuusto päätti 25.1.2021 § 7 nostaa tilapäisluoton (lyhytaikainen lainanotto) enimmäisrajaa enintään 120 miljoonaan euroon ja kuntatodistusohjelmien kokonaismäärän 250 miljoonaan euroon. Tehokkaan kilpailun aikaansaamiseksi ja edullisimman hinnan sekä ylipäänsä riittävän likviditeetin varmistamiseksi kaikissa markkinaolosuhteissa kuntatodistusohjelmien koon tulee olla huomattavasti suurempi kuin luotonottovaltuus.

Lyhytaikaista rahoitusta käytetään ainoastaan väliaikaiseen rahoitustarpeeseen. Kaupungin investointihankkeet rahoitetaan aina pitkäaikaisella lainalla tai rahoitusjärjestelyllä.

2.2. Konserniyhteisöjen rahoitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Vantaan kaupungin konserniohjeen, jossa on mm. linjattu konserniyhteisöjen rahoitustoiminnasta. Konserniyhteisöjen pitkäaikainen varainhankinta pois lukien markkinoilla toimivat yhtiöt hoidetaan keskitetysti talouden ja strategian palvelualueella. Markkinaehtoisten yhtiöiden pitkäaikainen rahoitus hoidetaan yhteistyössä talouden ja strategian palvelualueen kanssa.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan konsernipalveluiden palvelualueen määräämällä tavalla.

Kaupunginvaltuusto voi myöntää kaupungin konserniyhtiöille pitkäaikaista rahoitusta, jos sen katsotaan olevan kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista. Kaupunki voi myös myöntää omille tytäryhteisöilleen oman pääoman ehtoista rahoitusta sekä välipääomarahoitusta kuten pääomalainoja. Mahdollisia rahoitusinstrumentteja ovat kaikki kulloisenkin lainsäädännön mahdollistamat välineet.

Kaupunki ei pääsääntöisesti myönnä lainoja muille kuin omille konserni- ja osakasyhteisöille. Painavista perusteluista kaupunginhallitus voi myöntää kaupungin Kiinteistörahastosta (ent.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto) pitkäaikaisia lainoja rahaston vapaan pääoman sen salliessa rahaston sääntöjä noudattaen.

Hallintosäännön mukaan rahoitusjohtaja voi myöntää alle vuoden pituisia lyhytaikaisia lainoja kaupungin konserniyhteisöille. Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, josta vastaa ja sen käyttöä ohjeistaa talouden ja strategian palvelualue. Konserniyhteisöillä on mahdollisuus yhtiön toiminnan sitä edellyttäessä saada konsernitilille luottolimiitti, joka on pääasiallinen tapa hoitaa yhtiöiden lyhytaikainen likviditeettitarve. Sekä lyhytaikaisessa antolainauksessa että konsernitilin luottolimiitin ehdoissa huomioidaan valtiontukisäännökset.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin konserniyhteisöjen keskinäinen lainananto, omaisuuden panttaus ja takaukset eivät ole sallittuja. Poikkeuksen tästä muodostavat alakonsernin sisäiset lainananto- ja vakuusjärjestelyt konsernijaoston ennakosuostumuksella.

2.3. Takaukset ja muut vakuudet

Takauksia ja muita vakuuksia (myöhemmin tässä ohjeessa yhdessä ”takaus”) myöntäessä kaupunki huomioi aina EU:n valtiontukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten lakien ja säännösten noudattamisen. Kaupunki ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos se vaarantaa kaupungin kyvyn vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä, tai jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla Kuntalain 129 §:n mukaisilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Kaupunki voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Edellä mainitun estämättä kaupunki voi kuitenkin myöntää kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain ([390/2015](#)), kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain ([166/2019](#)), museolain ([314/2019](#)), teatteri- ja orkesterilain ([730/1992](#)) tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle, jos se perustuu lain perusteella hyväksyttävään tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluveloitteeseen.

Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

2.3.1. Konserniyhteisöt

Vantaan kaupunki voi myöntää takauksen konserniyhteisön pitkäaikaisille lainoille tai muille vastaaville rahoitusjärjestelyille seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- takaukset myönnetään kohdekohtaisesti tai limiittimääräisenä ennalta määriteltuihin kohteisiin
- kaupunki vaatii muilta tytäryhteisöiltään kuin VAV konsernilta takaukselle aina panttauskielto- eli ns. negative pledge - sitoumuksen
- kaupungin edut tulee kuntalain 129 §:n mukaisesti turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla
- kaupunki perii takauksistaan takausprovisio aina silloin kun valtiontukisäännöt sitä edellyttävät ja muutoin harkinnanvaraisesti
- tytäryhteisöille myönnetty takaus on pääsääntöisesti kaupungin omavelkainen takaus.

2.3.2. Osakkuusyhteisöt, muut osakkuudet ja kuntayhtymät

Vantaan kaupunki voi myöntää takauksia EU:n valtiontukisäännöt sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden kuntayhtymille ja julkisomisteisille yhtiöille, joissa se on jäsenenä tai osakkaana.

Kaupunki voi myös EU:n valtiontukisäännöt sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden myöntää takauksia muille yhteisöille, jotka eivät kuulu kaupunkikonserniin, mutta joiden perustamis- tai osakassopimuksessa kaupunki on erikseen sitoutunut järjestämään omistustaan tai osuuttaan vastaavasti yhtiölle rahoitusta tai antamaan takauksen.

Kaupunki myöntää takauksen EU:n valtiontukisäännökset sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden osakkuusyhteisön, julkisomisteisen yhtiön tai kuntayhtymän pitkäaikaisille lainoille tai vastaaville rahoitusjärjestelyille seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- lähtökohtaisesti takaus voidaan myöntää kaupungin omistususuutta vastaavan pitkäaikaisen lainan tai vastaavan rahoitusjärjestelyn määrälle, mikäli muut omistajat tekevät vastaavan takauspäätöksen oman omistuksensa puitteissa
- kaupunki ei yksin ilman erityisiä painavia perusteita kannata taloudellista vastuuta yhteisöstä, jossa se on vähemmistöosakkaana/-omistajana tai kun mukana on muita merkittävällä panoksella olevia omistajia.
- Kaupungin edut tulee kuntalain 129 §:n mukaisesti turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kaupungin riskienhallinnan näkökulmasta riittävän osan.
- kaupunki perii takauksesta pääsääntöisesti takausprovision

2.3.3. Muiden yhteisöjen lainojen tai rahoitusjärjestelyiden takaaminen

Takaus voidaan vahvoilla perusteilla myöntää sellaisen yhteisön hyväksi, jossa kaupungilla ei ole merkittävää omistusta, jossa se ei ole sitoutunut omistustaan vastaavasti järjestämään yhtiölle rahoitusta tai jossa se ei ole osakkaana. Tällöin takaus ei saa olla ristiriidassa EU:n valtiontukisäännösten tai soveltuvien kansallisten säännösten kanssa. Takauksen myöntämistä harkittaessa tulee huomioida kuntalain 129 § mukaiset rajoitukset ja niiden sallitut poikkeukset. Takauksen myöntämisen ehtona on mm. seuraavien ehtojen täyttyminen:

- takauksen myöntäminen tukee kaupungin strategiaa ja palvelutavoitteita tai takauksen myöntäminen on välttämätöntä esimerkiksi uuden palvelutuotannon syntymiseksi, eikä myöntäminen vaaranna markkinoiden toimivuutta tai vääristä kilpailua
- kaupunki vaatii panttauskielto- eli ns. negative pledge –sitoumuksen, mikäli kaupunki katsoo tämän tarpeelliseksi
- kaupunki vaatii takaukselle turvaavan vastavakuuden
- kaupunki perii takauksesta takausprovision

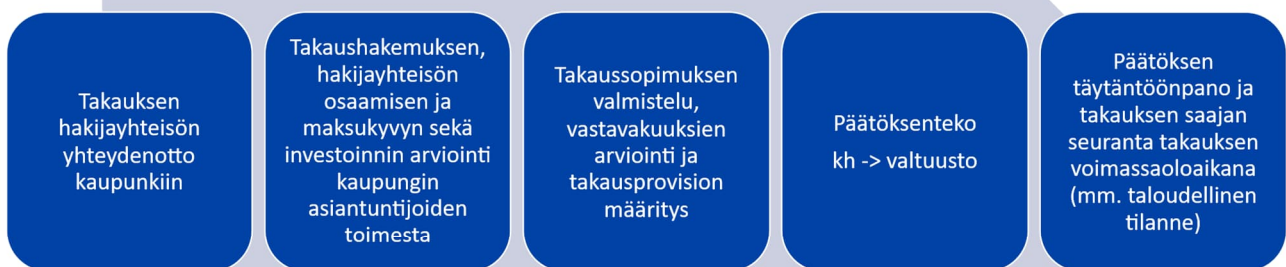
Yhteisön, yrityksen, säätiön tai yhdistyksen, jonka lainan vakuudeksi kaupunki on myöntänyt takauksen, on toimitettava ilman erillistä pyyntöä lainan noston jälkeen tilintarkastajan lausunto

siitä, että laina on käytetty takausta haettaessa hyväksyttyyn kohteeseen. Lausunto toimitetaan Vantaan kaupungin talouden ja strategian palvelualueelle. Kaupunki edellyttää tilinpäätöstietojen toimittamista takauksen voimassaoloaikana sekä tilintarkastajan lausuntoa projektin toteutuksen yhteydessä tarvittavan lainan määrästä ja sen käyttämisestä takauksen yhteydessä määritellyn toimintaan.

2.3.4. Takauksen hakemisen ja myöntämisen prosessi takaushakemuksen ja hakijayhteisön/sen taustakonsernin arviointi

Takauksen/vakuuden hakemisen ja myöntämisen prosessi

Takaushakemuksen ja hakijayhteisön/sen taustakonsernin arviointi

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin taustat ja johdon osaaminen

Miten pitkään hakijayhteisö/sen taustakonserni on toiminut ko. alalla? Onko **johdolla osaamista** liiketoiminnasta ja investoinnin toteuttamisesta? Onko kaupunki rahoittanut aiemmin ko. toimintaa (esim. avustusten kautta)?

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin maksukyky ja taloudellinen tilanne

Onko hakijayhteisöllä/sen taustakonsernilla kyky hoitaa lainan takaisinmaksu **tulorahoituksellaan**? Kuinka paljon hakijayhteisö **on ennestään velkaa ja miten velkaa on hoidettu**? Onko maksuhäiriöitä ja mikä on rating? Viimeisimmät tilinpäätökset ja kuluva tilikauden kirjanpitoajo -> miltä **hakijan/sen taustakonsernin taloudellinen kokonaistilanne** näyttää? Onko leasing-/vuokravastuita? Minkälainen on takauksen kohteena oleva laina (lyhennystapa, viitekorko ja marginaali ja laina-aika) sekä mitkä ovat rahoittajapankin edellyttämät vakuudet?

Investoinnin kohde ja kelpoisuus vastavakuudeksi

Miten investointi on suunniteltu toteutettavaksi? Mikä on **investointikohteen vakuusarvo** valmiina? Liittyykö **rakennuttamiseen erityisiä riskejä**? Miten investointi tukee **kaupungin palveluverkkoa**? Onko takauksen hakijalla/sen taustakonsernilla muuta vakuuskelpoista omaisuutta?

VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

KAUPUNGINVALTUUSTO XX.XX.XXXX § XX
VOIMASSA XX.XX.XXXX LUKIEN

Sisällys

1.	Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	3
2.	Konserniohjeen soveltamisala ja sitovuus	3
3.	Kaupunkikonsernin ohjaus ja johtaminen	4
4.	Omistajapoliittiset linjaukset ja salkuttaminen	4
5.	Hyvä johtamis- ja hallintotapa	5
6.	Tytäryhteisöjen ohjaaminen	5
6.1.	Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille	5
6.2.	Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa	5
6.3.	Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet	7
6.4.	Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka	7
6.5.	Konsernivalvonta ja raportointi	7
6.6.	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus	8
6.7.	Kaupungin sisäinen tarkastus	8
7.	Hallitus	8
7.1.	Hallituksen valinta ja kokoonpano	8
7.2.	Hallituksen jäsenen palkkio	9
8.	Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu	9
8.1.	Tytäryhteisöjen sijoitus- ja rahoitustoiminta	9
8.2.	Konsernitili	10
8.3.	Tytäryhtiöiden keskinäinen lainananto ja vakuudet	10
8.4.	Vakuutustoiminta	10
9.	Konsernin sisäiset palvelut ja hankinnat	10
10.	Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	11
11.	Tiedottaminen	~~12~~ 12
12.	Luottamushenkilön tiedonsaantioikeus	12

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupungin konsernijohtamista ja omistajaohjausta siten, että kaupunkikonsernia voidaan johtaa ja ohjata yhteisillä toimintaperiaatteilla kaupungin kokonaisuuden huomioiden. Tätä tarkoitusta varten konserniohjeen tavoitteena on luoda yhdenmukaisia menettelytapoja kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjaukseen sekä varmistaa toiminnan läpinäkyvyys ja tiedonkulku.

Kaupunginvaltuusto vahvistaa kaupungin omistajaohjauksen periaatteet sisältävät konserniohjeen ja yleiset omistajapoliittiset linjaukset, jotka muodostavat yhdessä kaupunginhallituksen päättämien ylemmän tason periaatteita yhteisötasolle tuovien omistajapoliittisten linjausten sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston päättämän konserniyhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä yhtenäistävän hyvän johtamis- ja hallintotapa -ohjeen kanssa, kaupungin omistajaohjauksen menettelyjä ja toimintatapoja määrittävän kokonaisuuden.

2. Konserniohjeen soveltamisala ja sitovuus

Konserniohjetta sovelletaan kaupunkiin ja sen tytäryhteisöihin sekä alakonserneihin, joiden emoyritys on kaupungin tytäryhteisö. Kunkin tytäryhteisön tulee omissa ylimmissä päätöksentekokoelimissään käsitellä ja hyväksyä konserniohje yhteisöä sitovaksi.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kaupungin osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksen toteuttamisessa siinä määrin kuin se on kaupungin omistususuus ja äänivalta huomioiden mahdollista. Kaupungin edustajien osakkuusyhteisöissä tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä siihen, että konserniohjeen määräyksiä toteutetaan myös osakkuusyhteisöissä. Osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan yhteisöjä, joissa kaupungilla on vähintään viidennes ja enintään puolet yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai johon kaupungilla yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa taikka jossa kaupungin tytäryhteisöllä yhdessä muiden kaupungin tytäryhteisöjen kanssa on merkittävä omistususuus ja lisäksi huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kuntayhtymien omistajaohjaukseen kaupungin äänivaltaisuus huomioon ottaen.

Konserniohje ei muuta sen soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava havaitsemastaan ristiriidasta viipymättä kaupungin konsernipalveluiden palvelualueelle.

3. Kaupunkikonsernin ohjaus ja johtaminen

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat konsernijohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvien toimielinten ja viranhaltijoiden hallintosäännön mukaista toimivallanjakoa on käsitelty erikseen kunkin asiakohdan yhteydessä.

Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on se, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajastrategian tavoitteet.

Vastuu kuntayhtymien seurannasta ja omistajaohjausasioiden valmistelusta on konsernipalveluiden palvelualueen ohella toimialalla, jonka toimialaan kuntayhtymän toiminta kuuluu.

4. Omistajapoliittiset linjaukset ja salkuttaminen

Valtuusto vahvistaa kaupungin yhteisöjä koskevan omistajapolitiikan yleiset linjaukset sekä kaupunginhallitus kunkin kaupungin tytäryhteisön omistajapoliittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen myynnistä, purkamisesta tai roolin muutoksesta päättää valtuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy.

Omistajapoliittisissa linjauksissa annetaan tytäryhteisöä tai tytäryhteisöryhmää koskevia tätä ohjetta täsmentäviä määräyksiä.

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan kolmeen ryhmään (salkkuun), jotka ovat markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt, asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt ja muut tytäryhteisöt. Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia.

Tytäryhteisöjen toiminnan markkinaehtoisuutta arvioidaan sen mukaan, toimiiko yhtiö yleisesti markkinoilla ja harjoittaako se elinkeinotoimintaa. Markkinaehtoisuutta harkittaessa tarkastellaan, onko yhtiö perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta. Lisäksi arvioidaan, onko yhtiöllä julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä ja onko yhtiön tarkoitus tuottaa voittoa tai toimiiko yhtiö kilpailutilanteessa markkinoilla ja käyttääkö se markkinaperusteista hinnoittelua. Arvioinnissa huomioidaan myös yhtiön toiminnan kohde ja rahoitus pohja, eli

onko asiakaskunta laaja ja rajoittamaton sekä perustuuko yhtiön toiminta pääosin omaan tulorahoitukseen.

Kaupungin omistajuus ei saa aiheuttaa markkinaehtoisesti toimivalle yhteisölle kilpailuetua eikä -haittaa.

5. Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunkikonsernin hyvästä johtamis- ja hallintotavasta laaditaan erillinen ohje, jonka kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy. Hyvää johtamis- ja hallintotapaa koskeva ohje on käsiteltävä ja hyväksyttävä kunkin kaupungin tytäryhteisön toimivaltaisessa toimielimessä.

6. Tytäryhteisöjen ohjaaminen

6.1. Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunkistrategia, jota tytäryhteisön tulee omalta osaltaan noudattaa.

Kaupunkistrategian toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernipalveluiden palvelualueen sekä tarvittaessa toimialojen ja yhteisön yhteistyönä. Konsernijaoston tehtäviin kuuluu tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Merkittävien konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien johto esittelee konsernijaostolle vuosittain asetettujen tavoitteiden toteumaa ja keskeisiä kysymyksiä yhteisön toiminnassa.

Asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Tytäryhteisöllä tulee lisäksi olla pitkän tähtäimen talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelma. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Kaupunkistrategiasta johtuvia periaatteita, joita tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan soveltaa, täsmennetään yleisissä omistajapoliittisissa linjauksissa.

6.2. Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Kaupunkikonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta eli ennakkosuostumus ennen merkittävästä asiasta päättämistä. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta tämä velvoite on rajoitettu jäljempänä erikseen lueteltuihin asioihin. Kaupungin ennakkokannan eli hallintosäännön mukaisen ennakkosuostumuksen antaa

kaupunginhallituksen konsernijaosto. Hallintosäännön mukaan konsernijaostolla on oikeus siirtää tätä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle.

Tytäryhteisön on hankittava konsernijaoston ennakkosuostumus ennen päätöksentekoa seuraavista asioista:

- sulautuminen, jakautuminen tai tytäryhteisön perustaminen sekä muu yritysjärjestely kuten yrityskauppa;
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan;
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen;
- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen;
- toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädännön mukaisen sidosyksikköasemansa suhteessa kaupunkiin;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- periaatteellisesti laajakantoisen tai taloudellisesti merkittävän sopimuksen tekeminen, muuttaminen tai päättäminen;
- epätavallisin ehdoin tehtävän tai muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvan sopimuksen tekeminen yhteisön ja sen osakkeenomistajan, jäsenen, toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenen välillä, kyseisen sopimuksen muuttaminen sekä sopimukseen perustuvasta oikeudesta luopuminen;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen ratkaisu sekä olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöetuja vastaavista henkilöstöeduista;
- yhteisön toimitusjohtajan valinta;
- alakonsernin sisäinen lainananto- ja vakuusjärjestely.

Markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön tulee hankkia konsernijaoston ennakkosuostumus ainoastaan seuraavissa asioissa:

- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- toimintaan nähden merkittävä lainanotto tai -anto tai muu vastaava merkittävä rahoitusjärjestely;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen ratkaisu sekä olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöetuja vastaavista henkilöstöeduista;
- toimitusjohtajan valinta.

Kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön alkaessa valmistella sellaista yhteisön toimintaan vaikuttavaa muutosta, joka saattaa edellyttää ennakkosuostumuksen, tulee yhteisön aina olla yhteydessä konsernipalveluiden palvelualueeseen, joka selvittää ennakkosuostumuksen tarpeen ja valmistelee asian tarvittaessa konsernijaostolle.

Ennakkosuostumuksesta ilmoitetaan aina tytäryhteisölle kirjallisesti.

Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei erillistä ennakkosuostumusta tarvitse pyytää.

Velvollisuus kaupungin ennakkosuostumuksen hankkimiseen on tytäryhteisön toimitusjohtajalla ja hallituksella. Hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että kaupungin ennakkosuostumus on saatu ennen kuin hallitus päättää asiasta. Ennakkosuostumuksen hankkiminen ei muuta yhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Lopullinen päätösvalta ja vastuu on aina yhteisön omalla päätöksentekuelimellä riippumatta kaupungin ennakkokannasta.

6.3. Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet

Keskeinen osa kaupungin omistajaohjausta on toimiohjeiden antaminen tytäryhteisöille ja henkilöille, jotka edustavat kaupunkia eri yhteisöjen hallintoelimissä.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto tai kiireellisissä tapauksissa kaupunginjohtaja tai konsernijohtaja päättää menettelyohjeen antamisesta yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

6.4. Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka

Vantaan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa ja henkilöstöetuja noudatetaan myös tytäryhteisöissä yhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen rajoissa.

Kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta ja ne järjestävät eläkevakuutuksensa Kevassa. Näistä pääsäännöistä voidaan erityisestä syystä yhtiön toiminnan luonne ja laatu huomioiden poiketa konsernijaoston ennakkosuostumuksella.

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä voidaan edellä mainitusta riippumatta noudattaa alan kilpailijoiden käytäntöjä vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa. Olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöpolitiikasta tai henkilöstöeduista edellyttää konsernijaoston ennakkosuostumusta.

6.5. Konsernivalvonta ja raportointi

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seurantaa.

Konsernivalvonnan tavoitteena on yhtenäistää konserniohjauksen kannalta keskeisillä alueilla kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytännöt ja varmistaa, että yhteisöissä toteutuvat asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, sisäinen ja ulkoinen valvonta sekä riskienhallinta. Osana konsernivalvontaa konsernivalveluiden vastuualue on säännöllisesti yhteydessä tytäryhteisöihin.

Kaupungin seuranta ei korvaa yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan valvontavastuuta eikä riippumatonta sisäistä tarkastusta.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan konsernipalveluiden palvelualueen määräämällä tavalla. Palvelualue työstää raportoinneista oman raporttinsa konsernijaostolle. Lisäksi tytäryhteisöillä on kutsusta velvoite saapua konsernijaoston kokouksiin raporttoimaan asioistaan. Tällöin samoista asioista ei enää laadita palvelualueen koostetta.

Tytäryhteisöjen tulee antaa kaupungin talouspalveluille konsernitilinpäätöksen laadintaan tarvittavat tiedot sen pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

Määrätyn raportoinnin lisäksi kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa informoitava kaupungin konsernijohtoa kaikista yhteisöä koskevista merkittävistä toimintaan, tulokseen ja riskiin vaikuttavista asioista. Tämä velvollisuus täytetään yhteydenpidolla konsernipalveluiden palvelualueeseen.

6.6. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Kaupungin tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Kaupungin tytäryhteisöt ovat velvollisia toimittamaan tarkastuslautakunnalle sen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemat tiedot.

Tarkastuslautakunta kilpailuttaa tytäryhteisöjen tilintarkastajat keskitetysti.

6.7. Kaupungin sisäinen tarkastus

Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Tarkastusta varten yhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

Sisäinen tarkastus tarkastaa ja arvioi sisäisen valvonnan järjestelmiä ja riskienhallintaa, toimintojen lain- ja päätöstenmukaisuutta, resurssien tehokasta ja taloudellista käyttöä sekä johtamisessa ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuutta.

7. Hallitus

7.1. Hallituksen valinta ja kokoonpano

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää jäsenten ja nimeämisestä yksityisoikeudellisiin yhteisöihin, kun kaupungilla on siihen oikeus.

Kuntalain mukaan kaupungin tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Kaupungin nimetessä jäseniä yhteisöjen hallituksiin kiinnitetään huomiota siihen, että hallituksen kokoonpanon tulee olla taustaltaan ja osaamiseltaan monipuolinen siten, että hallituksella on yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus ja kyky toimitusjohtajan ohjaamiseksi sekä yhteisön kehittämiseksi sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallitusjäsenehdokkaiksi nimetään tasapuolisesti naisia ja miehiä.

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärä määritetään hallituksen työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaiseksi. Kaupungin tytäryhteisöihin valitaan pääsääntöisesti 3-5 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla 7 jäsentä. Hallitusten toimikausi on kaksi vuotta, ellei ole erityistä syytä poiketa tästä.

Alakonsernien, joiden emoyhteisönä toimii kaupungin tytäryhteisö, hallitukset muodostetaan pääsääntöisesti emoyhteisön johdosta ja avainhenkilöistä. Emoyhteisön toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja toimii lähtökohtaisesti tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajana.

Edistääkseen tytäryhteisöjen hallitusten kykyä ja osaamista kaupunki järjestää tytäryhteisöjen hallituksiin valituille henkilöille koulutuksia, joihin hallitusten jäsenten tulee osallistua.

Kaupunginjohtajalla tai konsernijohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus olla läsnä ja käyttää puheoikeutta tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa tai seminaareissa. Hallituksella on kuitenkin oikeus estää tämän oikeuden käyttö käsiteltäessä asiaa, jossa kaupungin ja yhteisön välillä on eturistiriita.

7.2. Hallituksen jäsenen palkkio

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten jäsenien kokouspalkkiot ovat pääsääntöisesti kulloinkin voimassa olevan Vantaan kaupungin luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisia siten, että tytäryhteisöjen hallituksen puheenjohtajat ja jäsenet rinnastetaan kokouspalkkioiden osalta Vantaan kaupunginhallituksen puheenjohtajaan ja jäseniin.

Konsernijaosto voi päättää maksaa yhteisön hallitukselle kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkiota tai muutoinkin päättää poiketa edellä mainitusta tytäryhteisöjen hallituspalkkioita koskevasta pääsäännöstä. Pääsäännöstä poikettaessa otetaan palkkioiden määrää arvioitaessa ensisijaisesti huomioon yhteisön koko, toimiala sekä tehtävän vaativuus.

8. Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu

8.1. Tytäryhteisöjen sijoitus- ja rahoitustoiminta

Konserniyhtiöiden rahoitustoiminta on, pois lukien markkinaehtoisesti toimivat yhteisöt, keskitetty talouden ja strategian palvelualueelle, jossa vastataan tytäryhteisöjen lainojen

kilpailutuksesta sekä ohjataan yhtiöiden kassavarojen sijoitustoimintaa. Markkinaehtoisten yhtiöiden pitkäaikainen rahoitus hoidetaan yhteistyössä talouden ja strategian palvelualueen kanssa. Talouden ja strategian palvelualue tekee rahoitustoiminnassa muutoinkin yhteistyötä markkinaehtoisten yhteisöjen kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä rahoitus- ja korkoriskipolitiikassa määritellään tarkemmin mm. käytettävät rahoitusratkaisut ja -instrumentit.

~~Kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti vain omille tytäryhteisöilleen. Kaupunki ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.~~

Lainoja ja takauksia myöntäessä kaupunki huomioi aina valtiontukisäännösten noudattamisen.

8.2. Konsernitili

Kaupungilla on käytössä konsernitilijärjestelmä. Konsernijaosto voi antaa tytäryhteisölle velvoittavan menettelyohjeen konsernitilijärjestelmään liittymisestä.

Konsernitilistä, siihen liittymisestä ja yhtiölle mahdollisesti annettavasta luottolimiitistä päättää rahoitusjohtaja. Konsernitiliä hallinnoi kaupungin talouden ja strategian palvelualue, ja se kilpailutetaan määräajoin.

8.3. Tytäryhtiöiden keskinäinen lainananto ja vakuudet

Kaupungin konserniyhteisöjen keskinäinen lainananto, omaisuuden panttaus ja takaukset eivät ole sallittuja. Poikkeuksen tästä muodostavat alakonsernin sisäiset lainananto- ja vakuusjärjestelyt konsernijaoston ennakkosuostumuksella.

8.4. Vakuutustoiminta

Tytäryhteisön on toteutettava vakuuttamisessa kaupungin vahvistamaa vakuutuspolitiikkaa.

Kaupunki kilpailuttaa vakuutusmeklaripalvelut säännöllisesti kaupungin ja tytäryhteisöjen käytettäväksi. Vantaan kaupungin kilpailuttamaan vakuutusturvaan sisältyvät myös tietyn rajoituksin tytäryhteisöt.

Tytäryhteisöjen tulee varmistaa, että yhteisön vakuutusturva mukaan lukien toiminnan keskeytyksen vakuuttaminen on riittävän laaja ja ettei olemassa olevassa vakuutusturvassa ole päällekkäisyyttä. Yhteisöjen tulee huolehtia myös omien toimielintensä jäsenten vastuuvakuutuksista.

9. Konsernin sisäiset palvelut ja hankinnat

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee soveltuvin osin noudattaa kaupungin palveluja ja hankintoja koskevia ohjeita.

Tukipalveluja hankkiessaan tytäryhteisöjen tulee ensin selvittää kaupungin ja kaupunkikonsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden käyttömahdollisuudet. Tukipalveluja ovat mm. kirjanpidon ja muun taloushallinnon tehtävät, lakipalvelut, henkilöstöpalvelut, kilpailutuspalvelut, tietojärjestelmät ja niiden ylläpitoa koskevat palvelut, puhelin- ja tietoliikennepalvelut sekä toimitilojen vuokrauspalvelut.

Kaupungin konserniyhteisöille tarjoamien tukipalveluiden hinnoittelun on oltava markkinaperusteista. Tukipalveluiden tuottamisesta tulee tehdä kirjalliset sopimukset konserniyhteisöjen ja kaupungin välillä. Konsernin sisäisten palveluiden tuottamisessa huomioidaan aina valtiontukea koskevat määräykset.

Tytäryhteisöjen, joiden toimintaan on sovellettava julkisista hankinnoista annettuja säännöksiä, on noudatettava Vantaan kaupungin hankintaohjeita poislukien ohjeiden kunnallista päätöksentekomenettelyä koskevat osat, ja muiden tytäryhteisöjen on hankinnoissaan noudatettava soveltuvin osin Vantaan kaupungin hankintaohjeita.

Kaupungin kilpailuttaessa hankintoja koko konsernille, on tytäryhteisö, joka vähäistä suuremmissa määrin tarvitsee hankinnan kohteena olevia tavaroita tai palveluita, velvollinen osallistumaan yhteiseen hankintaan, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä.

Hankintalakia soveltavien kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailutuksissa tulee käyttää kaupungin hankinta-palveluyksikön kilpailutuspalveluja poislukien rakennusurakat.

Tämän kohdan määräyksiä ei sovelleta markkinaehtoiisiin tytäryhteisöihin.

10. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt vastaavat hyvän johtamis- ja hallintotavan sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta Vantaan kaupunkikonsernin periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti.

Tytäryhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen yhteisön toiminnan laadun ja laajuuden kannalta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla kuuluu hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulle. Yhteisön on huolehdittava siitä, että sillä on toimivat johtamisen, raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt.

Tytäryhteisön tulee laatia riskiprofiilistaan ja riskien hallinnan menettelyistä riskienhallintasuunnitelma ja huolehtia siitä, että se pidetään ajantasaisena.

Tytäryhteisön tulee raportoida vuosittain konsernipalveluiden palvelualueen ohjeiden mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä sekä yhteisön tavoitteita uhkaavista merkittävistä riskeistä.

11. Tiedottaminen

Kaupungin on tiedotettava toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin toimintaa samoin kuin osallistumista kaupunkien ja kuntien yhteistoimintaan.

Kaupungin tytäryhteisöjen on tiedotettava riittävällä tavalla palveluistaan, toiminnastaan sekä taloudestaan noudattaen mahdollisimman laajasti kaupungin antamia viestintää koskevia ohjeita. Ulkoinen viestintä tulee järjestää yhteistyössä kaupungin kanssa. Vastuu ulkoisen ja sisäisen viestinnän toimivuudesta kuuluu viime kädessä yhteisön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Asianmukaisen viestinnän järjestämiseen on varattava riittävät resurssit.

12. Luottamushenkilön tiedonsaantioikeus

Kaupungin luottamushenkilöillä on kuntalain nojalla oikeus saada kaupungin viranomaisilta tietoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisena, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Samoin luottamushenkilöllä on oikeus saada konsernijohdolta sen hallussa olevia, kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Luottamushenkilöllä on toimielimen jäsenenä oikeus niihin salassa pidettäviin tietoihin, jotka kuuluvat hänen varsinaisten tehtäviensä hoitamiseen ja joita tarvitaan päätöksenteon perusteena toimielimen käsiteltävänä olevassa asiassa. Luottamushenkilö on velvollinen pitämään salassa saamansa ei-julkiset tiedot.

VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

KAUPUNGINVALTUUSTO XX.XX.XXXX § XX
VOIMASSA XX.XX.XXXX LUKIEN

Sisällys

1.	Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	3
2.	Konserniohjeen soveltamisala ja sitovuus	3
3.	Kaupunkikonsernin ohjaus ja johtaminen	4
4.	Omistajapoliittiset linjaukset ja salkuttaminen	4
5.	Hyvä johtamis- ja hallintotapa	5
6.	Tytäryhteisöjen ohjaaminen	5
6.1.	Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille	5
6.2.	Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa.....	5
6.3.	Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet	7
6.4.	Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka.....	7
6.5.	Konsernivalvonta ja raportointi	7
6.6.	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus.....	8
6.7.	Kaupungin sisäinen tarkastus	8
7.	Hallitus	8
7.1.	Hallituksen valinta ja kokoonpano.....	8
7.2.	Hallituksen jäsenen palkkio	9
8.	Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu	9
8.1.	Tytäryhteisöjen sijoitus- ja rahoitustoiminta.....	9
8.2.	Konsernitili	10
8.3.	Tytäryhtiöiden keskinäinen lainananto ja vakuudet.....	10
8.4.	Vakuutustoiminta	10
9.	Konsernin sisäiset palvelut ja hankinnat	10
10.	Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	11
11.	Tiedottaminen.....	12
12.	Luottamushenkilön tiedonsaantioikeus	12

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupungin konsernijohtamista ja omistajaohjausta siten, että kaupunkikonsernia voidaan johtaa ja ohjata yhteisillä toimintaperiaatteilla kaupungin kokonaisuuden huomioiden. Tätä tarkoitusta varten konserniohjeen tavoitteena on luoda yhdenmukaisia menettelytapoja kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjaukseen sekä varmistaa toiminnan läpinäkyvyys ja tiedonkulku.

Kaupunginvaltuusto vahvistaa kaupungin omistajaohjauksen periaatteet sisältävät konserniohjeen ja yleiset omistajapoliittiset linjaukset, jotka muodostavat yhdessä kaupunginhallituksen päättämien ylemmän tason periaatteita yhteisötasolle tuovien omistajapoliittisten linjausten sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston päättämän konserniyhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä yhtenäistävän hyvän johtamis- ja hallintotapa -ohjeen kanssa, kaupungin omistajaohjauksen menettelyjä ja toimintatapoja määrittävän kokonaisuuden.

2. Konserniohjeen soveltamisala ja sitovuus

Konserniohjetta sovelletaan kaupunkiin ja sen tytäryhteisöihin sekä alakonserneihin, joiden emoyritys on kaupungin tytäryhteisö. Kunkin tytäryhteisön tulee omista ylimmissä päätöksentekokoelimissaan käsitellä ja hyväksyä konserniohje yhteisöä sitovaksi.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kaupungin osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksen toteuttamisessa siinä määrin kuin se on kaupungin omistususuus ja äänivalta huomioiden mahdollista. Kaupungin edustajien osakkuusyhteisöissä tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä siihen, että konserniohjeen määräyksiä toteutetaan myös osakkuusyhteisöissä. Osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan yhteisöjä, joissa kaupungilla on vähintään viidennes ja enintään puolet yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai johon kaupungilla yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa taikka jossa kaupungin tytäryhteisöllä yhdessä muiden kaupungin tytäryhteisöjen kanssa on merkittävä omistususuus ja lisäksi huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kuntayhtymien omistajaohjaukseen kaupungin äänivaltaisuus huomioon ottaen.

Konserniohje ei muuta sen soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava havaitsemastaan ristiriidasta viipymättä kaupungin konsernipalveluiden palvelualueelle.

3. Kaupunkikonsernin ohjaus ja johtaminen

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat konsernijohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvien toimielinten ja viranhaltijoiden hallintosäännön mukaista toimivallanjakoa on käsitelty erikseen kunkin asiakohdan yhteydessä.

Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on se, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajastrategian tavoitteet.

Vastuu kuntayhtymien seurannasta ja omistajaohjausasioiden valmistelusta on konsernipalveluiden palvelualueen ohella toimialalla, jonka toimialaan kuntayhtymän toiminta kuuluu.

4. Omistajapoliittiset linjaukset ja salkuttaminen

Valtuusto vahvistaa kaupungin yhteisöjä koskevan omistajapolitiikan yleiset linjaukset sekä kaupunginhallitus kunkin kaupungin tytäryhteisön omistajapoliittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen myynnistä, purkamisesta tai roolin muutoksesta päättää valtuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy.

Omistajapoliittisissa linjauksissa annetaan tytäryhteisöä tai tytäryhteisöryhmää koskevia tätä ohjetta täsmentäviä määräyksiä.

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan kolmeen ryhmään (salkkuun), jotka ovat markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt, asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt ja muut tytäryhteisöt. Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia.

Tytäryhteisöjen toiminnan markkinaehtoisuutta arvioidaan sen mukaan, toimiiko yhtiö yleisesti markkinoilla ja harjoittaako se elinkeinotoimintaa. Markkinaehtoisuutta harkittaessa tarkastellaan, onko yhtiö perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta. Lisäksi arvioidaan, onko yhtiöllä julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä ja onko yhtiön tarkoitus tuottaa voittoa tai toimiiko yhtiö kilpailutilanteessa markkinoilla ja käyttääkö se markkinaperusteista hinnoittelua. Arvioinnissa huomioidaan myös yhtiön toiminnan kohde ja rahoitus pohja, eli

onko asiakaskunta laaja ja rajoittamaton sekä perustuuko yhtiön toiminta pääosin omaan tulorahoitukseen.

Kaupungin omistajuus ei saa aiheuttaa markkinaehtoisesti toimivalle yhteisölle kilpailuetua eikä -haittaa.

5. Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunkikonsernin hyvästä johtamis- ja hallintotavasta laaditaan erillinen ohje, jonka kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy. Hyvää johtamis- ja hallintotapaa koskeva ohje on käsiteltävä ja hyväksyttävä kunkin kaupungin tytäryhteisön toimivaltaisessa toimielimessä.

6. Tytäryhteisöjen ohjaaminen

6.1. Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunkistrategia, jota tytäryhteisön tulee omalta osaltaan noudattaa.

Kaupunkistrategian toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernipalveluiden palvelualueen sekä tarvittaessa toimialojen ja yhteisön yhteistyönä. Konsernijaoston tehtäviin kuuluu tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Merkittävien konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien johto esittelee konsernijaostolle vuosittain asetettujen tavoitteiden toteumaa ja keskeisiä kysymyksiä yhteisön toiminnassa.

Asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Tytäryhteisöllä tulee lisäksi olla pitkän tähtäimen talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelma. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Kaupunkistrategiasta johtuvia periaatteita, joita tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan soveltaa, täsmennetään yleisissä omistajapoliittisissa linjauksissa.

6.2. Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Kaupunkikonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta eli ennakkosuostumus ennen merkittävästä asiasta päättämistä. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta tämä velvoite on rajoitettu jäljempänä erikseen lueteltuihin asioihin. Kaupungin ennakkokannan eli hallintosäännön mukaisen ennakkosuostumuksen antaa

kaupunginhallituksen konsernijaosto. Hallintosäännön mukaan konsernijaostolla on oikeus siirtää tätä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle.

Tytäryhteisön on hankittava konsernijaoston ennakkosuostumus ennen päätöksentekoa seuraavista asioista:

- sulautuminen, jakautuminen tai tytäryhteisön perustaminen sekä muu yritysjärjestely kuten yrityskauppa;
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan;
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen;
- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen;
- toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädännön mukaisen sidosyksikköasemansa suhteessa kaupunkiin;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- periaatteellisesti laajakantoisen tai taloudellisesti merkittävän sopimuksen tekeminen, muuttaminen tai päättäminen;
- epätavallisin ehdoin tehtävän tai muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvan sopimuksen tekeminen yhteisön ja sen osakkeenomistajan, jäsenen, toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenen välillä, kyseisen sopimuksen muuttaminen sekä sopimukseen perustuvasta oikeudesta luopuminen;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen ratkaisu sekä olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöetuja vastaavista henkilöstöeduista;
- yhteisön toimitusjohtajan valinta;
- alakonsernin sisäinen lainananto- ja vakuusjärjestely.

Markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön tulee hankkia konsernijaoston ennakkosuostumus ainoastaan seuraavissa asioissa:

- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- toimintaan nähden merkittävä lainanotto tai -anto tai muu vastaava merkittävä rahoitusjärjestely;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen ratkaisu sekä olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöetuja vastaavista henkilöstöeduista;
- toimitusjohtajan valinta.

Kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön alkaessa valmistella sellaista yhteisön toimintaan vaikuttavaa muutosta, joka saattaa edellyttää ennakkosuostumuksen, tulee yhteisön aina olla yhteydessä konsernipalveluiden palvelualueeseen, joka selvittää ennakkosuostumuksen tarpeen ja valmistelee asian tarvittaessa konsernijaostolle.

Ennakkosuostumuksesta ilmoitetaan aina tytäryhteisölle kirjallisesti.

Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei erillistä ennakkosuostumusta tarvitse pyytää.

Velvollisuus kaupungin ennakkosuostumuksen hankkimiseen on tytäryhteisön toimitusjohtajalla ja hallituksella. Hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että kaupungin ennakkosuostumus on saatu ennen kuin hallitus päättää asiasta. Ennakkosuostumuksen hankkiminen ei muuta yhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Lopullinen päätösvalta ja vastuu on aina yhteisön omalla päätöksentekuelimellä riippumatta kaupungin ennakkokannasta.

6.3. Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet

Keskeinen osa kaupungin omistajaohjausta on toimiohjeiden antaminen tytäryhteisöille ja henkilöille, jotka edustavat kaupunkia eri yhteisöjen hallintoelimissä.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto tai kiireellisissä tapauksissa kaupunginjohtaja tai konsernijohtaja päättää menettelyohjeen antamisesta yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

6.4. Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka

Vantaan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa ja henkilöstöetuja noudatetaan myös tytäryhteisöissä yhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen rajoissa.

Kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta ja ne järjestävät eläkevakuutuksensa Kevassa. Näistä pääsäännöistä voidaan erityisestä syystä yhtiön toiminnan luonne ja laatu huomioiden poiketa konsernijaoston ennakkosuostumuksella.

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä voidaan edellä mainitusta riippumatta noudattaa alan kilpailijoiden käytäntöjä vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa. Olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöpolitiikasta tai henkilöstöeduista edellyttää konsernijaoston ennakkosuostumusta.

6.5. Konsernivalvonta ja raportointi

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seurantaa.

Konsernivalvonnan tavoitteena on yhtenäistää konserniohjauksen kannalta keskeisillä alueilla kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytännöt ja varmistaa, että yhteisöissä toteutuvat asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, sisäinen ja ulkoinen valvonta sekä riskienhallinta. Osana konsernivalvontaa konsernivalveluiden vastuualue on säännöllisesti yhteydessä tytäryhteisöihin.

Kaupungin seuranta ei korvaa yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan valvontavastuuta eikä riippumatonta sisäistä tarkastusta.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan konsernipalveluiden palvelualueen määräämällä tavalla. Palvelualue työstää raportoinneista oman raporttinsa konsernijaostolle. Lisäksi tytäryhteisöillä on kutsusta velvoite saapua konsernijaoston kokouksiin raportoimaan asioistaan. Tällöin samoista asioista ei enää laadita palvelualueen koostetta.

Tytäryhteisöjen tulee antaa kaupungin talouspalveluille konsernitilinpäätöksen laadintaan tarvittavat tiedot sen pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

Määrätyn raportoinnin lisäksi kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa informoitava kaupungin konsernijohtoa kaikista yhteisöä koskevista merkittävistä toimintaan, tulokseen ja riskiin vaikuttavista asioista. Tämä velvollisuus täytetään yhteydenpidolla konsernipalveluiden palvelualueeseen.

6.6. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Kaupungin tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Kaupungin tytäryhteisöt ovat velvollisia toimittamaan tarkastuslautakunnalle sen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemat tiedot.

Tarkastuslautakunta kilpailuttaa tytäryhteisöjen tilintarkastajat keskitetysti.

6.7. Kaupungin sisäinen tarkastus

Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Tarkastusta varten yhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

Sisäinen tarkastus tarkastaa ja arvioi sisäisen valvonnan järjestelmiä ja riskienhallintaa, toimintojen lain- ja päätöstenmukaisuutta, resurssien tehokasta ja taloudellista käyttöä sekä johtamisessa ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuutta.

7. Hallitus

7.1. Hallituksen valinta ja kokoonpano

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää jäsenten ja nimeämisestä yksityisoikeudellisiin yhteisöihin, kun kaupungilla on siihen oikeus.

Kuntalain mukaan kaupungin tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Kaupungin nimetessä jäseniä yhteisöjen hallituksiin kiinnitetään huomiota siihen, että hallituksen kokoonpanon tulee olla taustaltaan ja osaamiseltaan monipuolinen siten, että hallituksella on yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus ja kyky toimitusjohtajan ohjaamiseksi sekä yhteisön kehittämiseksi sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallitusjäsenehdokkaiksi nimetään tasapuolisesti naisia ja miehiä.

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärä määritetään hallituksen työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaiseksi. Kaupungin tytäryhteisöihin valitaan pääsääntöisesti 3-5 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla 7 jäsentä. Hallitusten toimikausi on kaksi vuotta, ellei ole erityistä syytä poiketa tästä.

Alakonsernien, joiden emoyhteisönä toimii kaupungin tytäryhteisö, hallitukset muodostetaan pääsääntöisesti emoyhteisön johdosta ja avainhenkilöistä. Emoyhteisön toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja toimii lähtökohtaisesti tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajana.

Edistääkseen tytäryhteisöjen hallitusten kykyä ja osaamista kaupunki järjestää tytäryhteisöjen hallituksiin valituille henkilöille koulutuksia, joihin hallitusten jäsenten tulee osallistua.

Kaupunginjohtajalla tai konsernijohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus olla läsnä ja käyttää puheoikeutta tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa tai seminaareissa. Hallituksella on kuitenkin oikeus estää tämän oikeuden käyttö käsiteltäessä asiaa, jossa kaupungin ja yhteisön välillä on eturistiriita.

7.2. Hallituksen jäsenen palkkio

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten jäsenien kokouspalkkiot ovat pääsääntöisesti kulloinkin voimassa olevan Vantaan kaupungin luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisia siten, että tytäryhteisöjen hallituksen puheenjohtajat ja jäsenet rinnastetaan kokouspalkkioiden osalta Vantaan kaupunginhallituksen puheenjohtajaan ja jäseniin.

Konsernijaosto voi päättää maksaa yhteisön hallitukselle kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkiota tai muutoinkin päättää poiketa edellä mainitusta tytäryhteisöjen hallituspalkkioita koskevasta pääsäännöstä. Pääsäännöstä poikettaessa otetaan palkkioiden määrää arvioitaessa ensisijaisesti huomioon yhteisön koko, toimiala sekä tehtävän vaativuus.

8. Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu

8.1. Tytäryhteisöjen sijoitus- ja rahoitustoiminta

Konserniyhtiöiden rahoitustoiminta on, pois lukien markkinaehtoisesti toimivat yhteisöt, keskitetty talouden ja strategian palvelualueelle, jossa vastataan tytäryhteisöjen lainojen

kilpailutuksesta sekä ohjataan yhtiöiden kassavarojen sijoitustoimintaa. Markkinaehtoisten yhtiöiden pitkäaikainen rahoitus hoidetaan yhteistyössä talouden ja strategian palvelualueen kanssa. Talouden ja strategian palvelualue tekee rahoitustoiminnassa muutoinkin yhteistyötä markkinaehtoisten yhteisöjen kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä rahoitus- ja korkoriskipolitiikassa määritellään tarkemmin mm. käytettävät rahoitusratkaisut ja -instrumentit.

Lainoja ja takauksia myöntäessä kaupunki huomioi aina valtiontukisäännösten noudattamisen.

8.2. Konsernitili

Kaupungilla on käytössä konsernitilijärjestelmä. Konsernijaosto voi antaa tytäryhteisölle velvoittavan menettelyohjeen konsernitilijärjestelmään liittymisestä.

Konsernitilistä, siihen liittymisestä ja yhtiölle mahdollisesti annettavasta luottolimiitistä päättää rahoitusjohtaja. Konsernitiliä hallinnoi kaupungin talouden ja strategian palvelualue, ja se kilpailutetaan määräajoin.

8.3. Tytäryhtiöiden keskinäinen lainananto ja vakuudet

Kaupungin konserniyhteisöjen keskinäinen lainananto, omaisuuden panttaus ja takaukset eivät ole sallittuja. Poikkeuksen tästä muodostavat alakonsernin sisäiset lainananto- ja vakuusjärjestelyt konsernijaoston ennakosuostumuksella.

8.4. Vakuutustoiminta

Tytäryhteisön on toteutettava vakuuttamisessa kaupungin vahvistamaa vakuutuspolitiikkaa.

Kaupunki kilpailuttaa vakuutusmeklaripalvelut säännöllisesti kaupungin ja tytäryhteisöjen käytettäväksi. Vantaan kaupungin kilpailuttamaan vakuutusturvaan sisältyvät myös tietyin rajoituksin tytäryhteisöt.

Tytäryhteisöjen tulee varmistaa, että yhteisön vakuutusturva mukaan lukien toiminnan keskeytyksen vakuuttaminen on riittävän laaja ja ettei olemassa olevassa vakuutusturvassa ole päällekkäisyyttä. Yhteisöjen tulee huolehtia myös omien toimielintensä jäsenten vastuuvakuutuksista.

9. Konsernin sisäiset palvelut ja hankinnat

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee soveltuvin osin noudattaa kaupungin palveluja ja hankintoja koskevia ohjeita.

Tukipalveluja hankkiessaan tytäryhteisöjen tulee ensin selvittää kaupungin ja kaupunkikonsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden käyttömahdollisuudet.

Tukipalveluja ovat mm. kirjanpidon ja muun taloushallinnon tehtävät, lakipalvelut, henkilöstöpalvelut, kilpailutuspalvelut, tietojärjestelmät ja niiden ylläpitoa koskevat palvelut, puhelin- ja tietoliikennepalvelut sekä toimitilojen vuokrauspalvelut.

Kaupungin konserniyhteisöille tarjoamien tukipalveluiden hinnoittelun on oltava markkinaperusteista. Tukipalveluiden tuottamisesta tulee tehdä kirjalliset sopimukset konserniyhteisöjen ja kaupungin välillä. Konsernin sisäisten palveluiden tuottamisessa huomioidaan aina valtiontukea koskevat määräykset.

Tytäryhteisöjen, joiden toimintaan on sovellettava julkisista hankinnoista annettuja säännöksiä, on noudatettava Vantaan kaupungin hankintaohjeita poislukien ohjeiden kunnallista päätöksentekomenettelyä koskevat osat, ja muiden tytäryhteisöjen on hankinnoissaan noudatettava soveltuvin osin Vantaan kaupungin hankintaohjeita.

Kaupungin kilpailuttaessa hankintoja koko konsernille, on tytäryhteisö, joka vähäistä suuremmissa määrin tarvitsee hankinnan kohteena olevia tavaroita tai palveluita, velvollinen osallistumaan yhteiseen hankintaan, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä.

Hankintalakia soveltavien kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailutuksissa tulee käyttää kaupungin hankinta-palveluyksikön kilpailutuspalveluja poislukien rakennusurakat.

Tämän kohdan määräyksiä ei sovelleta markkinaehtoiisiin tytäryhteisöihin.

10. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt vastaavat hyvän johtamis- ja hallintotavan sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta Vantaan kaupunkikonsernin periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti.

Tytäryhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen yhteisön toiminnan laadun ja laajuuden kannalta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla kuuluu hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulle. Yhteisön on huolehdittava siitä, että sillä on toimivat johtamisen, raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt.

Tytäryhteisön tulee laatia riskiprofiilistaan ja riskien hallinnan menettelyistä riskienhallintasuunnitelma ja huolehtia siitä, että se pidetään ajantasaisena.

Tytäryhteisön tulee raportoida vuosittain konsernipalveluiden palvelualueen ohjeiden mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä sekä yhteisön tavoitteita uhkaavista merkittävistä riskeistä.

11. Tiedottaminen

Kaupungin on tiedotettava toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin toimintaa samoin kuin osallistumista kaupunkien ja kuntien yhteistoimintaan.

Kaupungin tytäryhteisöjen on tiedotettava riittävällä tavalla palveluistaan, toiminnastaan sekä taloudestaan noudattaen mahdollisimman laajasti kaupungin antamia viestintää koskevia ohjeita. Ulkoinen viestintä tulee järjestää yhteistyössä kaupungin kanssa. Vastuu ulkoisen ja sisäisen viestinnän toimivuudesta kuuluu viime kädessä yhteisön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Asianmukaisen viestinnän järjestämiseen on varattava riittävät resurssit.

12. Luottamushenkilön tiedonsaantioikeus

Kaupungin luottamushenkilöillä on kuntalain nojalla oikeus saada kaupungin viranomaisilta tietoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisena, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Samoin luottamushenkilöllä on oikeus saada konsernijohdolta sen hallussa olevia, kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Luottamushenkilöllä on toimielimen jäsenenä oikeus niihin salassa pidettäviin tietoihin, jotka kuuluvat hänen varsinaisten tehtäviensä hoitamiseen ja joita tarvitaan päätöksenteon perusteena toimielimen käsiteltävänä olevassa asiassa. Luottamushenkilö on velvollinen pitämään salassa saamansa ei-julkiset tiedot.

5

Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelma ja omavelkaisen takauksen myöntämisen Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle

VD/369/02.03.07/2026

PT/JK/PvN/MR/SV/EK/SE

Tausta

Kaupunginvaltuusto on 17.11.2025 § 7 hyväksynyt Vantaan ratikan tarkistetun hankesuunnitelman. Ratikan hankesuunnitelman mukaan Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy rakentaa Vaaralan varikon ja hankkii Vantaan raitiovaunut.

Vantaan kaupunki on pienellä osuudella (n. 0,5 %:ia) osakas Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ssä (jäljempänä KLOY), jonka muut osakkeet omistaa Helsingin kaupunki. Yhtiö perustettiin vuonna 2021 harjoittamaan Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) toimintaa. HKL:n toiminta metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta siirrettiin yhtiöön vuonna 2022. KLOY on perustettu siinä tarkoituksessa, että se tuottaa yleisen edun mukaisia, kestävän liikkumisen julkisia palveluja, kuten metro-, raitio- ja lauttaliikenteen sekä kaupunkipyöräilyn palveluja ensisijaisesti HSL:n järjestämään joukkoliikenteeseen pääkaupunkiseudulla.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 9.6.2025 hyväksynyt KLOY:n osakassopimuksen, jossa on sovittu yhtiön toiminnan järjestämisestä ja sen toteuttamien investointien rahoittamisesta. Vantaan kaupungin omistus yhtiössä rajoittuu CP-osakesarjaan (pikaraitiovaunun kalustot ja niitä palvelevat varikot). Osakassopimuksen mukaan CP-sarjan kalusto- ja varikkoinvestoinnit toteutetaan KLOY:n ja sen tytäryhtiöiden muodostamaan kaupunkiliikennekonserniin ensisijaisesti lainarahoituksella. Osakassopimuksen mukaisena lähtökohtana on, ellei muuta sovita, että CP-sarjan kaluston ja varikkojen investointien rahoitusvastuu määräytyy sen mukaan, minkä osakkaan alueella harjoitettavaan liikennöintiin investointi kohdistuu. Osakkaana oleva kaupunki rahoittaa ja takaa alueellansa harjoitettavaan liikennöintiin kohdistuvat investointikustannukset. Takausvastuu sovitaan hanke kerrallaan ja se vähenee sitä mukaa kun velkaa maksetaan pois.

Raitiovaunukalustosta ja -varikoista tulee vastaamaan Kaupunkiliikenne Oy:n tytäryhtiö RV Kalusto ja Varikko Oy.

Osakassopimuksen mukaan KLOY:n tulee ennen lopullista sitovaa päätöksentekoa hakea osakkaana olevan kaupungin etukäteinen suostumus aina, kun on kyse sellaisesta investoinnista, joiden takausvastuu tai rahoitusvelvollisuus on osakkaalla esimerkiksi hyväksyttämällä ko. investointia koskeva hankesuunnitelma.

KLOY:n hallitus on päättänyt joulukuussa 2025 hakea Vantaan ratikan kalustohankintoihin ja Vaaralan varikkoon liittyvien investointien toteuttamiseen otettaville lainoille Vantaan kaupungilta omavelkaista takausta.

Vaaralan varikon ehdotussuunnitelma

KLOY on laatinut Vaaralan raitiovaunuvarikon rakentamisen ehdotussuunnitelman (jäljempänä Ehdotussuunnitelma). Hankkeen urakoitsijan valinta on tarkoitus tehdä alkukevään 2026 aikana. Varsinaisen rakentamisen arvioidaan toteutuvan vuosien 2026–2028 välisenä aikana siten, että varikko olisi valmis matkustajaliikenteen käyttöön vuoden 2029 aikana.

Kaupunkiliikenteen laatimassa Vaaralan varikon rakentamishankkeen Ehdotussuunnitelmassa on todettu, että nyt päätettävässä ensiksi rakennettavassa vaiheessa varikolle mahtuu yhteensä 18 kappaletta enintään 36 metrisiä raitiovaunuja tai vaihtoehtoisesti 12 kappaletta pidempiä enintään 45 metrisiä raitiovaunuja. Ensimmäisessä laajennusvarauksessa on tilat 12 kappaleelle 36 metrisiä tai 9 kappaleelle 45 metrisiä raitiovaunuja. Toisessa laajennusvarauksessa on tilat 21 kappaleelle 36 metrisiä tai 14 kappaleelle 45 metrisiä raitiovaunuja.

Raitiovaunuvarikko sisältää raitiovaunujen säilytyshallin, huolto- ja kunnossapitotilat, tekniset- ja sosiaalitilat, henkilökunnan pysäköintipaikat ja toimistotilat sekä raitioratojen kunnossapitoon tarvittavan kaluston tilat ja näiden korjaamotilat

Suunnitelman tavoitteena on muuntojoustavuus eripituisten raitiovaunujen säilytyksen, huoltotoimintojen ja radan kunnossapitotoiminnan suhteen.

Vaaralan vaunu- ja ratakunnossapitovarikon arvioidut arvonlisäverottomat investointikustannukset ovat yhteensä 93,93 milj. euroa. Enimmäishinta sisältää kaikki Vaaralan varikko -hankkeeseen liittyvät kustannukset, mukaan lukien rakentamisen aikaisen rahoituksen. Kustannukset eivät sisällä pilaantuneiden maiden poistoa ja käsittelyä.

Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymä (HSL) katsoo Ehdotussuunnitelmasta antamassaan lausunnossa, että Vaaralan raitiovaunuvarikkoinvestointi on tarpeellinen, koska Vantaan ratikan investointi edellyttää erillisen varikon rakentamista infran varrelle. HSL:n lausunnon mukaan varikkoinvestointi nostaa raitioliikenteen operointikustannuksia, koska varikot maksetaan pääsääntöisesti osana operointikustannuksia. Lausunnon mukaan hankesuunnitelman mukaisesta investointikustannuksesta on yhteensä arviolta 56,9 miljoonaa euroa kohdistuu raitioliikenteen operointikustannuksiin ja 37,0 miljoonaa euroa infrakorvauksiin. HSL:n puoltavan lausunnon edellytyksenä on ollut, että HSL ja Kaupunkiliikenne allekirjoittavat kustannusjaon määrittävän hyväksyttävän sopimuksen, ja että Vantaan ratikka - hanke toteutetaan.

Takauksen myöntäminen Vaaralan varikon lainoille

KLOY:n hallitus on pyytänyt Vantaan kaupungilta 110 miljoonan euron omavelkaista takausta KLOY:n omaisuuteen hankittavien Vaaralan varikon rahoitusjärjestelyitä (lainat, korot ja muut rahoituskustannukset) varten. KLOY:n hakeman takauksen voimassaoloaika on 30 vuotta. Yhtiön hakema takauksen määrä 110 Me on varikkohankkeen lainojen vakuudeksi myönnettävien takausten enimmäismäärä, jossa on varautumista mahdollisiin kustannusarviossa huomioimattomiin kuluihin ja ylityksiin.

Takauksesta ehdotetaan perittäväksi vuosittain 0,09 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevien lainojen määrästä per 31.12, ja jonka yhtiön tulee maksaa määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Takaukselle ei esitetä vaadittavan vastavakuuksia.

Takausehdot vastaavat ehtoja, joilla Helsingin kaupunki on myöntänyt KLOY:lle omavelkaisia takauksia.

Vantaan ratikan kalustohankinnan takaus

KLOY:n vaunukalustohankintaa koskevasta päätöksestä on valitettu markkinaoikeuteen. Asian kesken-eräisyyden vuoksi vaunukalustohankinnan edellyttämä takaus tuodaan myöhemmin erikseen päätettäväksi.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaaja on ”yritys” (Euroopan komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01 valtiontuen käsitteestä, kohta 6). Euroopan unionin tuomioistuimien on johdonmukaisesti määritellyt yritykset taloudellista toimintaa harjoittaviksi yksiköiksi ja katsonut, että taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan markkinoilla. Kaupunkiliikenne Oy tuottaa palveluita vain kunnista koostuvalle omistajapiirille ja viranomaisyhteistyön piirissä oleville tahoille kilpailuttamisvelvollisuutta koskevan poikkeuksen perusteella (sidosyksikköasema, horisontaalinen yhteistyö), jolloin yhtiö ei harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

Euroopan komissio on lisäksi katsonut, että vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun infrastruktuurilla ei ole tavallisesti suoraa kilpailijoita, yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa vähäistä ja infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 211).

Takaukseen KLOY:lle ei voi liittyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaista kiellettyä valtiontukea, koska valtiontukea koskevat kriteerit eivät edellä selostetuilla tavoin täyty. Järjestelyn markkinaehtoisuutta ei näin ollen ole tarpeen selvittää.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä eikä kunta saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Edelleen kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna Vantaan kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä eikä takaukseen sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. Takauksella mahdollistetaan kaupungin päättämän ratikkahankkeen tarvitseman varikon rakentaminen kohtuullisilla korkokustannuksilla. Kaupunkiliikennekonserni tuottaa palveluita omistajinaan oleville Vantaan ja Helsingin kaupungeille sekä kuntayhtymä HSL:llä, joten toimintaa liittyvä riski on jo lähtökohtaisesti alhainen. Vantaa ja Helsinki ovat lisäksi osakassopimuksessa sopineet siitä, että omistajilla on velvollisuus kattaa kaupunkiliikennekonsernin kunkin osakesarjan tappio (tässä tapauksessa tappio tarkoittaa osakesarjan negatiivista omaa pääomaa) osakesarjan omistuksen suhteessa (Vantaa omistaa ainoastaan CP-sarjaa). CP-osakesarjan osalta tappion kattamisvelvollisuuden on sovittu olevan varikkokohtaista ja määräytyvän muutoin linjakilometrien suhteessa. Vantaa siis vastaisi Vaaran varikon tappiosta jo osakasso-

pimuksen perusteella. Koska tappion kattamisvelvollisuus on käytännössä aina omistajakunnilla osakas-sopimuksen perusteella, ei takaus muuta Vantaan kannalta sen kokonaisriskiä. Vastaavasta syystä vasta-vakuuksia ei ole tarpeen vaatia, koska Vantaan riskipositio ei paranisi vastavakuuksilla tilanteessa, jossa Vantaa joka tapauksessa vastaa Vaaralan varikon tappiosta osakassopimuksen perusteella.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin kohdan 22 mukaan kaupunginhallitus päättää useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitel-mien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparan-nusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Kaupunginhallitus 9.2.2026 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä ehdollisena sille, että kaupunginvaltuusto myöntää b) kohdan mukaisen takauk-sen, Vaaralan varikon rakennustapaselostus -ehdotussuunnittelu ja kustannusarvio;
- b) esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto myöntää Pääkaupunkiseudun Kau-punkiliikenne Oy:lle enintään 110 miljoonan euron omavelkaisen takauksen Vaaralan vari-
kon investoinnin rahoittamiseksi otettavien lainojen vakuudeksi seuraavin ehdoin:
 - takaus kattaa lainojen pääoman lisäksi lainojen korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut;
 - taattavien lainojen laina-aika saa olla enintään 30 vuotta;
 - omavelkaisesta takauksesta peritään vuosittain 0,09 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevien lainojen määrästä per 31.12, ja jonka yhtiön tulee maksaa määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä;
- c) valtuutetaan kaupunginjohtaja päättämään b) kohdan taattavien lainojen hyväksyttävistä tarkemmista lainaehdoista, yksittäisten takausten tarkemmista takausehdoista sekä allekir-joittamaan takaussitoumukset.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen teki kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikon kannattamana palautusesityksen.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Roinisen palautussesit-tystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Demiri, Abdi, Tammi, Strohm, Räsänen, Kaukola, Valtanen, Rämö, Hakala, Aura, Kivimäki) ja 4 ei-ääntä (Kasonen, Nummela, Niikko, Roininen). Puheenjohtaja totesi palau-tus esityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Mika Niikko ja Petri Roininen jättivät asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

Keskusta ja Perussuomalaiset ovat koko viime syksyn ratikkakeskustelun ajan korostanut, että ratikkainvestoinnista tulee päättää ammattimaisesti kokonaisuutena sisältäen raiteiden rakentamisen, varikon rakentamisen ja vaunujen hankinnat sekä tämän investoinnin kokonaismenot ja kassavirrat.

Kaupungin haastavan taloudellisen tulevaisuuden kannalta aivan keskeisessä investoinnissa on pysähtyttävä ennen esitettyä seuraavan päätöksen tekemistä. Ennen päätöstä varikon (tai vaunujen hankinnasta) kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tulee esittää:

- ajantasainen arvio siitä mitkä ovat ratikan investoinnin kokonaismenot kun mukaan lasketaan reitin rakentaminen, varikko, vaunuhankinnat ja rakennusaikaiset rahoituskustannukset sekä muut asiaan liittyvät kustannukset. Kokonaisinvestointi sekä sen aiheuttamat kassavirtavaikutukset tulevina vuosina on ymmärrettävä ennen päätöksentekoa

- suunnitelma siitä millaiselle reitille ratikka lopulta ollaan rakentamassa. Jatkuuko ratikka lentokentälle, ja jos millainen lisäkustannus siitä aiheutuu?

- millainen on syksyllä valtuuston äänestyksessä hyväksymän reitin rakentamisen tilanne? Onko sen kustannusarvio pitämässä? Onko ilmaantunut kustannusylityksiä? Onko ilmaantunut mahdollisia allianssisopimuksen ulkopuolisia töitä tai hankintoja? Jos millainen niiden kustannusarvio on?

- ja vastaavasti millaisiin toimiin on ryhdytty jotta 2025 paljastunut reitin rakentamisen poikkeuksellisen suuri kustannusylitys saataisiin kompensoitua? Mikä on arvio näin saaduista säästöistä?

- samoin tulee uusien tietojen valossa päivittää arviot hankkeen kokonaiskannattavuudesta kun otetaan huomioon kokonaisinvestointi, tulevien vuosien kassavirrat ja viimeinen tieto näiden kehitymisestä

Yhdestä isosta investoinnista päättäminen osissa ei välttämättä ole kovinkaan ammattimaista. Se saattaa mahdollisesti olla myös harhaanjohtavaa mikäli se ei anna päätöksentekijöille kokonaiskuvaa mitta-luokasta, johon kaupunki on sitoutumassa. Varsinkin investointilaskelmiin harjaantumattoman päätöksentekijän saattaa osissa päättäminen asettaa toistuvasti eräänlaisen vaihtoehtottoman pakkotilanteen eteen.

Kaupungin omaan omistukseen tekeminen tai takauksen/osakassopimuksen myötä erillisen osakeyhtiön taseeseen tekeminen ovat lopulta vain erilaisia tapoja rahoittaa ratikkakokonaisuuden rakentamista, sen tarvitsemaa varikkoa ja vaunuja. Niiden taakse ei tule päätöksenteossa mennä vaan avata päätöksentekijöille investoinnin kokonaismeno täysin riippumatta siitä kuinka se rahoitetaan.

Keskusta ja Perussuomalaiset kantavat syvää huolta luvattomaan heikkoon taloudelliseen asemaan päästetyn kaupungin talouden tilasta ja tulevaisuudesta. Kaupunki toimii veronmaksajien varoin. Päätöksenteon huolellisuusvaade erityisesti tämän mittaluokan investoinnissa ja kaupungin talouden heikossa tilanteessa edellyttää palautusta valmisteluun. Valmistelussa tulee vähintäänkin vastata edellä esitettyihin kysymyksiin siten, että päätöksentekijöillä on riittävästi aikaa niihin perehtyä.

Asiasta on keskusteltu aktiivisesti KD:n kanssa, joilla on sama jaettu huoli taloudesta ja sama näkemys ratikkainvestoinnissa huomioitavista näkökulmista.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään myöntää Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle enintään 110 miljoonan euron omavelkaisen takauksen Vaaralan varikon investoinnin rahoittamiseksi otettavien lainojen vakuudeksi seuraavin ehdoin:

- takaus kattaa lainojen pääoman lisäksi lainojen korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut;
- taattavien lainojen laina-aika saa olla enintään 30 vuotta;
- omavelkaisesta takauksesta peritään vuosittain 0,09 %:n suuruisen takausprovisio, joka laskeaan takausvastuun kohteena olevien lainojen määrästä per 31.12, ja jonka yhtiön tulee maksaa määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Liitteet:

- Hankkeen esittely
- Vaaralan varikon ehdotussuunnitelman kustannukset
- Vaaralan varikon rakennustapaselostus - ehdotussuunnittelu
- HSL:n lausunto ehdotussuunnitelmasta

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Jarno Köykkä (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Rahoitusjohtaja Pirjo van Nues (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vaaran raitiovaunuvarikkohanke – hankkeen esittely

Sisällysluettelo

Esittelijän perustelut	2
Hankkeen lähtökohdat	2
Hankkeen laajuus	3
Hankkeen tavoitteet	4
Hankkeen kustannukset, rahoitus ja vaikutukset käyttötalouteen	6
Toteutustapa	8
Toteutusaikataulu.....	9
Riskit	9
Vaikutukset kaupunkiympäristöön sekä rajapinnat ja varautuminen liittyvien hankkeiden toteuttamiseen	10
Vaikutukset kaupunkiympäristöön sekä rajapinnat	10
Varautuminen liittyvien hankkeiden toteuttamiseen	10
Asian jatko.....	11

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

Esittelijän perustelut

Hankkeen lähtökohdat

Vantaan ratikka on Vantaan ensimmäinen pikaraitiotie välille Mellunmäki – Lentoasema. Reitin pituus on 19,3 kilometriä ja se sisältää 27 kappaletta pysäkkejä. Keskimääräinen pysäkkiväli on 740 m ja huippunopeus: 50 km/h. Kapasiteetti on jopa 225 hlöä / ratikka, ja vuoroväli: 7,5–20 min. Vantaan ratikka hankkeen toteuttamisesta vastaa kaksi allianssia.

Kuva: Vantaan ratikan yleisaikataulu

Vaaralan varikko palvelee aluksi ainoastaan Vantaan linjastoa. Tulevaisuudessa varikkoa voisivat käyttää myös Viikin-Malmin pikaraitiotien sekä mahdollisen Jokeri 2 –raitiolinjan vaunut. Varikko sijaitsee Vaaralassa Kehä III:n, Länsimäentien ja Fazerintien rajaamalla alueella. Varikolla on tilat vaunujen säännölliselle huollolle ja tarvittaville korjauksille samoin kuin päivittäisille tarkistuksille ja vaunujen puhdistukselle. Varikon tontin mitoituksessa ja toimintojen sijoittelussa on varauduttu vaunujen lisäykseen säilytyspaikkojen osalta. Varikosta halutaan Vantaan esimerkkikohde hiilineutraaliudessaan luontoarvoja unohtamatta.

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

Vaaralan varikkohankkeella on keskeinen rooli Vantaan ratikalle, sillä se on ainoa linjaa palveleva varikko. Ja tulevaisuudessa varikko voi palvella laajenevaa/kasvavaa Vantaan linjaston liikennöintiä sekä mahdollisesti liittyviä linjastoja.

Hankkeessa on tunnistettu liittyvänä hankkeena aurinkosähköjärjestelmän laajentaminen.

Hankkeen laajuus

Ensimmäisessä vaiheessa varikolle mahtuu yhteensä 18 kappaletta enintään 36 metrisiä raitiovaunuja tai vaihtoehtoisesti 12 kappaletta pidempiä enintään 45 metrisiä raitiovaunuja. Ensimmäisessä laajennusvarauksessa on tilat 12 kappaleelle 36m tai 9 kappaleelle 45m raitiovaunuja. Toisessa laajennusvarauksessa on tilat 21 kappaleelle 36m tai 14 kappaleelle 45m raitiovaunuja.

Varikkorakennukseen tulee sijoittumaan seuraavia toimintoja ja tiloja: vuorokausisiivous, säilytysshalli, vikakorjaus ja sorvaus. Ratakunnossapidon varikolle tulee sijoittumaan seuraavia toimintoja ja tiloja: tuotanto- ja varastotilaa, ratainfra kunnossapitovaunu, ajoneuvojen säilytys- ja pesutilat sekä ajoneuvojen kattamattomia säilytyspaikkoja. Tämän lisäksi hankkeeseen sisältyy pysäköintipaikat varikon tarpeisiin sekä edellä mainittuja toimintoja palvelevat toimisto-, neuvottelu-, sosiaali-, oheis- ja tekniikkatilat.

Vaaralan varikkohankkeen nyt käsiteltävä ehdotussuunnitelman laajuus ja enimmäishinta sisältää seuraavat asiat (pois lukien pilaantuneiden maiden poisto ja käsittely):

- Vaaralan raitiovaunuvarikkorakennus sisältäen tarvittavat kustannuserät varikon käyttöön saattamiseksi
- Vaaralan ratakunnossapidon varikko sisältäen tarvittavat kustannuserät varikon käyttöön saattamiseksi
- Edellä mainittujen liittyminen lähiympäristöön
- Edellä mainittujen riskivaraukset
- Edellä mainittujen rahoituskustannukset

Hanke toteutetaan tämän hetkisen aikataulun (10/2025) mukaan vuosina 2026–2028, mahdollistamaan Vantaan ratikan raitioliikenteen toimintaedellytykset. Kaupunkiliikenne Oy on laatinut hankkeen hankesuunnitelman vuonna 2023, ehdotussuunnitelman 9/2025 ja edistää hanketta parhaillaan.

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on tarkoituksenmukaisten, hyvin toimivien ja muuntojoustavien tilojen sekä hyvän työympäristön tuottaminen raitiovaunujen huoltoa ja säilytystä sekä raitiovaunuverkon ylläpitoa varten.

Tavoitteena on rakentaa niin rakenteellisilta ominaisuuksiltaan kuin prosesseiltaanakin energiatehokas ja ympäristöystävällinen moderni raitiovaunuvarikko.

Rakennuksen massoittelua sekä sijoittumista rakennuspaikalle ohjaavat voimakkaasti varikon toiminnan sekä raidegeometrian reunaehdot.

Suuret yhtenäiset julkisivupinnat suunnitellaan materiaaleiltaan kestäviksi ja korkeatasoisiksi.

Hankkeelle on siten asetettu seuraavat tavoitteet:

Kestävä kehitys ja ympäristövastuullisuus

- Edelläkävijyys hiilineutraaliudessa ja luonnon monimuotoisuuden huomiointi
- Hiilijalanjäljen laskenta ja materiaalivalintojen vaikutusanalyysi
- Resurssiviisaus rakentamisessa ja elinkaaren aikana

Tulevaisuuden mahdollistaminen

- Monitoimijaympäristöön ja laajennettavuuteen varautuminen
- Varikon konseptin jatkokehittäminen oppeja hyödyntäen

Hyväksyttävyyys ja vuorovaikutus

- Toiminnallisesti hyväksyttävä ratkaisu
- Aktiivinen vuorovaikutus sidosryhmien kanssa

Innovatiivisuus ja yhteistyö

- Uusien ratkaisujen kannustus ja yhdessä kehittäminen
- Työpajatyöskentely, suunnittelun läsnäolo ja ketteryys

Kustannustietoiset päätökset

- Reaaliaikainen kustannuslaskenta suunnittelun tukena
- Päätöksenteko korkeatasoisen analytiikan pohjalta

Korkeatasoinen riskienhallinta

- Ennakoiva ja jatkuva riskienhallinta osana suunnittelua

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

HSL:n tavoitteet, kuten muuntojoustavuus ja monitoimijaympäristön mahdollistaminen näkyvät konkreettisesti ehdotussuunnitelmassa (9/2025).

Varikko mahdollistaa monitoimijaympäristön. Monitoimijaympäristö on tilanne, jossa varikolla toimii useampi kuin yksi toimija. Lisäksi kunnossapidossa käytetään yleisesti alihankkijoita. Huolto- ja korjaamotilat sekä varastot ja sosiaalitilat jaetaan toimijoiden kesken kulloisenkin tarpeen mukaan. Muuntojoustavuus monitoimijaympäristössä varikolla tarkoittaa monipuolisia ja tasa-arvoisia huolto- ja korjaamopaikkoja. Huoltopaikat eivät ole toiminnallisesti eriarvoisia ja siten niitä on helpompi jakaa useamman toimijan kesken. Jaettava yhtenäinen iso varastotila huoltopaikkojen välittömässä yhteydessä takaa huolto- ja korjaamotoiminnan joustavan toiminnan.

Konkreettiset suunnitteluratkaisut, jotka mahdollistavat muuntojoustavuuden ja monitoimijaympäristön:

- Hybridirunkoratkaisu mahdollistaa tilojen rakentamisen pääosin ilman kantavia väliseiniä (poikkeuksena porraskuilu, väestönsuoja), jolloin tiloja on mahdollista muokata myöhemmin tarpeiden muuttuessa väliseinien paikkaa muuttamalla.
- Pukuhuonetilat on jaettu eri kokoihin lohkoihin ja esimerkiksi henkilöstön sukupuolijakauman mahdollisesti muuttuessa tulevaisuudessa, pukuhuonetilojen käyttäjäryhmiä voidaan vaihtaa joustavasti.
- Kaikki toimistotilat on mitoitettu avotoimistoiksi hieman väljemmällä mitoituksella. Tämä mahdollistaa myöhemmin mm. tilojen käyttäjämäärän kasvattamisen sekä muuntojoustavuuden mm puhelinkoppien/pienempien toimistotilojen ym. suhteen tuoden mahdollisuuksia monitoimijaympäristölle.
- Huoltohalli on mitoitettu 45 metrille vaunuille, jolloin varikolla on mahdollista huoltaa eri mittaista kalustoa.
- Varikko on molempiin suuntiin ajettava, mutta pääajosuunta on myötäpäivään. Tämä mahdollistaa mm. säilytyshallista ulos ajon pohjoispäässä, sekä muutenkin varikon sisäisen liikenteen kumpaan suuntaan tahansa.
- Varikolle on tarkasteltu kahta laajennusvarausta, joka mahdollistaa varikon vaunukapasiteetin kasvattamisen vaihteittain tarpeen mukaisesti.
- Säilytyshallin ulkoseinärakenteissa varaudutaan laajennusvaraukseen, jolloin varikon kapasiteettia voidaan kasvattaa minimoimalla vaikutukset käyttöön.
- Huoltohallin yhteydessä on avointa työskentely- ja varasointitilaa, sekä työpajatiloja, joissa toimintoja voidaan sijoittaa tarpeen mukaisesti.
- Varikonohjausjärjestelmässä huomioidaan molempiin suuntiin ajo varikolla sekä huoltopaikkoja voidaan täyttää molemmista ajosuunnista.
- Varikolla on kolmiokäännöksen mahdollisuus mahdollistamaan vaunujen optimaalisen asemoitumisen huoltopaikoille.

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

Hankkeen kustannukset, rahoitus ja vaikutukset käyttötalouteen

Vaaralan vaunu- ja ratakunnossapitovarikon arvioidut arvonlisäverottomat investointikustannukset ovat yhteensä 93,93 milj. euroa. Enimmäishinta sisältää kaikki Vaaralan varikko -hankkeeseen liittyvät kustannukset, mukaan lukien rakentamisen aikaisen rahoituksen. Kustannukset eivät sisällä pilaantuneiden maiden poistoa ja käsittelyä. Hankkeen kustannusarvio on laadittu Haahtelan Realizer-laskentaohjelmistolla pääkaupunkiseudun hintatasoon 9/2025, Haahtela-indeksillä 104.

Hanke rahoitetaan nostamalla rahoitusmarkkinoilta kilpailutetun lainan 30 vuoden takaisinmaksuajalla. Yhtiö hakee lainalle myöhemmin kaupungin lainatakausta.

Investointikustannukset jakautuvat seuraavalla periaatteella:

Investointi	Yhteensä EUR
Hanke yhteensä	93 929 514
Vaunuvarikko (9 742 brm ²)	56 877 171
Investointi (suunnittelu, rakennuttaminen ja muut rakennustehtävät, irtokalusteet, tonttivuokra)	51 892 800
Rakennusjakson rahoituskulut*	4 984 371
Yhteensä EUR	
Ratakunnossapito (2 670 brm ²)	15 347 239
Investointi (suunnittelu, rakennuttaminen ja muut rakennustehtävät, irtokalusteet, tonttivuokra)	14 002 300
Rakennusjakson rahoituskulut*	1 344 939
Yhteensä EUR	
Raitiotieinfra (2 749 raidemetriä)	21 705 104
Investointi (suunnittelu, rakennuttaminen ja muut rakennustehtävät, irtokalusteet, tonttivuokra)	19 803 000
Rakennusjakson rahoituskulut*	1 902 104

* Rakennusjakson aikainen korko ja takauspalkkio pääomitetään täysimääräisesti, lainapääoma nostetaan kustannusten kertyessä

** Vantaan kaupungin takaus 100 %:lle lainapääomasta

*** Sis. käyttökustannusten indeksointi 2% p.a.

Vuositasolla eri osapuolten tulee varautua seuraaviin kustannuksiin:

- HSL (RV-liikennöintikorvaus) maksut Kaupunkiliikenne Oy:lle
(1. täysi operointivuosi: 4,8 M€ / keskimäärin 4,2 M€) muodostuu:
 - Hallinto- ja ylläpitokuluista (0,9 M€ / 1,3 M€)
 - Pääoman lyhennyksistä (1,9 M€ / 1,9 M€)
 - Korkokuluista (2,0 M€ / 1,0 M€)
- HSL (infrakorvaus) muodostuu:
 - Ratakunnossapitoinvestointia vastaavan Ratakunnossapitosopimuksen mukainen maksu
(1. täysi operointivuosi: 1,4 M€ / keskimäärin 1,3 M€) muodostuu:
 - Hallinto- ja ylläpitokuluista (0,3 M€ / 0,4 M€)

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

- Pääoman lyhennyksistä (0,5 M€ / 0,5 M€)
- Korkokuluista (0,5 M€ / 0,3 M€)
- Raitiotieinfrastruktuuria vastaavan Palvelukorvaussopimuksen mukainen maksu (1. täysi operointivuosi: 1,1 M€ / keskimäärin 1,0 M€) muodostuu:
 - Hallinto- ja ylläpitokuluista (0,3 M€ / 0,4 M€)
 - Pääoman poistoista (0,3 M€ / 0,3 M€)
 - Korkokuluista (0,5 M€ / 0,3 M€)
- Vantaan kaupunki maksaa Kaupunkiliikenne Oy:lle Palvelukorvaussopimuksen mukaista korvausta (1. täysi operointivuosi: 0,6 M€ / keskimäärin 0,5 M€) muodostuu:
 - Pääoman lyhennyksistä (0,4 M€ / 0,4 M€)
 - Korkokuluista (0,2 M€ / 0,1 M€)

Edellä mainitut kustannukset sisältävät Vaaralan varikko -hankkeen kustannukset, eivätkä sisällä pilaantuneen maan käsittely- tai poistokustannuksia. Rahoituskustannukset perustuvat 3,45 % korkoon (2,95 % viitekorko sekä 0,5 % marginaali). Lisäksi peritään 0,2 % vuotuinen takauspalkkio 100 % lainan kokonaismäärästä.

Käyttökustannukset jakautuvat vuositasolla seuraavasti:

Käyttökustannukset	Yhteensä EUR (35v)***	EUR/vuosi
Hanke yhteensä	74 323 672	1 369 497
Vaunuvarikko	45 530 210	838 945
Ylläpito	35 687 652	657 585
Maanvuokra	7 241 380	133 431
Kiinteistövero	2 601 178	47 930
Yhteensä EUR (35v)***	Yhteensä EUR (35v)***	EUR/vuosi
Ratakunnossapito	15 738 829	290 006
Ylläpito	13 041 269	240 300
Maanvuokra	1 984 653	36 569
Kiinteistövero	712 908	13 136
Yhteensä EUR (35v)***	Yhteensä EUR (35v)***	EUR/vuosi
Raitiotieinfra	13 054 633	240 546
Ylläpito	13 054 633	240 546
Maanvuokra	-	-
Kiinteistövero	-	-

Alla olevassa taulukossa on esitetty vertailu muihin Kaupunkiliikenteen varikkohankkeisiin. Hankkeet eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään esimerkiksi poikkeavien toimintojensa puolesta. Taulukossa esitetyt kustannukset eivät sisällä rakentamisaikaisia rahoituskuluja eikä esitettyihin kustannuksiin ole tehty indeksikorjausta.

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

	Vaarala	Vaarala (vain vaunuvarikko)	Koskela	Roihupelto	Ruskeasuo
Ajankohta	2025 suunnitteluvaihe	2025 suunnitteluvaihe	2024 toteutussopimus	2023 toteutunut	2024 toteutunut
Laajuus	12 400 brm2	9 800 brm2	41 000 brm2	9 500 brm2	36 400 brm2
Vaunumetrit	648	648	1 885	1 015	3 083
Kustannusarvio	85,7 M€	71,7 M€	336 M€	80 M€	174 M€
€/brm2	6 911 €	7 316 €	8 195 €	8 420 €	4 780 €
€/vaunumetri	132 000 €	111 000 €	178 000 €	78 800 €	56 000 €
huomiot	<u>Vaunu+ratakupi</u>	Vain vaunu	<u>Vaunu+ratakupi</u>	Vaunu	<u>Vaunu+bussi</u>

Vaaralan varikon kustannusarvio on linjassa Roihupellon varikon kanssa, joka on toiminnallisesti lähimpänä Vaaralan varikkoa. Vaaralan varikon kustannus vaunumetriltä on korkeampi kuin osassa vertailtavissa hankkeissa, koska varikko on ensivaiheessa melko pieni varikko vaunumetreiltään. Varikko kuitenkin mahdollistaa vaunukapasiteetin kasvattamisen myöhemmin.

Toteutustapa

Vaaralan varikon toteutustavaksi on valittu varikkorakennuksen osalta yhteistoiminnallinen projektinjohtourakka (PJU) ja ratainfra osalta allianssi ("ratapiha-allianssi/RPA"), sekä varikkorakennuksen suunnittelun osalta erillissuunnittelijat.

Vantaan ratikan itäisen allianssin palveluntuottajien kanssa on solmittu erillinen allianssisopimus ("Ratapiha-allianssi/RPA") Vantaan ratikan option 3 mukaisesti, jossa palveluntuottajat suunnittelevat ja toteuttavat varikkoon liittyvät ratainfra, ratatekniikka, -sähkö ja -järjestelmätyöt sekä maanrakennustöitä.

Kaupunkiliikenne on hankkinut talopuolen suunnittelijat erikseen: pääsuunnittelija, arkkitehtisuunnittelu, rakennesuunnittelu, LVIAS –suunnittelu, tietomallikoordinaattori ja elinkaariasiantuntija.

Talonrakennusurakoitsija hankitaan alkuvuodesta 2026. Markkinavuoropuhelut on järjestetty syksyllä 2025 hankkeen houkuttelevuuden varmistamiseksi markkinoilla ja urakoitsijoiden näkemyksen kartoittamiseksi. Talonrakennusurakoitsija ollaan hankkimassa yhteistoiminnallisena projektinjohtourakkana (PJU). Alustava arvio 35M€.

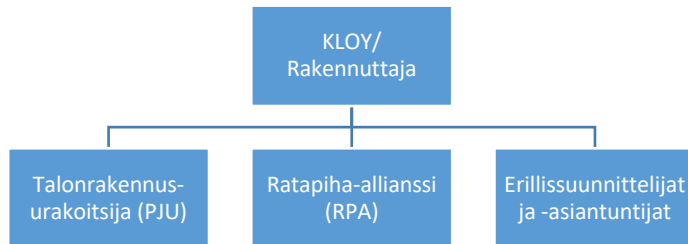
Kaupunkiliikenne on valinnut toteutusmuodon seuraavista syistä:

- Vantaan ratikan option käyttö mahdollisti nopean suunnittelun aloittamisen sekä varmistaa yhteensovituksen linjan suunnittelun ja toteutuksen kanssa
- Tilaaajan hankkimat erillissuunnittelijat mahdollistivat talonrakennuksen nopean suunnittelun aloittamisen sekä yhteensovituksen ratainfra suunnittelun kanssa heti suunnittelutyön alkaessa
- Kaupunkiliikenne on saanut palautetta myös markkinoilta, että toteutusmuoto on tarjoajien näkökulmasta hankkeelle sopiva.
- Talonrakentajan valinta voidaan tehdä myöhemmin, alkuvuodesta 2026

8.10.2025

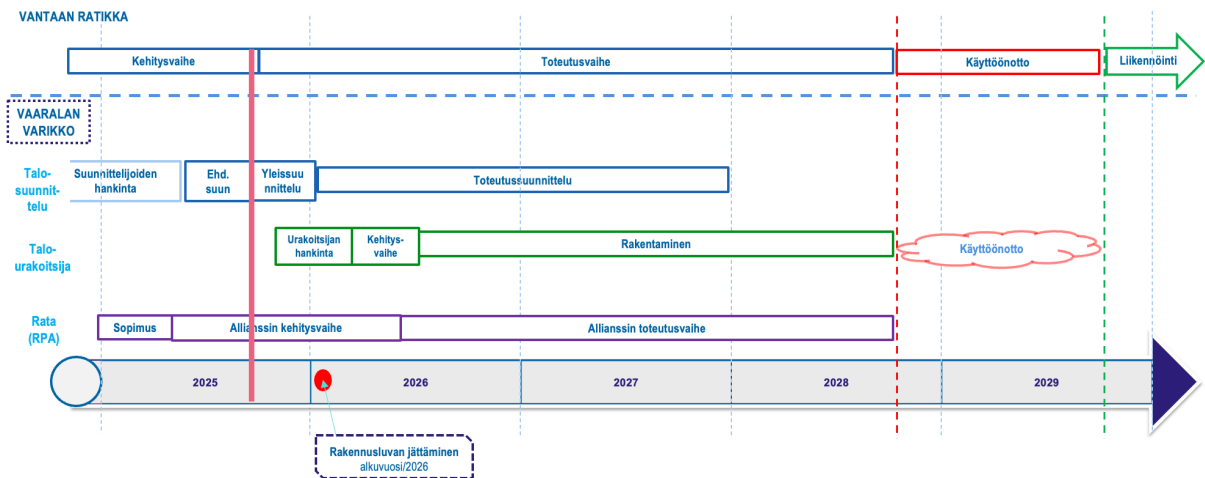
Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

- Yhteistoiminnallinen ja kehitysvaiheen sisältävä talonrakennusurakka mahdollistaa toteutuksen aloittamisen vielä kesken olevilla suunnitelmilla, ja täten mahdollistaa hyvin tiukassa aikataulussa pysymisen.

Kaavio: Varikkohankkeen toteutusmuoto.

Toteutusaikataulu

Kuva: Ehdotussuunnitelman (9/2025) mukainen kokonaisaikataulu

Hankkeen hankesuunnitelma on valmistunut maaliskuussa 2023. Erillissuunnittelijoiden ja ratapiha-allianssin hankinnat saatiin tehtyä keväällä 2025. Suunnitteluvaihe on käynnissä ja ehdotussuunnitelma valmistui syyskuun loppuun mennessä. Hankkeen rakennustyöt on tarkoitus aloittaa kesällä 2026. Rakennustyöt kestävät arviolta 30 kuukautta, jolloin rakennus on valmis loppuvuodesta 2028 ja käyttöönotettu 2029 vuoden lopussa. Tarkempi käyttöönottovaiheen aikataulutus on vielä kesken.

Riskit

Hankkeen riskivaraus perustuu kustannussimulointiin, joka kattaa teknisen toteutuksen riskejä sekä hanketason riskejä. Merkittävimmät riskit ehdotussuunnitteluvaiheessa ovat hanketason

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

riskejä. Riskin hinnoittelu perustuu riskiluokkaan (pieni, normaali, keskisuuri, suuri, erittäin suuri). Menetelmällä kaksi saman riskiluokan riskiä ovat samanhintaisia.

Hankesuunnitteluvaiheen riskivaraus oli 16 %, nyt riskivaraus on 14 %. Osa hankesuunnitteluvaiheen riskeistä on pienentynyt, kuten projektin laajuus sekä, tontti- ja lähtötiedot. Osa riskeistä on kasvanut kuten aikatauluriskit (kaavavalitus) ja toteutusmuodon monimuotoisuus.

Huomioitava, että nyt tarkastelussa mukana vaunuvarikko sekä ratainfra-kunnossapidon varikko. Hankesuunnitteluvaiheessa vain vaunuvarikko.

Aihe	Selite	Riskin suuruus [€]	Hallintatoimenpiteet
1. Hankintajako ja urakkarajat	RPA ja PJU välinen vastuunjakko vielä kesken. Tuotantojärjestelmien määrittely ja hankintavastuu kesken.	2 900 000 (erittäin suuri, yhdistetty)	Urakkarajojen ja työmaan johtovastuun tarkentaminen yhdessä RPA:n kanssa talourakan hankinta-asiakirjoja varten. Yhteinen kehitysvaihe
2. Aikataulu	Kaavavalituksen vaikutukset toteutusvaiheen viivästymiseen	2 460 000 (erittäin suuri)	Selvitetään maisematyöluvalle aloittaminen. Organisaation tarkastelu, jos venyy paljon. Käännetään pidetty kehitysvaihe mahdollisuudeksi.
3. Hankkeen johtaminen	Kahden urakan malli tuo päällekkäisiä kustannuksia	800 000 (suuri)	Hankkeen johtamisjärjestelmän kuvaaminen → Tilaja+RPA+PJU johtoryhmä. Päätöksissä tarkastellaan vaikutukset koko hankkeen näkökulmasta.
4. Tekniikka	Varikonohjausjärjestelmän alustava tarjous saatu vajavaisin tiedoin	800 000 (suuri)	Riskin realisointuminen todennäköistä, mikäli toiminnallisuudesta halutaan pitää kiinni
5. Lähtötiedot	Käyttäjäyhteistyö vasta aloitettu. Ratakunnossapito perustuu tarveselvitykseen, jossa voi olla katveita	430 000 (keskisuuri)	Muutostenhallintaprosessi, varmistetaan toiminnallisuus käyttäjiltä, tilaajan tekninen ohjausryhmä

Taulukko: Hankkeen suurimmat tunnistetut riskit.

Vaikutukset kaupunkiympäristöön sekä rajapinnat ja varautuminen liittyvien hankkeiden toteuttamiseen

Vaikutukset kaupunkiympäristöön sekä rajapinnat

Vaikutukset kaupunkiympäristöön ovat suuret, koska tontti on rakentamaton tontti ja aiheuttaa siten merkittävän muutoksen alueella. Vaikutukset maisemaan ja kaupunkikuvaan ovat myös suuret tontin uudisrakentamisen myötä. Rajapinnat ovat kuitenkin selkeät: varikkohankkeeseen kuuluu varikkoalueen sisäpuoliset asiat, sekä mahdollinen Länsimäentien laajentaminen sisäänajoa varten.

Varautuminen liittyvien hankkeiden toteuttamiseen

Varikkohankkeen yhteydessä tontilta tulee poistaa tai muuten käsitellä mahdolliset pilaantuneet maat. PIMA -tutkimukset on tehty syksyllä 2025, mutta tulokset ovat vielä työn alla. Pilaantuneiden maiden puhdistamisen kustannuksista vastaa maanomistaja eli Vantaan kaupunki.

Hankkeen hankesuunnitteluvaiheessa on tunnistettu seuraavat muutokset, jotka voidaan toteuttaa erillisellä päätöksellä, ja joiden kustannuksia ei ole mukana kustannusarviossa:

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

- Aurinkosähköjärjestelmän laajentaminen.

[Asian jatko](#)

Edelleen käsiteltäväksi seuraavalle käsittelevälle taholle.

Vaaralan varikko -hankkeen päätöksentekoprosessi on suunniteltu seuraavasti:

- xx.xx.2025 HSL:n johtoryhmän käsittely
- xx.xx.2025 HSL:n hallituksen iltakoulu
- 25.11.2025 HSL:n hallituksen lausunto kaupunkiliikenteelle
- HSL lausunnon jälkeen asia menee Vantaan kaupungin päätöksentekoon alustavasti
 - 1/2026 Kaupunginhallitus
 - 2/2026 Kaupungin valtuusto
- Vantaan päätöksenteon jälkeen asia menee Kaupunkiliikenteen päätöksentekoon alustavasti
 - Keväällä 2026 Kaupunkiliikenne Oy:n hallitus (ylimääräisen yhtiökokouksen kutsuminen koolle)
 - Keväällä 2026 Helsingin kaupungin hallituksen konsernijaoston käsittely
 - Kaupunkiliikenne Oy:n ylimääräinen yhtiökokous erikseen sovittuna aikana Konsernijaoston käsittelyn jälkeen

Kaupunkiliikenne Oy:n hallituksen käsiteltäväksi tulevat erilliset liittyvät hankkeet niiden suunnittelun edetessä sekä hankkeeseen liittyvät hankintapäätökset.

Hallitus § 112

25.11.2025

Helsingin seudun liikenteen lausunto Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta sekä Vaaralan varikon kustannusten korvaamista koskevan sopimuksen hyväksyminen

236/08.00.00.03/2025 Vaaralan raitiovaunuvarikkohanke

Hallitus 25.11.2025 § 112

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Liikenne-tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Sopimus päällikkö Jami Vitikainen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Tausta

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenne) pyytää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallituksen lausuntoa Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta 31.12.2025 mennessä.

Johdanto

Kaupunkiliikenne on laatinut hankesuunnitelman ja sen pohjalta ehdotussuunnitelman uudesta Vantaan Vaaralaan sijoitettavasta raitiovaunuvarikosta. Varikko on välttämätön investointi raitioliikenteen Vantaan Ratikalle suunnitellun pikaraitiolinja 20 liikennöinnin aloittamisen kannalta. HSL on osallistunut suunnitteluun sekä projektiryhmä- että ohjausryhmätasolla ja valmistelua on viety HSL:n toivomaan suuntaan.

Uuden varikon päätöksenteko on tarkoitus tehdä kevään 2026 aikana ja rakentaminen alkaisi vuoden 2026 aikana. Uusi varikko olisi valmis matkustajaliikenteen käyttöön vuoden 2029 aikana.

Lausunnon tiivistelmä

HSL pitää raitiotievarikkoinvestointia tarpeellisena Vantaalle suunnitellun pikaraitiolinjan numero 20 liikennöinnin kannalta. Varikon suunnitellut toteutusratkaisut mahdollistavat varikon vaiheittain toteuttamisen ja varikkotilojen muuntojoustavuuden. HSL:n vuonna 2021 antamassa lausunnossa varikoiden kehittämissuunnitelmasta edellytettiin, että varikoiden tulee toimitilojen ja ratainfraan puolesta mahdollistaa kilpailutilanteessa toimiville liikenteenharjoittajille itsenäinen liikenteen operointi ja sitä tukevat tehtävät. Vaaralan varikon suunnittelussa on huomioitu monitoimijaympäristö varikon muuntojoustavuuden, huoltopaikkojen suunnittelun, ratainfraan ratkaisujen, taloteknisten ratkaisujen sekä henkilökunnan tilaratkaisujen osalta.

Varikkoinvestointi nostaa raitioliikenteen operointikustannuksia, koska varikot maksetaan pääsääntöisesti osana operointikustannuksia. Ehdotussuunnitelman mukainen investointikustannus on yhteensä 93,9 miljoonaa euroa, josta arviolta 56,9 miljoonaa euroa kohdistuu raitioliikenteen operointikustannuksiin ja 37,0 miljoonaa euroa infrakustannuksiin. Varikon nettovaikutus HSL:n vuotuisiin kokonaiskustannuksiin 1. täyden käyttövuoden osalta on arviolta 7,3 miljoonaa euroa (operointi 4,8 miljoonaa euroa ja infrakorvaus 2,5 miljoonaa euroa).

Varikon esitettyjen kustannusten vaikutus lipunhintoihin 50 % subventioasteoletuksella on noin +1,1 % tai kuntaosuuteen ilman lipunhintojen korotuksia keskimäärin noin +0,3 % (Vantaan osuus kasvaa +1,9 %). HSL:n näkemys on, että varikkoinvestointi ei saa nostaa lippujen hintoja, vaan rahoituksen täytyy tulla kunnilta tai valtiolta.

Arvioitaessa koko HSL:n kustannuksia pidemmällä aikavälillä olennaisiksi eriksi nousevat joukkoliikenneinfraan liittyvät infrakorvaukset sekä operointikustannuksiin sisältyvät varikko- ja kalustoinvestointien kiinteät, liikennöinnistä riippumattomat kulut. Kiinteähintaisessakin tarkastelussa HSL:n vuotuisten kokonaiskustannusten odotetaan ylittävän miljardin euron rajapyykin 2030-luvun alkuun mennessä. Nykykäsityksen mukaisten raidevarikkojen ja -kaluston (kaikki raideliikennemuodot) tulevat käyttöönotot kasvattaisivat toteutuessaan raideliikenteen operointikustannusten kiinteitä eriä 2030-luvulla enimmillään yli 90 miljoonalla eurolla vuodessa. (Arvio ei kuitenkaan sisällä jo ennestään maksettavia, liikennöinnistä riippumattomia operoinnin kiinteitä eriä eli vanhaa kalustoa, varikoita tai operointikustannuksiksi siirtyviä peruskorjauksia tai niiden poistumaa.)

Sopimus Vaaralan raitiovaunuvarikon kustannusten korvaamisesta

Vaaralan raitiovaunuvarikkoa koskevan sopimuksen tarkoituksena on sopia HSL:n pitkäaikaisesta sitoumuksesta, jonka mukaisesti HSL takaa Kaupunkiliikenteelle korvauksen Vaaralan raitiovaunuvarikkoon liittyvien pääoma- ja ylläpitokustannusten kattamiseksi. Lisäksi sopimuksella sovitaan ehdoista, joiden mukaisesti Kaupunkiliikenne sitoutuu vuokraamaan varikon tiloja tarvittavilta osin HSL:n kilpailuttaman liikennöitsijän käyttöön.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimus ei koske varikon ratainfraa eikä ratainfraan kunnossapitoon liittyviä varikon tiloja, jotka Vantaan kaupunki osoittaa HSL:n käyttöön ko. osapuolten välisellä infrasopimuksella (sopimus joukkoliikenneinfraan kustannusten korvaamisesta 30.6.2011) ja joihin liittyvistä kustannuksista HSL maksaa kaupungille ko. sopimuksen perusteella. Vantaan kaupunki ja Kaupunkiliikenne sopivat erikseen ko. osapuolten välisen sopimuksen, jossa määrätään tässä tarkoitettun infran käyttöoikeudesta ja korvauksista.

HSL korvaa Kaupunkiliikenteelle Varikon hankinnasta ja peruskorjauksista aiheutuvat pääomakustannukset täysimääräisesti pääomakorvauksena sekä käyttö- ja ylläpitomenoista aiheutuvat kustannukset ylläpitokorvauksena. Kustannusten suuruus ja vaikutus HSL:n talouteen on kuvattu tarkemmin lausuntopyynnön liitteissä (liite 3, *Lausuntopyynnön liite 2 Ehdotussuunnitelma*) ja edellä mainitussa HSL:n lausunnossa (liite 4, *HSL:n hallituksen lausunto koskien Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmaa*). Mikäli Vantaan ratikka -hanke peruuntuu, ei HSL silloin vastaa sopimuksessa kuvatuista kustannuksista.

Varikon tai sen osakokonaisuuksien hallinnanluovutuksen jälkeisessä käyttöönottovaiheessa HSL maksaa ylläpitokorvausta, mutta ei pääomakorvausta. HSL maksaa Kaupunkiliikenteelle ylläpitokorvausta enintään 30 kuukautta ennen matkustajaliikenteen aloitusta. Sen jälkeen, kun Varikko tai sen osa otetaan liikennekäyttöön, HSL maksaa ylläpitokorvauksen lisäksi myös pääomakorvausta. Pääomakorvauksen maksuvelvollisuus alkaa

Hallitus § 112

25.11.2025

käyttöönottokuukautta seuraavan kuukauden alusta siltä osin, kun varikko on liikennekäytössä.

Sopimus on voimassa, kunnes kolmenkymmentä (30) vuotta on kulunut HSL:n pääomakorvauksen maksuvelvollisuuden alkamisesta. Sopijapuolet sitoutuvat viimeistään kaksi (2) vuotta ennen Sopimuksen päättymistä neuvottelemaan uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta koskien varikon käyttöä liikennöintitarkoituksessa sekä siihen liittyvien kustannusten korvaamista. HSL:llä on etuoikeus neuvotella Kaupunkiliikenteen kanssa uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) antaa liitteen mukaisen ehdollisen lausunnon Vaaralan varikon ehdotussuunnitelmasta. Puoltavan lausunnon edellytyksenä on, että HSL ja Kaupunkiliikenne allekirjoittavat kustannusjaon määrittävän alla hyväksyttävän sopimuksen. Lisäksi puoltavan lausunnon edellytyksenä on, että Vantaan ratikka -hanke toteutetaan; sekä
- b) valtuuttaa vs. toimitusjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan sopimuksen Vaaralan raitiovaunuvarikkoa koskevien kustannusten korvaamisesta. Valtuutuksen edellytyksenä on, että Vantaan ratikka -hanke toteutetaan.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Lausuntopyyntö Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta
2. Lausuntopyynnön liite 1 Hankkeen esittely
3. Lausuntopyynnön liite 2 Ehdotussuunnitelma (Vaaralan varikon ehdotussuunnitelman kustannukset, perustelu muutoksille)
4. HSL:n hallituksen lausunto Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta
5. Sopimusluonnos Vaaralan raitiovaunuvarikkoa koskevien kustannusten korvaamisesta
6. Vaaralan raitiovaunuvarikon sopimusluonnoksen liitteet

Liitteet ovat julkisia päätöksenteon jälkeen.

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) 26.11.2025.

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi 26.11.2025 sähköisesti.

Todistan pöytäkirjanotteen oikeaksi

Helsingissä 26.11.2025

Hallitus § 112

25.11.2025

Pirjo Sailavuo-Asikainen
assistentti

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 112

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

Vaaralan varikon ehdotussuunnitelman kustannukset, perustelu muutoksille

Vaaralan varikon ehdotussuunnittelun aikana kehitettiin varikon toiminnallisia- ja laadullisia ominaisuuksia, sekä saatiin huomattava määrä uusia lähtötietoja mm. pohjaolosuhteista. Myös esimerkiksi asemakaavan tarkentuneet vaatimukset ovat vaikuttaneet kehitettyihin suunnitteluratkaisuihin ja niiden kustannusvaikutuksiin. Yksi huomattava muutos Vaaralan varikko hankkeessa ja sen laajuudessa on ratakunnossapidon tilojen ja toimintojen integrointi osaksi Vaaralan varikon rakennusmassaa.

Ehdotussuunnitteluvaiheen kustannusarvion lähtötietoina on käytetty 5.9.2025 valmistuneita ehdotussuunnitelmia, sekä muita tähän hankevaiheeseen mennessä kertyneitä ja tuotettuja tietoja. Ehdotussuunnitteluvaiheessa hankkeen suunnitelmat ovat merkittävästi kehittyneet, minkä ansiosta myös kustannusarvion tarkkuustaso ja luotettavuus on parantunut verrattuna aikaisempiin arvioihin. Laskelma on tilaperusteinen, mutta sitä on tarkennettu rakennusosatarkastelulla ehdotussuunnitelmien mukaisesti. Myös yksikköhintoja on tarkennettu mm. historiatietoon, asiantuntija-arvioihin ja ratapiha-allianssin alustaviin arvioihin perustuen.

Aikaisemmat kustannusarviot perustuivat sisällöiltään ja laajuuksiltaan erilaiseen ratkaisuun kuin ehdotussuunnitelmassa on esitetty ja tästä syystä kustannusarvioiden suora vertailu voi olla osin haastavaa. Alla on esitetty kustannusvertailu Vaaralan varikon hankesuunnitelman sekä ratakunnossapidon tarveselvityksen ja ehdotussuunnitelman välisistä suurimmista kustannusmuutoksista.

Taulukko 1. Vaaralan varikon kustannusmuutokset.

Aihe	Hankesuunnitelma (vaunuvar.) ja tarveselvitys (ratakupi) alv 0 %	Ehdotussuunnitelma (alv 0 %)	Muutos €	Kommentti
KOKONAIS-KUSTANNUSARVIO Sisältää rakentamisen aikaiset rahoituskustannukset	79 150 000 € (vaunuvar.) + 10 942 000 € (ratakupi)	93 930 000 €	+3 838 000 €	Hankkeen lähtötiedot, reunachdot ja suunnitteluperusteet ovat kehittyneet. Hankkeen kompleksisuus kasvanut.
Rakentamisaikaiset rahoituskustannukset	5 200 000 € + 600 000 €	8 230 000 €	+2 430 000 €	Rahoituskuluja on nostanut muuttunut korkotaso sekä lisäksi rahoituskulujen laskentaperusteet ovat hieman muuttuneet siitä mitä hankesuunnitteluvaiheessa on käytetty. Kokonaiskustannusten nousu kasvattaa myös lainan määrää ja täten myös rahoituskustannuksia.

8.10.2025

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

Riskivaraus	12 010 000 € + 989 000 €	11 879 000 €	-1 120 000 €	Epävarmuuksiin perustuva riskisimulointi päivitetty ehdotussuunnitteluvaiheen tiedoilla. Epävarmuuksia on pystytty vähentämään aikaisempiin hankevaiheisiin nähden.
Aluerakentaminen	3 918 000 € + 1 357 000 €	6 765 000 €	+1 490 000 €	Maanrakennustöiden sekä alue- ja hulevesirakenteiden määrät ja yksikkö hinnat tarkentuneet kehittyneiden olosuhde- ja suunnittelutietojen mukaisesti. Mm. hulevesi-, pinta- ja tukirakenteiden tarve on varikon tontilla aikaisemmissa arvioissa sisällytettyä suurempi. Aikaisemmassa ratakunnossapidon arviossa olosuhteiksi oli huomioitu hyvin helposti rakennettava tontti.
Talonrakentaminen	12 202 000 € + 3 285 000 €	11 903 000 €	-3 584 000 €	Rakennusmassojen yhdistäminen vähentää rakennusosien määrää ja brm2 neliöiden määrää on tiivistetty.
Talotekniikka	5 626 000 € + 1 767 000 €	7 709 000 €	+316 000 €	Osa tuotanto-omaisuudesta siirtynyt talotekniikan alle esim. paineilmajärjestelmä ja keskuspolynimuri. Lämmitysjärjestelmänä maalämpö + sähkökattila, joka tehdyn analyysin mukaan on kaukolämpöön nähden investointikustannuksiltaan kalliimpi, mutta elinkaarikustannuksiltaan edullisempi.
Tuotanto-omaisuus	9 249 400 € + 568 000 €	8 975 400 €	-842 000 €	Tuotanto-omaisuuslistaus tarkentunut sisällöltään ja hinnoittelultaan, sekä osa listauksen aiheista siirretty rakennuksen rakenteisiin esim. huoltotasot ja montut.

Vertailtavat kustannusarviot on suoritettu toisistaan poikkeavissa tarjoushintaindeksissä. Tarjoushintaindeksi on Haahtela Oy:n määrittämä. Yllä esitetyn taulukon kustannukset on esitetty kunkin laskelman mukaisessa tarjoushintaindeksissä, jotka ovat:

- Vaaralan varikon hankesuunnitelma tarjoushintaindeksillä 118 (2/2023).
- Ratakunnossapidon tarveselvitys tarjoushintaindeksillä 102 (1/2025).
- Vaaralan varikon ehdotussuunnitelma ajantasaisella tarjoushintaindeksillä 104 (9/2025).

Rakentamisaikaiset rahoituskulut on laskettu Capex Advisors Oy toimesta.

Ratakunnossapidon tarveselvitysvaiheessa ei ole tehty analyysiä rakentamisen aikaisista rahoituskuluista, vaan taulukossa esitetty arvo on laskettu Vaaralan varikon rahoituskulujen laskemisen yhteydessä, jolloin ratakunnossapidon rakennus on ollut Vaaralan varikon optiona.

Taulukossa 2 on esitetty vertailu muihin Kaupunkiliikenteen varikkohankkeisiin. Hankkeet eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään esimerkiksi poikkeavien toimintojensa puolesta. Taulukossa esitetyt kustannukset eivät sisällä rakentamisaikaisia rahoituskuluja eikä esitettyihin kustannuksiin ole tehty indeksikorjausta.

Suuret kaupunkiraidehankkeet -yksikkö

Taulukko 2. Vertailu muihin Kaupunkiliikenteen varikkohankkeisiin. Taulukon kustannukset eivät sisällä rakentamisen aikaisia rahoituskustannuksia.

Aihe	Vaarala	Vaarala (vain vaunu- varikko)	Koskela	Koskela (vain vaunu- varikko)	Roihupelto	Ruskeasuo
Ajankohta	2025 Suunnittelu- vaihe	2025 Suunnittelu- vaihe	2024 Toteutus- sopimus	2024 Toteutus- sopimus	2023 Toteutunut	2024 Toteutunut
Laajuus	12 400 brm2	9 800 brm2	41 000 brm2	33 100 brm2	9 500 brm2	36 400 brm2
Vaunumetrit	648	648	1 885	1885	1 015	3 083
Kustannus- arvio	85,7 M€	71,7 M€	336 M€	274 M€	80 M€	174 M€
€/brm2	6 911 €	7 316 €	8 195 €	8278 €	8 420 €	4 780 €
€/vaunumetri	132 000 €	111 000 €	178 000 €	145 000 €	78 800 €	56 000 €
Huomiot	Vaunu + ratakupi	Vain vaunu	Vaunu + ratakupi	Vain vaunu	Vaunu	Vaunu + bussi

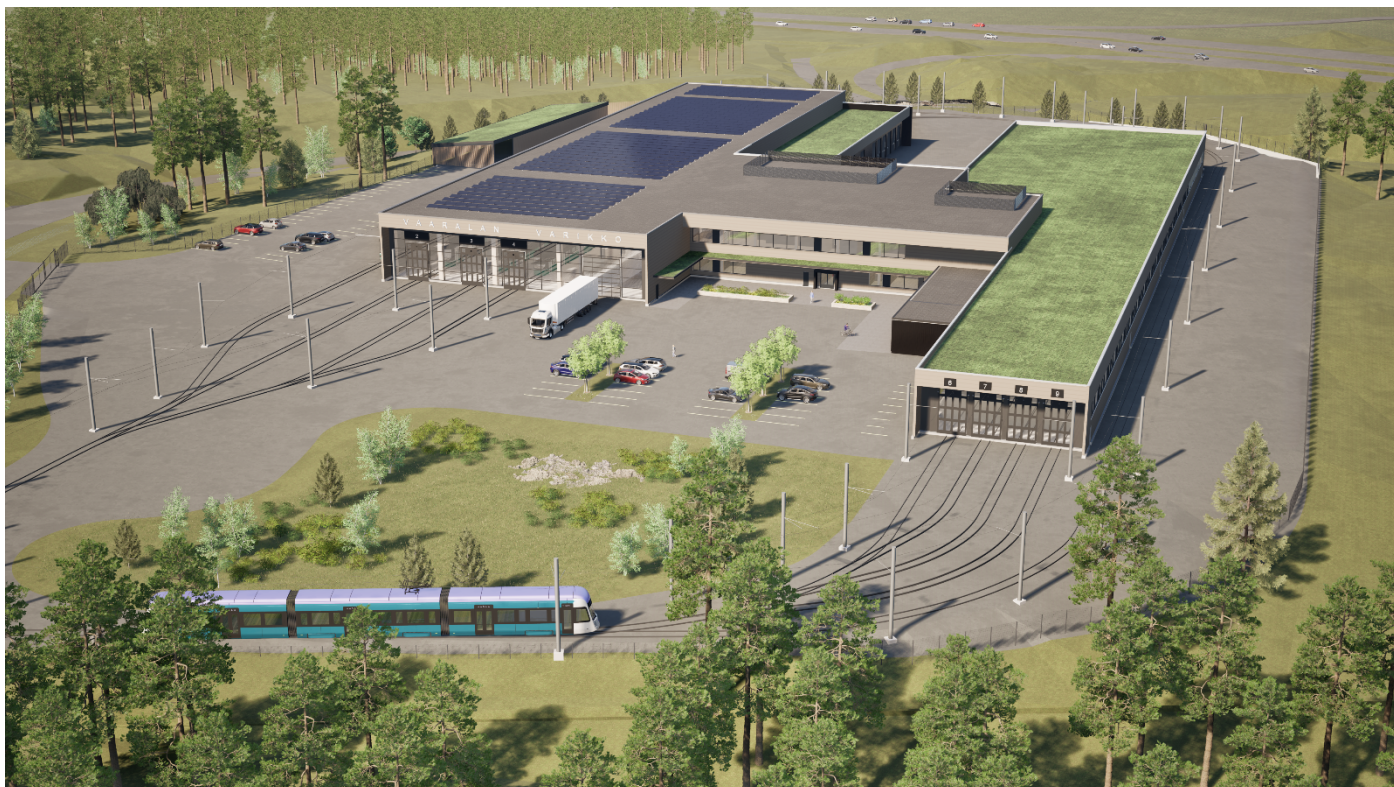
Ehdotussuunnitelman kustannusarvion yhteydessä on laadittu investoinnin kustannusjako liikennöintisopimukselle ja infrakorvaussopimukselle. Kustannusjaossa varikon tilat ja niiden tilakustannukset on jaettu kunkin hankeosan käytössä olevien neliöiden mukaisesti.

Poikkeuksena tästä on ratainfra, jolle ei kohdistu tilaperusteisia kustannuksia, vaan ainoastaan itse radan ja siihen liittyvän infran kustannukset, sekä näiden teknisten hintojen päälle on sisälletty hankekustannuksia 44 %. Toiminnot, joille kustannukset on jaettu ovat:

- kalustokunnossapito,
- liikennöinti,
- ratainfran kunnossapito,
- ratainfra.

Yhteiskäyttöisten tilojen kustannukset on jaettu kullekin hankeosalle niiden toimintojen käyttämien neliöiden suhteessa ja täten ratainfralle ei kustannusjaossa kohdistu yhteiskäyttöisten tilojen kustannuksia.

15.9.2025

VAARALAN VARIKON RAKENNUSTAPASELOSTUS – EHDOTUSSUUNNITTELU

15.9.2025

Sisällysluettelo

RAKENNUSHANKKEEN YLEISTIEDOT	3
1. RAKENNUSOSAT	9
1.1 ALUEOSAT	9
1.1.1 Maaosat	9
1.1.2 Tuennat ja vahvistukset	11
1.1.3 Päälysteet	11
1.1.4 Aluevarusteet	12
1.1.5 Aluerakenteet	13
1.2 TALO-OSAT	14
1.2.1 Perustukset	14
1.2.2 Alapohja	14
1.2.3 Runko	15
1.2.4 Julkisivut	16
1.2.6 Vesikatot	17
1.3 TILAOSAT	18
1.3.1 Tilan jako-osat	18
1.3.2 Tilapinnat	19
1.3.3 Tilavarusteet	21
1.3.4 Muut tilaosat	22
1.3.5 Tilaelementit	23
2. TEKNIikkaOSAT	23
2.2 PUTKIOSAT	23
2.3 ILMANVAIHTO-OSAT	24
2.4 SÄHKÖOSAT	24
2.5 RAKENNUSAUTOMAATIOJÄRJESTELMÄ	24
2.6 LAITEOSAT	24
2.5.1 Siirtolaitteet	24
2.5.2 Tilalaitteet	25

15.9.2025

1. RAKENNUSHANKKEEN YLEISTIEDOT

Hankkeessa rakennetaan uusi raitiovaunuvarikkorakennus, johon keskitetään Vantaan raitiovaunujen säilytys- ja huoltotoiminta sekä ratakunnossapidon toiminta. Varikolle on esitetty tilat raitiovaunujen säännölliselle huollolle ja tarvittaville korjauksille, samoin kuin päivittäisille tarkistuksille ja raitiovaunujen siivoukselle (vuorokausihuolto) sekä ratasähkön tiloille. Huoltohalli sisältää 4 raskashuoltopaikkaa, 2 vuorokausihuoltopaikkaa ja pesulinjan. Kaikki huoltopaikat mitoitetaan 45 m vaunuille. Ratainfran tilat sijoittuvat rakennuksen keskelle sisäpihan ympärille, jonka pitkälle seinustalle on esitetty työvaunulle säilytys- ja huoltopaikka. Rakennus sisältää myös tilat henkilökunnan toimisto- ja sosiaalityötiloille, kunnossapidon aputiloille sekä tarvittaville teknisten järjestelmien tiloille. Tontille on esitetty tilavaraus säilytyshallin laajennusosille. Varikkosuunnitelmat laaditaan 36 m pitkille vaunuille ja niitä mahtuu säilytykseen 16 vaunua. Laajennuksessa varaudutaan 45 m pitkiin vaunuihin, jolloin säilytykseen mahtuu 23 pitkää vaunua (45 m).

Huoltohallin kuori suunnitellaan lähtökohtaisesti lämpimän tilan vaatimusten mukaan. Säilytyshallin kuori suunnitellaan puolilämpimän tilan vaatimusten mukaan.

Tilaaja vuokraa tontin käyttöönsä Vantaan kaupungilta. Rakennuslupa hankitaan Allianssin toimesta.

Kaukolämpö-, vesi- ja viemäriliittymien rakentaminen sisältyvät urakkaan. Tilaja maksaa liittymien liittymämaksut. Antenni-, puhelin- ja tietoliikenneliittymät rakennusmaksuineen ovat käyttäjän hankintoja talojakamosta eteenpäin.

Kauppanimellä mainitut tarvikkeet voidaan korvata käyttökohteen kannalta ominaisuuksiltaan ja laadultaan vastaavilla tarvikkeilla.

Urakka-alue käsittää asemapiirustuksessa osoitetun tontin.

Tämän selostuksen osittainenkin lainaaminen ja kopiointi on kiellettyä.

Paikka- ja laajuustiedot

Kohde

Kohteen nimi:	Vaaranan raitiovaunuvarikko
Hanketyyppi:	Uudisrakennus
Kaupunki:	Vantaa
Kaupunginosa:	Vaarala
Kortteli:	93203
Tontti:	1
Tontin pinta-ala	63 290 m2
Osoite:	Länsimäentie 58, 01200 Vantaa
Raitiovaunut:	Säilytysshallissa 16 paikkaa

Laajuustiedot

Kerrosala (m2)
~ 12 500 m2
Huoneala (m2)
~ 12 000 m2
Tilavuus (m3)
~ 92 200 m3

15.9.2025

Ulkovaipan ilmapuotoluku

Ilmapuotoluku on 4 m3/hm2. Pienempi ilmapuotoluku voidaan huomioda seinäpaneelin ja yläpohjaeristeen lämmöneristekompensaatiosta.

Lämpökuvaus

Kohde lämpökuvataan talviaikana.

Palotekniset asiat

Paloluokka 1, Suojaustaso 2+3, Palovaarallisuusluokka 1.

Automaattinen paloilmoin, sprinklerijärjestelmä ja sprinklerivesisäiliö, alkusammutuskalusto.

Kerrosala:	~ 12 500 m2
Poistumistie etäisyys	< 70m
Palokuorma;	tilojen käyttötavan mukaan: < 600 MJ/m2 - >1200 MJ/m2
Kantavat rakenteet	R 60
Osaston suurin koko:	n. 4 000 m2
Osastointi:	EI60, EI120 (pinta-alan, käyttötavan ja palokuorman mukaan)
Savunpoisto:	koneellinen savunpoisto, säilytyshallissa savunpoistopuhaltimet

Rakennuksessa toteutetaan pinta-ala- ja käyttötapaosastointia.

• Säilytyshallin ja sähkönsyöttöaseman välillä	EI-M 90
• Nestevarasto (öljyt ja kemikaalit)	EI 60
• Jätetila (ongelmajätteet)	EI 60
• Yli 50 m2 varastot	EI 120
• VSS-tila (kiinteistönhuolto)	EI 60
• Toimisto- ja sosiaalitilat	EI 60
• Sähkö- ja tekniikkatilat	EI 60
• Tulityöpaikka	EI60
• IV-konehuone	EI 60
• Muuntaja (kuivamuuntaja)	EI 60

Puhtausluokka

P2

Autopaikat

Pihalle rakennetaan kaavan määräämä määrä pysäköintipaikkoja, joista väh. 5% sähköauton lautaukselle soveltuvia.

15.9.2025

Kaavamerkinnot

ET Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue. Rakennusoikeutta tontille on määritetty 20 000 m². Suurin sallittu kerroslukema on kaksi. Rakennusten julkisivut on oltava pääosin puuta. Rakennuksissa ja toiminnoissa syntyvä hukkalämpö on hyödynnettävä. Kiinteistöllä tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa. Kattorakenteiden vahvistuksissa on varauduttava aurinkopaneelien asentamiseen vähintään 50 % kattopinta-alasta. Tontin rakentamisluvassa rakennettavaksi suunnitellun alueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoitetaso 0,9. Rakennusten katoista vähintään 35 % tulee rakentaa kasvikattoina.

Vantaan ratikan varsi on ns. kestävä kasvun vyöhykettä, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Suunnittelualueen eteläosa kuuluu pohjavesialueeseen. Alueelle suunnitellut toiminnot ovat yleiskaavan 2020 mukaisia.

Asemakaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.4.2025.

Takuuajaiset huollot

Kiinteistön omistaja vastaa takuuajaisista huolloista vastaanottotarkastuksesta eteenpäin.

Käyttöikä

Rakennuksen suunniteltu käyttöikä on 100 vuotta. Rakenteet, materiaalit ja tekniset järjestelmät valitaan elinkaaritavoitteiden mukaisesti.

Kantavuudet

-

Muuntojoustavuus

Rakennus suunnitellaan muuntojoustavaksi. Mahdollisiin laajennuksiin on varauduttu tilavarauksin.

Rakennus suunnitellaan pituussuunnassa pääasiassa 8000 mm moduulein.

Säilytys- ja huoltohallien mitoituksessa huomioidaan eripituinen kalusto: hyödykepesteet sijoitetaan ja huoltotasot ja -montut sekä huoltohallin eteen jäävä vaunun odotusraideosuus mitoitetaan 36 - 45 m vaunukalustolle sopiviksi.

Pukutilat jaetaan erikokoisiin kokonaisuuksiin ja niiden käyttö voidaan jakaa eri käyttäjäryhmien ja sukupuolien mukaan. Toisen kerroksen avotoimistoalue soveltuu eri käyttäjäryhmien käyttöön ja tilaa voidaan jakaa kevyin tai siirrettävin väliseinäratkaisuin. Neuvottelu- ja puhelinhuoneissa suositaan kevyitä kalusteratkaisuja.

Mitoitusperiaatteet

Varikon tilojen suunniteltu henkilömäärä on noin 110 henkilöä. Henkilöstö jakautuu liikennöinti-, kalusto- ja rata-kunnossapidon henkilökuntaan, vuorokausihuollon sekä ratasähkön ja varikon valvomon työntekijöihin. Lisäksi varikolla työskentelee kiinteistöhuollon henkilökuntaa.

Käyttäjät

15.9.2025

Hankesuunnitelmassa on esitetty tarvittavat tilat ja niiden minimipinta-alat suunnitelman laatimishetkellä. Varikolla on useita toimijoita. Kullekin osoitetaan työ-, sosiaali- ja taukotilat. Taukotilat pyritään eriyttämään käyttäjäryhmien mukaan. Pukutilojen varustelussa huomioidaan eri käyttäjäryhmien tarpeet.

Raitiovaunut

Varikko mitoitetaan lähtökohtaisesti 36 m pitkille ja 2,5 m leveille raitiovaunuille. Suunnitelmissa huomioidaan, että myös 45 m pitkien vaunujen huoltaminen ja liikkuminen varikolla on mahdollista.

Säilytyshallit:

- 16 vaunupaikkaa 36 m vaunuille
- Laajennysvaraus käsittää erillisen säilytyshallin, 28 vaunupaikkaa (36 m)

Huoltohalli:

- 2 vuorokausihuoltopaikkaa
- 1 pesulinjapaikka
- 4 raskashuoltopaikkaa (2 x monttupaikkaa ja 2 x tasalattiapaikkaa)

Muut ajoneuvot

- Henkilöautot: 106 ap
- Huoltoajoneuvot: 3 ap (4x12m), sijoitetaan ratainfraan huoltopihalle
- Polkupyöräpaikat: 45pp

Tilamitoitus

Tilamitoituksen pohjana ovat yleiset suunnitteluohjeet, tilaajalta ja käyttäjältä saadut lähtötiedot (tilaohjelma ja suunnitteluperusteet) sekä muiden varikoiden kokemukset riittävästä työskentelymitoituksista. Tilojen pinta-alat (hum2) ja vapaat korkeudet on esitetty tilaluettelossa.

Säilytyshallin raideväleissä huomioidaan hiekkamopon tilavaraus ja riittävät poistumisetaisyydet. Huoltohallissa jätetään riittävät tilavaraukset trukkeireille.

Huoltotasojen mitoituksessa huomioidaan ATU-alueet ja työskentelyleveydet. Putoamisvaara huomioidaan suunnittelussa sujuvaa työskentelyä ja turvallisuutta tukevilla kaideratkaisuilla. Huoltotason etäisyys vaunusta mitoitetaan suunnitelmiin. Huoltotasojen korkeudet ja monttujen syvyydet perustuvat muiden varikoiden käyttäjäkokemuksiin.

Tekniset tilat ja niiden huolto sekä laitteiden kuljetusreitit toteutetaan siten, että asennus- ja huoltotoimenpiteet on mahdollista suorittaa rakennuksen toimintavarmuuden ja käytön häiriintymättä. Haalausovet ja -reitit esitetään suunnitelmissa. Teknisten tilojen käytävien leveys min. 2000 mm. Ovet mitoitetaan tarkoituksenmukaisiksi.

Tilojen korkeusvaatimukset perustuvat tilaohjelman lähtötietoihin. Vaunujen liikennealueiden vapaat korkeudet määrittävät suojaetäisyysvaatimuksien mukaisesti siten, että ajolangan korkeus on 5,8 m. Huoltohallin korkeus täsmennetään siltanosturin sekä ajojohtimen kääntölaitteen korkeusvaatimusten mukaan ja hyväksytetään tilaajalla. Työpaja- ja varastotilojen korkeudet määrittävät tilan toiminnan mukaisesti.

Kantavien rakenteiden suunnittelussa huomioidaan tekniikan (IV-kanavat, sähköhyllyt ym.) vaatima korkeus siten, että vapaan korkeuden vaatimukset täyttyy.

Erikoistilat

15.9.2025

Varikolle rakennetaan useita korjaamotoimintaan tarkoitettuja erikoistiloja. Olosuhteet ja tekniset vaatimukset tulee huomioida materiaalivalinnoissa ja niiden huollettavuudessa. Ovien koko ja kulkureittien väljyys mitoitetaan toiminnan tarpeen mukaisesti. Melun vaimennukseen on kiinnitettävä erityishuomiota.

Säilytyshalli

Tilassa huomioidaan vaunujen kuivatus- ja lämmitystarve sekä hiekkainen sulamis- ja valumavesi. Valaistuksen suunnittelussa huomioitava säilytysshallissa tehtävä vuorokausisiivous vaunujen valot pois päältä.

Vuorokausihuoltotilat

Vuorokausihuollossa vaunuille tehdään päivittäinen pesu, huolto, nesteiden tankkaus sekä hiekoitussäiliöiden täyttö. Huomioidaan runsas roskainen valumavesi. Tilamitoituksessa on varauduttu, että huoltopaikoille voidaan asentaa ylähuoltotasot myöhemmässä vaiheessa. Vuorokausihuollossa tehdään myös vaunujen suursiivous. Huomioitava, etteivät siivousvedet pääse valumaan viereiselle pesulinjalle. Huoltopaikkojen väliin tulee korotettu laiturit 300 mm ja luiskat, joiden mitoituksessa huomioitava kulkeminen siivouskärryn kanssa.

Pesulinja

Tila varustetaan harjapesukoneella ja niihin liittyvin tekniikoin. Teknisissä ratkaisuissa ja materiaalivalinnoissa huomioidaan tilan erityisen vaativat olosuhteet. Tilassa on suojalevytykset seinillä. Tekniikka-asennukset pyritään sijoittamaan roiskesuojien taakse. Kosteuden leviäminen ympäröiviin tiloihin tulee rajoittaa. Harjapesu varustetaan suurin hiekkapesälinnin hiekanerotuskaivoin ja ne liitetään veden kierrätysjärjestelmään. Pesutilassa ja sen jälkeisellä valutusalueella huomioidaan runsas valumavesi. Huomioidaan melun vaimennus tilassa ja rajoitetaan melun leviäminen työskentelytiloihin. Tilavaraus teknisille laitteille tulee pesulinjan yhteyteen.

Huoltohalli

Korjaamossa tehdään raskasta konekorjausta. Vaunuja nostetaan, huomioitava suuri pistekuorma. Tilan kahdella huoltopaikalla on monttu ja ylähuoltotaso, kaksi huoltopaikkaa ovat ns. tasalattiapaikkoja varustettuina ylähuoltotasoilla. Huoltosilta-, monttu-, ja ritilätorakenteet erikoissuunnitelmien mukaan. Huom. Huoltotasot eri koroissa siltanosturin alueella (monttupaikat).

Mobiilisorvi (hionta/ profilointi)

Mobiilisorvin kotipesä sijoitetaan kalustopuolen varastotilan nurkkaan, poistumis-/wc-käytävän eteen omalle pistoraiteelleen. Sorvauksessa huomiotava metelitaso. Sovellettava ratkaisu tarkastellaan akustiikkasuunnittelijan kanssa.

Kalustopuolen varastoalue

Kalustopuolen varastoalue varustetaan siltanosturilla ja varastoautomaatilla. Varastohyllyjen korkeudet ja määrät paloteknisen suunnitelman mukaan. Sivulle jätetään kulkuväylä pääkäytävälle ja pajatiloihin, ja tilassa huomioidaan trukkeirit.

Pajatilat

Pajatilat sijoittuvat raskashuollon yhteyteen. Tilojen toiminta on konepajatoimintaa vastaavaa. Melunvaimennukseen ja materiaalivalintoihin – erityisesti lattiamateriaalin kestävyys – on kiinnitettävä erityishuomiota.

Tulityöpiste

Hitsauspisteissä tehdään erilaisia konepajatyypisiä hitsaustöitä. Tiloissa kohdepoistot ja palamattomat materiaalit. Sijoittuu metallityöpajaan.

Jätehuoltotilat

Varikolle sisäpihan yhteyteen rakennetaan osin katettu jätealue. Neste- ja ongelmajätetila sijaitsevat rakennuksen sisällä. Oma erillinen lukittava tila, hyvällä ilmanvaihdolla, paloturvallinen. Jätehuollon suunnittelussa tulee huomioida, että jätteet lajitellaan HSY:n mukaan.

Keskuspölynimuri

15.9.2025

Varikkohalli (vuorokausihuolto) varustetaan keskuspolynimurijärjestelmillä. Laite- ja konttitila sijoitetaan siten, että laitteiston huolto ja tyhjennys on helppoa.

Hiekkasiilo

Hiekkasiilossa säilytetään vaunujen hiekoitushiekkaa. Hiekan täyttö tehdään säilytyshallissa vuorokausisiivouksen yhteydessä hiekkamopolla. Siilon tilavaraus sijoitetaan säilytyshallin viereen ja huoltopihan yhteyteen siten, että hiekkankuljetusauto pääsee välittömään läheisyyteen.

Hankkeen muut yleistiedot

Työssä noudatetaan voimassa olevia Suomen lakeja ja asetuksia sekä rakentamiseen liittyviä määräyksiä. Tarvikkeiden tulee olla niitä koskevien normien ja määräysten mukaisia.

Urakkaan sisältyvät suunnittelu ja rakennustekniset työt sekä LVISAJ-työt hankintoineen ja aputoineen. Urakkaan ei sisälly asiakirjoissa erikseen tilaajalle ja käyttäjälle kuuluviksi ilmoitetut hankinnat ja suoritukset.

Käyttäjä vastaa toiminnastaan aiheutuvista asennuksista ja hankinnoista.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on tarkoituksenmukaisen, viihtyisän, muuntojoustavan ja modernin varikon suunnittelu ja rakentaminen. Hankkeella on korkeat ympäristövastuullisuustavoitteet, jossa toimitaan edelläkävijänä hiilineutraalisuudessa ja biodiversiteetissä. Hankkeessa toimitaan resurssiviisaasti niin rakennusvaiheessa kuin elinkaaren aikana.

Suunnittelussa varaudutaan tulevaisuuden tarpeisiin ja mahdollistetaan joukkoliikenteen verkoston parantaminen varikon laajennusvaroilla.

Hankkeen hyväksyttävyys toiminnallisesta näkökulmasta varmistetaan läpi hankkeen yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Toiminnallisia ratkaisuja kehitetään yhdessä Kaupunkiliikenteen asiantuntijoiden kanssa.

Tavoitteiden mukaista toteutusta tuetaan korkeatasoisella ja läpi hankkeen jatkuvalla riskienhallinnalla. Suunnittelijat ja valikoidut sidosryhmät osallistuvat riskityöpajoihin.

Hankkeella pyritään kustannustietoisiin päätöksiin ja päätöksenteko perustuu luotettaviin ja korkeatasoisiin analyyseihin ja laskelmiin. Kustannuslaskenta on reaaliaikaista ja suunnitteluratkaisuja on kehitetty kustannusvertailun pohjalta.

Määräykset ja ohjeet

Suunnittelulähtökohtana on, että varikolla työskentelee ja liikkuu vain henkilökunta, joka on perehdytetty toimimaan työympäristössään.

Varikko suunnitellaan ja toteutetaan rakentamista ja toimintaa koskevien säädösten mukaisesti niin laajalti kuin mahdollista. Toiminnan luonteesta johtuen kaikkia määräyksiä ei voida välttämättä noudattaa kirjaimellisesti. Nämä poikkeamat ja niiden aiheuttamat turvallisuusriskit dokumentoidaan ja huomioidaan varikon turvallisuussuunnitelmassa ja toimintakäytännöissä.

Käytetyille ohjeistoille, normistoille ja suunnitteluratkaisuille tulee saada viranomaisten hyväksyntä viimeistään rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

15.9.2025

Suunnittelun tavoitteet

Rakennuksessa pyritään korkeaan energiatehokkuuteen. Rakennuksessa ja toiminnoissa syntyvä hukkalämpö pyritään hyödyntämään. Kiinteistöllä tuotetaan uutta energiaa maalämpökaivojen sekä vesikatolle sijoitettujen aurinkopaneelien avulla.

Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa sovelletaan energiatehokkaita ja hiilijalanjäljeltään vähäisiä ratkaisuja. Alueella käytetään aina mahdollisuuksien mukaan hiilijalanjäljeltään vähäpäästöisiä materiaaleja. Rakennukselle laaditaan materiaaliseloste, joka sisältää tiedot rakentamisessa käytetyistä materiaaleista ja tuotteista. Rakennushankkeelle laaditaan ilmastaselvitys, jossa esitetään hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki.

Työympäristön viihtyisyyteen, turvallisuuteen, valaistukseen ja akustiikkaan tulee kiinnittää erityishuomiota.

Korjaamo- ja pajatyötilojen äänenvaimennukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Vaimennusratkaisujen ja määrien tulee perustua akustisiin erikoissuunnitelmiin. Raitiovaunujen aiheuttaman tärinämelu minimoidaan akustisten selvitysten mukaan.

Ulkoisia lämpökuormia estetään ensisijaisesti passiivisin keinoin, aurinkosuojalasein ja sälekaihtimin. Valaistus toteutetaan energiatehokkaasti ajanmukaisella tekniikalla ja hyödynnetään luonnonvaloa mahdollisimman paljon.

Varikon suunnittelussa erityisiä huomioitavia turvallisuuskäsitteitä ovat mm. sähköturvallisuus, liikkuvien vaunujen ja laitteiden, raskaiden nostojen sekä työstökoneiden ja tulitöiden aiheuttamat riskit. Suunnitelmissa huomioidaan mm. melu, putoamissuojaus, kemikaalit, räjähdysturvallisuus (kaasu, maalihöyryt).

Tilojen toteutus tehdään niin, että ne pysyvät käyttökunnossa koko vuokrakauden ajan pintoja korjaamalla sekä rakennus- ja järjestelmäosia huoltamalla ja uusimalla kohtuullisin kustannuksin, ilman että varsinaisia laajoja perusparannuksia joudutaan suorittamaan.

Käyttö- ja huolto-ohje

Rakennuksen käyttöä varten laaditaan käyttö- ja huolto-ohje.

Huolto-ohje on käytössä loppukatselmuksessa viranomaisten todennettavissa.

Huoltokirja

Takuuajat

Normaalista kahden vuoden takuusta poikkeavat takuuajat.

- Vesikattotyöt, vedeneristystakuu 10 vuotta (Kattoliiton suoraan kiinteistön omistajalle toimittama takuu)
- Betonielementtien elastiset saumat, aineelle viisi vuotta.
- Umpiolasielementit viisi vuotta. Umpiolasielementtitoimittaja antaa takuun suoraan kiinteistön omistajan nimiin.

2. RAKENNUSOSAT

2.1 Alueosat

1.1.1 Maaosat

1111 Raivausosat

15.9.2025

Tontin itä- ja länsiosilla olevat metsäalueet arvopuineen säilytetään. Suojeltavat alueet katselmoidaan ja rajataan työmaakäytön ulkopuolelle. Metsäalueita hoidetaan tarvittavin osin.

Ennen tontin raivausta tontille tehdään vieraslajikartoitus. Asemakaavassa säilytettäväksi merkityt viheralueet säilytetään, pois lukien alueet, joilla on vieraslajeja. Vieraslajikasvustot ja vieraslajeja sisältävä maa-aines poistetaan kiinteistön alueelta.

Tontilta kaadetaan puita suunnitelmien mukaan. Kaadettavista puista otetaan talteen 100 kpl runkoja käytettäväksi lahoppuna tontin rakentamattomilla osilla sekä mahdollisina maisemaelementteinä rakennetuilla viheralueosilla.

Uusille metsäniittyalueille käytetään kasvualustana paikalta kerättyä metsänpohjamaata, joka seulamurskataan ennen kasvualustana käyttöä. Seulamurskattu pintamaa saa sisältää isojakin jakeita, esim. pieniä oksia, kiviä, käpyjä jne. Paikalta kerätään n. 20 cm:n kerros, joka säilytetään omassa aumassaan erillään muista kerättävistä pintamaista. Seulamurskaus tehdään vasta hiukan juuri ennen käyttöä.

1112 Kaivannot

Louhinta ja maankaivuu toteutetaan asemapiirroksen, pohjapiirustusten, rakennepiirustusten, geo-piirustusten, salaojapiirustusten sekä vesi-, viemäri- ja sähkösuunnitelmiin liittyvien asemapiirrosten mukaan.

Rakennusalueen valmiit korkeudet ja rakennekerrokset esitetään erikseen tehtävässä suunnitelmassa.

Ennen rakenteiden peittämistä kaikkien linjojen korkotiedot varmistetaan, mahdolliset virheet poistetaan ja linjat kuvataan.

1113 Kanaalit

Tekniset kanaalit tehdään sähkölle ja vedelle (hulevedet viivytyssäiliöineen).

1114 Täyttöasiat

Varikon alue tasataan yleiskorkoon +39.5. Alueen täyttöjen edellyttämät luiskaulottumat on tarkasteltu luiskakaltevuudelle 1:2.

Istutettavilla alueilla täyttö tehdään puhtailla kaivumassoilla.

Salaojituserroksen alapuolisen täytön pinta saa poiketa suunnitelmien mukaisesti tasosta – 50 - + 0 mm.

Päällystettävät alueet täytetään rakennetyypin mukaan.

Tiivistys tehdään geo-suunnittelijan ohjeiden mukaan.

Salaojituserroksen raekoko on 6 – 16 mm. Kerroksen paksuus on vähintään 300 mm.

1115 Penkereet

-

1116 Kuivatusosat

Koko piha-alue kuivataan. Pinnan kuivatus ja hulevesien käsittely toteutetaan erillisen hulevesisuunnitelman perusteella.

15.9.2025

1117 Erityiset maaosat

Alueen pohjois- ja eteläpäässä on varaus hulevesien viivytysaltaalle. Eteläosassa viivytysalueelta hulevedet kootaan edelleen kohti Länsimäentien hulevesiviemäriä.

Alueen eteläosassa on hulevesien viivytysallas, johon ohjataan myös kattovedet

Tontti ulottuu eteläpäästä tärkeälle pohjavesialueelle. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista.

1.1.2 Tuennat ja vahvistukset

1121 Paalut

-

1122 Tuennat

Rakennus- ja työnaikaiset tuennat esitetään geo-, arkkitehti- ja rakennesuunnitelmissa.

1123 Vahvistukset

-

1124 Erityiset tuennat ja vahvistukset

-

1.1.3 Päällysteet

1131 Liikennealueiden päällysteet

Liikennealueet ovat asfaltti- tai betonipintaisia käyttötarkoitusta vastaavasti.

Ovien edustat tehdään asfaltista, korot pihasuunnitelman mukaan.

Jalankulkualueiden päällysteenä käytetään asfalttia. Jalankulun reitti osoitetaan ajoratamaalauksilla.

1132 Paikoitusalueiden päällysteet

Pysäköintialueet asfaltoidaan muuten paitsi pysäköintiruudut tehdään nurmikivestä.

Pinnat kallistetaan sadevesikaivoille pinnantasaussuunnitelman mukaisesti.

Pysäköintiruudut maalataan. Pysäköintiruudun mitat ovat pääosin 2,7 x 5,0 metriä. INVA-pysäköintiruudun (1 kpl) mitat 3,6x5 m.

15.9.2025

1133 Oleskelu- ja leikkialueiden päällysteet

Kohteessa ei ole oleskelu- ja leikkialueita.

1134 Kasvillisuus

Asemapiirroksen merkityt puut säilytetään ja suojataan rakentamisen aikana. Tontin länsireunalla on asemakaavassa säilytettäväksi merkittyjä puita, joiden juuristoa ei saa vahingoittaa.

Rakennusten kattopinta-alasta n. 37% tehdään maksaruohokattona, jonka kasvualustan paksuudeksi tulee 60 mm.

Tontille istutetaan uusia pensaita ja kasvillisuutta erillisen pihasuunnitelman mukaan. Kasvillisuus ja istutukset tehdään paikkaan soveltuvalla lajistolla. Kasvivalinnoissa otetaan huomioon sopivat etäisyydet ratainfraan ja muihin kulkuyhteyksiin ja rakenteisiin alueiden laajuus huomioiden. Tontin istutusalueilla käytetään pääosin havupuita, pääalajina mänty. Eteläosan laajalla viivytysalueella voidaan käyttää pieniä lehtipuita lehtikeli huomioiden. Kasvillisuus ei saa haitata näkyvyyttä liikennealueella. Uudet kasvillisuusalueet suunnitellaan helppohoitaisiksi ja monimuotoisiksi.

Tontin rakennettavilta osilta kaadettuja puita hyödynnetään lahoppuuna tontin rakentamattomilla osilla.

Hulevesiaiheissa hyödynnetään suo- ja metsälajeja sekä tulvaniittykasvillisuutta. Eteläosan viivytysalueelle voidaan sijoittaa lisäksi lahoppurunkoja maisemaelementeiksi.

Pääsisäänkäynnin viheralueiden laatutaso suunnitellaan edustavaksi.

Vihertehokkuusluku on asemakaavan mukainen.

1135 Eritysalueiden päällysteet

Lumien poisto, pudotus ja läjitysalueelle osoitetaan paikka asemapiirustuksessa.

1.1.4 Aluevarusteet

1141 Talovarusteet

Jätekatos varustetaan jätetrimmistimillä 4 kpl. Tilaaja hankkii itse tuotannossaan tarvitsemansa jätekeräysastiat.

Pääsisäänkäynnin yhteyteen tulee tarvittava määrä runkolukittavia polkupyörätelineitä.

Kaiteissa ja suojarakenteissa huomioitava liikenteen törmäyskuormat. HST-rakenteiset törmäyssuojat helposti vaurioituvien sokkelien vieressä estämään sokkelien rikkoutumista.

Tuleeko lipputankoja?

1142 Oleskeluvarusteet

Pääsisäänkäynnille sijoitetaan 4 kpl selkänojallisia penkkejä, jos istutusalueet toteutetaan maan tasolle tai muurin päälle sijoitettavia istuintasojia, jos istutusalueet toteutetaan korotettuna.

60 l roska-astioita sijoitetaan 2 kpl penkkien yhteyteen, 1 kpl pyöräpysäköinnin yhteyteen sekä 1 kpl takapihan sisäänkäynnille.

15.9.2025

Tupakointialueella tuhkakupillinen roska-astia.

1143 Leikkivarusteet

-

1144 Alueopasteet

Alueen sisäänkäyntien yhteyteen suunnitellaan opastustaulut.

Opastustaulussa tulee esittää rakennusten sijainnit, huoltoliikenteen lastauspaikat ja henkilökunnan sisäänkäynnit.

Ulkovalaisimet, liikennemerkit ja opasteet toteutetaan liikenne-, arkkitehti- ja sähkösuunnitelmien mukaan.

1145 Erityiset aluevarusteet

-

1.1.5 Aluerakenteet

1151 Pihavarastot

Ratainfran käyttöön osoitetut ulkovarastointialueet esitetään asemapiirroksessa. Tontin länsilaidalle suunnitellaan pihavarastokatos n. 700 m².

1152 Pihakatokset

Sisäänkäynti- ja kulkukatokset tehdään teräs- ja puurakenteisina. Pääsisäänkäynnin yhteyteen tulevaan kulkukatokseen viherkato pihasuunnitelman mukaan.

1153 Aidat ja pihamuurit

Koko varikkoalue aidataan min. 223 cm korkuisella aidalla, jossa on alumiinitolpat ja hitsattu teräsverkko, silmäkoko on 50x200 mm (pystysuunnassa).

Raitiovaunujen sisäänajoon teräsrakenteinen sähkökäyttöinen kaksilehtinen taittoportti, varaus porttipuhelimelle. Porteissa niiden huomioitava liittyminen kulun- ja varikonohjausjärjestelmään. Henkilö- ja huoltoliikenteelle saranoitu portti sisäänajon yhteyteen tontin länsireunalle, liitetään kulunvalvontaan.

Tontin pohjoispuolelle tehdään tukimuuri, joka on arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen. Tukimuuriratkaisuna tutkitaan kivikoria sekä kallion sävyyn sävytettyä betonimuuria.

Ajoyhteydet huolto- ja säilytysshallien pohjoispuolilta osoitetaan pollareilla / aidalla niin, että ajoliikenne ei ohjaudu ratavaihteiden päälle.

1154 Alueen portaat, luiskat ja terassit

-

15.9.2025

1155 Aluepysäköintirakenteet

-

1156 Erityiset alueen rakenteet

Huolto- ja lastauspisteet tehdään betonirakenteisena.

2.2 Talo-osat

1.2.1 Perustukset

1121 Anturat

Anturat tehdään teräsbetonista rakennesuunnitelmien mukaan.

1122 Perusmuurit, peruspilarit ja peruspalkit

Perusmuurit, -pilarit ja -palkit tehdään teräsbetonista paikalla valaen tai elementtirakenteisina rakenne- ja elementtipiirustusten mukaisesti. Rakennuksen sokkelit ovat pääosin näkyviltä osiltaan pinnoittamatonta betonia.

1213 Erityiset perustukset

-

1.2.2 Alapohja

1221 Alapohjalaatta

Alapohjana toimii maanvarainen teräsbetonilaatta.

Lattiarakenteiden ja -pinnoitteiden toimivuus ja kestävyys on oleellisen tärkeää varikkotoiminnan kannalta ja ne tulee suunnitella ja toteuttaa huolella.

Rakenteet ja asennukset toteutetaan siten, että asennettujen laitteiden ja varusteiden huolto ja vaihtaminen on sujuvaa, eikä aiheuta toimintaa oleellisesti haittaavaa häiriötä varikon toimintaan. Raiteet tulevat huolto- ja säilytyshallissa samaan tasoon lattiapinnan kanssa.

Pinnoitteiden ja rakenteiden tulee kestää varikkokäytön rasituksia.

- Lattiat pääosin betonia, kts. rakennetyypit.

- Lattioihin tehdään kanavointeja, monttuja, varauksia, kiinnityksiä ja vahvistuksia raskaille laitteille ja tekniikalle. Paikoin laitteista aiheutuu suuria pistekuormia, jotka tulee varmistaa laitetoimittajilta.

1222 Alapohjakanaalit

Salaojitustason alapuolelle ulottuvat kanavat ja kuilut valetaan vesitiiviistä betonista.

15.9.2025

1223 Erityiset alapohjat

Ulkotasot ovat alapohjaltaan maanvaraisia ja kaikilta tasoiltaan paikalla valettuja.

1.2.3 Runko

Rakennuksen runko suunnitellaan hybridi-periaatteella niin, että voidaan käyttää sekä betoni- että puurakenteita.

Raitiovaunuliikenteen ja korjaustoiminnan aiheuttamien häiriötekijöiden leviämistä ympäristöön ja rakennuksen sisällä rajoitetaan tarvittaessa vaimennusrakentein akustisten erikoissuunnitelmien ohjeiden mukaisesti.

Rakennukseen asennetaan erilaisia korjaamotoimintaan liittyviä rakenteita ja varusteita. Varusteita varten tehdään rakennusrunkoon tarvittavat konsolit, kiinnityselimet ja muut tarpeelliset varaukset.

1231 Väestönsuojat

Rakennukseen toteutetaan S1-luokan teräsbetonirakenteinen väestönsuoja.

1232 Kantavat seinät

1233 Pilarit

Pilarit ovat teräsbetoni- tai puupilareita.

1234 Palkit ja ristikot

Rakennuksen kantava runko rakennesuunnitelmien mukaan.

1235 Välipohjat

Välipohjat 6x8 m ontelolaattaa.

1236 Yläpohjat

Rakennuksen yläpohjan kantava rakenne on puurakenteinen kertonipaelementti. Kertonipaelementin suhteen tulee huomioida mm. höyrytiiveys sekä vesivuototilanteiden havainnointi erityisesti silloin, kun kotelomaisen vesikattorakenteen päälle tehdään viherkattoa.

Kattorakenteet on oltava vahvistettuja vähintään 50% koko alasta, niin että ne kestävät aurinkopaneelien sijoittamisen katolle.

15.9.2025

1237 Runkoportaat

Porrashuoneet 2 kpl ovat kantavia teräsbetonirakenteisia rakenteita, jossa vakiotyyppiset betonirakenteiset portaat. Portaiden askelmat ovat mosaiikkibetonia ja porraskaide terästä.

Kaiteet yleensä kuumasinkittyjä, vakiovalmisteisia putkikaiteita, ellei toisin mainita. Huoltotilojen kaiteet tehdasmaalattuja, keltaisella huomiovärillä.

1238 Erityiset runkoportaat

-

1.2.4 Julkisivut

1241 Ulkoseinät

Melun vaimennukseen on kiinnitettävä erityishuomiota.

Rakennuksen julkisivu on puurakenteinen elementti, joka tuetaan ylä- ja alapäästään teräsrakenteiseen vaakatukeen. Korkeat julkisivut muodostuvat useammasta päällekkäin olevasta elementistä. Julkisivuissa huomioidaan kaupunkikuvalliset arvot, tiiviys ja vähäinen huoltotarve. Ulkoseinärakenteisiin tehdään varaukset kiinnikkeille mm. ratasähköjohtimien kannatukseen.

Säilytyshallin itäjulkisivussa varaudutaan laajennusvaraukseen siirrettävällä ratkaisulla.

1242 Ikkunat

Ikkunat pääosin kiinteitä alumiinirakenteisia järjestelmäikkunoita.

Lasijulkisivut lämpökatkaistua ja -eristettyä teräs- tai alumiiniprofiilia, Ikkunoiden u-arvo on $< 1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$, lasitus RakMK:n mukaan, tuote esim. Forster tai Schuco.

1243 Ulko-ovet

Ulko-ovet ovat lasiaukkoisia metalliprofiiliulko-ovia. Metallioissa piilo- tai putkisaranat. Lasitus 2K-eristyslaselementillä ympäröivän lasiseinän mukaisesti. Rst-kynnykset. Kynnysten korkeuksissa huomioidaan esteetön kulku (korkeus $< 20 \text{ mm}$).

Poistumistieovet ovat metallirakenteisia umpiovia.

Ovien heloitus lukitus suunnitelman mukaan, Abloy-lukot. Ovet eivät ole murtosuojattuja.

Vetimet pääovissa rst-putkea.

Raitiovaunuille tarkoitetut ovet ovat sähkökäyttöisiä lämpökatkaistuja sekä -eristettyjä metallirakenteisia taiteovia.

Kaikki ulko-ovet varustetaan linjakaivolla ja kulkuovien ylle katokset.

Pääsisäänkäyntien yhteyteen jalkarität ja niiden tarvittavat syvennykset. Ritilöiden koot esitetään pohjakuvissa.

1244 Julkisivuvarusteet

15.9.2025

IV- ja julkisivusäleiköt ovat maalattua alumiinia. IV-koneen ja säleikön väliin rakennetaan erillinen lumen keräävä tuloilmakammio.

1245 Erityiset julkisivuvarusteet

-

1.2.6 Vesikatot

1261 Vesikattorakenteet

Vesikatto on puurakenteinen bitumikermistasakatto. Katon kallistukset rakenne- ja arkkitehtisuunnitelmien mukaan. Katto varustetaan kattokaivoilla.

Vesikaton alusta tuuletetaan räystäälle tehtävin tuuletusraoin rakennesuunnitelmien mukaan.

Rakenteiden tuuletus rakennedetaljien mukaan.

Vesikaton kuormituksessa tulee huomioida viherkatto ja aurinkopaneelien sekä niihin kinostuvan lumen paino.

1262 Räystäsrakenteet

Rakennuksessa on ylösnostetut räystäät, joiden rakenteet rakennedetaljien (ARK ja RAK) mukaan.

1263 Vesikatteet

Vesikatteena toimii pääosin kasvikatto (väh. 35%), muuten katteena on kermikate tai yksikerroskate. Viherkaton kasvualustan paksuus vähintään 60 mm.

1264 Vesikattovarusteet

Katot varustetaan RakMk F2:n mukaisilla turvallisuusvarusteilla. Lisäksi katto varustellaan rakennuksen rakentamisen ja huollon vaatimilla kattopollareilla.

Kuumasinkityt talotikkaat toimivat kulkureittinä vesikatolle.

Katolla vaunujen sisäänajo-ovien alueella turvakaiteet sähköjohtimien takia.

1265 Lasikattorakenteet

-

1266 Kattoikkunat ja luukut

Huolto- ja tikasluukut tehdään viranomaismääräysten mukaan.

15.9.2025

1267 Erityiset vesikattorakenteet

-

2.3 Tilaosat

1.3.1 Tilan jako-osat

1311 Väliseinät

Väliseinät ovat kevytrakenteisia kalkkihiekkatiili-, harkko- tai kipsilevyseiniä tilan käyttötarkoituksen, korkeuden ja palo-osastoinnin mukaan lukuun ottamatta porrashuoneita ja hissikuilua, joissa kantavat betoniväliseinät.

Väliseinät ovat koko tilan korkuisia ja molemmin puolin tasoitettuja seiniä alakaton yläpinnan korkeuteen asti tai erillisen suunnitelman mukaan.

Melun vaimennukseen on kiinnitettävä erityishuomiota. Työhuoneiden ääneneristys toteutetaan SFS 5907, luokka A3:n mukaan. Neuvotteluhuoneiden ääneneristys toteutetaan SFS5907 luokan A2 mukaan.

WC- ja pesutilojen seinissä eristysvilla.

Suihkutilojen laatoituksen taustat vesieristetään.

1312 Lasiväliseinät

Toimisto- ja neuvottelutilojen lasiväliseinistä laaditaan erilliset lasiseinäpiirustukset.

1313 Erityisväliseinät

WC- ja suihkutilojen kevyet seinät ovat kalusteseiniä, tyyppi ja väri määritellään erikseen sisustussuunnitelmissa.

1314 Kaiteet

Kaiteet ovat pääosin maalattua lattaterästä ja käsijohde halkaisijaltaan 40 mm putkea. Huoltohallin puolella osa kaiteista on siirrettäviä. Huoltotilojen kaiteet tehdasmaalattuja huomiovärillä.

1315 Väliovet

Sisäovet ovat yleensä maalattuja, huullettuja, kynnyksettömiä laakaovia, MDF-levyillä pinnoitettuja kennotäytteisiä laakaovia.

Neuvotteluhuoneiden ovet ovat lasiseinäjärjestelmään kuuluvia laaka- tai liukuovia dB-ominaisuuksilla.

Muut ovet ovat vakioväreillä tehdasmaalattuja ja karmit valkoisia tai erillisen sisustussuunnitelman mukaan määriteltäviä.

Aulojen ja porrashuoneiden ovet ovat metallirakenteisia lasiovia, lasit kirkkaita, kestävyys ja merkinnät RakMk F2:n mukaan.

Painikkeet ja vetimet ovat Primo Presto -sarjaa. Saranoiden, salpojen ja kytkinhelojen määrä ja sijoitus toteutetaan RT 42-11058 mukaisesti. Varastojen ja teknisten tilojen ovissa lankavetimet mikäli niissä ei ole painiketta. Työhuoneiden ja neuvottelutilojen ovet varustetaan sellaisella lukkorungolla, johon käyttäjän toimesta voidaan myöhemmin hankkia lukkopesä. Tarvittaessa oven sulkimet ovat pinta-asennettuja esim. Abloy DC240-sulkimia.

15.9.2025

Metallioivissa on putkitus kulunvalvontaa varten.

Mekaanisissa lukoissa käytetään esim. Abloy Sento lukitusta.

1316 Erityisovet

Vaunujen ajo-ovet ovat moottorikäyttöiset taiteovet:

- Raideliikenteelle tarkoitettujen teräs-lasi taitto-ovien kokoluokka erillisten määritysten mukaan.
- Ulko-ovilla lämmöneristävyyksivaatimukset.
- Ovien tulee olla tukevia sekä runkorakenteen ja tekniikan tulee kestää liikennemäärien edellyttämä avausmäärä ja -tiheys. Saranamäärät huomioitava korkeissa ovilehdissä, jotta kestävätkä käyttöä.
- Ovien tulee olla helposti huollettavia ja vaihdettavia.
- Ovet varustetaan tarvittavalla automatiikalla ja oviverhopuhaltimilla.
- Ovet liitetään massatunnistimeen tai vastaavaan, sekä mahdollistetaan liittyminen varikon ohjausjärjestelmään.
- Sähkökäyttöiset ovet tulee saada manuaalisesti auki automatiikan rikkoutuessa.
- Ovien turvalaitteissa huomioitava, ettei ovi sulkeudu vasten vaunua.
- Mahdolliset käyntiovet (lasiovet) varustetaan vakiotyyppisellä lukituksella ja kulunvalvonnalla.
- Raitiovaunureiteillä olevissa ovissa ajojohtimen tiivistetty ja eristetty läpivienti.
- Ajojohtimen suojaetäisyysalueella olevat ovirakenteet maadoitetaan
- Pesupaikan sisäänajo-ovien tiivisteissä ja automatiikassa huomioitava pesuaineiden kestävyys.

1317 Tilaportaat

-

1318 Erityiset tilajako-ovet

-

1.3.2 Tilapinnat

1321 Lattioiden pintarakenteet

Lattioiden tasoitus suoritetaan ennen väliseinien rakentamista.

Lattian vedeneristykset ja kallistukset rakennesuunnitelman sekä seuraavien määräyksien ja ohjeiden: RakMK C2, SisäRYL 2013, kohta 132 mukaan.

Lattioissa on suunnitelmien mukaiset syvennykset tuulikaappimattoja sekä lattiakaivojen teräsrililoita varten.

Lattioiden aukkojen, kanaalien jne. suojaritilät kuumasinkittyä puristeritilää erikoispiirustusten mukaisesti.

1322 Lattiapinnat

Pintarakenteet ja pääasialliset verhoukset ja päällysteet:

15.9.2025

Toimistot

- Lattiapinnat yleensä vinyylilaattaa tai tekstiilimattoa huoneselosteen ja sisustussuunnitelmien mukaan. Jalkalistana käytetään petsattua/maalattua puujalkalistaa.
- Kosteiden tilojen (wc:t, pesutilat) lattiat klinkkerilaattaa. Seinälaatta toimii jalkalistana.
- Pukutilojen lattiat hoidettavuuden vuoksi muovimattoa.
- Siivoustiloissa klinkkerilaatta. Siivouskomerossa seinälaatta toimii jalkalistana.
- Kerroksissa teknisten tilojen lattioihin muovimatto, atk-tiloissa ja sähköpääkeskuksessa on eristävä muovi- tai kumimatto.
- IV-konehuoneen lattiaan uretaanipinnoite, epoksi tai muovimatto.

Päivittäishuolto ja raskas huolto:

- Huoltohallissa ja työpajatiloissa akryylimassapinnoite, Lithurin HARD + SEAL pajatiloissa.

Vuorokausihuolto, pesulinja ja huoltomontut:

- Akryylimassapinnoite

Säilytysshalli

- Peruslattia pintakallistettu betonilaatta, pinnoitettu (Lithurin HARD + SEAL). Urakiskot upotettu pintalaattaan.
- Suurpesualue ja kiskojen väliset alueet akryylimassapinnoitteella.

Sähkönsyöttöasema

- Asennuslattiat: asennuslattian alapuolinen tilaan pölynsidonta, pinnasta ei saa nousta pölyä huonetilaan. Seinien viereen lattiaurat, joihin saa kosteusanurit.
- AC-, DC- ja jäähdystytiloissa: Teräsrunko, pistekuorma 10 kN/m². Levytetty WISA -Wire vanerilla (30mm) päällä Noraplan signa ED 3mm matto. Huoltoluukkujen paikat laite-lay-outin mukaan. Asennuslattiassa kaikki levyt avattavia, levyjen paikallaan pysymiseen kiinnitettävä huomiota, ettei lonksu.

Liikennetilat

- Käytävät ja aulatilat kuivapuristelaattaa. Tuulikaapissa mattosyvennys epoksimassa 2 mm. Irrotettava tuulikaappimatto harjaksilla.

Lattiamerkinnät

Vaunusäilytys- ja vaunuhuoltoalueilla merkitään huomiomerkinnöin tasoerot, kulkuväylät, suojatiet ja poistumisreitit. Merkintätapa ja laajuus hyväksytetään työturvallisuusviranomaisilla.

1323 Sisäkattorakenteet

Melun vaimennukseen on kiinnitettävä erityishuomiota.

Toimisto

Alakatot pääsääntöisesti seinästä seinään olevia helposti avattavia 600 x 600 mm järjestelmäalakattoja alakattopiirustuksen mukaan. Mahdolliset korkeusvaihtelut rakennetaan kipsilevystä tai pellistä erityissuunnitelman mukaan.

Alakaton yläpuolella oleva väli- ja yläpohjan alapinnat ovat pääosin pölynsidontakäsitellyjä.

15.9.2025

Ilman alakattoa olevassa tilassa yläpohjaan liimataan tarvittaessa reunakäsitelty akustiikkalevy.

Riippuvälisimet kiinnitetään alakattoon tehdasvalmisteisilla vakio-osilla.

1324 Sisäkattopinnat

Alakattolevynä käytetään pääsääntöisesti villalevyalakattoja tai kipsilevyalakattoja. Märkätilojen katot maalattua märkätilaan soveltuvaa kipsilevyä.

Toimistotilojen akustinen toteutus tehdään luokkaa pääosin A3 noudattaen, standardi SFS 5907 ja RIL 243 1-3 ohjeita noudattaen.

1325 Seinien pintarakenteet

Melun vaimennukseen on kiinnitettävä erityishuomiota.

Toimisto

Pääsääntöisesti kaikki seinäpinnat tasoitetaan ja maalataan näkyviltä osiltaan. (Teknisten tilojen betoniseiniä ei tasoiteta.)

Wc- ja pesutilojen seinät laatoitetaan suunnitelmien mukaan

Keittiökalusteiden kalustevälissä sekä käsienpesualtaiden taustassa laatoitus suoraan pohjan / tasoitteen päälle tai maalaus sisustussuunnitelman mukaan.

Kosteiden- ja märkätilojen lattiat ja seinät eristetään määräysten mukaan (RT 94-10969) tyyppihyväksytyllä vesieristysaineella yhdessä sauma- ja liitosnauhojen kanssa.

Kosteissa tiloissa käytetään sementtipohjaisia tasoitteita, kuivissa tiloissa kuivan tilan tasoitteita.

1327 Erityiset tilapinnat

Pesulinja

Tila varustetaan harjapesukoneella ja siihen liittyvin tekniikoin. Teknisissä ratkaisuissa ja materiaalivalinnoissa huomioidaan tilan erityisen vaativat olosuhteet. Tilassa on suojalevytykset seinillä. Tekniikka-asennukset pyritään sijoittamaan roiskesuojien taakse. Kosteuden leviäminen ympäröiviin tiloihin tulee rajoittaa. Harjapesu varustetaan suurin hiekkapesällisin hiekanerotuskaivoin ja ne liitetään veden kierrätysjärjestelmään. Pesutilassa ja sen jälkeisellä valutusalueella huomioidaan runsas valumavesi. Huomioidaan melun vaimennus tilassa ja rajoitetaan melun leviäminen työskentelytiloihin. Tilavaraus teknisille laitteille tulee pesulinjan yhteyteen.

1.3.3 Tilavarusteet

1331 Vakiokiintokalusteet

Taukutiloissa on laminaattipintaisilla / mdf-ovilla tms. varustetut vakiokalusteet. Työtasot taivereunaista laminaattityötasoa, upotettava rst-allas.

Sosiaalitilat varustetaan tilaajan hankkimilla penkillisillä 400 mm leveillä pukukaapeilla. Kalusto- ja rata-kunnossapidon pukutiloihin tuplakaapit, jotka varustetaan ilmanvaihdolla. Pukutilojen yhteyteen sijoitetaan tarvittava määrä kuivauskaappeja / kuivaushuone.

15.9.2025

Pukukaapit maalattuja vakiovalmisteisia lukittavia metallikaappeja. Kaappien edessä kaappiryhmän levyiset jalustapenkit.

1332 Erityiskiintokalusteet

-

1333 Varusteet

Toimistotiloissa ulkoikkunat varustetaan verhokiskoin ja -liu'un sekä sälekaihtimin.

Wc- ja sosiaalitiloissa saippua-annostelijat, wc- ja paperipyyhetelineet, peili ja vaatekoukkusarja, roska-astia ja wc-harja. Osaan wc-tiloista tulee vakiomalliset seinäkiinnitteiset säilytyskaapit hyllytasoilla. Pesutiloissa pyyhekoukut ja saippuahyllyt.

Yhteisessä sosiaalitilassa on peilipöytä, hiustenkuivaaja ja pyyhkeiden kuivauspatteri.

Siivous- ja huoltotiloissa rst-allas, saippua-annostelija, paperipyyheteline, vaatekoukkusarja, välineteline ja hyllyt (3 kpl).

Tuulikapit varustetaan nostettavilla tuulikaappimatoilla.

Lain vaatimat sammutusvälineet.

1334 Vakiolaitteet

Taukotiloissa jääkaappi/viileäkaappi ja astianpesukone sekä mikroaaltouunit 1-2 kpl. Kaikki koneet ovat energialuokaltaan A-luokkaa.

1335 Tilaopasteet

Tilojen ovet numeroidaan ja nimetään opastesuunnitelman mukaan.

1336 Erityiset tilavarusteet

Huoltotiloissa yläpohjaan tehdään kiinnityspistejärjestelmä, johon voidaan asentaa kiinnityskiskoja talotekniikka-asennuksia varten. Huolto- ja pajatiloissa pilareihin asennetaan kiinnityskiskot talo- ja korjaamotekniikkaa varten.

1.3.4 Muut tilaosat

Hormit varustetaan kerroksittain ovella.

1341 Hoitotasot ja kulkurakenteet

Huoltohallin ylä- ja monttuhuoltotasot

Huoltohallin ylätasojen huoltosillat, kaiteet ja portaat sinkittyä terästä. Kulkutasot varustetaan filmivaneritasoilla (lujuus ja paksuus). Siltarakenteisiin asennetaan turvalaitteita, korjaamoteknisiä laitteita sekä LVIS- ja korjaamoteknisiä syöttöjä. Huomioidaan lisäksi sähkö- ja putoamisturvallisuuden vaatimat lisärakenteet. Rakenteet varustetaan siirrettävin suojakaitein, suojaportein ja muilla putoamisenestorakentein sekä huomiomerkinnöin.

ATU-alueet tulee huomioida kaideratkaisun suunnittelussa.

15.9.2025

Ajosillat ja työtasot montuissa

Huoltomonttujen yli tehdään kiskot raitiovaunuille. Kiskoja kannatusrakenteisiin liittyvät liikuteltavat ja irrotettavat työtasoelementit, metalliritilää. Osa työtasoista kiinteästi asennettuja. Tasoissa irrotettavat suojakaiteet. Monttujen pohjalle rakennetaan jatkuvat työtasot.

1342 Tulisijat ja savuhormit

-

1343 Muut erityiset tilaosat

-

1.3.5 Tilaelementit

1351 Kylpyhuone-elementit

-

1352 Kylmähuone-elementit

-

1353 Saunaelementit

-

1354 Tekniikan tilaelementit

-

1356 Hormielementit

-

1356 Erityiset tilaelementit

-

3. TEKNIikkaOSAT

3.2 Putkiosat

LVI-järjestelmät erillisten LVI-suunnitelmien ja LVI-rakennustapaselostuksen mukaan.

Talotekniikan laitteet ja ratkaisut valitaan mahdollisimman vähän energiaa kuluttavaksi. Lisäksi rakennus varustetaan siten, että uusiutuvan energian lähteitä voidaan hyödyntää ja liittää taloteknisiin järjestelmiin. Rakennuksen prosesseista hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan lämpöenergiaa ja prosessipesuvedet kierrätetään.

15.9.2025

3.3 Ilmanvaihto-osat

LVI-järjestelmät erillisten LVI-suunnitelmien ja LVI-rakennustapaselostuksen mukaan.

3.4 Sähköosat

Sähköjärjestelmät SAH-suunnitelmien ja SAH-rakennustapaselostuksen mukaan.

Talotekniikan laitteet ja ratkaisut valitaan mahdollisimman vähän energiaa kuluttavaksi. Lisäksi rakennus varustetaan siten, että uusiutuvan energian lähteitä voidaan hyödyntää ja liittää taloteknisiin järjestelmiin. Rakennuksen prosesseista hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan lämpöenergiaa ja prosessipesuvedet kierrätetään.

3.5 Rakennusautomaatiojärjestelmä

3.6 Laiteosat

2.5.1 Siirtolaitteet

2511 Hissit

Rakennukseen tulee yksi henkilöhissi, esim. Kone Monospace 500.

2512 Kuljettimet

Siltanosturit

Huoltohallin montturaiteille ja varastoalueelle sekä työvaunun tilaan asennetaan siltanosturit ajoratoineen. Rakennusrunkoon tehdään tarvittavat konsolit ja kiinnitysvaraukset.

- Siltanosturi

- Taljanostin 1 tn. kuuluu käyttäjän hankintaan.

Vaununostimet

Nostimet tulevat suunnitelmissa esitettyihin paikkoihin. Vaununostimet ovat kiinteitä tai siirrettäviä raskashuoltopaikalla. Suunnitelmissa huomiotava nostimien uudelleen sijoittelu ja lisäys pitkiä vaunuja varten. Pistekuormat huomiotava alapohjarakenteessa.

2513 Erityiset siirtolaitteet

-

15.9.2025

2.5.2 Tilalaitteet

2521 Keittiölaitteet

-

2522 Pesulalaitteet

-

2523 Väestönsuojalaitteet

Väestönsuoja varustetaan kriisiajan VSS-laitteilla ja varusteilla.

2524 Allaslaitteet

-

2525 Erityiset tilalaitteet

-

VD/825/00.01.01.01/2026

PT/S-AP/SE

Kaupunginvaltuusto on 19.8.2024 § 14 päättänyt riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteiden päättämisen yhteydessä päättänyt, että Vantaan kaupunkiin laaditaan korruption vastainen ohjelma.

Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi, on valmisteltu korruption torjuntaohje. Asiakirja on otsikoitu ohjeeksi ohjelman sijasta, koska ohje kuvaa pitempiaikaista toimintatapaa korruption ehkäisemiseksi ja ohjelma kuvaa enemmänkin kertaluonteista toimintaa tavoitteen saavuttamiseksi. Ohje on myös luonteeltaan velvoittavampi kuin ohjelma. Lisäksi on todettava, että uuden strategian mukaisesti ohjelma on terminä varattu vain tiettyjen strategisten ohjelmien käyttöön.

Ohjetta laadittaessa on käytetty hyväksi muun muassa valtioneuvoston korruption torjuntaa koskevaa materiaalia (korruptiontorjunta.fi) ja naapurikaupunki Keravan hyvän hallinnon ja korruption torjunnan toimenpideohjelmia 2024. Myös kuntaliiton sivuilla on asiaa koskevaa materiaalia.

Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja korruption torjunnan periaatteissa on käsitelty korruption ennaltaehkäisyä lyhyesti. Uudessa korruption torjuntaohjeessa on kuvattu, mitä korruptio on, mitkä toiminnot ovat erityisesti herkkiä korruption ja millä toimenpiteillä korruptiota voidaan ehkäistä. Ohjeessa on paljon viittauksia kaupungilla jo ennestään olleisiin lukuisiin ohjeisiin, joissa ohjeistetaan oikeita toimintatapoja, joita noudattamalla ehkäistään myös korruptiota.

Lisäksi on ohjeen loppuun laadittu korruption torjuntamalli. Keskeisin viesti toimintaohjeessa on, että jos joku havaitsee tai epäilee korruptiota tai muuta väärinkäytöstä ilmoittaa asiasta eteenpäin joko ilmiantokanavan kautta, esihenkilölle, kaupunginjohtajalle, omalle apulaiskaupunginjohtajalle, tarkastusjohtajalle tai kaupunginlakimiehille. Myös luottamushenkilöt voivat ilmoittaa epäilyistään esim. kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, kaupunginlakimiehelle, tarkastusjohtajalle tai ilmiintokanavaan. Merkittävä osa korruptiosta tulee esille nimenomaisesti ilmiintojen kautta. Korruption torjunnan osalta tulee mieltää, että siinä on rooli ihan jokaisella kaupungin viranhaltijalla, työntekijällä ja luottamushenkilöllä.

Lisäksi toimintamallissa edellytetään, että korruptioepäilyt selvitetään riippumattomasti ja niihin puututaan tehokkaasti. Johdon rooli on merkittävä esimerkillä johtamisessa ja ennaltaehkäisevän toimintakulttuurin luomisessa organisaatioon.

Ohje on tarkoitus jalkauttaa toimialoille tämän vuoden aikana ja ohjetta on tarkoitus käyttää myös uusien työntekijöiden perehdytykseen.

Kaupunginhallitus 9.2.2026 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä olevat Vantaan kaupungin korruption torjuntaohje, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi korruption torjuntaohje tiedoksi.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja *täydensi* päätösesitystään seuraavasti:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä olevat Vantaan kaupungin korruption torjuntaohje, ja
- b) *esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi korruption torjuntaohje tiedoksi.*

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kaupunginhallitus edellyttää, että lautakunnat kehittävät järjestelmällisesti toimintaansa korruptiontorjunnan vahvistamiseksi.

Kaupungin tulee huolehtia siitä, että otto-oikeuden piiriin nousevat asiat tunnistetaan oikea-aikaisesti ja että lautakunnilla on tarvittavat tiedot ja välineet ottoharkinnan toteuttamiseen.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää suorahankintojen seurantaan ja valvontaan erityisesti toistuvien sopimuskumppanien osalta. Lautakunnille on turvattava mahdollisuus saada riittävät tiedot suorahankinnoista, jotta ne voivat arvioida hankintamenettelyjen asianmukaisuutta ja tarvittaessa käyttää otto-oikeuttaan. Korruption torjuntaohjeiden toimivuutta arvioidaan ja päivitetään tarvittaessa.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä korruption torjuntaohje tiedoksi.

Liitteet:

- Korruption torjuntaohje

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Korruption torjuntaohje

Kaupunginhallitus x.x.xxxx § x

Sisällysluettelo

Alkusanat.....	4
1. MITÄ KORRUPTIO ON?	5
1.1 KORRUPTIO ON VAIKUTUSVALLAN VÄÄRINKÄYTTÖÄ EDUN TAVOITTELEMISEKSI	5
1.2 KORRUPTIOILLA ON MONIA MUOTOJA	5
2. MILLÄ TOIMILLA KORRUPTIOTA EHKÄISTÄÄN JA SITÄ HAVAITAAN	8
2.1. HYVÄN HALLINNON PERIAATTEET	8
Asioiden valmistelu ja esittely	9
2.2. ESTEELLISYYS	10
2.3. VAARALLISTEN TYÖYHDISTELMIEN RISKI	11
2.4. SISÄINEN TARKASTUS.....	12
2.5. ILMIAANTOKANAVA	13
2.6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	15
2.7. PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSI	16
Korruption ilmenemismuotoja päätöksentekoprosesseissa.....	16
Päätösten perustelemattomuus ja toiseikkojen pimittäminen.....	17
Vastapalvelukset oikeudettoman edun tavoittelun muotona.....	17
Toimivallan ylittäminen.....	17
2.8. JULKISUUSPERIAATE JA LÄPINÄKYVYYS.....	18
2.9. JULKISET HANKINNAT	19
Suosinta, syrjintä ja räätälöinti.....	20
Lainvastaiset suoramarkkinat ja suoramarkkinan tosiasiallisten perusteiden häivyttäminen.....	20
Sopimusten valvonnan laiminlyönnit ja lainvastaiset sopimusmuutokset	20
2.10. MAANKÄYTTÖ- JA RAKENTAMINEN	21
Korruption ilmenemismuodot maankäytössä ja rakentamisessa	21
Korruption ennaltaehkäisy maankäytössä ja rakentamisessa.....	22
2.11. AVUSTUKSET.....	23
2.12. VIRANHALTIJOIDEN JA TYÖNTEKIJÖIDEN VALINTAPROSESSIT	24

Avoimuus ja läpinäkyvyys.....	24
Eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien hallinta	25
Yhdenvertaiset ja objektiiviset arviointikriteerit.....	25
Lahjonnan torjunta ja epäasiallisen vaikuttamisen estäminen.....	26
Kelpoisuuksien ja taustatietojen luotettava varmistaminen	26
Rekrytointiin osallistuvien osaaminen ja tuki.....	26
2.13. KORRUPTION ILMENEMISMUOTO – LAHJAN VASTAANOTTO	27
3. VANTAAN KAUPUNGIN KORRUPTIOTORJUNNAN TOIMINTAMALLI.....	29
Ennaltaehkäisemme korruptiota.....	29
Puutemme tehokkaasti korruptioon	29
Selvitämme korruptioepäilyt riippumattomasti.....	29
Kehitämme korruptiontorjuntaa.....	30
Sisäinen ilmoituskanava ja henkilöt.....	30

Alkusanat

Vantaan kaupungilla on nollatoleranssi korruptioon ja väärinkäytöksiin ja epäeettiseen toimintaan. Kaupungin toiminta on eettistä ja perustuu avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen.

Korruptioepäilyihin puututaan johdonmukaisesti. Jokaisella kaupungin viranhaltijalla ja työntekijällä on velvollisuus puuttua ja ilmoittaa havaitsemistaan väärinkäytösepäilyistä. Epäilyistä voi ilmoittaa anonyymisti ilmiantokanavan kautta, omalle esihenkilölle, toimialan johdolle tai toimialan lakimiehille.

Tämän ohjeen tarkoituksena on lisätä ymmärrystä ja tietoisuutta korruption merkityksestä, vahingollisuudesta, riskialuista ja erilaisista ilmenemismuodoista, mikä edistää korruption havaitsemista ja tehokkaampaa torjuntaa. Tämän ohjeen tarkoituksena on myös edistää tietoisuutta asiaa koskevasta lainsäädännöstä sekä niistä Vantaan kaupungilla käytössä olevista ohjeista ja toimintatavoista, jotka ehkäisevät korruptiota ja jotka mahdollistavat korruption ilmituloa.

Kaupunginjohtaja

Pekka Timonen

1. MITÄ KORRUPTIO ON?

1.1 KORRUPTIO ON VAIKUTUSVALLAN VÄÄRINKÄYTTÖÄ EDUN TAVOITTELEMISEKSI

Väärinkäyttö voi olla lainvastaista tai muuten epäeettistä. Korruption keskeisenä piirteenä on yleisen edun loukkaaminen ja oikeudettoman yksityisen edun tavoittelu. Vaikutusvallalla tarkoitetaan tässä yhteydessä toimivaltaa, kykyä sekä asemaa valmistella tai tehdä päätöksiä sekä vaikuttaa toisen toimijan toimintaan tai päätöksiin sekä käyttäytymiseen ja mielipiteisiin. Korruptiosta saatava etu voi olla taloudellista, poliittista tai sosiaaliseen asemaan liittyvää etua, informaatiota tai muuta hyötyä kuten haitalliselta seuraamukselta välttyminen. Vaikutusvallan väärinkäyttöön liittyy rationalisointi, jolla toimijat oikeuttavat itselleen lainvastaisen tai epäeettisen toiminnan.

Korruptioon voivat syyllistyä niin yksityishenkilöt, julkisyhteisöjen palveluksessa olevat, luottamushenkilöt kuin elinkeinoelämän palveluksessa olevat.

Korruptio hidastaa taloudellista kehitystä, heikentää julkisen hallinnon tehokkuutta ja tuloksellisuutta, voi johtaa julkisten varojen väärinkäyttöön sekä heikentää luottamusta oikeusvaltioon ja demokratiaan.

Vaikka Suomea pidetään yhtenä vähiten korruptoituneista maista maailmassa, myös Suomessa korruptiota esiintyy. Tutkimusten mukaan korruptiota ja sen riskejä esiintyy erityisesti elinkeinoelämän ja viranomaisten välisessä toiminnassa.

1.2 KORRUPTIOILLA ON MONIA MUOTOJA

Yleensä korruptio rinnastetaan lahjontaan eli rahan, palvelun tai muun edun antamiseen vastuullisessa asemassa olevalle henkilölle tai henkilölle, joka pystyy vaikuttamaan päätöksentekijään vastapalveluksen toivossa tai vastaavasti

oikeudettoman edun pyytämiseen palveluksesta. Lahjonta on kuitenkin vain yksi korruption muoto. Valtaosa Suomen korruptiosta ilmenee muulla tavalla. Korruptio voi ilmetä suosimisena, eturistiriitoina tai epäeettisenä päätöksentekona.

Korruptio tapahtuu useimmiten julkisuudesta piilossa ja siksi vain murto-osa siitä tulee viranomaisten tai kansalaisten tietoon. Korruptio voi vaihdella pienistä vastapalveluksista järjestelmälliseen ja laajaan lahjontaan ja sitä esiintyy kaikilla yhteiskunnan aloilla.

Korruptio voidaan jakaa ilmiikorruptioon ja piilikorruptioon. Ilmiikorruption keskeisiä piirteitä ovat lahjonta, muut rikokset ja virkarikkeet. Piilikorruptiossa käytetään esimerkiksi poliittista tai taloudellista valtaa väärin, vaikka toimitaan muodollisesti lakien ja säädösten puitteissa. Piilikorruptiota esiintyy henkilökohtaisissa verkostoissa, joiden piirissä olevia suositaan ja heille jaetaan oikeudettomia etuja ja valtaa.

Korruption keskeisiä riskialueita ovat rakennusala, julkiset hankinnat ja tarjouskilpailut, yhdyskuntasuunnittelu, poliittinen päätöksenteko ja rahoitus. Viranomaisten ja elinkeinonharjoittajien välillä korruptio voi ilmetä esimerkiksi yrityksen huomattavan suurina edustuskuluina, jotka kohdistuvat säännöllisesti tiettyihin virkamiehiin. Julkisilla varoilla saatetaan tehdä ylisuuria materiaalihankintoja, joista osa voi päätyä myös hankinnasta vastanneen virkamiehen tai hänen lähipiirinsä käyttöön. Korruptio voi ilmetä myös rekrytointien, hankintojen ja muun päätöksenteon yhteydessä perheenjäsenten tai tuttavien suosimisena

Korruptio kunnallishallinnossa on ilmiönä moninainen ja ilmenee luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja työntekijöiden vaikutusvallan ja vastuullisen aseman käytön lainvastaisina tai epäeettisinä menettelyinä. Vaikutusvaltaa käytetään väärin usein virallisten päätöksentekorakenteiden ulkopuolella, mikä vaikeuttaa väärinkäytön havaitsemista.

Korruptioon voi liittyä puuttumattomuuden ja huonon hallinnon suojelun kulttuuri, minkä takia korruptiota ei estetä tehokkaasti, johdonmukaisesti ja puolueettomasti. korruptiota havaitsevat osallistuvat tällöin passiivisesti

väärinkäytöksiin tai epäeettiseen toimintaan antaessaan toimintatavoille tietoisella puuttumattomuudellaan ja vaitiolollaan hyväksynnän.

2. MILLÄ TOIMILLA KORRUPTIOTA EHKÄISTÄÄN JA SITÄ HAVAITAAN

2.1. HYVÄN HALLINNON PERIAATTEET

Hyvän hallinnon periaatteet muodostavat kunnan korruptiontorjunnan perustan. Kun korruptiontorjunnan toimintamalli rakennetaan näiden periaatteiden varaan, se ei ole irrallinen ohjeistus, vaan osa normaalia ja laadukasta päätöksentekoa, valmistelua ja palvelutuotantoa. Alla keskeiset hyvän hallinnon periaatteet ja niiden käytännön soveltaminen kunnan korruptiontorjunnassa.

Yhdenvertaisuusperiaate. Viranomaisen velvollisuus kohdella hallinnon asiakkaita tasapuolisesti ja johdonmukaisesti. Vaatimus tasapuolisesta kohtelusta merkitsee sitä, että hallinnossa asioiville pyritään turvaamaan yhdenvertaiset mahdollisuudet asioidensa hoitamiseen ja oikeuksiensa valvomiseen. Tasapuolisen kohtelun merkitys korostuu silloin, kun viranomainen käyttää yksityisten oikeusasemaan tai toimintamahdollisuuksiin kohdistuvaa harkintaa. Yhdenvertaisuusperiaatteeseen sisältyy myös johdonmukaisuuden vaatimus. Ratkaisutoiminnan tulisi olla johdonmukaista siten, että harkinnan kohteena olevia tosiseikkoja arvioidaan samankaltaisissa tapauksissa samoin perustein. Esimerkiksi kaavoitus ja rakennuslupa-asioissa tulee asiakkaita kohdella yhdenvertaisesti.

Tarkoitussidonnaisuuden periaate. Viranomaisen velvollisuus käyttää toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan perusteltuihin tarkoituksiin ja kiello käyttää yleistä toimivaltaansa väärin. Jos viranomainen toimii vastoin tarkoitussidonnaisuuden periaatetta, kyse on harkintavallan väärinkäytöstä. Periaate sisältää yleisen kiellon käyttää väärin mitä tahansa viranomaisen tehtäviin ja toimivaltaan kuuluvaa elementtiä.

Objektiviteettiperiaate. Objektiviteettiperiaate edellyttää hallintotoiminnan olevan puolueetonta, riippumatonta ja asianmukaista. Viranomaisen toiminta ja päätöksenteko eivät saa perustua epäasiallisiin perusteisiin. Viranomaisen tulee

toimia itsenäisesti suhteessa epäasialliseen ulkopuoliseen vaikuttamiseen. Kaupungin viranhaltija ei saa esimerkiksi suosia ystäviään tai tavoitella itselleen hyötyä. Objektiviteettiperiaatteen keskeinen tavoite on turvata yksilön luottamus hallintotoiminnan tasapuolisuuteen ja puolueettomuuteen. Objektiviteettiperiaate ilmenee erityisesti kaupungin hallinnossa noudatettavissa esteellisyysäännöksissä. Viranhaltijat eivät saa olla esteellisiä. Jos virkamies on esteellinen, tämä ei saa osallistua päätöksentekoon.

Suhteellisuusperiaate. Viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa laissa määriteltyyn päämäärään nähden. Suhteellisuusperiaatteen kannalta saattaa tulla arvioitavaksi esimerkiksi viranomaisen taloudellisen päätöksenteon oikeasuhtaisuus. Viranomainen ei voi myöntää avustuksia tai muita taloudellisia tukia, jotka ovat määrältään suhteettomia. Luottamuksensuojaperiaate. Viranomaisen toimien on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Luottamuksensuojaperiaate Viranomaisten on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. Luottamuksensuojaperiaate merkitsee, että viranomaisella on velvollisuus noudattaa tekemiään päätöksiä ja niihin mahdollisesti sisältyviä sitoumuksia tai lupauksia. Esimerkiksi kaupungin pienhankintaohjeessa mainittujen periaatteiden noudattamatta jättäminen on luottamuksensuojaperiaatteen vastaista.

Asioiden valmistelu ja esittely

Hyvään hallintoon kuuluu olennaisena osana asioiden puolueeton ja asiantunteva valmistelu sekä virkavastuulla tapahtuvaan esittelyyn. Asioiden valmistelijoina ja esittelijöinä toimivilla kaupungin viranhaltijoilla on luottamushenkilöiden ohella tärkeä rooli päätöksenteossa, sillä he tekevät päätösten syntymisen mahdollistavan taustatyön. Toimielinten esittelijät pystyvät päätösehdotuksillaan vaikuttamaan merkittävästi päätöksentekoon. Esittelyyn liittyy viranhaltijan velvollisuus vastata päätösten asianmukaisesta valmistelusta ja esittelystä päätöksentekijälle. Esittelijä vastaa päätöksen laillisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta esittelynsä mukaisen päätöksen osalta. Viranhaltija on velvollinen asian valmistelussa ja esittelyssä noudattamaan voimassa oleva lainsäädäntöä eikä viranhaltijaa voida

velvoittaa tai käskää valmistelevaan tai esittelemään toimielimelle määrätyn sisältöistä päätöstä.

2.2. ESTEELLISYYS

Esteellisyys on keskeinen osa kaupungin korruptiontorjuntaa ja hyvän hallinnon varmistamista. Kaupunki noudattaa hallintolain esteellisyysäännöksiä, joiden tarkoituksena on varmistaa päätöksenteon puolueettomuus ja estää eturistiriidat. Kaupungin viranhaltijoiden, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden tulee tunnistaa oma esteellisyytensä ja ilmoittaa siitä viivytyksettä ennen asian käsittelyä. Esteellisellä henkilöllä ei ole oikeutta osallistua asian valmisteluun, käsittelyyn tai päätöksentekoon, ja esteellisyys merkitään aina asian dokumentteihin tai pöytäkirjaan. Esteellisyys perustuu kuntalain ja hallintalain säännöksiin.

Esteellisyyteen liittyviä riskejä arvioidaan osana korruptiontorjunnan riskienhallintaa erityisesti hankinnoissa, kaavoituksessa, lupamenettelyissä, sopimusasioissa ja muissa päätöksentekoa sisältävissä prosesseissa. Hankalien tai tulkinnanvaraisten tilanteiden osalta henkilöstö ja luottamushenkilöt voivat konsultoida kaupungin asiantuntijoita, kuten lakipalveluja, esteellisyyden arvioimiseksi asianmukaisesti.

Sidonnaisuuksien avoimuus sidonnaisuusrekisterin avulla tukee esteellisyysäännösten toimeenpanoa. Johtavilta viranhaltijoilta ja luottamushenkilöiltä edellytetään ajantasaisia sidonnaisuusilmoituksia, jotka pidetään julkisesti saatavilla läpinäkyvyyden varmistamiseksi. Henkilöstölle ja luottamushenkilöille järjestetään säännöllistä koulutusta esteellisyydestä, sen soveltamisesta ja tyypillisistä riskitilanteista. Esteellisyysäännösten noudattamista seurataan sisäisen valvonnan ja tarkastuksen keinoin, ja mahdolliset rikkomukset käsitellään kaupungin ohjeiden mukaisesti.

2.3. VAARALLISTEN TYÖYHDISTELMIEN RISKI

Vaarallinen työyhdistelmä tarkoittaa, että sama henkilö hoitaa useita työvaiheita, joihin liittyy virheiden tai väärinkäytösten riski, kuten tilauspäätöksen tekemistä ja sen maksamista. Vaarallisia työyhdistelmiä ehkäistään eriyttämällä tehtäviä, varmistamalla työvaiheiden riippuvuus eri henkilöistä ja parantamalla sisäistä valvontaa.

Vaarallisia työyhdistelmiä voi esiintyä kunnan eri toiminnoissa, ei vain taloushallinnossa.

Vantaan kaupungin [talouspalvelujen käsikirjan](#) mukaan ostolaskujen käsittelyssä työtehtävät on eriytetty niin, että laskun käsittelijä/asiatarkastaja tarkastaa laskun sekä perustietojen oikeellisuuden ja varmistaa, että tavara tai palvelu on vastaanotettu sekä lähettää laskun erikseen hyväksyttäväksi laskun hyväksyjälle. Laskun hyväksyjä omalta osaltaan varmistaa laskun oikeellisuuden ja hyväksyy laskun. Tällöin laskun käsittelyyn ja oikeellisuuden varmistamiseen osallistuu ainakin kaksi henkilöä. Useissa tapauksissa laskun käsittelijä ja asiatarkastaja ovat eri henkilöitä.

Kun laskun maksuprosessiin osallistuu useita henkilöitä, riski väärinkäytöksiin ja korruptioon pienenee. Tärkeää on laskun käsittelijöille annettu ohjeistus siitä, että he toimivat itsenäisesti ja varmistavat itsenäisesti ja omakohtaisesti, että tavara tai palvelu on vastaanotettu.

Vastaavasti työyhdistelmä eriytetään talouspalvelujen käsikirjan mukaisesti muissa taloushallinnon prosesseissa.

Yleisestikin on suositeltavaa, että kukaan yksittäinen kaupungin viranhaltija tai työntekijä ei tee yksin kaikkia työvaiheita prosesseissa, jotka aiheuttavat kaupungille taloudellisia seuraamuksia.

Viranhaltijoilla on kuitenkin oma, lainsäädäntöön liittyvät erityisasemansa. Hallintosäätö ja se nojalla annetut delegointipäätökset antavat yksittäisille viranhaltijoilla toimivallan tehdä esimerkiksi hankintapäätöksiä kaupungin puolesta. Viranhaltijan toimivalta on itsenäistä, esimerkiksi ylemmät viranomaiset eivät voi puuttua alemman viranomaisen tekemän

viranhaltijapäätöksen sisältöön. Viranhaltija myös vastaa itsenäisesti virkavastuulla päätöksen sisällöstä.

Vaikka viranhaltijan esihenkilöllä ei ole oikeutta antaa viranhaltijalle määräyksiä tämän tekemän viranhaltijapäätöksen sisällöstä, ei se estä esihenkilöä valvomasta tehtyjä viranomaispäätöksiä ja varmistamasta, että päätöksissä on noudatettu lakeja ja kaupungin ohjeistusta. Esihenkilö voi tällaisessa tilanteessa kohdistaa viranhaltijaan kurinpidollisia toimenpiteitä, jos siihen on aihetta.

Viranhaltijoiden päätösvaltaa valvotaan myös ottoharkinnan kautta. Hallintosäännöksen mukaisesti tietyt viranhaltijapäätökset on toimitettava kaupunginhallitukselle tai lautakunnille ottoharkintaan, jolloin toimitellaan asiaa uudelleen käsiteltäväkseen.

Yleensä vähänkin merkittävämmissä asioissa päätöksen tekevä viranhaltija harvoin on itse laatinut ja valmistellut päätöstä yksin, valmisteluun osallistuu useita henkilöitä, mikä eriyttää työtehtäviä ja pienentää väärinkäytöksen ja korruption riskiä. Suurissa hankinnoissa asian valmisteluun osallistuvien henkilöiden määrä on suuri, vaikka yksittäinen viranhaltija tekisikin lopullisen päätöksen.

Prosesseja kehittämällä voidaan poistaa vaarallisiin työyhdisteihin liittyviä riskejä siellä, missä niitä havaitaan.

2.4. SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen tehtävistä on määrätty hallintosäännössä. Hallintosäännön mukaan sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Suoritettujen tarkastusten määrä vaihtelee vuosittain jonkin verran riippuen mm. henkilöstövaihdoksista, poissaoloista sekä ennen kaikkea tarkastusten laajuudesta. Viimeisen neljän vuoden aikana tarkastuksia on tehty vuosittain

keskimäärin 24 kappaletta, joista reilut 60 % on ollut varsinaisia tarkastuksia ja loput ns. jälkitarkastuksia. Tarkastukset kohdistuvat joko yksittäiseen toimintoon tai tapahtumaan, yksittäiselle palveluyksikölle tai palvelualueelle ja joissain tapauksissa tarkastus koskee koko kaupunkia.

Tarkastus voi koskea esim.

- avustuksia, jolloin tarkastetaan ovatko myönnetyt avustukset ja tilitykset hyväksytty ohjeiden ja päätösten mukaisesti.
- jonkin palveluyksikön/alueen hallintoa ja taloutta, jolloin varmistetaan, että hallintoa ja taloutta on hoidettu asianmukaisesti noudattaen lainsäädäntö ja kaupungin ohjeistuksia.
- jonkin ostopalvelun tai puitesopimuksen sopimusaikaista valvontaa.
- hankintoja, jolloin tavoitteena on varmistaa, että tarkastetuissa hankinnoissa noudatetaan hankintalainsäädäntöä ja kaupungin hankintaohjeistusta.
- konserniyhtiötä, jolloin tavoitteena on varmistaa, että yhtiö on järjestänyt hallintonsa noudattaen osakeyhtiölakia, muuta lainsäädäntöä sekä kaupungin konserniohjetta ja muita ohjeita ja toimii muutoinkin omistajan tahdon ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.
- rakennushanketta, jolloin tavoitteena on varmistaa, että rakennushanke on toteutettu hankesuunnitelman mukaisesti hankintalakia ja kaupungin hankintaohjeistusta noudattaen.

2.5. ILMIANTOKANAVA

Ilmiantokanava on luottamuksellinen ja anonyymi väylä, jonka kautta työntekijät, luottamushenkilöt ja alihankkijat voivat ilmoittaa havaitsemistaan väärinkäytösepäilyistä, laittomasta tai epäeettisestä toiminnasta. EU:n ilmoittajansuojelulakien vuoksi yli 50 henkeä työllistävien organisaatioiden on pakko perustaa tällainen kanava.

Vantaan kaupungilla ilmiantokanava on organisoitu siten, että ilmoituslomake löytyy kaupungin internet-sivuilta.

Ilmiantokanavaan tehtyt ilmiannot menevät tiedoksi sisäiselle tarkastukselle, joka ryhtyy asiassa tarvittaviin toimenpiteisiin.

Ilmiantokanavat ovat merkittävä työkalu korruptiontorjunnassa:

- Pelotevaikutus: Jo kanavan olemassaolo viestii, että asiattomuuksista voi ilmoittaa helposti, mikä vähentää korruption riskiä.
- Riskien tunnistaminen: Kanavat auttavat tunnistamaan ja selvittämään korruptiivista toimintaa, jolloin voidaan puuttua siihen ajoissa.
- Avoimuus ja läpinäkyvyys: Ne rakentavat kulttuuria, jossa korruptio ei voi piillä varjoissa ja edistävät rehellisyyttä ja avoimuutta.
- Ilmoittajansuoja: Lainsäädäntö, kuten ilmoittajansuojelulaki, suojaa ilmoittajia vastatoimilta, mikä on ratkaisevaa, jotta he uskaltavat toimia.
- Työntekijöiden osallisuus: Ne antavat työntekijöille kanavan ilmoittaa epäilyistään ilman pelkoa.

Ilmiantokanavan tehokkuus edellyttää, että työntekijät, kuntalaiset ja muut sidosryhmät ovat tietoisia kanavan olemassaolosta ja ilmoittajansuojelusta. Tämä edellyttää työntekijöiden perehdytystä ja yleistä tiedotusta asiasta.

Ilmiantokanava antaa mahdollisuuden myös tehdä perusteettomia ilmoituksia, jopa kiusantekotarkoituksessa. Tämä on valitettavaa, mutta ei poista niitä merkittäviä hyötyjä, mitä tällä kanavalla on korruption torjunnassa.

Ilmiantokanava ei toki ole ainoa tapa ilmoittaa havaitsemastaan korruptiosta ja väärinkäytöksestä. Ilmoituksen voi tehdä myös esihenkilöille, kaupungin juristeille, ylimmälle johdolle tai sisäiselle tarkastukselle suoraan käyttämättä ilmiantokanavaa.

Ilmoituksen voi tehdä myös ulkopuoliselle viranomaiselle. Jos epäilee, että viranomainen tai muu julkista tehtävää hoitava taho toimii väärin, voi tehdä kantelun eduskunnan oikeusasiamiehelle tai oikeuskanslerille. Kantelua ei voi tehdä nimettömänä. Oikeuskanslerin virastolla on myös keskitetty ulkoinen ilmiantokanava, jos sisäiseen ilmiantokanavaan ilmoittaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Jos epäilet kartellia tai muuta kilpailunrajoitusta, voi ottaa yhteyttä Kilpailu- ja kuluttajavirastoon. Virastolla on myös käytössä [vihjelomake](#).

Jos epäilet verovilppiä, anna [vihje Verohallinnolle](#).

2.6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostaa keskeisen osan kaupungin korruptiontorjuntaa. Sen tavoitteena on ehkäistä, havaita ja korjata toiminnan riskejä sekä varmistaa päätöksenteon laillisuus, läpinäkyvyys ja asianmukainen dokumentointi. Sisäinen valvonta toteutuu osana päivittäistä johtamista ja toiminnan ohjausta, ja sen periaatteet koskevat kaikkia toimielimiä, viranhaltijoita ja työntekijöitä.

Sisäinen valvonta muodostaa keskeisen osan kunnan korruptiontorjuntaa ja kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Sen tavoitteena on ehkäistä ja havaita väärinkäytöksiä sekä varmistaa, että kunnan taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutetaan laillisesti, tehokkaasti ja läpinäkyvästi. Sisäisen valvonnan periaatteet koskevat kaikkia toimielimiä, viranhaltijoita ja työntekijöitä, ja se toteutuu osana normaalia johtamista sekä toimintaprosesseja.

Korruptiontorjunnan riskit otetaan huomioon sisäisen valvonnan suunnittelussa ja vuosittaisessa riskienarvioinnissa, erityisesti niissä toiminnoissa, joissa taloudellisten resurssien käyttö tai päätöksenteko altistavat väärinkäytöksille. Tällaisia ovat muun muassa hankinnat, sopimushallinta, varojen ja omaisuuden käyttö, lupa- ja valvontatehtävät sekä avustusten ja tukien myöntäminen. Kaikki keskeiset päätökset, toimien perusteet ja hyväksynnät dokumentoidaan siten, että niiden kulku ja perustelut ovat jälkikäteen tarkastettavissa.

Esihenkilöillä on keskeinen vastuu sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja omien vastuualueidensa valvonnan järjestämisestä. He vastaavat siitä, että toiminnan taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuvat asetettujen sääntöjen, ohjeiden ja hyväksytyjen menettelytapojen mukaisesti. Esihenkilöt huolehtivat myös siitä, että mahdolliset puutteet, riskit tai epäselvyydet tunnistetaan, käsitellään viivytyksettä ja raportoidaan asianmukaisesti. Lisäksi heidän

tehtävänä on varmistaa, että henkilöstö tuntee sisäisen valvonnan menettelyt ja toimii niiden mukaisesti.

2.7. PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSI

Päätöksentekoprosessi on tunnistettu korruption riskialueeksi, koska siinä voidaan virka-asemaa, toimi- tai vaikutusvaltaa väärinkäyttäen tavoitella oikeudetonta etua yksittäiselle toimijalle yleisen edun vastaisesti. Kunnallinen päätöksenteko edustuksellisena demokratiana perustuu vahvaan luottamukseen kaupunkilaisten ja luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä, jota korruptio ja hyvän hallinnon vastainen toiminta heikentävät. Päätöksentekoprosessi on korruption riskialueena kaupungin kannalta hyvin keskeinen, sillä se on kiinteä osa jokaista muuta riskialuetta.

Korruption ilmenemismuotoja päätöksentekoprosesseissa

- Epäasiallinen vaikuttaminen, painostaminen (ml. sosiaalinen media)
- Salailu ja julkisuusperiaatteen noudattamatta jättäminen
- Yleisen edun ja puolueettomuuden vaarantavat kaksoisroolit ja sidonnaisuudet
- Vaihtokaupat oikeudettoman edun tavoittelun muotona
- Esteellisten osallistuminen päätöksentekoon
- Vallan tarkoituksellinen keskittäminen
- Päätösten perustelemattomuus ja tosiseikkojen pimittäminen
- Toimivallan ylittäminen tai päätöksenteon viivyttäminen

Kun halutaan torjua korruptiota päätöksenteossa, on jokaisella mukana olevalla taholla roolinsa asiassa niin kaupungin viranhaltijoilla ja työntekijöillä kuin luottamushenkilöllä. Tuntemus korruption esiintymismuodoista päätöksentekoprosesseissa edusauttaa niiden tunnistamista. Jokaisen tulee ymmärtää lainsäädännön, hallintosäännön, ohjeiden ja yhteisten pelisääntöjen noudattamisen merkitys korruption torjunnassa. Kun kaikissa tilanteissa toimitaan lainsäädännön, määräysten ja ohjeiden mukaisesti, pienennetään

mahdollisuutta siihen, että korruptiolla pystyttäisiin vaikuttamaan päätösten sisältöön. Avoin ja läpinäkyvä päätöksentekoprosessi on paras korruption torjuntakeino.

Päätösten perustelemattomuus ja tosiseikkojen pimittäminen

Esittelijän velvollisuutena on selvittää tosiseikat ja sovellettavat säännökset riippumattomasti, asiantuntevasti ja huolellisesti. Päätösehdotus tulee perustella lainsäädännön osoittamilla tosiseikoilla kattavasti ja läpinäkyvästi, mikä ehkäisee vallan väärinkäyttöä. Myös esittelystä poikkeava päätös on perusteltava tosiseikoilla lain mukaisesti. Velvollisuus päätöksen perusteluun on päätöksen tehneillä tai sen puolesta äänestäneillä luottamushenkilöillä.

Päätöksentekoon osallistuneella, jos hän on tehnyt vastaehdotukseen tai äänestänyt päätöstä vastaan, sekä asian esittelijällä, jos päätös poikkeaa päätösehdotuksesta, on oikeus ilmoittaa asiasta eriävä mielipide. Eriävän mielipiteen ilmoittanut esittelijä tai päätöstä vastaan äänestänyt tai vastaehdotuksen tehnyt toimielimen jäsen vapautuvasta päätöksen tuottamasta oikeudellisesta vastuusta.

Vastapalvelukset oikeudettoman edun tavoittelun muotona

Päätösten perustelut on esitettävä läpinäkyvästi ja avoimesti tosiseikkojen ja kaupungin tehtävien ja toimivallan näkökulmasta hyväksyttävässä tarkoituksessa. Päätöksentekoon ei ole sallittua vaikuttaa lainmukaisen päätöksentekoprosessin taustalla oman edun ajamiseksi painostamalla tai lupaamalla vastapalveluksia. Kiitollisuudenvelka tai keskinäinen lojaliteetti voivat aiheuttaa korruptioriskin.

Toimivallan ylittäminen

Toimivallan käytön tulee perustua lainsäädäntöön ja hallintosäännön täsmällisiin toimivaltamääräyksiin. Ylempi viranomainen voi puuttua alemman viranomaisen toimivaltaan kuuluihin asioihin vain nimenomaisen säännöksen perusteella. Jos toimivalta kuuluu viranhaltijalle, ei ylempi toimielin voi antaa

määräyksiä siitä, kuinka viranhaltijan tulee päätöksensä tehdä. Jos toimivalta kuuluu kaupunginhallitukselle, ei kaupunginvaltuusto voi määrätä, kuinka kaupunginhallitus asiassa päättää. Toisinaan on tapana viedä asia kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, vaikka toimivalta onkin kaupunginhallituksella. Tällöin kaupunginvaltuuston päätöstä pidetään ns. periaatepäätöksenä, joka voi antaa poliittista ohjausta, mutta ei sitovaa määrystä myöhemmästä päätöksenteosta.

Päätöksenteossa tulee kunnioittaa toimivaltarajoja ja kirjata päätökseen toimivallan peruste. Viranomaisen on käytettävä toimivaltaansa ainoastaan laissa annettuun tarkoitukseen. Omaa etua tavoitteleva tai mielivaltainen päätöksenteko on vallan väärinkäyttöä.

2.8. JULKISUUSPERIAATE JA LÄPINÄKYVYYS

Julkisuuslain tarkoituksena on edistää viranomaistoiminnan avoimuutta, jolloin viranomaisten asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia, ja niiden salaaminen on mahdollista vain laissa säädetyin perustein. Avoimuus lisää kuntalaisten luottamusta hallintoon ja vähentää korruption epäilyksiä. Tiedon saamista ei saa rajoittaa ilman asiallista ja laissa säädettyä perustetta eikä enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeellista. Laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä.

Julkisuuslain säännösten lisäksi kuntalaissa on säädetty velvollisuudesta tiedottaa kaupungin toiminnasta ja siitä, miten päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Tiedottamisvelvollisuus koskee kaikkea kaupungin toimintaa ulottuen kuntayhtymiin, kuntien tytäryhteisöihin sekä yhteistyöhankkeisiin. Kaupungin on huolehdittava toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmisteluun liittyvien tietojen julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa. Kaupungin ilmoitukset julkaistaan yleisessä tietoverkossa sekä tarpeen mukaan myös muissa välineissä. Kuntalaissa on säädetty 109 §:ssä kunnan järjestämiä palveluja ja kaupungin toimintaa koskevien keskeisten tietojen sekä valtuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjojen julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa.

Avoimuus ja tietojensaantioikeudet ennaltaehkäisevät korruptiontorjunnassa viranomaisten epäasiallisia ja lainvastaisia toimintatapoja, sekä mahdollistavat vaikutusvallan väärinkäytön havaitsemisen ja päätöksenteon lainmukaisuuden arvioinnin. Julkisuuslain ja kuntalain säännösten tarkoituksena on edistää avoimuutta ja mahdollistaa kaupungin toiminnan ja hallinnon ulkoisen valvonnan, esteellisyyssäännösten noudattamisen sekä päätöksentekoon sisältyvien tosiasia-perusteluiden esittämisen arvioinnin. Avoimuus ja julkisuus edistävät myös luottamusta kaupungin viranomaistoimintaan.

Virkusta löytyy [ohje julkisuuslain mukaisiin tietopyyntöihin vastaamisesta](#).

2.9. JULKISET HANKINNAT

Julkiset hankinnat ovat korruption varsin yleinen riskialue, koska hankintojen taloudellinen merkitys on suuri. Hankintoihin liittyvän korruption tarkoituksena on jonkun yksittäisen toimijan suosinta, jolloin toimija voi saada oikeudetonta taloudellista tai muuta hyötyä antamansa lahjoman vastineeksi. Korruptio vaarantaa hankintojen avoimen ja tehokkaan kilpailuttamisen sekä tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun sekä vaarantaa verovarojen laillisen ja tuloksellisen käytön. Useamman henkilön salainen yhteistyö voi mahdollistaa perusteettoman laskutuksen sekä kilpailutettujen sopimusten ulkopuoliset ohistot, joihin voi liittyä taloudellisen hyödyn tavoittelu.

Ilmenemismuotoja:

- Lainvastaiset suora-hankinnat
- Vaikuttaminen hankintaprosessiin
- Hankintasopimusten valvonnan laiminlyönnit ja lainvastaiset sopimusmuutokset
- Esteellisyyksien ja kaksoisroolien huomioimatta jättäminen hankintaprosessissa

Suosinta, syrjintä ja räätälöinti

Kaikkien hankintoja tekevien henkilöiden ja hankinnoista päättävien tulee toimia hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti, kieltäytyä taloudellisten etuuksien vastaanottamisesta, kehittää jatkuvasti hankintaosaamistaan ja noudattaa ohjeistettuja hankintamenettelyitä. Hankintojen asiantuntemuksen kehittämisellä turvataan kyvykyys tehdä kaupungin toimintaa kehittäviä innovatiivisia hankintoja hankintalain säännösten mukaisesti. Keskitetyllä ja riippumattomalla hankintatoimella, kirjatulla ohjeilla ja prosesseilla ehkäistään hankintojen räätälöintiä toimittajien suosimiseksi tai syrjimiseksi. Harkituilla ja oikeasuhteisilla kelpoisuusehdoilla sekä valintakriteereillä varmistetaan kilpailuolosuhteiden hyödyntäminen ja tarjoajien tasapuolinen kohtelu. Hankintatoimen asiantuntijat osallistuvat tarjousten vertailuun ja päätöksenteon valmisteluun. Hankintamenettelyihin liittyvät vaaralliset työyhdistelmät kartoitetaan ja poistetaan.

Lainvastaiset suoramankinnat ja suoramankinnan tosiasiallisten perusteiden häivyttäminen

Lainvastaisia suoramankintoja ehkäistään aktiivisella kilpailuttamisella, julkisella hankintakalenterilla ja suoramankintapäätösten oikeudellisten perusteiden läpinäkyvällä kirjaamisella. Suoramankinnan perusteiden tulee olla hankintalain mukaiset, eikä niitä tule hämärtää hyvän hallinnon vastaisesti. Suoramankintojen perusteisiin pyydetään aina toimialan ja hankinnan palveluyksikön juristin kannanotto. Kynnysarvon ylittäviin suoramankintoihin käytetään tarvittaessa otto-oikeutta. Kaikista kansallisen kynnysarvon ylittävistä suoramankinnoista tehdään suoramankintailmoitukset.

Sopimusten valvonnan laiminlyönnit ja lainvastaiset sopimusmuutokset

Tehokas sopimusvalvonta edellyttää tiedonhallinnan, päätöksenteon sekä sopimushallinnan vastuiden ja menettelytapojen määrittämistä.

Sopimushallinnan avulla seurataan hankintojen perustumista lainmukaisiin hankintamenettelyihin, ehkäistään hankintojen pilkkomista sekä varaudutaan tuleviin kilpailutuksiin. Hankintojen sopimuskauden aikaisen valvonnan toteuttamiseksi on kullekin sopimukselle nimetty vastuuhenkilö, joka valvoo sopimuksen ehtojen noudattamista, lisätilausten lain- ja sopimuksenmukaisuutta, hinnankorotuksia sekä laskutuksen asianmukaisuutta. Julkisen tiedon tulee olla tasapuolisesti kaikkien saatavissa. Hyvä tiedon- ja sopimushallinta parantavat sisäisen valvonnan tehokkuutta.

Hankintoja tehtäessä on noudatettava [kaupungin hankintaohjetta](#), [sopimushallinnan ohjetta](#) ja [pienhankintoja koskevaa ohjeistusta](#).

2.10. MAANKÄYTTÖ- JA RAKENTAMINEN

Maankäyttö ja rakentaminen on korruption kannalta erityisen haasteellinen, kun tekemissä ollaan suurten taloudellisten intressien, tarjouskilpailujen, yhdyskuntasuunnittelun, poliittisen päätöksenteon ja julkisten hankintojen kanssa.

Korruption ilmenemismuodot maankäytössä ja rakentamisessa

- Vaikutusvallan väärinkäyttö: Vaikutusvaltaa voidaan käyttää epäeettisesti esimerkiksi kaavoituspäätöksiä tai rakennuslupien myöntämistä koskevissa asioissa.
- Lahjonta ja etuuksien antaminen: Voi ilmetä henkilökohtaisten etujen, kuten matkojen tai kestityksen tarjoamisena vastineeksi suotuisista päätöksistä
- Suosinta ja eturistiriidat: Viranhaltijat tai päättäjät saattavat suosia tiettyjä yrityksiä tai henkilöitä, joilla on läheisiä suhteita heihin.
- Julkiset hankinnat: Korruptioriskejä esiintyy usein julkisten hankintojen yhteydessä, jossa päätöksentekoon saatetaan yrittää vaikuttaa laittomin keinoin.
- Tarjouskartellit ja kilpailun vääristämiset: Urakoitsijat sopivat etukäteen hinnoista tai siitä, kuka voittaa kilpailutuksen. Heikentää julkisten hankintojen avoimuutta ja nostaa kustannuksia.
- Rakennusurakoissa: Korruptio voi ilmetä epäasiallisena yhteistyönä urakoitsijoiden kanssa sekä perusteettomana laskutuksena. Laskutetaan

materiaaleja tai työvaiheita, joita ei ole tehty, tai käytetään perusteettomasti suurenneltuja määriä ja hintoja.

Korruptoitunut toiminta syö kaupungin taloudellisia resursseja heikentää verovarojen vastuullista käyttöä, mikä pitkällä aikavälillä voi lisätä kaupunkilaisten verotaakkaa ja hidastaa alueellista kehitystä.

Korruption ennaltaehkäisy maankäytössä ja rakentamisessa

Korruptiota voidaan torjua maankäytössä ja rakentamisessa eettisillä periaatteilla ja selkeillä pelisäännöillä, joita noudattavat sekä julkinen sektori että yritykset. Suurilla yrityksillä onkin yleensä eettiset periaatteensa (code of conduct). Vantaan kaupungin työntekijöitä ja luottamushenkilöitä ohjaavat kaupungin [ohje vieraanvaraisuudesta](#).

Julkisten hankintojen hankintaprosessit tulee olla avoimia ja läpinäkyviä.

Julkisten hankintojen toteuttaminen tulee tehdä huolellisesti suunnitellen, jotta valintaperusteet oikeasti johtavat kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valintaan eikä tarjoajilla ole mahdollisuutta käyttää hyväkseen tarjousprosessissa olevia puutteita.

Kaavoituksessa ja erilaisten lupien myöntämisessä kuten rakennuslupien myöntämisessä on tärkeää varmistaa, että kaikki vaiheet ovat avoimia ja helposti kansalaisten ja sidosryhmien tarkasteltavissa. Julkinen valvonta on yksi tehokkaimmista keinoista estää korruptiota. Päätöksenteon tulee olla aiemman johdonmukaisen linjan mukaista ja yhdenvertaista kaikkien kohdalla. Päätökset perustellaan huolellisesti hallintolain edellyttämällä tavalla. Päätöksen perusteluissa esitetään ratkaisuun vaikuttaneet seikat ja selvitykset, joiden perusteella osoitetaan asian tasapuolinen ja puolueeton päätöksenteko

Päätöksentekoon osallistuvien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden mahdollinen maan - ja kiinteistön omistus, kaksoisroolit, sidonnaisuudet ja eturistiriidat on tunnistettava ja henkilöiden on jäävättä itsensä asianmukaisesti.

Kaupunki varmistaa kaavoituksessa ja maankäytössä oikea-aikaisella ja aktiivisella tiedottamisellaan sekä toiminnan ja päätöksenteon läpinäkyvyydellä oikean ja riittävän tiedon saatavuutta.

2.11. AVUSTUKSET

Avustuksiin liittyvä korruptio tarkoittaa tilanteita, joissa julkisia avustuksia käytetään väärin henkilökohtaisen edun tavoitteluun tai ohjataan muualle kuin niihin tarkoituksiin, joihin ne on myönnetty.

Korruptio voi näyttäytyä esimerkiksi seuraavina tekoina:

1. Väärien tai harhaanjohtavien tietojen antaminen avustuksen saamiseksi
2. Avustusten ohjaaminen väärään käyttöön
3. Hanke jää toteuttamatta, mutta avustus nostetaan silti
4. Eturistiriidat ja suosiminen, epäasiallinen painostus
5. Lahjonta

Korruptiota voidaan ehkäistä avustusprosesseissa seuraavilla keinoilla:

- avoin ja helposti ymmärrettävä avustusten hakuprosessi
- selkeät ja valvotut raportointivelvoitteet
- satunnaistarkastukset ja riippumattomat auditoinnit
- esteellisyysääntöjen noudattaminen

Vantaan kaupungilla noudatetaan avustusten myöntämisessä ja hakemisessa avustusten yleisiä myöntämisperiaatteita sekä avustuslajikohtaisia periaatteita ja ohjeita.

Avustuksia myönnetään toimintaan, joka Vantaan kaupungin arvojen ja strategian mukaista toimintaa ja tukee aktiivista kansalaistoimintaa tai täydentää kaupungin omaa palvelutoimintaa.

Avustus on käytettävä siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.

Avustuksen saajan tulee laatia käyttöselvitys, josta selviää, että avustus on käytetty siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Mikäli hyväksyttävää käyttöselvitystä ei toimiteta, avustus voidaan periä takaisin.

Vantaan kaupungilla on oikeus tarkastaa avustuksen saajan toimintaa, hallintoa ja kirjanpitoa siinä laajuudessa, kuin avustuksen myöntäjä katsoo tarpeelliseksi avustusten ehtojen mukaisen käytön toteutukseksi. Tarkastuksen voi tehdä kaupungin sisäinen tarkastus tai tarkastusta tekemään voidaan palkata ulkopuolinen taho.

2.12. VIRANHALTIJOIDEN JA TYÖNTEKIJÖIDEN VALINTAPROSESSIT

Rekrytointi ja valintaprosessi ovat kaupungin henkilöstöjohtamisen kannalta keskeisiä vaiheita, joissa korruption, epäasiallisen vaikuttamisen, suosinnan ja sidonnaisuuksien riskit voivat realisoitua. Virka- ja työsuhteisten henkilöiden rekrytointiprosesseissa on mahdollista suosia yksittäistä prosessiin osallistuvaa. Lähipiirin suosiminen ja poliittisin perustein tehty valinnat sekä niihin liittyvä päätöksenteko ovat yleisimpiä korruption ilmenemismuotoja. Korruptiolle altistavat vallan keskittyminen, poliittinen tai epäeettinen ohjaus, sekä eri toimijoiden keskinäinen lojaliteetti ja vastavuoroiset palvelukset. Riskinä voi olla, että nimityksiä ei tehdä asiantuntijuuden vaan tietyn hakijan ominaisuuksien perusteella räätälöityjen kriteerien tai ansiovertailujen puolueellisen suorittamisen perusteella. Näillä riskeillä on suora vaikutus palvelujen laatuun, henkilöstön osaamiseen, kaupungin maineeseen ja kuntalaisten luottamukseen.

Alempana määritellään kaupungin periaatteet ja menettelytavat, joilla rekrytointien väärinkäytökset ja mahdolliset korruptioriskit ehkäistään systemaattisesti.

Avoimuus ja läpinäkyvyys

Vantaan kaupunki varmistaa, että rekrytointiprosessit ovat lähtökohtaisesti avoimia ja läpinäkyviä. Tämä tarkoittaa:

- rekrytointitarpeen perustelemista kaupungin henkilöstöstrategian ja talouden raamin mukaisesti
- valintaperusteiden selkeää, tehtävään liittyvää ja julkista määrittelyä
- prosessin kulun ja aikataulujen dokumentointia
- päätösten perustelujen kirjaamista siten, että ne kestävät ulkopuolisen tarkastelun.

Avoimuus tukee kuntalain, hallintolain ja kaupungin omien eettisten periaatteiden vaatimuksia.

Eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien hallinta

Kaupungin työntekijöillä ja luottamushenkilöillä on velvollisuus tunnistaa ja ilmoittaa sidonnaisuudet, jotka voivat vaikuttaa rekrytointiprosessin puolueettomuuteen. Kaupunki edellyttää, että:

- rekrytointiin osallistuvat arvioivat esteellisyytensä
- sidonnaisuudet ilmoitetaan sovittujen käytäntöjen mukaisesti
- mahdollinen esteellisyys dokumentoidaan ja huomioidaan prosessin vastuujärjestelyissä.

Eturistiriitojen asianmukainen käsittely vahvistaa sekä sisäistä että ulkoista luottamusta kaupungin rekrytointeihin.

Yhdenvertaiset ja objektiiviset arviointikriteerit

Vantaan kaupungin rekrytoinnit perustuvat tehtävän kelpoisuus- ja osaamisvaatimukseen sekä yhdenvertaisiin arviointiperusteisiin. Kaupunki varmistaa, että:

- arviointikriteerit ovat ennalta määriteltäviä, läpinäkyviä ja tehtävään sidottuja
- hakijoita kohdellaan yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi
- arviointimenetelmät ja -työkalut ovat standardoituja ja dokumentoituja.

Arvioinnin yhdenmukaisuus tukee Vantaan kaupungin arvoja ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa.

Lahjonnan torjunta ja epäasiallisen vaikuttamisen estäminen

Vantaan kaupunki noudattaa ehdotonta linjaa lahjonnan ja epäasiallisen vaikuttamisen ehkäisemiseksi. Rekrytointiin osallistuvat eivät saa ottaa vastaan:

- lahjoja
- etuja
- vieraanvaraisuutta
- muita suoraan tai epäsuorasti vaikuttavia kannustimia.

Kaikki epäasiallisen vaikuttamisen yritykset raportoidaan kaupungin sisäisten ohjeiden mukaisesti. Kaupunki ylläpitää työyhteisökulttuuria, jossa vaikuttamisyrityksiin puututaan määrätietoisesti ja matalalla kynnyksellä.

Kelpoisuuksien ja taustatietojen luotettava varmistaminen

Hakijoiden pätevyys ja taustatiedot tarkistetaan yhdenvertaisin ja luotettavin menettelyin kaikissa kaupungin toimialoissa. Tarkistusten tulee olla riippumattomia, dokumentoituja ja yhtenäisiä. Kaupunki varmistaa, että:

- meriitit on todennettavissa virallisista lähteistä
- tarkistusprosessissa ei ole aiheettomia eroja hakijoiden välillä
- rekrytointipäätökset perustuvat varmistettuihin tietoihin.

Vantaan kaupunki on sopinut Suojelupoliisin kanssa henkilöturvallisuusselvitysten yhteistyöstä vuonna 2024.

Henkilöturvallisuusselvitysten tarkoitus on ennaltaehkäistä kansallista turvallisuutta vaarantavaa toimintaa. Henkilöturvallisuusselvityksessä tarkastellaan ihmisen taustoja, jotta hänen luotettavuutensa voidaan varmistaa. Turvallisuusselvitysten tarkoitus on estää Suomen turvallisuudelle tärkeiden tietojen päätyminen väärin käsiin. Selvityksessä tarkastellaan esimerkiksi sitä, onko ihminen syyllistynyt rikoksiin tai onko hänellä taloudellisia vaikeuksia, jotka voisivat altistaa hänet painostukselle tai muulle epäasialliselle vaikuttamiselle. Turvallisuusselvityksiä voidaan tehdä rekrytointien yhteydessä ja myös takautuvasti jo virka- tai työsuhteessa oleville henkilöille.

Rekrytointiin osallistuvien osaaminen ja tuki

Vantaan kaupunki varmistaa, että rekrytointeja toteuttavat henkilöt saavat:

- riittävän koulutuksen korruptiontorjunnasta
- ohjeistuksen esteellisyydestä, tietosuojasta ja hyvistä käytännöistä
- tukea haastaviin ja poikkeuksellisiin rekrytointitilanteisiin.

Osaamisen vahvistaminen lisää prosessin laatua ja vähentää virhe- ja väärinkäytösriskejä.

Vantaan kaupungin [palvelussuhdekäsikirjassa](#) on annettu tarkempia ohjeita henkilöstön palvelukseen ottamisesta, pääsääntönä olevasta julkisesta hakumenettelystä, avoimesta työpaikasta ilmoittamisesta, henkilöarviointien käytöstä ja ansioiden vertailemisesta.

2.13. KORRUPTION ILMENEMISMUOTO – LAHJAN VASTAANOTTO

Noudatamme kaupungin vieraanvaraisuudesta ja edun vastaanottamisesta annettuja ohjeita. Myös muu henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu voidaan rinnastaa lahjomaan. Lahjoman vastaanottaminen ja virka- aseman väärinkäyttäminen on rikoslaissa säädetty rangaistavaksi.

Vieraanvaraisuuteen, lahjoihin ja edustamiseen liittyvät menettelyt ovat keskeinen osa korruptiontorjuntaa. Organisaatio noudattaa [ohjetta vieraanvaraisuudesta](#), jonka tavoitteena on estää tilanteet, joissa ulkopuolinen taho voisi vaikuttaa tai pyrkiä vaikuttamaan henkilöstön päätöksentekoon tai toimintaan epäasiallisesti.

Vieraanvaraisuus on sallittua ainoastaan silloin, kun se on kohtuullista, tavanomaista ja satunnaista eikä siihen liity vastapalveluksen odotusta. Arvorajat, mahdolliset hyväksymisprosessit ja ilmoitusvelvollisuudet noudattavat organisaation voimassa olevaa ohjeistusta. Kaikesta vieraanvaraisuudesta, joka ylittää ohjeistuksessa asetetut rajaukset, on tehtävä ilmoitus ja pyydettyä ennakko hyväksyntä esihenkilöltä. On huomioitava, että esihenkilön hyväksyntä ei vapauta viranhaltijaa tai työntekijää vastuusta, jos vieraanvaraisuus katsotaan jälkikäteen laittomaksi.

Toimialakohtaiset ja tehtäväkohtaiset riskit arvioidaan säännöllisesti, ja erityistä huomiota kiinnitetään niihin prosesseihin, joissa ulkopuolinen vaikuttaminen on todennäköisintä, kuten hankintoihin, lupaprosesseihin, valvontatehtäviin ja

asiakassuhteisiin. Riskienhallinnan toimenpiteisiin sisällytetään vieraanvaraisuuden seuranta sekä tarvittavat rajoitukset tai lisäohjeet.

Henkilöstölle järjestetään säännöllistä koulutusta vieraanvaraisuuden rajoista ja riskitilanteista. Koulutus on osa perehdytystä ja jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Ohjeistuksen noudattamista valvotaan lahja- ja vieraanvaraisuusrekisterin, sisäisten tarkastusten sekä esihenkilöiden jatkuvan seurannan avulla. Mahdolliset rikkomukset käsitellään organisaation kurinpitomenettelyn mukaisesti.

Vieraanvaraisuutta koskevat periaatteet sovitetaan yhteen organisaation eettisten ohjeiden, esteellisyys- ja sidonnaisuuskäytäntöjen sekä hankintapolitiikan kanssa, jotta toimintatavat muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden ja tukevat läpinäkyvää sekä vastuullista päätöksentekoa.

3. VANTAAN KAUPUNGIN KORRUPTIOTORJUNNAN TOIMINTAMALLI

Ennaltaehkäisemme korruptiota

Korruptiontorjunnan ja havaitsemisen oikeudellisen perustan muodostavat perustuslain oikeusvaltioperiaate, hyvän hallinnon oikeusperiaatteet, kaupungin toiminnan avoimuus ja julkisuus. Merkittävin osa-alue korruptiontorjunnassa on johdon esimerkillä johtaminen sekä ennaltaehkäisevän toimintakulttuurin luominen organisaatioon. Puutumme johdonmukaisesti korruptioon sekä ennaltaehkäisemme puuttumattomuuden kulttuurin muodostamista; tavoitteemme on nollatoleranssi korruptioon. Edistämme korruptiontorjuntaa säännöllisellä viestinnällä ja koulutuksella.

Puutumme tehokkaasti korruptioon

Tehokas korruptiontorjunta perustuu suunnitelmallisen korruptiolle altistavien tekijöiden ja korruption aikaisemmin todettujen ilmenemismuotojen tunnistamisen sekä havaitsemiseen. Tämä onnistuu organisaatiossa systemaattisen ja koordinoitun toiminnan avulla. Määritämme havaittujen riskialueiden ja ilmenemismuotojen perusteella riippumattomat ja tehokkaat ennaltaehkäisyn ja valvonnan toimenpiteet. Kaupungin ylin johto luo toimintatavat, jotka ehkäisevät puuttumattomuuden kulttuurin rakentumista.

Selvitämme korruptioepäilyt riippumattomasti

Johdonmukaisen ja tuloksellisen korruptiontorjunnan varmistamiseksi rakennamme tehokasta ja toimivaa sisäistä valvontaa korruptiotorjunnan tueksi. Lisäksi hyödynnämme riippumatonta ja objektiivista sisäistä tarkastusta sekä turvallista ja luottamuksellista ilmoituskanavaa. Objektiivisesti, asiantuntevasti ja huolellisesti suoritettujen korruptioepäilyjen tarkastuksen tulokset käsittelemme riippumattomasti ja puolueettomasti hyödyntäen tarvittaessa oikeudellista asiantuntija apua. Todennettuihin väärinkäytöksiin reagoimme oikeasuhtaisesti ja johdonmukaisesti.

Kehitämme korruptiontorjuntaa

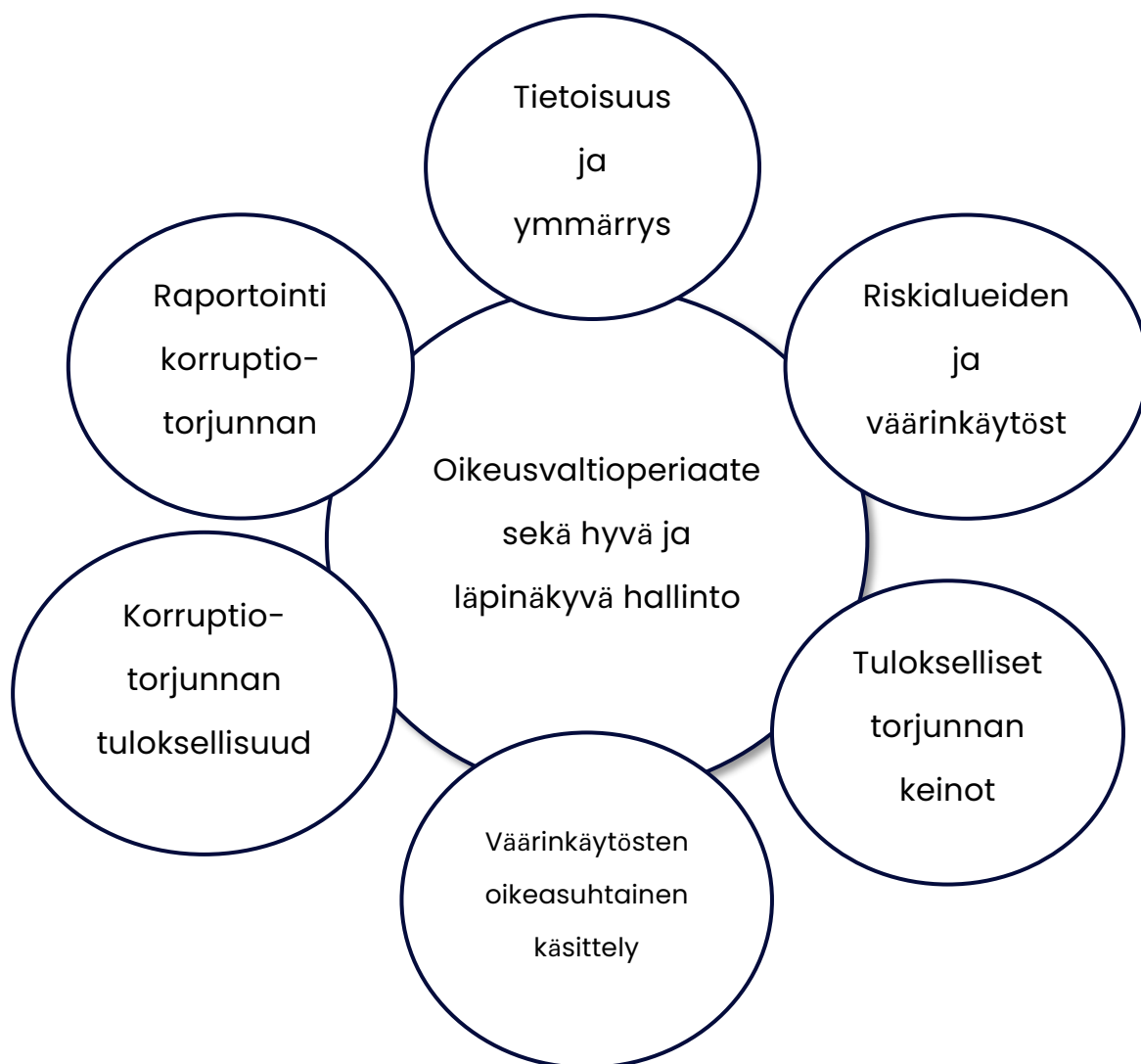
Kehitämme korruptiontorjuntaa korruptionriskien havaitsemiseksi määritettyjen tehtävien ja vastuiden sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden ja tehokkuuden seurannan perusteella. Parannamme kyvykkyyksiämme korruption torjunnassa. Raportoimme korruption torjunnan arviointien tulokset systemaattisesti.

Sisäinen ilmoituskanava ja henkilöt

Jokaisen luottamushenkilön, esihenkilön ja työntekijän velvollisuutena on puuttua kaupungin tai sen vastuulle kuuluvassa toiminnassa havaitsemiinsa tai tietoonsa saamiinsa korruptioepäilyksiin.

Luottamushenkilöt tekevät ilmoituksen kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle tai kaupunginlakimiehelle tai ilmiantokanavaan. Työntekijät tekevät ilmoituksen esihenkilölle, kaupunginjohtajalle, kaupunginlakimiehelle, sisäiselle tarkastajalle tai ilmiantokanavaan.

Kuva: Korruptiotorjunnan toimintamalli

**Vantaa
Vanda**

Julkaisija
Vantaan kaupunki
Konsernijohtoon ja elinvoiman
toimiala/Kuntademokratian palvelualue

7

Vastaus Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

VD/3392/00.02.00.03/2025

TeA/PW/MT/EJ/SE

Siri Ahokas sekä 28 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa ryhtyy kunnianhimoisesti luomaan aidosti esteetöntä kaupunkia. Tämä edellyttää esteettömyyden määritelmän tarkistamista ja sisäilma esteettömyyden sisällyttämistä siihen. Esitämme myös, että kaupunki valmistelee toimintaohjelman yhdessä viiteryhmien ja kokemusasiantuntijoiden kanssa.

Esteettömyys on tärkeää, sillä se hyödyttää meitä kaikkia ja on osalle meistä välttämätöntä. Se tarkoittaa ympäristöjen, palveluiden ja tilaisuuksien suunnittelua ja toteutusta niin, että ne ovat kaikkien käytettävissä riippumatta rajoitteista. Esteettömyys ei koske vain liikkumista, vaan myös akustiikkaa, valaistusta, sisäilmaa ja opastusta.

Vantaan esteettömyyden määritelmä on puutteellinen, sillä se ei sisällä sisäilma esteettömyyttä. Sisäilma esteettömyys on tärkeää muun muassa astmaa, migreeniä, allergioita ja monikemikaaliherkkyyttä sairastaville. Hyvä sisäilma on päästöiltään ja hajultaan neutraalia, eikä sisätiloissa käytetä voimakkaita kemikaaleja kuten hajusteita.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että:

1. Sisäilma esteettömyys sisällytetään esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa.
2. Kaupunki laatii yhdessä viiteryhmien ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilma esteettömyyden edistämiseksi ja seuraa sen toteutumista.

Vantaa voi olla aidon esteettömyyden edistämisen, yhdenvertaisuuden takaamisen ja terveydentilan perusteella tapahtuvan syrjinnän ehkäisyn mallikaupunki.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

Kaupunkiympäristön toimiala ja kaupungin sisäilmaryhmä toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin toimitiloja suunnitellaan esteettömiksi lähtökohtina 'Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä' ja 'Esteettömyys, ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä'. Lisäksi noudatetaan rakennustyyppiin liittyviä lakeja ja määräyksiä (esim. Laki yleisistä kirjastoista). Suunnittelussa huomioidaan Invalidiliiton ohjeet ja vammaisneuvoston suositukset ja lausunnot.

Vantaan kaupunki edistää hallinnoimiensa toimitilojen esteettömyyttä monin tavoin. Uudet rakennukset suunnitellaan esteettömiksi erityisryhmät huomioon ottaen. Olemassa olevien rakennusten esteettömyyteen kiinnitetään huomiota kunnossapidon auditointien yhteydessä ja havaittuja puutteita korjataan mahdollisuuksien mukaan kunnossapitotöinä ja peruskorjausten yhteydessä. Kiinteistönhuolto seuraa kiinteistöjen toimintaa ja tilojen olosuhteita sekä toteuttaa tarvittavia huoltotoimia.

Toimivien tilojen ja hyvän sisäympäristön luominen ja ylläpito kuuluu kiinteistönpidon perustehtäviin. Toimitilojen suunnittelussa kiinnitetään normaalisti huomiota esteettömyyden liikkumiseen, tilojen akustiikkaan ja valaistukseen. Materiaalien ja värien valinnassa sekä opasteiden suunnittelussa otetaan huomioon myös heikkonäköiset. Kuulorajoitteisia varten tiloja varustetaan vahvistinlaittein. Valaistukset suunnitellaan ja mitoitetaan jokaisen tilan käyttötarkoituksen mukaan.

Mahdollisimman puhdasta sisäilmaa tavoitellaan käyttämällä tutkitusti M1-luokiteltuja vähäpäästöisiä rakennusmateriaaleja ja kalusteita. Ilmanvaihto toteutetaan ja ilmamäärät mitoitetaan uusimpien asetusten mukaisesti. Tehostettuun ilmanpuhdistukseen käytetään tarpeen mukaan erillisiä ilmanpuhdistuslaitteita. Korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdytty, mikäli tutkimuksin tai käyttäjien oireilun perusteella siihen on osoittautunut tarvetta.

Aloitteessa ehdotetaan, että sisäilmaesteettömyys sisällytettäisiin esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa. Epäselväksi jää, mitä sisäilmaesteettömyydellä tarkoitetaan ja millaisia erityisvaatimuksia sisäilmalle ja ihmisten käyttäytymiselle halutaan asettaa. Tähän mennessä tavoitteena on ollut riittävän hyvän sisäilman varmistaminen tavanomaisin, hyvän rakentamistavan ja tilojen ylläpidon keinoin. Sisäilma on ollut riittävän hyvää, kun se on täyttänyt pääosin Sisäilmayhdistys ry:n Sisäilmastoluokituksen sisäilmaluokan S2 vaatimukset. Kesälämpötilojen osalta on sallittu S3 lämpötilatasot. Yleisenä suosituksena on ollut voimakkaiden hajusteiden välttäminen julkisissa tiloissa.

Hyvän sisäilman saavuttaminen ja ylläpitäminen on monen tekijän summa. Rakennuksen ja irtaimiston lisäksi sisäilman päästöjä ja hajuja syntyy myös tilojen käytöstä. Siten sisäilman esteettömyyttä ei ratkaista yksinomaan rakennuksen ominaisuuksilla tai teknisin keinoin. Kaikille julkisten tilojen käyttäjille ja erityisesti herkistyneille ihmisille sopivien sisäilmaolosuhteiden aikaan saaminen julkisissa tiloissa voi olla mahdoton tehtävä. Vaikka erityispuhtaiden tilojen toteuttaminen voisikin olla teknisesti mahdollista, käyttäjien toimintaa on vaikeampi rajoittaa ja ohjeistaa. Todettakoon esimerkkinä, että tällaiselle pilottihankkeena toteutetulle puhdastilakoululle ei ole ollut toistaiseksi tarkoitukseen suunniteltua käyttöä.

Hajusteiden käytön rajoittamista koskevaan aloitteeseen on vastattu aikaisemmin mm. vuonna 2017. Hajusteettomuutta voidaan edistää Vantaan kaupungilla kahdella tavalla: vähentämällä hajustekuormaa normaalissa toiminnassa ja toisaalta kannustamalla henkilöstöä, asiakkaita ja kuntalaisia vähentämään hajusteiden käyttöä. Hajusteettomuudella pyritään helpottamaan tuoksuherkkyydestä kärsivien tilanetta.

Hajustekuormaa on pyritty vähentämään käyttämällä hajusteettomia tuotteita siivouksessa ja muissa toiminnoissa. Ylläpitosiivouksessa käytetään pääsääntöisesti neutraaleja puhdistusaineita, joissa ei ole vahvaa ominaisuutta eli käytännössä hajustamattomia tuotteita.

Sisäympäristöasioiden ohjausryhmä on aikoinaan pohtinut hajusteettomuuden edistämisen keinoja ja laatinut suunnitelman hajusteiden käytön vähentämiseksi Vantaan kaupungin toimitiloissa. Käytännön toimenpiteet olisivat viestinnällisiä, mm. tarroja/kylttejä, joissa kehoitetaan välttämään vahvoja hajusteita. Hajusteettomuuden suositusten lisäksi henkilöstön/asiakkaiden toimintatapojen muutosta ohjattaisiin toimialakohtaisilla kampanjoilla, johdon ja viestinnän yhteistyönä. Toimeenpanoa lykättiin korona-aikana luotujen tilojen käyttöä ja hygieniaa koskevan muun ohjeistuksen takia.

Aloitteessa ehdotetaan, että Kaupunki laatisi yhdessä viiteryhmien ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilmaesteettömyyden edistämiseksi ja seuraisi sen toteutumista.

Kaupunginhallitus päätti edellisen strategiakauden loppuvuosille 2020-21 poikkihallinnollisista strategiateemoista, joista yhtenä oli sisäilma-asiat. Samalla päätettiin myös strategiateemojen tavoitteet ja mittarit. Sisäilma-asioiden osalta tavoitteet olivat seuraavat: toimitilat ovat teknisesti kunnossa, kiinteistönhoito ja siivous on laadukasta, tiloja käytetään oikein ja, että sisäilmasta oireilevat saavat tarvitsemansa tuen ja hoidon. Tavoitteiden edistämiseksi kirjattiin noin 20 toimenpidettä ja tuloksia seurattiin 9 mittarilla. Strategiateemojen tavoitteiden toteutumisesta raportoitin ohjausryhmälle ja kaupunginhallitukselle kerran vuodessa. Loppuraportin mukaan mittarien tavoitteet saavutettiin kahta lukuun ottamatta. Vanhojen rakennusten teknistä kuntoa ei voitu dokumentoidusti tavoitteen mukaisesti osoittaa eikä sisäilmasta aiheutuneiden sairauspoissaolojen vähentymistä mitata.

Sisäilma-asioiden strategiateeman päätyttyä vuoden 2021 lopussa toimialojen välistä yhteistyötä sisäilma-asioissa jatkettiin perustamalla uusi kaupunkitasoinen sisäilmaryhmä. Ryhmä toimii monialaisen yhteistyön foorumina ja kokoaa yhteen sisäilmatapausten käsittelyyn tarvittavan asiantuntemuksen ja tiedon. Ryhmässä on toimialojen edustus tilojen käyttäjinä sekä asiantuntijoina ja toiminnasta vastaavina kiinteistöjen ylläpidon, kunnossapidon, tilahallinnan, henkilöstöhallinnon, henkilöstön, viestinnän ja terveydenhuollon edustajat. Toimialoille on lisäksi perustettu seurantaryhmiä, joissa kohdekohtaisia sisäilma-asioita käsitellään yksityiskohtaisemmin.

Aloitetta on käsitelty kaupungin sisäilmaryhmässä 20.5. ja 10.9. Uuden toimintaohjelman laatiminen edellyttäisi uuden poikkihallinnollisen työryhmän nimeämistä ja siihen nimettäviltä henkilöiltä työaikaa ohjelman laatimiseen. Mahdollisten uusien toimenpiteiden toimeenpano edellyttäisi luonnollisesti lisäresursseja. Toimintaohjelman laatimiseksi tulisi ensin tehdä taustaselvitystä sisäilmatavoitteiden tarkistamiseksi ja sisäilmaesteettömyyden määrittämiseksi. Taustaselvitystä voidaan tehdä kokemusasiantuntijoita osallistamalla ja vuoropuheluna valtuutettujen kanssa.

Kaupungin sisäilmaryhmän tehtävänä on mm. kehittää yhteisiä toimintatapoja, tutkimusmenetelmiä, prosesseja ja työnjakoa sisäilma-asioissa. Aloitteen mukaisia asioita on mahdollista edistää sisäilmaryhmän johdolla ilman erillistä työryhmää ja toimintaohjelmaa. Kiinteistöjen normaalissa kunnossapidossa ja sisäilmaolosuhteiden hallinnassa on vielä parannettavaa ja resurssit on kohdistettava ensisijaisesti kohdekohtaisiin tutkimuksiin perustuviin korjaaviin toimenpiteisiin. Sisäilmavaatimusten kiristäminen ei tässä tilanteessa ole tarkoituksenmukaista. Sen sijaan tilojen, palvelujen ja tilaisuuksien hajusteettomuutta on mahdollista edistää kaupunkitasoisella ohjeistuksella.

Kaupunki tehostaa viestintäänsä eri kielillä hajusteettomuuden tärkeydestä esimerkiksi kampanjoilla, tarroilla ja kylteillä. Lisäksi kaupunki lisää tiedon hajusteettomuuden tärkeydestä myös tapahtumien vastuullisuusperiaatteisiin.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) antaa Siiri Ahokkaalle ja 28 muun aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Siiri Ahokkaalle ja 28 muun aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä teki aloitevastauksen loppuun seuraavan lisäyksen:

Kaupunki tehostaa viestintäänsä eri kielillä hajusteettomuuden tärkeydestä esimerkiksi kampanjoilla, tarroilla ja kylteillä. Lisäksi kaupunki lisää tiedon hajusteettomuuden tärkeydestä myös tapahtumien vastuullisuusperiaatteisiin.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 19

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 12

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Allekirjoitettu Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Pekka Wallenius, 040 7492592 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa ryhtyy kunnianhimoisesti luomaan aidosti esteetöntä kaupunkia. Tämä edellyttää esteettömyyden määritelmän tarkistamista ja sisäilma esteettömyyden sisällyttämistä siihen. Esitämme myös, että kaupunki valmistelee toimintaohjelman yhdessä viiteryhmiä ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Esteettömyys on tärkeää, sillä se hyödyttää meitä kaikkia ja on osalle meistä välttämätöntä. Se tarkoittaa ympäristöjen, palveluiden ja tilaisuuksien suunnittelua ja toteutusta niin, että ne ovat kaikkien käytettävissä riippumatta rajoitteista. Esteettömyys ei koske vain liikkumista, vaan myös akustiikkaa, valaistusta, sisäilmaa ja opastusta. Vantaan esteettömyyden määritelmä on puutteellinen, sillä se ei sisällä sisäilma esteettömyyttä. Sisäilma esteettömyys on tärkeää muun muassa astmaa, migreeniä, allergioita ja monikemikaaliherkkyyttä sairastaville. Hyvä sisäilma on päästöiltään ja hajultaan neutraalia, eikä sisätiloissa käytetä voimakkaita kemikaaleja kuten hajusteita. Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että: 1. Sisäilma esteettömyys sisällytetään esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa. 2. Kaupunki laatii yhdessä viiteryhmiä ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilma esteettömyyden edistämiseksi ja seuraa sen toteutumista. Vantaa voi olla aidon esteettömyyden edistämisen, yhdenvertaisuuden takaamisen ja terveydentilan perusteella tapahtuvan syrjinnän ehkäisyn mallikaupunki.	<u>Aloitteen tekijät</u> Siri Ahokas <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Vaula Norrena 3. Anssi Aura 4. Minna Heikkinen 5. Tiina Tuomela 6. Jukka Nevala 7. Sari Multala 8. Eeva Tikkanen 9. Pirjo Luokkala 10. Matilda Stirkinen 11. Tuire Kaimio 12. Maija Rautavaara 13. Jussi Särkelä 14. Tarja Eklund 15. Hanna Valtanen 16. Marjo Vacker 17. Paula Lehmuskallio 18. Suvi Karhu 19. Susanna Kaiju 20. Mika Kasonen

	21. Kai-Ari Lundell 22. Mika Kasonen 23. Eva Tawasoli 24. Sami Kanerva 25. Aki Mäkipernaa 26. Reija Friman 27. Naima El Issaoui 28. Patrik Karlsson

8

Vastaus Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen osaamistakuun käyttöön Variassa

VD/698/00.02.00.03/2025

KK/PT/TK/AR/CS/SR/MT/EJ/SE

Jari Jääskeläinen ja 23 muuta valtuutettua jättivät valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite osaamistakuun käyttöön Variassa.

Osaamistakuu tarkoittaa sitä, että jos entinen opiskelija tai hänen työnantajansa havaitsevat puutteita osaamisessa, opiskelija voi palata täydentämään opintojaan. Takuu on voimassa vuoden ajan (aika sovittavissa) opiskelijan valmistumisesta.

Lisäopiskelusta ei laskuteta ja yksi opiskelija vois saada sitä enintään 60 tuntia (aika sovittavissa). Tavoitteena on, että hän päivittää taitojaan ja työllistyy.

Hyriassa osaamistakuu otettiin käyttöön vuosi sitten ja Saimaan Ammattiopisto Sampo ottaa sen käyttöön elokuussa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy toimiin osaamistakuun saamiseksi Variaan ASAP. Haluammehan tuottaa laadukasta ja luotettavaa työvoimaa eri alojen tarpeisiin.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 27

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite osaamistakuun käyttöön Variassa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ammattiopisto Varialla on merkittävä rooli vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämisessä tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä alueen elinkeinoelämän kanssa.

Ammattiopisto ei näe tarkoituksenmukaisena rakentaa erillistä prosessia osaamistakuuta varten vaan se voidaan yhdistää Vantaan työllisyyspalvelujen ja Varian välisiin prosesseihin. Tällöin työttömäksi jäänyt (tai jopa työttömyysuhan alla oleva) henkilö voi hakeutua Variaan opiskelemaan lyhytkoulutuksiin tai tutkinnonosakoulutuksiin. Variaan ohjautuvia asiakkaita varten Variassa on työelämäkoordinaattoreita, jotka tekevät osaamistarvekartoituksen ja ohjaavat asiakkaat heille sopivaan työllistävään koulutukseen.

Työllistymistä edistävinä toimenpiteinä parannetaan monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmassa esitetyin toimenpitein ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit. Lisäksi joustavia oppimisen polkuja kehitetään tarveperusteisin kokeiluin. Osana joustavien oppimisen polkujen kehittämistä huomioidaan myös korkeakouluyhteistyön kehittäminen, joka edistää opiskelijoiden nykyistä sujuvampaa ja nopeampaa siirtymistä joko työttömyyden uhatessa tai suoraan jatko-opintoihin.

Kaupunginhallitus 25.8.2025 § 12

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 23 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ammattiopisto Varialla on merkittävä rooli vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämisessä tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä alueen elinkeinoelämän kanssa. Variassa pidetään tärkeänä, että sieltä valmistuvien opiskelijoiden osaaminen vastaa työelämän tarpeisiin. Tämä varmistetaan tehokkaalla yhteistyöllä ja yhteisillä prosesseilla työllisyyspalvelujen kanssa. Työttömäksi jäänyt tai työttömyysuhan alla oleva henkilö voi hakeutua Variaan täydentämään osaamistaan lyhytkoulutuksiin tai tutkinnonosakoulutuksiin. Variaan ohjautuvia asiakkaita varten Variassa on työelämäkoordinaattoreita, jotka tekevät osaamistarvekartoituksen ja ohjaavat asiakkaat heille sopivaan työllistävään koulutukseen.

Työllistymistä edistävinä toimenpiteinä parannetaan monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmassa esitetyin toimenpitein ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit. Lisäksi joustavia oppimisen polkuja kehitetään tarveperusteisin kokeiluin. Osana joustavien oppimisen polkujen kehittämistä huomioidaan myös korkeakouluyhteistyön kehittäminen, joka edistää opiskelijoiden nykyistä sujuvampaa ja nopeampaa siirtymistä joko työttömyyden uhatessa tai suoraan jatko-opintoihin.

Aiempina vuosina on tehty muun muassa seuraavia toimenpiteitä liittyen opiskelijoiden osaamistason varmistamiseen. Toimenpiteet on kirjattu talousarvioon.

- Vuonna 2024 lukioden ja Varian opiskelijoille kehitettiin uusia joustavia opintopolkuja strategialähtöisen palvelumuotoilun eli opiskelijälähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena oli aiempaa paremmat mahdollisuudet hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämäänsä sekä jatko-opintoihin. Esimerkiksi kaksoistutkinto-opintojen tarjoamisen merkittävä lisääminen on peruja edellä mainitusta kehittämistyöstä.
- Vuonna 2025 ammattiopisto Varia jatkoi osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämistä tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä alueen elinkeinoelämän kanssa. Yhdyskäytävämallia kehitetään edelleen, ja yhteistyö työllisyyspalveluiden sekä alueen elin-

keinoelämän kanssa on osoittautunut toimivaksi.

Toimialalla ei nähdä tarpeelliseksi erillisen osaamistakuun käyttöönottoa. Ammattiopisto Varia näkee, että opiskelijan valmistuttua Variasta hänellä on ammatillinen perustutkinto, jonka tulee taata riittävä ammatillinen osaaminen. Varia ei ole saanut palautetta alueen yrityksiltä, että Variasta valmistuvien opiskelijoiden osaamisessa olisi merkittäviä puutteita. Jos tällaista palautetta saadaan, niin aloitteessa mainitun Hyrian ja Saimaan ammattiopisto Sampon osaamistakuuta huomattavasti kustannustehokkaampi ratkaisu on kehittää koulutusta saadun palautteen perusteella.

Palautetta kerätään kaksi kertaa vuodessa harjoittelupaikkojen työnantajilta valtakunnallisesti yhdenmukaisella ja vertailukelpoisella kyselyllä. Palautteet saadaan alakohtaisesti ja työpaikkakohtaisesti eroteltuina, jolloin voidaan tarttua täsmällisesti kehittämistoimiin. Koko Varian kahden viimeisimmän vuoden tulokset ovat olleet yli neljä (asteikolla 1–5), kun kysytään, voisiko työnantaja rekrytointitilanteessa palata Variasta valmistuneen opiskelijan, ja vastaako Varian tutkinnon osien sisältö alan osaamistarpeisiin. Variassa tarkastellaan tuloksia osana laadunhallintaa säännöllisesti alakohtaisesti.

Jos kaupungilla olisi osoittaa lisäresursseja opetukseen, niin tällainen resurssi voitaisiin osoittaa niihin tutkintoihin, joista Varia saisi palautetta työnantajilta Variasta valmistuneiden osaamisen puutteista. Jos Hyrian ja Sampon mallin mukainen osaamistakuu otettaisiin käyttöön, vaatisi se henkilöstön lisäämistä jokaiseen tutkintoon, koska lupaukseen osaamistakuusta tulisi myös pystyä vastaamaan.

On huomioitava, että ammatillinen perustutkinto antaa opiskelijalle perusvalmiudet työskentelyyn. Ammattitaidon kartuttamisessa merkittävä rooli on työpaikalla tapahtuvalla perehdytyksellä sekä työnantajan tarjoamalla täydennyskoulutuksella. Varia tekee täydennyskoulutukseen liittyen monipuolista yhteistyötä alueen yritysten kanssa.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 19

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 23 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 14

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 23 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri esitti asian palauttamista valmisteluun. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 21

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 13

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite osaamistakuun käyttöön Vantaa-riassa.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

rehtori Pekka Tauriainen, puh. +358 50 312 4514, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Valtuustoaloite osaamistakuun käyttöön Variassa.	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
Valtuustoaloite osaamistakuun käyttöön Variassa. Osaamistakuu tarkoittaa sitä, että jos entinen opiskelija tai hänen työnantajansa havaitsevat puutteita osaamisessa, opiskelija voi palata täydentämään opintojaan. Takuu on voimassa vuoden ajan (aika sovittavissa) opiskelijan valmistumisesta. Lisäopiskelusta ei laskuteta ja yksi opiskelija voisi saada sitä enintään 60 tuntia (aika sovittavissa). Tavoitteena on, että hän päivittää taitojaan ja työllistyy. Hyriassa osaamistakuu otettiin käyttöön vuosi sitten ja Saimaan Ammattiopisto Sampo ottaa sen käyttöön elokuussa. Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy toimiin osaamistakuun saamiseksi Variaan ASAP. Haluammehan tuottaa laadukasta ja luotettavaa työvoimaa eri alojen tarpeisiin. • Vantaalla 27.01.2025 Jari Jääskeläinen	<u>Aloitteen tekijät</u> Jari Jääskeläinen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Jussi Särkelä 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Antero Eerola 4. Vaula Norrena 5. Marjo Vacker 6. Maija Rautavaara 7. Hanna Valtanen 8. Tiina Tuomela 9. Suvi Karhu 10. Minttu Sillanpää 11. Minna Heikkinen 12. Pirjo Luokkala 13. Nina Nummela 14. Funda Demiri 15. Kai-Ari Lundell

	16. Juha Suoniemi 17. Paula Lehmuskallio 18. Juha Järä 19. Reija Friman 20. Tuire Kaimio 21. Tuomas Mutanen 22. Eva Tawasoli 23. Carita Orlando

9

Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi

VD/696/00.02.00.03/2025

TeA/HW/JV/AK/MT/EJ/SE

Vihreä valtuustoryhmä sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi.

Vantaalla kadut on jaettu kolmeen kunnossapitoluokkaan:

1. Kunnossapitoluokkaan kuuluvat vilkkaat joukkoliikennekadut ja pääkadut sekä tärkeimmät kävely- ja pyöritiet.
2. Toiseen luokkaan kuuluvat muut joukkoliikennekadut ja tärkeimmät kokoojakadut.
3. Kolmanteen luokkaan kuuluvat asunto- ja tonttikadut.

Kuitenkin vilkkaidenkin katujen viereiset pyöritiet ja jalkakäytävät saattavat usein olla lumen peitossa tai lumivallien takana, sillä auraus siirtää lumet ajotieltä pyöriteille ja jalkakäytävälle. Näiden kohdalla kunnossapitoluokitus ei näytä toimivan. Vantaalla on 1. kunnossapitoluokan pyöriteitä, jotka ovat jääneet vaille aurausta runsaista lumisateista huolimatta.

Vaasassa on luotu toimiva malli asettamalla vilkkaimmille käytävälle ympärivuorokautisen kunnossapidon vaatimus. Lisäksi kunnossapidon laadun arviointiin osallistuu lähes 300 vapaaehtoista agenttia, jotka raportoivat väylien kunnosta säännöllisesti. Tämä yhteistyö urakoitsijoiden ja kaupunkilaisten välillä on Vaasassa parantanut esimerkiksi pyöriteiden talvikunnossapidon laatua merkittävästi.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki velvoittaa sekä kaupungin tilaamissa että kaupungin itse toteuttamissa kunnossapitotoimissa riittävän talvikunnossapidon laadun. Esitämme myös, että Vantaa ottaa käyttöön kannusteita ja toimintamalleja pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi. Tämä voisi sisältää urakoitsijoiden palkitsemisen laadukkaasta työstä, sanktioiden asettamisen laiminlyönneistä sekä kaupunkilaisten osallistamisen kunnossapidon laadun seurantaan, esimerkiksi Vaasan tapaan pyöriteilyagentti-ideaa hyödyntäen.

Parantamalla pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapitoa edistämme kestävästä liikkumisesta, vähennämme liikenteen päästöjä ja lisäämme kaupunkilaisten hyvinvointia.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että kestävästä liikkumisesta huolimatta kaupungin on turvattava ensimmäiseksi joukkoliikenteen sekä hätä- ja huoltoajoneuvojen kulkumahdollisuudet katualueilla. Täten asuntokadut

sekä kevyenliikenteenväylät jäävät helposti autoväylille tehtävien hoitotoimenpiteiden jälkeiseksi työksi tai kokonaan vaille aurausta runsaiden lumisateiden aikana tai juuri sateiden päätyttyä.

Katujen auraus, kun ajoväylä on aivan kevyenliikenteenväylän vieressä, työntää osan aurauslumista kevyenliikenteenväylille. Katujen auraus tapahtuu eri kalustolla kuin kevyenliikenteenväylillä. Täten niitä ei voida työstää aina täysin samanaikaisesti. Kevyenliikenteenväylät puhdistetaan kuitenkin mahdollisimman nopeasti, heti kun kalusto- ja henkilöstöresurssit siihen antavat mahdollisuuden.

Kaupungilla on jo käytössä aloitteessa mainittu sanktioiden käyttö mahdollisista laiminlyönneistä hoitourakka-alueilla. Sopimuksissa ja käytännön töissä on huomioitu myös pyöräilyn laatukäytävien ("baanojen") yleistymisen. Verkoston laajentuessa laatukäytävien kunnossapito tullaan todennäköisesti kilpailuttamaan yhden urakoitsijan tehtäväksi. Nyt esim. pääradan varteen valmistuva laatukäytävä kulkee neljän eri kunnossapitäjän alueilla. Yksi urakoitsija pystyy pitämään työn laadun tasalaatuisempana ja toiminnan yhdenaikaisempana.

Kunnossapito on myös vuosien saatossa tiukentanut tehtäväkorttien sisältöä sekä toimenpideaikoja. Näillä toimilla on pyritty laadun parantamiseen ja nopeampaan reagointiin.

Kunnossapito on tulevana kesä kautena myös osallistamassa kaupunkilaisia kevyenliikenteenväylien kuntokartoitukseen Crowdsorsa -mobiilipelin avulla.

Lisäksi kunnossapidon tavoitteena on lähivuosien aikana tehdä kaduista erillään oleva kevyenliikenteenväylien kunnossapitoluokitus, jolla pystyttäisiin kartoittamaan ja priorisoimaan keskeisimmät pyöräilyväylät systemaattisempaan hoitoon.

Kaikessa toiminnassa on kuitenkin huomioitava, että jokainen erityinen ja tehostettu työtapo maksaa aina normaalia enemmän. Kunnossapidon vuosibudjetilla ei tällä hetkellä pystytä toteuttamaan kovin suuria toimenpiteitä säästämättä jostain toisesta työvaiheesta.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 32

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Aiemman vastauksen tarkennuksena todetaan, että laadittava kevyen liikenteen väylien kunnossapitoluokitus priorisoi tarkemmin pyöriteiden kunnossapitotarpeet. Tällä hetkellä pyörätiet luokitellaan pääasiassa vain vierellä kulkevan katuverkon mukaisesti. Uudessa luokituksessa otettaisiin huomioon pyöriteiden käyttöasteet, pyörätieverkosto (väylien jatkuvuus) sekä palvelupisteet (päiväkodit, koulut yms.), joita ei ole otettu huomioon nykyisessä kunnossapitoluokituksessa ko. kevyen liikenteen väylää käyttävän pyöräilijän tai kävelijän näkökulmasta.

Kyseinen laadintatyö tehdään kaupungin omilla resursseilla, ehkä pieniä konsulttitoimenpiteitä hyödyntäen.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 35

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että nykyinen katualueiden kunnossapitoluokitus on lähtökohdallisesti suunniteltu autoliikenteen tarpeita varten. Täten ajoväylien kunnossapitoluokka määrittelee myös sen viereisen kävelyn ja/tai pyöräilyyn tarkoitetun väylän kunnossapitoluokan. Tämä vääristää joissain tapauksissa kunnossapitotarpeita, koska se ei aina vastaa oikeaa tarvetta. Tämän vuoksi kunnossapito haluaa määritellä jalan- kulkua ja pyöräilyyn tarkoitetut väylät erikseen katujen kunnossapitoluokituksesta.

Nykyinen, karttapalveluunkin merkitty pääpyöräreitistö on kattava, mutta se on suunniteltu etupäässä siten, että pyörällä liikkuminen paikasta toiseen olisi sujuvaa ja suoraviivaista. Sitä ei ole suunniteltu jalan- kulkijoita silmällä pitäen eikä reititys kulje välttämättä kaikkien oleellisten palveluiden, kuten päiväkodit ja koulut, kautta. Nykyinen reititys ei myöskään huomioi käytössä olevien talvikunnossapitokoneiden vaateita.

Nyt tehtävällä systemaattisemmalla tarkastelulla pyritään löytämään kaikki ne kohteet, joihin on todennäköinen tarve kulkea kävellen tai pyöräillen. Tarkastelussa otetaan huomioon nykyiset pääpyöräreitit, mutta kartoituksen avulla pyritään kohdistamaan kunnossapitotoimia entistä tehokkaammin sinne missä niitä eniten tarvitaan, ja sinne missä niitä pystytään nykykalustolla sujuvasti tekemään.

Kartoitus ja sen perusteella tulevat mahdolliset kunnossapitoluokkamutokset ja niistä aiheutuvat toimenpiteet eivät aiheuta suuria menoeriä kunnossapidolle. Muutokset pystytään liittämään nykyisiin kunnossapitotoimiin.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 23

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöräteiden ja jalakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Jarno Köykkä (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Aloite pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi. Vantaalla kadut on jaettu kolmeen kunnossapitoluokkaan: 1. Kunnossapitoluokkaan kuuluvat vilkkaat joukkoliikennekadut ja pääkadut sekä tärkeimmät kävely- ja pyörätiet. 2. Toiseen luokkaan kuuluvat muut joukkoliikennekadut ja tärkeimmät kokoojakadut. 3. Kolmanteen luokkaan kuuluvat asunto- ja tonttikadut. Kuitenkin vilkkaidenkin katujen viereiset pyörätiet ja jalkakäytävät saattavat usein olla lumen peitossa tai lumivallien takana, sillä aurasuunta siirtää lumet ajotieltä pyöräteille ja jalkakäytävälle. Näiden kohdalla kunnossapitoluokitus ei näytä toimivan. Vantaalla on 1. kunnossapitoluokan pyöräteitä, jotka ovat jääneet vaille aurasuunta runsaista lumisateista huolimatta. Vaasassa on luotu toimiva malli asettamalla vilkkaimmille käytävälle ympärivuorokautisen kunnossapidon vaatimus. Lisäksi kunnossapidon laadun arviointiin osallistuu lähes 300 vapaaehtoista agenttia, jotka raportoivat väylien kunnosta säännöllisesti. Tämä yhteistyö urakoitsijoiden ja kaupunkilaisten välillä on Vaasassa parantanut esimerkiksi pyöräteiden talvikunnossapidon laatua merkittävästi. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki velvoittaa sekä kaupungin tilaamissa että kaupungin itse toteuttamissa kunnossapitotoimissa riittävän talvikunnossapidon laadun. Esitämme myös, että Vantaa ottaa käyttöön kannusteita ja toimintamalleja pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi. Tämä voisi sisältää urakoitsijoiden palkitsemisen laadukkaasta työstä, sanktioiden asettamisen laiminlyönneistä sekä kaupunkilaisten osallistamisen kunnossapidon laadun seurantaan, esimerkiksi Vaasan tapaan pyöräilyagentti-idea hyödyntäen.	<u>Aloitteen tekijät</u> Vihreä valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Jussi Särkelä 2. Milad Dehghan 3. Faysal Abdi 4. Minna Heikkinen 5. Tiina Tuomela 6. Marjo Vacker 7. Tarja Eklund 8. Pirjo Luukkala 9. Jari Jääskeläinen 10. Eeva Tikkanen 11. Siri Ahokas 12. Kai-Ari Lundell 13. Juha Suoniemi 14. Paula Lehmuskallio 15. Matilda Stirkkinen 16. Sami Kanerva 17. Naima El issaoui

Parantamalla pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapitoa edistämme kestäväää liikkumista, vähennämme liikenteen päästöjä ja lisäämme kaupunkilaisten hyvinvointia. Vihreä valtuustoryhmä	

10 Vastaus Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi

VD/2365/00.02.00.03/2025

KK/SO/HH/SR/MT/EJ/EA/SE

Sirpa Kauppinen sekä 22 muuta valtuutettua jättivät valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi”

”Oppirauha auttaa kaikkia oppijoita. Aistiyliherkille ja nepsy-lapsille on erityisen tärkeää opiskella rauhallisessa, meluttomassa tilassa. Oppimisympäristö on muuttunut niin, että entistä useampi oppilas ei pärjää ilman lääketieteellistä apua. Tiloissa kulkeutuvat äänet häiritsevät opetusta, ja näitä on mm. ovetoimissa luokissa tai verhoilla rajattavissa opetustiloissa. Myös tilat, joista kaikki oppilaat ei näe opettajan opetusta, voivat laskea oppimistuloksia. On kouluja, joissa suurta osaamisaluetta ei voi jakaa, jolloin ryhmien muodostamisen niukkuus vaikeuttaa oppimisen kannalta järkevän lukujärjestyksen laatimista. Tuoleissa ja pöydissä saattaa olla niukkuutta eivätkä kaikki oppilaat mahdu istumaan. Kun lukutaito ja oppimistulokset laskevat yhä, tulisi kouluympäristön tukea oppimista, jotta myös oppilaat, joille keskittymisen on vaikeampaa, pärjäisivät. Rauhallisesta oppimisympäristöstä toki hyötyvät aivan kaikki. Neljään kouluun on tehty tyytyväisyyskysely, jonka mukaan tilaratkaisujen toimivuus sai henkilökunnalta arvostuksen 6,96. Tulos kertoo, että osassa kouluista voisi tehdä paljon tyytyväisyyden parantamiseksi. Ehdotamme, että selvitetään esimerkiksi lyhyellä kyselyllä rehtoreille, millaisia oppimista ja opetusta vaikeuttavia rakenteita, kalusteita, tavaroita tai näiden puutteita on. Näin saamme kuvan tavoista tukea ja parantaa oppimista ja keskittymistä myös muilla tavoin kuin ammattilaisten palkkaamisella.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Käsitys oppimisesta ja opetuksesta on murroksessa. Perinteinen opettajajohtoinen opetusmalli on ollut vallitseva hyvin pitkään, mutta se ei sovellu enää sellaisenaan nykyaikaan. Yksi koulun keskeisimmistä tehtävistä on valmistaa oppilaita toimimaan aktiivisina ja vastuullisina jäseninä ympäröivässä yhteiskunnassa. Yhteiskunta on monimutkaistunut, ja koulun on kyettävä reagoimaan tähän muutokseen ja mukautettava oppimiskäsitystään tieteeseen perustuen. Opettajajohtoinen opetusmalli ainoana opetusmenetelmänä ei tarjoa oppilaille riittävästi mahdollisuuksia vahvistaa toimijuuttaan aktiivisina oppijoina, eikä se ole yksinään käytettynä kovin tehokas tapa opettaa ja oppia.

Nyky aika tuottaa opetuksen ja oppimisen monipuolistumisen tarpeen, johon oppimisympäristöjen monipuolistuminen antaa mahdollisuudet. Tutkimustulokset antavat selkeitä viitteitä siitä, että onnistuneesti toteutettuna uusi oppimiskäsitys ja sen mukaiset oppimisympäristöt tukevat oppilaiden hyvinvointia ja oppimista paremmin kuin perinteinen oppimiskäsitys. Niiden avulla voidaan huomioida myös paremmin oppimisessaan tukea tarvitsevia oppilaita, koska monipuolisissa oppimisympäristöissä on mahdollista kohdata oppilaat yksilöllisine tarpeineen.

Sellaisessa opiskelussa, jossa oppilaiden on tarkoitus itsenäisesti työskennellä, jokainen koulu ja opettaja järjestää kaikille oppilaille mahdollisimman rauhallisen oppimisympäristön. On totta, että isommat oppimisympäristöt ovat lisääntyneet, mutta samaan aikaan ovat lisääntyneet myös pienemmät vetäytymisen tilat. Aivan samaan tapaan kuin 25 oppilaan opiskellessa yhdessä, myös 50 oppilaan opiskellessa yhdessä opiskelurauha on saavutettavissa. Koska muunneltavat tilat mahdollistavat erilaisia ryhmittelyitä, nykyisissä opiskelutiloissa ympäristöstä häiriintyvät oppilaat saatetaan jopa useammin kuin aiemmin sijoittaa pienryhmään ja pienempään tilaan, jossa myös opiskelurauha saavutetaan nopeammin.

Koulussa työskennellään myös ryhmissä, jolloin työskentelyyn kuuluu oppilaiden keskustelun ääntä. Tällöin keskustelun ja vuorovaikutuksen taitoja harjoitellaan, eikä ole tarkoituksen mukaista tehdä sitä hiljaisuudessa. Näissäkin tilanteissa vetäytymisen tilat ovat käytettävissä niille, joiden oppimisen kannalta on viisainta koota pieni ryhmä, joka tekee yhteisen vuorovaikutustehtävänsä erillisessä tilassa. Opiskeluun varattu tila on samaan tapaan pedagoginen väline kuin tietokone tai oppikirja. Sen viisas ja ammattitaitoinen käyttäminen ratkaisee sen, miten hyvin se palvelee oppilaan oppimista.

Ensimmäisten Vantaalla suunniteltujen uusien oppimisympäristöjen haasteisiin on jo perehdytty Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Myös muut tekijät vaikuttavat. Ennakoimaton toimintaympäristön muutos, joka sisältää muun muassa viime vuosien vieraskielisten oppilaiden määrän räjähdysmäisen kasvun, on ollut osasyynä siihen, ettei monissa kouluissa ole ollut riittävästi opetuksen eriyttämiseen tarkoitettuja tiloja.

Koulujen tiloja suunnitellaan uuden oppimiskäsityksen mukaista oppimista ja opetusta varten. Haasteet voivat liittyä oppimisympäristön suunnitteluvirheiden sijaan tila-ahtauteen, pienryhmätilojen puutteeseen tai koulukulttuurin muodostumisen ja muutoksen epäonnistumiseen. Esimerkiksi ovetonta tai yhdistettyä tilaa ei ole tarkoitus käyttää perinteiseen luokkahuoneopetukseen kahdelle ryhmälle niin, että eri äänimaailmat sekoittuvat. Verho tilanjakajana ei ole tarkoitettu eristämään äänimaailmoja toisistaan. Tilaa, joka on polveileva, ei ole tarkoitettu käytettäväksi niin, että oppilas on kulman takana, kun opettaja puhuu koko ryhmälle.

On tehty myös suunnitteluvirheitä, joihin puututaan jatkuvasti kuuntelemalla käyttäjän näkemyksiä toimivista ja toimimattomista ratkaisuista ja osallistamalla käyttäjää rakennushankkeiden jokaisessa vaiheessa. Koulujen väljennetyt tilamitoitukset sekä uusien koulujen aikaisempaa laajempi mitoitus on määritetty Uusien Oppimisympäristöjen 2021 -kyselyn tulokset huomioon ottaen. Kyselyyn vastasi muun muassa Vantaan koulujen lapsia, opettajia ja rehtoreita. Myös koulujen suunnittelussa otetaan huomioon kyselyn tulokset.

Koulurakennushankkeeseen kuuluu käyttäjän laatima pedagoginen suunnitelma, jossa kuvataan koulun tulevaa toimintaa. Pedagogisessa suunnitelmassa tai hankkeeseen osallistuvien käyttäjien tai käyttäjän edustajien toimesta määritetään, kuinka yhteistoiminnallisen oppimiskäsityksen mukainen oppimisympäristön kalustaminen toteutetaan.

Mahdollinen oman tuolin ja pöydän puuttuminen ei tarkoita ”paikattomuutta”, päinvastoin: Kun oppi-

laalla on mahdollisuus valita oma paikka oppilaan omien, sen hetkisten tarpeiden mukaan, tuetaan oppimista, hyvinvointia ja oppilaan vastuun ottamista oppimisestaan. Paikka voi olla sohvalla, lattialla tyynyn päällä tai vaikkapa nurkkauksessa. Parhaimmillaan tällainen järjestely on toimivampi myös tukea tarvitseville oppilaille, oikeastaan erityisesti heille, koska heidän yksilölliset ominaisuutensa ja tarpeensa nähdään ja huomioidaan. Monet erityisopettajat näkevät tärkeänä tällaisen paikan valinnan mahdollisuuden oppilaille. Jos koulussa on kokemus siitä, etteivät oppilaat mahdu istumaan, voi kyse olla tila-ahtaudesta tai koulukulttuurin muutoksen epäonnistumisesta.

Saattaa olla, että joissakin tapauksissa ryhmä on niin haastava, että opettajalla ei ole enää keinoja selvittää tilanteesta. Jos käyttäjien koulusuunnittelua varten kirjoittamassa pedagogisessa suunnitelmassa esitetään laajempia ja avoimempia tilakokonaisuuksia, niin niiden yhteyteen sijoitetaan riittävä määrä eriyttämis- ja pienryhmätiloja. Vantaan koulujen tilamitoituksia on väljennetty vuonna 2022, mutta niiden vaikutukset näkyvät viiveellä, eivätkä kaikki koulut ole vielä hyötyneet uusista mitoituksista.

Erilaisia taitoja harjoitellaan hyvin erilaisilla aktiviteeteilla ja pedagogisin ratkaisuin. Ei ole olemassa oppimista haittaavia ympäristöjä, jolleivät ne ole lapsille esimerkiksi vaarallisia. Fysiikan kokeellinen työskentely asettaa opiskeluympäristölle ihan erilaiset vaateet kuin vaikka äidinkielen lukutunti. Muunneltavat tilat mahdollistavat erilaisia ratkaisuja, joita opettajat ammattitaidollaan toteuttavat. Mikäli kalustuksessa on puutteita, se ei ole oppimisympäristöasia vaan kalustuksen puute, ja vaatii kierrätystä muista kouluista (jos esimerkiksi oppilasmäärä on yllättäen kasvanut) tai lisähankintoja.

Rehtorit keskustelevat säännöllisesti opiskeluympäristöistä niin keskenään kuin aluepäällikönkin kanssa. He myös johtavat koulujaan siten, että opettajia opastetaan parempiin pedagogisiin ratkaisuihin tilojen mahdollisuudet huomioiden, oppilasryhmiin sijoitetaan tuen tarpeen mukaan useampia opettajia, ja toimimattomiin rakenteisiin tilataan muutostöitä. Näitä kaikkia tapahtuu koko ajan, eikä erillinen kysely ole tarpeen.

Uusimman opetussuunnitelman asettamat vaatimukset koulukulttuurin muutokselle ovat olleet moninaiset. Perinteitä muutetaan opetussuunnitelman hengessä, mutta kulttuurin muutos on hidasta. Menneiden vuosien hiljaa kuuntelevan oppilaan sijasta kasvatamme aiempaa moninaisempaan yhteiskuntaan ihmisiä, jotka osaavat olla vuorovaikutuksessa kaikkien kanssa. He uskaltavat esittää mielipiteitään sekä olla eri mieltä ja tulevat toimeen eri tavalla ajattelevien ihmisten kanssa.

Tehdyt muutokset eivät kaikilta osin ole onnistuneet. Pulmat on tunnistettu ja esimerkiksi tulevien, uusien koulujen tilat rakennetaan väljemmiksi, ja nämä tilamitoituksen väljentämisen vaikutukset tulevat näkymään laajemmin vasta tulevaisuudessa. Jokainen rakennushanke pohjautuu pedagogiseen suunnitelmaan, jonka ovat laatineet tilojen käyttäjät - opettajat ja rehtorit. Jokaisessa hankkeessa ja hankkeen jokaisessa vaiheessa opettajat ja rehtorit ovat arvioimassa suunnitteluratkaisuja, ja he ohjaavat kalustevalintoja. Yhä useammassa hankkeessa osallistetaan myös oppilaita ja jopa huoltajia. KASOssa myös seurataan fyysisten oppimisympäristöjen tieteellistä tutkimusta.

Perusopetuksessa pyydetään koulujen rehtoreilta vuosittain ehdotuksia muutostöiksi oppimisympäristöjen parantamiseksi ja näitä muutostöitä tehdään kiireellisyysjärjestyksessä. Tästä johtuen perusopetuksessa on ymmärrys siitä, missä kouluissa on paranneltavaa tai epäsopivia rakenteita, eikä erilliselle selvitykselle ole tarvetta..

Laajemmat tilakokonaisuudet eivät automaattisesti tarkoita sitä, että tiloissa on melua enemmän. Isompien tilojen yhteydessä on tavallisimmin pienempiä vetäytymisen tiloja, joissa voidaan ohjata niitä lapsia ja nuoria, jotka tarvitsevat pienempää ryhmää.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 21

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sirpa Kauppiselle ja 22 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 16

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sirpa Kauppiselle ja 22 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 22

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 15

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

perusopetuksen aluepäällikkö Satu Ollila, puh. +358 40 521 2754, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
palveluverkkoasiantuntija Hannu Haarala, puh. +358 50 302 9750, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Valtuustoaloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Oppirauha auttaa kaikkia oppijoita. Aistiyliherkille ja nepsy-lapsille on erityisen tärkeää opiskella rauhallisessa, meluttomassa tilassa. Oppimisympäristö on muuttunut niin, että entistä useampi oppilas ei pärjää ilman lääketieteellistä apua. Tiloissa kulkeutuvat äänet häiritsevät opetusta, ja näitä on mm. ovettomissa luokissa tai verhoilla rajattavissa opetustiloissa. Myös tilat, joista kaikki oppilaat ei näe opettajan opetusta, voivat laskea oppimistuloksia. On kouluja, joissa suurta osaamisaluetta ei voi jakaa, jolloin ryhmien muodostamisen niukkuus vaikeuttaa oppimisen kannalta järkevän lukujärjestyksen laatimista. Tuoleissa ja pöydissä saattaa olla niukkuutta eivätkä kaikki oppilaat mahdu istumaan. Kun lukutaito ja oppimistulokset laskevat yhä, tulisi kouluympäristön tukea oppimista, jotta myös oppilaat, joille keskittyminen on vaikeampaa, pärjäisivät. Rauhallisesta oppimisympäristöstä toki hyötyvät aivan kaikki. Neljään kouluun on tehty tyytyväisyyskysely, jonka mukaan tilaratkaisujen toimivuus sai henkilökunnalta arvosanan 6,96. Tulos kertoo, että osassa kouluista voisi tehdä paljon tyytyväisyyden parantamiseksi. Ehdotamme, että selvitetään esimerkiksi lyhyellä kyselyllä rehtoreille, millaisia oppimista ja opetusta vaikeuttavia rakenteita, kalusteita, tavaroita tai näiden puutteita on. Näin saamme kuvan tavoista tukea ja parantaa oppimista ja keskittymistä myös muilla tavoin kuin ammattilaisten palkkaamisella.	<u>Aloitteen tekijät</u> Sirpa Siru Kauppinen <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1.Tiina Tuomela 2.Patrik Karlsson 3.Milad Dehghan 4. Nina Nummela 5. Marjo Vacker 6. Vaula Norrena 7. Eeva Tikkanen 8. Pirjo Luokkala 9.Eva Tawasoli 10. Mikko Viilo 11. Mika Kasonen 12. Reija Friman 13. Paula Lehmuskallio 14. Elina Nykyri 15. Juha Suoniemi 16. Tuire Kaimio 17. Maija Rautavaara 18. Naima EL Issaoui 19. Hanna Valtanen 20. Janne Hartikainen 21. Jouko Jääskeläinen 22. Tia Seppänen

- 11 **Vastaus Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa**

VD/4858/00.02.00.03/2025

KK/HM/SR/MT/EJ/SE

Jenni Alasuutari sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kielen oppiminen on avain menestykseen

Vantaalla suuri osa oppilaista on vieraskielisiä. Vuonna 2023 peruskouluikäisistä 7–15-vuotiaista 31 prosenttia oli vieraskielisiä. Vieraskielisille lapsille tarjotaan valmistavaa opetusta, jonka tarkoitus on kehittää heidän suomen tai ruotsin kielen taitoaan ennen siirtymistä yleisopetukseen.

Nykyisin Vantaalla valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä 1. vuosiluokan oppilaille ja ryhmämuotoisesti 2.–9. vuosiluokan oppilaille. Ruotsinkielinen valmistava opetus järjestetään lähtökohtaisesti inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä kaikille ja ”jos tarkoituksen mukaista, ryhmämuotoisesti.”

Tämä malli ei toimi. Jos täysin suomea tai ruotsia osaamaton lapsi sijoitetaan suoraan yleisopetukseen ilman riittävää kielitukea eikä hän siis pääse ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, hän ei opi kieltä tarpeeksi tehokkaasti. Hänen oppimisensa vaikeutuu, ja samalla myös muu luokka kärsii, kun opetusta täytyy mukauttaa yhden oppilaan tarpeisiin. Sen sijaan kolmasluokkalainen isompi sisarus, joka pääsee ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, oppii suomen tai ruotsin nopeammin ja pärjää paremmin koulussa.

Hyvä malli voisi olla, että kotiluokan saa heti, mutta alkuun osallistuu esim. vain kuvaamataidon ja musiikin tunneille kotiluokkansa kanssa ja muuten käy saman koulun valmistavassa luokassa. Näin koulun, luokan ja kavereiden ei tarvitse myöhemmin vaihtua. Sitä mukaa, kun kielitaito kehittyy, oppilas voi siirtyä yhä useammassa aineessa kotiluokkaan. Valmistavalla luokalla opiskelu voisi jatkua nykyisen yhden vuoden sijaan kaksi.

Oppiminen onnistuu parhaiten, kun kaikki ymmärtävät opetuskieltä (suomea tai ruotsia) ja tuntevat suomalaisen koulumaailman toimintaperiaatteet.

Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa. Kotoutuminen on toimivan yhteiskunnan perusta – ja sen ytimessä on kielitaito.”

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 40

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Perusopetukseen valmistava opetus on perusopetuslain tarjoama mahdollisuus tukea lapsia ja nuoria, joilla ei vielä ole valmiuksia opetuskielessä. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa määritellään, että opetusryhmien muodostamisesta vastuu ja määräysvalta kuuluu opetuksenjärjestäjälle. Aloitteentekijöiden aloittama keskustelu on näin ollen erityisen tärkeätä opetuksen laadun varmistamiseksi.

Suomenkielisessä esiopetuksessa sekä ensimmäisellä luokalla valmistava opetus toteutetaan lähtökohtaisesti inklusiivisesti lähikoulussa. Tarkennettakoon lisäksi, että 1.-luokkalaisen ikäisiä kesken kouluvuoden muuttavia oppilaita ohjataan syksyn ajan lähikouluunsa inklusiiviseen opetukseen, vuodenvaihteen lähellä harkiten joko inklusiiviseen tai ryhmämuotoiseen opetukseen, ja talviloman jälkeen pääsääntöisesti ryhmiin. Viimeistään toisesta vuosiluokasta alkaen oppilaat ohjataan valmistavan opetuksen ryhmiin.

Ruotsinkielisessä opetuksessa valmistavaa opetusta tarvitsevia oppilaita on esi- ja perusopetuksessa vuosittain vain muutamia, mistä syystä opetus järjestetään lähtökohtaisesti inklusiivisesti. Myös ruotsinkielisiin palveluihin ollaan kuitenkin rekrytoimassa valmistavaan opetukseen keskittyvä opettaja näiden oppilaiden tueksi.

Vantaalla ei ole omakohtaista selvitystä siitä, miten valmistavassa opetuksessa saavutettu kielitaidon taso eroaa opetusmuodon mukaan. Inklusiivista valmistavaa opetusta tarjotaan kuitenkin nykyisin laajasti Suomessa, muun muassa kaikissa C6-kaupungeissa vähintään esiopetuksessa ja ensimmäisellä luokalla, osassa myös toisella vuosiluokalla tai sitäkin vanhemmille oppilaille. Espoossa on siirrytty syksystä 2025 tarjoamaan kaikille 1.–2.-luokan oppilaille valmistava opetus inklusiivisena, ja tätä muutosta edelsi pilotointivaihe selvityksineen.

Espoossa verrattiin valmistavaa opetusta erillisessä ryhmässä opiskelevien oppilaiden oppimistuloksia inklusiivisesti opiskelevien oppimistuloksiin Lukimat-testeissä sekä Pienten kielireppu -testeillä. Vertailussa todettiin, että oppimistuloksissa ei havaittu eroa. Sen sijaan kotoutumistulokset olivat lupaavia: inklusiivisesti opiskelevat oppilaat ystävystyivät useammin perusopetuksen oppilaiden kanssa.

Opetushallitus (OPH) toteaa valmistavaa opetusta koskeissa ohjeissaan, että valmistavaa opetusta voi järjestää joko ryhmämuotoisesti tai inklusiivisena opetuksena. OPH katsoo, että inklusiivisesti järjestetäessä resurssien ohjaaminen yhteisopetukseen ja tarvittaessa pienryhmäopetukseen, opetuksen suunnittelu ja kielitietoiset työtavat tukevat oppimisen tuloksellisuutta. Kielitietoisten työtapojen käyttö inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa hyödyttää OPH:n näkemyksen mukaan kaikkia oppilaita ja eriyttää opetusta luontevasti ja joustavasti.

Kaupunki saa valtiolta korvauksen kaikista valmistavassa opetuksessa opiskelevista oppilaista. Oppilas-kohtainen valtionosuus on 1 490 euroa/kk yhdeksän opetuskauksen ajalta.

Inklusiivisesti opetettavien oppilaiden osalta rahoitukseksi on Vantaalla sovittu niin sanottu reppurahamalli, jossa oppilaan kouluun kohdennetaan normaalin perusopetuksen oppilaan kustannusten lisäksi

5 500 euroa täydentävää rahoitusta. Tällä saadaan kustannettua koulun harkinnan mukaan esimerkiksi suomi toisena kielenä -opetusta joko samanaikaisopetuksena tai erillisopetuksena ja/tai koulunkäynnin-ohjaajan tukea. Näiden avulla pystytään eriyttämällä ja joustavin järjestelyin tuottamaan valmistavaa opetusta ja vahvemmin kielitietoista opetusta niin valmistavaa opetusta suorittavan kuin ryhmän muiden kielellisestä tuesta hyötyvien tarpeisiin.

Esiopetuksessa valmistava inklusiivinen opetus tuottaa perusopetusta vastaavalla tavalla 5 500 euron lisäresurssin. Esiopetusta annetaan 700 tuntia, mutta valmistavaa opetusta 6-vuotiaille 900 tuntia. Esiopetuksen toimintakulttuuriin kuuluu, että opetus annetaan aina lapsiryhmälle, joten vaikka ryhmässä olisi vain yksi valmistavaa opetusta suorittava lapsi, varhaiskasvatuksen esiopettaja kokoaa hänen ympärilleen muita lisäopetuksesta hyötyviä lapsia myös esiopetuksen ylittävien valmistavan opetuksen tuntien ajaksi. Näin valmistavan opetuksen resurssista pääsee hyötymään itse asiassa suurempi joukko kuin pelkkä resurssia tuottava osa lapsista.

Nykykäsityksen mukaan (ks. esim. Mustonen, Kronholm & Suni julkaisussa Kielikoulutus mukana muutoksessa, AFinLAN- teema 2023 / n:o 16) kielenoppimista tapahtuu tehokkaimmin ympäristöissä, joissa oppija pääsee osalliseksi kohdekieltä käyttävään yhteisöön. Kielenoppiminen vaatii runsaasti havainnoitavaa kieliainesta sekä merkityksellisiä tilanteita, joissa päästä harjoittelemaan.

Opetuksen rinnalla on erittäin tärkeää, että oppija saa tilaisuuksia luoda sosiaalisia suhteita opittavaa kieltä jo hyvin osaavien kanssa. Kieltä opitaan käyttämällä, ja tilaisuuksia käyttää opittavaa kieltä syntyy moninkertaisesti enemmän, jos oppijalla on mahdollisuus käyttää sitä myös vapaissa tilanteissa sekä koulun tai päiväkodin ulkopuolella. Inklusiivisessa opetuksessa opiskeleville näitä mahdollisuuksia syntyy ryhmämuotoisessa opetuksessa opiskelevia enemmän ja luontevammin.

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti ryhmämuotoisessa valmistavassa opetuksessa opiskelevia oppilaita integroidaan mahdollisimman pian valmistavan opetuksen alettua ja yhä laajemmin sen kestäessä myös perusopetuksen ryhmiin. Integrointitunnit aloitetaan oppiaineista, jotka kunkin oppilaan kohdalla yksilökohtaisesti arvioidaan oppilaalle mielekkäiksi. Tällainen oppiaine voi olla oppilaan taustasta riippuen esimerkiksi jokin taito- tai taideaine tai osalle ennemmin esimerkiksi matematiikka tai englanti.

Ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen suuri haaste on juuri aloitteessa huomioitu koulun, luokan ja kavereiden vaihtuminen valmistavan opetuksen päättyessä. Ryhmämuotoista opetusta on Vantaalla pyritty laajentamaan mahdollisimman kattavaksi verkoksi, mutta ryhmiä ei nykyisellä rahoituksella pystytty perustamaan jokaiseen toimipisteeseen.

Vantaa on pyrkinyt helpottamaan oppilaiden siirtymää valmistavasta opetuksesta perusopetukseen mahdollistamalla erityisperustaisella lähikoulupäätöksellä opintojen jatkamisen valmistavan opetuksen tarjonnassa koulussa. Tämä ei kuitenkaan varsinkaan pienimpien oppilaiden kohdalla ole välttämättä huoltajista houkutteleva vaihtoehto, sillä koulumatka voi muodostua pitkäksi. Tällöin oppilaalla ei myöskään ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia muodostaa kaverisuhteita kotinsa lähiympäristössä tai kiinnittyä oman alueensa palveluihin. Nykyisessä taloustilanteessa on myös huomioitava, että erityisperustainen lähikoulupäätös voi tuottaa kaupungille lisäkuluja, sillä nämä oppilaat ovat oikeutettuja koulumatkasetuun, mikäli koulukuljetusperusteet täyttyvät.

Nykyinen valmistavan opetuksen rahoitus ohjaa tarjoamaan valmistavaa opetusta yhdeksän opetuskauden verran, mutta osalle oppijoista tämä aika on tunnistettu liian lyhyeksi. Erityisesti luku- ja kirjoit-

tustaidottomat tai rikkonaisesti koulua käyneet perusopetuksen alkuvaiheen jo ohittaneet oppilaat hyötysivät pidempikestoisesta vahvasta kielellisestä tuesta.

Tämä tarve on tunnistettu valtakunnallisesti, ja valtioneuvosto on esittänyt valmistavalle opetukselle yhden vuoden lisäoptiota. Lisävuosi kohdennettaisiin sitä eniten tarvitseville, ja se toteutettaisiin niin, että oppilas siirretään perusopetukseen, mutta hän saa sen rinnalla valmistavaa opetusta lisätukena. Tämä niin sanottu lisäValo on tarkoitus ottaa käyttöön 1.8.2026. Asiaa valmisteleva Opetushallitus on katsonut tärkeäksi, että lisäValo toteutetaan nimenomaisesti perusopetuksen yhteydessä, jotta oppilaiden sosiaalistuminen oman ikäluokkansa kohdekielisiin vertaisiin olisi mahdollisimman taattua ja näin tukisi opetuskielen oppimista.

Kuten edellä on todettu, nykytutkimuksen mukaan kielenoppiminen on helpointa ympäristössä, jossa kieltä pääsee käyttämään mahdollisimman paljon, ja jossa on mahdollisuus sosiaalistua osaksi kielenkäyttäjien yhteisöä. Sama pätee myös koulukulttuurin oppimiseen. Ryhmämuotoisen opetuksen haaste on monesti siinä, että kukaan ryhmän oppilaista ei tunne suomalaista koulukulttuuria. Valmistavan opetuksen ryhmässä opetus rakentuu opetuskielen oppimisen ympärille, ja päivää rikkovat oppilaiden – sinänsä äärimmäisen tarpeelliset – integrointitunnit perusopetuksen ryhmissä. Ryhmään muodostuu siis omanlaisensa työskentelyn ja olemisen kulttuuri, joka rakentuu hiukan perusopetuksesta poikkeaville lähtökohdille.

Ryhmämuotoisessa valmistavassa opetuksessa opiskelleelle muutos kokonaan perusopetukseen siirryttäessä voi integrointitunneista huolimatta muodostua oppilaalle todella haastavaksi ja raskaaksi. Juuri kun oppilas on kotiutunut omaan valo-ryhmään, kiinnittynyt sen opettajiin ja oppilaisiin sekä hankkinut riittävän kielitaidon ryhmässä pärjätäkseen, hän joutuukin aloittamaan alusta ja useimmiten toteamaan, että valmistavassa opetuksessa opittu opetuskielen taso ei vielä riitä sujuvaan opiskeluun. Tutkitusti kielitaidon kehittyminen akateemisen suoriutumisen tasolle vie keskimäärin 5–7 vuotta. Tarvitaan siis runsaasti oppilaan ponnisteluja sekä hänelle kohdennettua tukea ja S2-opetusta vielä valmistavan opetuksen jälkeenkin.

Toinen haaste ryhmämuotoisessa opetuksessa on oppilaiden ikähaitari. 1.-luokkalaisen kehitysvaihe ja oppimistavoitteet eroavat voimakkaasti jo vaikkapa 3.-luokkalaisen vastaavista, mutta valmistavan opetuksen ryhmiä ei nykyisellä rahoituksella pystytäkään perustamaan niin runsaasti, että oppilaita voitaisiin sijoitella kohtuullisen matkan päähän kotoa ala-/yläkoulujakoa hienojakoisemmin ikä- tai taitotasoon perustuen. Jos inklusiivinen valmistava opetus loppuisi, ekaluokkalaiset opiskelisivat samoissa ryhmissä 2.–6.-luokkalaisten oppilaiden kanssa siitä huolimatta, että heiltä ei ikävaihe huomioiden voida edes odottaa samankaltaisia koululaisen taitoja kuin vanhemmilta oppilailta. Toisaalta inklusiivisessa opetuksessa he saavat rauhassa, yhdessä ikätoveriensä kanssa, kasvaa koululaisina ja ottaa ikäkaudelleen sopivassa tahdissa haltuun lukemisen, kirjoittamisen ja matematiikan perustaitoja.

Aloitteen vaatimus riittävän kielen opetuksen takaamisesta ensiarvoisen tärkeänä lähtökohtana: Moninaistuvassa Suomessa ja Vantaalla on kestävä tulevaisuuden näkökulmasta oleellista, että pystymme kehittämään opetusjärjestelyjämme nykypäivän oppijoita mahdollisimman hyvin tukeviksi. Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala on sitoutunut noudattamaan inklusiivisen toimintakulttuurin periaatteita. Lasten ja nuorten eriarvoistumisen ehkäisy sekä osallisuuden vahvistaminen korostuvat lisäksi toimialan Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelmassa ja Lapsiystävällinen kunta -työssä.

Inklusiivisen valmistavan opetuksen haasteiksi on tunnistettu riittävä perehdytys, suuret perusopetuksen ryhmät, joissa on paljon erilaista tukea tarvitsevia oppilaita, sekä resurssin kohdentaminen. Mikäli

näitä ei saada riittävässä määrin vastaamaan tarpeita, opetusta on vaikea järjestää tyydyttävällä tavalla.

Vantaalla inklusiivisen valmistavan opetuksen laatua tuetaan selkeillä prosessikuvauksilla sekä säännönmukaisella, vuosittain toteutuvalla perehdytyksellä. Suomenkielisessä esiopetuksessa opettajien tukena toimivat alueelliset kieli- ja kulttuurikoordinaattorit ja perusopetuksessa aluekoordinaattorit. Ruotsinkielisissä palveluissa valmistavan opetuksen osaamista ollaan tehostamassa valmistavaan opetukseen keskittyvän opettajan resurssilla.

On tärkeää lisäksi huolehtia valmistavan opetuksen ohjauksesta ja riittävästä rahoituksesta toimialalla, seurata oppimistuloksia sekä kerätä palautetta, jotta kehittämistoimet osataan suunnata tarkoituksenmukaisesti. Riittävä täydennyskoulutusmahdollisuuksien tarjonta on ensiarvoista laadukkaan valmistavan opetuksen ja sitä tukevan kielitietoisien opetuksen takaamiseksi.

Nykytutkimukseen, Opetushallituksen ohjeistuksiin sekä Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa kerättyyn kokemukseen perustuen suosittaa kasvatuksen ja oppimisen toimiala valtuustoaloitteesta poiketen inklusiivisen valmistavan opetuksen jatkamista nykyisessä laajuudessa.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 22

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jenni Alasuutarille ja 16 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jenni Alasuutarille ja 16 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 24

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 16

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kieli- ja kulttuuritietoisuuden erityisasiantuntija Hannaleena Maarianvaara, puh. +358 40 592 1487
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kielen oppiminen on avain menestykseen Vantaalla suuri osa oppilaista on vieraskielisiä. Vuonna 2023 peruskouluikäisistä 7–15-vuotiaista 31 prosenttia oli vieraskielisiä. Vieraskielisille lapsille tarjotaan valmistavaa opetusta, jonka tarkoitus on kehittää heidän suomen tai ruotsin kielen taitoaan ennen siirtymistä yleisopetukseen. Nykyisin Vantaalla valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä 1. vuosiluokan oppilaille ja ryhmämuotoisesti 2.-9. vuosiluokan oppilaille. Ruotsinkielinen valmistava opetus järjestetään lähtökohtaisesti inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä kaikille ja ”jos tarkoituksen mukaista, ryhmämuotoisesti”. Tämä malli ei toimi. Jos täysin suomea tai ruotsia osaamaton lapsi sijoitetaan suoraan yleisopetukseen ilman riittävää kielitukea eikä hän siis pääse ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, hän ei opi kieltä tarpeeksi tehokkaasti. Hänen oppimisensa vaikeutuu, ja samalla myös muu luokka kärsii, kun opetusta täytyy mukauttaa yhden oppilaan tarpeisiin. Sen sijaan kolmasluokkalainen isompi sisarus, joka pääsee ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, oppii suomen tai ruotsin nopeammin ja pärjää paremmin koulussa. Hyvä malli voisi olla, että kotiluokan saa heti, mutta alkuun osallistuu esim. vain kuvaamataidon ja musiikin tunneille kotiluokkansa kanssa ja muuten käy saman koulun valmistavassa luokassa. Näin koulun, luokan ja kavereiden ei tarvitse myöhemmin vaihtua. Sitä mukaa, kun kielitaito kehittyy, oppilas voi siirtyä yhä useammassa aineessa kotiluokkaan. Valmistavalla luokalla opiskelu voisi jatkua nykyisen yhden vuoden sijaan kaksi. Oppiminen onnistuu parhaiten, kun kaikki ymmärtävät opetuskieltä (suomea tai ruotsia) ja tuntevat suomalaisen koulumaailman toimintaperiaatteet. Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa. Kotoutuminen on toimivan yhteiskunnan perusta – ja sen ytimessä on kielitaito.	<u>Aloitteen tekijät</u> Jenni Alasuutari <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Vaula Norrena 2. Sirpa Kauppinen 3. Elina Nykyri 4. Tuomas Vanhanen 5. Tiina Tuomela 6. Loviisa Kaartokallio 7. Mika Kasonen 8. Paula Lehmuskallio 9. Janne Hartikainen 10. Mika Niikko 11. Kai-Ari Lundell 12. Patrik Karlsson 13. Juha Järä 14. Marjo Vacker 15. Nina Nummela 16. Petri Roininen

12

Vastaus Minna Räsänen ja 38 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle tarvitaan kesätyötakuu, alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja

VD/2359/00.02.00.03/2025

PT/TK/PV-S/SM/JK/SE

Minna Räsänen sekä 38 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kesätyö on nuorelle loistava mahdollisuus tutustua työelämään, ansaita omaa rahaa, oppia uutta, kantaa vastuuta ja saada arvokasta työkokemusta tulevaisuutta varten.

Helsingin kaupunki tarjoaa kesällä 2025 yli 700 kesätyöpaikkaa alle 18-vuotiaille, kun taas Vantaalla vastaava luku on vain murto-osa tästä. Vantaalla alle 18-vuotiaille tarjottavat kesätyöpaikat vuonna 2024 olivat noin 40 työpaikkaa. Kesällä 2025 tavoite on nostaa alaikäisille tarjottavien työpaikkojen määrää noin 80 työpaikkaan.

Kokonaisuudessaan kesätöitä Vantaalla tarjottiin vuonna 2024 270 nuorelle, mutta valtaosa näistä oli kesätyösijaisuuksia jatko-opinnoissaan jo pidemmälle edenneille nuorille, ei siis alaikäisille vaan nuorille aikuisille.

Vantaalle on luotava määrätietoinen suunnitelma, jolla alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrää kasvatetaan merkittävästi tulevina vuosina. Tavoitteena on oltava kesätyöpaikkatakuu ja aito mahdollisuus jokaiselle nuorelle kesätyöhön joko Vantaan kaupungin tarjoamana kesätyönä tai kaupungin tueman kesätyösetelin turvin.

Aloitteen perustelut

Nuorten työllistyminen on Vantaan tulevaisuuden kannalta tärkeä kysymys. Kaupungin tulee kantaa vastuunsa ja tarjota nuorille riittävästi mahdollisuuksia tutustua työelämään jo varhaisessa vaiheessa. Tämä aloite tähtää siihen, että Vantaa sitoutuu pitkäjänteisesti nuorten kesätyöllistämisen edistämiseen.

Nuorten hyvinvointi ja tulevaisuuden työllistyminen

- Kesätyökokemus parantaa nuorten työelämävalmiuksia, lisää itsetuntemusta ja auttaa hahmottamaan omia urahaaveita. Työllistyminen vahvistaa myös nuorten itsetuntoa, antaa mahdollisuuden oman talouden hallintaan ja ehkäisee syrjäytymistä.

Kesätyöt osana kaupungin vastuuta nuorten työllistämisessä

- Kaupungilla on keskeinen rooli nuorten työelämään siirtymisen tukemisessa. Kesätyöpaikkojen tarjoaminen on investointi Vantaan nuorten hyvinvointiin.

Kesätyöseteli on hyvä, mutta ei riittävä ratkaisu

- Kesätyöseteli edistää nuorten työllistymistä yrityksiin ja yhdistyksiin, mutta se ei poista tarvetta kaupungin omille työpaikoille. Monille nuorille työnhaun haasteet ja kokemattomuus voivat estää kesätyöpaikan saamisen avoimilta työmarkkinoilta.

Esitetyt toimenpiteet

Tämä aloite esittää, että Vantaan kaupunki käynnistää välittömästi suunnittelun ja selvitystyön, miten kaupungin eri toimialat voivat hyödyntää kesätyöntekijöitä ja tarjota töitä, jotka eivät edellytä aiempaa työkokemusta. Kesätyöpaikkoja suunnitellessa erityistä huomiota on kiinnitettävä alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrän lisäämiseen.

Selvityksessä on huomioitava kuinka vantaalaisten yritysten ja yhdistysten mahdollisuuksia lisätä kesätyöpaikkojen määrää edistetään ja, kuinka kaupungin omaa kesätyöseteliä voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin ja siten, että se on sekä nuorelle että työnantajalle helppo ja houkutteleva vaihtoehto. Selvityksessä on tuotava esille toimenpiteet ja tarpeet, joilla esimerkiksi kolminkertaistetaan alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrä vuoteen 2027 mennessä.

Tämä aloite esittää, että saatujen selvitysten myötä Vantaalle luodaan nuorten kesätyötakuu: Kesätyötakuun myötä pyritään lisäämään määrätietoisesti kesätyöpaikkojen määrää Vantaalla nuorille ja tarjoamaan kaikille kesätyöiässä oleville alaikäisille mahdollisuus kesätyöhön Vantaalla vuosikymmenen loppuun mennessä.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Henkilöstöpalvelut ja elinvoimapalvelut toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupunki palkkasi vuoden 2025 kesätyöhaussa yhteensä 332 koululaista ja opiskelijaa kesätyöhön tai harjoitteluun. Alle 18-vuotiaille suunnattuja paikkoja kokonaismäärästä oli 139 kpl. Loput 192 paikkaa oli suunnattu yli 18- vuotiaille, 2.asteella ja korkeakoulussa opiskeleville nuorille aikuisille. Alle 18-vuotiaiden kesätyöntekijöiden tehtävät jakaantuivat toimialoittain seuraavalla tavalla: kasvatuksen ja oppimisen toimialalla oli 39 paikkaa, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla oli 70 paikkaa sekä kaupunkiympäristön toimialalla oli 30 paikkaa. Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla ei alle 18-vuotiaita kesätyöntekijöitä ollut.

Kaupungin eri toimialoja on pyydetty kartoittamaan koululaisille soveltuvia kesätyötehtäviä. Tänä vuonna alle 18-vuotiaille soveltuvia tehtäviä on ollut mm. puisto-, puutarha- ja kunnossapitotyön avustavat tehtävät, liikuntapaikkahoitajan avustavat tehtävät, varhaiskasvatuksen ja kirjaston kesätyöt sekä avustavat toimistotyöt. Osa kaupungilla tarjottavista töistä on kuitenkin sellaisia, jotka luonteensa vuoksi edellyttävät täysi-ikäisyyttä. Huomioitavaa myös on, että nuorten työntekijöiden suojelemisesta säädetään laissa nuorista työntekijöistä ja tämän perusteella annetuissa asetuksissa. Laki sovelletaan työhön, jota alle 18-vuotias tekee työ- tai virkasuhteessa ja lain tarkoitus on suojella nuorta liialliselta rasitukselta. Työnantaja on lain mukaan huolehdittava siitä, ettei työ ole nuoren työntekijän ruumiilliselle tai henkiseksi kehitykselle vahingoksi eikä se vaadi suurempaa ponnistusta tai vastuuta kuin hänen ikänsä ja voimiinsa nähden on kohtuullista. Koululaisille suunnattujen tehtävänkuvien arvioinnissa on siis huomioitava lain velvoitteet.

Kaupungin eri toimialat ovat myös halunneet tukea opiskelevia nuoria saamaan oman alansa työkokemuksia tai edistää opintoja tarjoamalla palkallista harjoittelua. Osassa tehtävistä myös edellytetään täysi-ikäisyyttä, johtuen tehtävän luonteesta ja vaatimuksista esim. uimavalvojan tehtävät tai tehtävässä edellytetään ajokorttia.

Vantaalaisten nuorten työllistäminen on Vantaan tulevaisuuden kannalta tärkeä kysymys. Kesätyöpaikkojen suuntaaminen vantaalaisille nuorille on mahdollista pohjatuen seuraaviin lakeihin. Yhdenvertaisuuslain 12 §:n 2 momentti koskee iän ohella erilaista kohtelua asuinpaikan perusteella. Erityisen oikeuttamisperusteen mukaan asuinpaikkaan perustuva erilainen kohtelu on oikeutettua työelämän yleis-

sen oikeuttamisperusteen lisäksi, jos kohtelulla on objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu työllisyyspoliittinen tai työmarkkinoita koskeva tavoite.

Hallituksen esityksen perusteluissa (HE 19/2014 s.71) todetaan, että kuntalain säännös kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä voi muodostua hyväksyttäväksi perusteeksi ihmisten asettamiselle eri asemaan heidän asuinpaikkansa perusteella ja kunta voisi siten tarjota kesätyöpaikkoja vain kunnassa asuville nuorille. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta katsoi mietinnössään 11/2014 vp, että yhdenvertaisuuslaissa on turvattava mahdollisuus työllisyyspolitiikan harjoittamiseen kohdentamalla toimet oman kunnan asukkaille, silloin kun kohtelulla on objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu työllisyyspoliittinen tai työmarkkinoita koskeva tavoite. Samalla valiokunta kuitenkin lausui, että selvää on, ettei asuinpaikka voi olla oikeuttamisperuste valittaessa työntekijöitä ja viranhaltijoita kunnan palvelussuhteisiin. Valiokunnan kannanotto tarkoittaa toisin sanoen, että kunta voi tarjota kesätyöpaikkoja vain kunnassa asuville nuorille. Myös muunlaisten kunnille kuuluvien työllistämistoimien kohdentaminen oman kunnan asukkaille on oikeutettua.

Vuoden 2026 opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamiseen varatun määrärahan suuruus ja jakamisen perusteet pysyvät samana kuin 2025 vuodelle esitetty. Kaupungin johtoryhmässä tullaan keskustelemaan, millä edellytyksillä voitaisiin lisätä koululaisille suunnattujen tehtävien tarjoamista samansuuruisella määrärahalla. Osan määrärahoista voisi suunnata lyhyisiin kahden viikon mittaisiin kesätöihin, jossa nuori pääsisi tutustumaan työelämään ja saada ensimmäisen kosketuksen työelämään. Tämä tarkoittaisi, että yhä useampi nuori saisi mahdollisuuden tutustua työelämään. Opiskelijoille ja koululaisille suunnatut hakuajat pyritään eriyttämään toteutettavaksi eriaikaisesti.

Aloitteessa esiin nostettuun selvitykseen siitä, miten vantaalaisten yritysten ja yhdistysten tarjoamien kesätyöpaikkojen määrää saataisiin lisättyä hyödyntäen kesätyöseteleitä, vastaa työllisyyspalvelut ja elinvoimapaalvelut, jotka hallinnoivat kesätyöseteleiden ja kesäyrittäjyysseteleiden jakamista.

300 euron suuruisia nuorten kesätyöseteleitä jaetaan Työllisyyspalveluiden kautta Vantaalla vuosittain noin 3000 kappaletta. Näistä palautuu maksuun kolmannes eli 1000. Kesätyösetelien käyttöä on viime vuosina haluttu kasvattaa ahkeralla tiedottamisella ja poistamalla etukäteen asetetut setelien määrärajoitukset. Käytännössä seteliin on nyt mahdollisuus kaikilla 15-18 vuotiailla (ikävuosiluokittain määriteltynä) vantaalaisilla. Vuoden 2025 tilitykset ovat kesken, joten kesätyöpaikkojen synnyttämiseen kulu-neena kesänä käytettyjen setelien tarkka määrä ei ole vielä tiedossa.

Seteliehdoissa määritellään työsuhteelle kahden viikon minimiaika ja tähän liittyvä minimipalkka. Kesätyösetelien käyttöä eniten rajoittava seikka on työmarkkinoilta löytyvien kesätyöpaikkojen määrä alle 18-vuotiaille.

Tällä hetkellä työnantajan omakustannus nuorelle tarjottavasta kahden viikon työstä on setelin käyttämisen jälkeen noin 280 euroa. Tämän summan pienentäminen voisi lisätä 15-18 vuotiaille käytettävissä olevien kesätyöpaikkojen määrää, mutta vaikutusta on vaikea etukäteen arvioida. Lisäksi samalla tulisi varmistaa, ettei luoda työllistämisautomaattia, jossa kesätyöpaikkojen työn sisältö ei vastaa siitä maksettua palkkaa.

Nuorten kannalta on erittäin tärkeää, että nuori saa kesätyöpaikassa tehdä jotakin hänelle osoitettua työtä joko melko itsenäisesti tai jonkun toisen henkilön vahvasti ohjaamana. Nuorelle tulisi syntyä positiivinen näkymä työelämään. Työpaikkojen tarjontaan saattaa vaikuttaa se, että työnantajilla ei ole kykyä ottaa nuoria vastaan, ellei nuorella ole kykyä itsenäiseen työskentelyyn tai tarvittavia ammatillisia valmiuksia.

Elinvoimapaalveluiden keskeinen tavoite on vahvistaa koulujen ja yritysten välistä yhteistyötä sekä tukea vantaalaisten nuorten työllistymismahdollisuuksia ja työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistä. Keskeisenä painopisteenä on kesäyrittäjyyssetelin käytön kasvattaminen vantaalaisille nuorille. Kyseessä on vantaalaisille nuorille suunnattu maksuton ohjelma, jossa tavoitteena on perustaa oma yritys. Jokainen ohjelmaan valittu nuori saa oman mentorin ja kesäyrittäjyyssetelin toiminnan käynnistämiseksi. Vuonna 2025 300 euron suuruinen kesäyrittäjyysseteli myönnettiin lähes 100 nuorelle. Vuonna 2024 vastaava luku oli 40. Tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan kasvattaa kesäyrittäjyyssetelien määrää myös tulevina vuosina, laadusta tinkimättä, jotta jokainen nuori saa riittävän tu-en.

Muina keskeisinä toimenpiteinä elinvoimapaalvelut mm. järjestää vuosittain noin 100 tapahtuman yrittäjäkiertueen vantaalaisissa kouluissa yhteistyössä Vantaan Yrittäjien kanssa. Lisäksi yhteistyössä Kauppakamarin kanssa tullaan järjestämään toimiala- ja aluekohtaisia opinto-ohjaajien ja yritysten foorumeja, joissa yritykset esittäytyvät kouluille. Näiden foorumien tavoitteena on lisätä yritysten tarjoamien TET-, Teppo- ja kesätyöpaikkojen määrää.

Nuorten työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja opimisen toimialan kanssa. Tärkeänä tiedonvaihdon ja kehittämisen foorumina toimii myös työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämisen heimoverkosto. Verkostossa on mukana noin 50 toimijaa, johon kuuluu opettajia, opinto-ohjaajia, rehtoreita sekä muun muassa Kauppakamarin, Vantaan Yrittäjien, NYT:in ja 4H:n edustajia. Lisäksi tulevana toimenpiteenä virallistetaan työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistyöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti ja johtaa nuorten työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistyötä.

Kaiken yllä olevan taustalla on tavoitteena tukea ja edistää nuorten työllistymistä ja mahdollistaa mahdollisuuden kesätyöhön Vantaan kaupungilla. Kaupungin tämän hetken taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin haastavaa lisätä kesätyöpaikkojen määrää.

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Minna Räsäselle ja 38 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- allekirjoitettu Minna Räsäsen ja 38 muun valtuutetun aloite vantaalle tarvitaan kesätyöta-
kuu – alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

työmarkkinapäällikkö Pia Viskarinen-Soutamo

elinvoimajohtaja Tommo Koivusalo (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Henkilöstöpalvelut ja elinvoimapalvelut toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Nuorten kesätyötakuu Vantaalle (tavoitteet, aikataulu ja toteutustapa)

Vantaalla on 15-17 vuotiaiden ikäluokassa noin 15 000-16 000 nuorta. Kesätyötakuun mahdollistaminen nuorille vaatii lisäyksiä niin kaupungin tarjoamien kesätyöpaikkojen määrässä, mutta ensisijaisesti se edellyttää kesätyöseteleiden käytön merkittävää lisääntymistä vantaalaisissa yrityksissä. Tämä edellyttääkin vantaalaisten työnantajien aktivointia tarjoamaan nuorille mahdollisuuksia saada ensimmäinen kesätyökokemus. Alla kuvattu, millä toimenpiteillä vantaalaisten nuorten kesätyöllistymistä tuetaan vuoden 2026 aikana.

Vantaan kaupungin tarjoamien kesätyöpaikkojen lisääminen (Henkilöstöpalvelut)

Vantaan kaupungilla oli vuonna 2025 tarjolla koululaisille suunnattuja kesätyöpaikkoja 139 kappaletta. 2.asteen opiskelijoille tarjottiin 85 paikkaa, joista osa kuului alle 18- vuotiaiden ikäryhmään. Yhteensä paikkoja oli 339kpl.

Vuoden 2026 koululaisten ja opiskelijoiden rahanjakopäätöksessä on korvamerkitty määräraha toimi- aloittain alle 18- vuotiaille tarjottaviin tehtäviin. Määrärahan kokonaissuuruus vuodelle 2026 on 860 000 €, josta 205 256 € on koululaisille suunnattuihin tehtäviin. Tarjottavien tehtävien kokonaismäärä tulee riippumaan tehtävajaksojen pituudesta. Tehtävät voivat olla pituudeltaan joko kahden viikon tai yhden kuukauden mittaisia. Lyhyemmillä jaksoilla tavoitetaan useampi nuori. Edellä kuvatulla tavalla laskennallista kasvua alle 18-vuotiaiden kesätyöpaikkojen määrään tulisi noin 20-30 % riippuen työskentelyjaksojen pituudesta. Ilmoitushaut tullaan myös toteuttamaan eriaikaisesti harjoitteluhakujen kanssa, jolloin tavoitetaan paremmin oikeat kohderyhmät. Opiskelijoihin kohdistuvat haut toteutetaan 12.1.-27.2. välisenä aikana, koululaishaut 9.-31.3.2026. Toimialoja ja palvelualueita kannustetaan tunnistamaan tehtäviä, jonne alle 18-vuotias nuori voitaisiin työllistää kesän aikana, riittävät ohjausresurssit huomioiden. Rekrytoiville esihenkilöille pidetään koulutusta kesätyörekrytointiin liittyen tammikuun alussa.

Monet kaupungin tarjoamat kesäharjoittelijatehtävät edellyttävät alan opintoja tai täysi-ikäisyyttä. Osittain voidaan puhua myös kesäsijaisuuksista, joilla saadaan resursoitua kaupungin palveluntuotanto kesäkuukausien ajaksi. Samalla mahdollistetaan alan opiskelijoille ja vastavalmistuville alan työkokemuksen saaminen, joka edistää työllistymismahdollisuuksia valmistumisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaille kohdistettavien kesätyöpaikkojen määrän lisääminen tulee tapahtua maltillisesti, huomioiden alle 18-vuotiaille tarjottavien työtehtävien sopivuus ja varmistaen riittävä perehdytys- ja ohjausresurssi. Lisäksi talousarvio määrittää osaltaan rajat kasvulle.

Kesätyösetelit (Työllisyys- ja kotouttamispalvelut)

300 euron suuruisia nuorten kesätyöseteleitä jaetaan Työllisyyspalveluiden kautta Vantaalla vuosittain noin 3000 kappaletta. Näistä palautuu maksuun kolmannes eli 1000. Työllisyyspalvelut koordinoivat kesätyöseteliä ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kautta tietous setelistä viedään kattavasti koko ikäryhmälle. Kesätyösetelien käyttöä pyritään kasvattamaan nykyistä kokonaisvaltaisemmalla tiedottamisella ja yhdistämällä kesätyöseteli tiiviisti muihin nuorten työllistämistä edistäviin toimenpiteisiin. Jo

aikaisemmin on poistettu etukäteen asetetut setelien määrärajoitukset, eli seteliin on mahdollisuus kaikilla 15-18 vuotiailla (ikävuosiluokittain määriteltynä) vantaalaisilla.

Seteliehdoissa määritellään työsuhteelle kahden viikon minimiaika ja tähän liittyvä minimipalkka. Koska setelien määrää ei ole rajoitettu, on kesätyösetelien käyttöä eniten rajoittava seikka työmarkkinoilta löytyvien kesätyöpaikkojen määrä alle 18-vuotiaille. Vuonna 2026 kesätyösetelistä tiedottaminen yhdistetään TYPAn, EPAn ja NUPAn yhteiseen nuorten kesätyökampanjaan, jossa eri keinoin edistetään nuorten ja työnantajien kohtaantoa. Lisäksi kesätyösetelien jaon yhteydessä nuoria tiedotetaan Lasten ja nuorten säätiön tulevasta kesätyö.fi palvelusta. Palveluun on tarkoitus kerätä kattavasti tietoa nimenomaan nuorille sopivista kesätyömahdollisuuksista.

Kesätyösetelin suuruus on pysynyt samana vuodesta 2011 lähtien. Tällä hetkellä työnantajan omakustannus nuorelle tarjottavasta kahden viikon työstä on setelin käyttämisen jälkeen noin 280 euroa. Vuodelle 2027 Työllisyyspalvelut esittää Kesätyösetelin nostamista 350 euroon, mikä pienentää työnantajan kynnystä työllistää ja tuo tarjolle nykyistä suuremman määrän kesätyömahdollisuuksia erityisesti alle 18-vuotiaille.

Kesäyrittäjyyssetelit (Elinvoimapalvelut)

Nuorten kiinnostus yrittäjyyttä kohtaan on voimakkaassa kasvussa. Yhtenä merkityksellisenä kesätekemisenä vantaalaisille nuorille tarjotaan kesäyrittäjyysseteliä. Kyseessä on 15-29 vuotiaille nuorille suunnattu maksuton ohjelma. Sen tavoitteena on kokeilla käytännössä oman yrityksen käynnistämistä ja pyörittämistä. Jokainen ohjelmaan valittu nuori saa oman mentorin ja 300 euron kesäyrittäjyyssetelin toiminnan käynnistämiseksi. Vuonna 2025 seteli myönnettiin lähes 100 nuorelle, vuonna 2024 kesäyrittäjiä oli noin 60. Kiinnostuneiden määrän odotetaan edelleen kasvavan. Kasvu halutaan kuitenkin pitää hallittuna, jotta nuori saa riittävän tuen vaativille yrittäjyyden ensiaskeleille.

Myöhemmässä vaiheessa ohjelma on tarkoitus laajentaa ympärivuotiseksi, jolloin se palvelisi paremmin opintoja ja opinnot yrittäjyyttä.

Selkeytetään koululaisten ja alaikäisten mahdollisuudet kesätyöhön ja arvioidaan KT:n Tutustu ja tienaa ohjelman peruseriaatteen

Vuonna 2026 opiskelijoille suunnattu harjoitteluhaku sekä alle 18-vuotiaille koululaisille suunnattu kesätyöhaku tullaan toteuttamaan eriaikaisesti. Tämä selkeyttää alle 18-vuotiaille suunnattua kesätyötarjontaa ja tavoittaa paremmin kohderyhmän.

”Tutustu työelämään ja tienaa”- koululaisten kesäharjoitteluohjelma on peruskoululaisille, lukiolaisille sekä TUVA- ja TELMA-koulutukseen osallistuville nuorille tarkoitettu ohjelma, jonka tarkoituksena on tutustua työelämään. Sen avulla koululaiset ovat saaneet omakohtaisia kokemuksia työelämästä, sen pelisäännöistä, työtehtävistä ja työpaikkojen toiminnasta. Työskentelyjakson pituus on kaksi viikkoa ajalla 1.6.-31.8. ”Kunta- ja hyvinvointialan sekä KT:n yrityssektorin tutustu työelämään ja tienaa” -mallin kahden viikon kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta KT ja järjestöt suosittelevat maksettavaksi kerta-kaikkisena palkkana 420 euroa vuonna 2026 (sisältäen lomakorvauksen). Ohjelman tavoitteena on työelämään tutustuminen, mutta sillä ei pyritä korvaamaan normaalia kesätyötä.

Vuoden 2026 koululaisille korvamerkittyä kesätyörahaa voidaan käyttää myös ”Tutustu työelämään ja tienaa” mallin mukaisesti. Mallia pilotoimalla muutamassa tehtävässä opimme kaupunkina paremmin huomioimaan varsinaisen kesätyön ja ”tutustu ja tienaa” mallin erityisyydet ja erot. Näin tulevina vuosi-

na kaupunki voisi huomioida ohjelman erityisluonteet paremmin henkilöstö- ja koulutussuunnitelmissa tai muussa yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien ja työsuojeluvaltuutettujen kanssa kuten KT ja järjestöt suosittelivat.

Vertailu Helsingin ja Vantaan määrärahoista sekä laskelmat: vuoden 2026 kokonaistaso, kustannus/ paikka (erikseen alle 18-vuotiaille ja 18+ nuorille)

Vantaan kaupungilla on erikseen määritelty palkkataulukko opiskelijoiden, harjoittelijoiden ja koululaisten palkkaukseen (Ks. liite.). Palkat ovat kuukausipalkkoja ja määräytyvät kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) tai kunta-alan teknisen työehtosopimuksen (TS) piirissä olevissa tehtävissä ja niihin liittyvissä opinnoissa ja niiden suoritusmäärissä. Koululaisille määritelty palkka on 900€/kk). Liitteestä löytyy vuodelle 2026 määritelty palkkataulukko sekä keskipalkalla tehty laskelma kokonaistalousta pohjautuen vuoden 2025 toteutumaan opiskelijoiden (yli 18v) ja koululaisten (alle 18v) osalta suhteutettuna eri mittaisiin työskentelyjaksoihin.

Helsingin talousarviosta ei suoraan löytynyt vastaavia tietoja.

Täsmennetään kehittämistyöryhmän rooli, kokoonpano ja vastuut

Miten kesätyöllistämistä voidaan kehittää koko kaupungin yhteisöllisenä vastuuna, jossa kaupunki koordinoi ja tukee myös asukkaiden, taloyhtiöiden, yhdistysten ja järjestöjen mahdollisuutta tarjota nuorille kesätyökokemuksia?

Vantaan kaupunki edistää nuorten kesätyömahdollisuuksia ja yrittäjyyskasvatusta yhteistyössä koulujen, yritysten, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Yhteistyön tavoitteena on tukea nuorten siirtymistä työelämään ja yrittäjyyteen sekä vahvistaa edelleen Vantaan yrittäjyyskasvatuksen polkua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Samalla pyritään vahvistamaan nuorten tulevaisuususkoa mm. kesätyöpaikamahdollisuuksia lisäämällä. Työtä edistetään monialaisissa verkostoissa, joista kuvaus alla. Kaupungissa on vakiintuneita yhteistyöfoorumeita kuten nuorten yrittäjyys- ja työelämätaitojen ryhmä, johon kuuluu eri toimialojen ja sidosryhmien edustajia.

Yrittäjyys- ja työelämätaidot -ryhmä edistää ja koordinoi yrittäjyyskasvatuksen ja työelämätaitojen kehittämistä varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Ryhmässä on edustajia kaupungin toimialoilta, Kauppa-kamarista, Vantaan Yrittäjistä ja NYT ry:stä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalta mukana ovat varhaiskasvatus, perusopetus, ruotsinkieliset palvelut sekä toisen asteen koulutus (lukiot ja Varia). Lisäksi ryhmään kuuluvat elinvoimapaalvelut, työllisyyspalvelut ja nuorisopalvelut. Työryhmässä ovat edelleen mukana kaupungin sekä verkostojen edustajat, kuten NYT, Kauppakamari ja Vantaan Yrittäjät. Sen tavoitteena on tuoda esiin kaikille Vantaan kaupungin toimialoille sekä päätöksentekoon lasten ja nuorten yrittäjyys- ja työelämätaitojen kehittämisen hyödyt ja tulevaisuuden tarpeet. Keskeistä on koulujen ulkopuolisten resurssien ja osaamisten hyödyntäminen opetuksessa niin, että ne tukevat ainekohtaisia ja laaja-alaisia oppimistavoitteita mahdollisimman hyvin. Yhtenä konkreettisena kehittämistoimenpiteenä on kesäyrittäjyysseteli-mallin jatkokehittäminen ja seuranta.

Heimo-verkosto on vapaamuotoinen ja laajeneva verkosto, joka kokoaa yhteen kaikkia niitä ihmisiä, joita yhdistää tahto edistää nuorten tulevaisuususkoa ja mahdollisuus omalta osaltaan edistää nuorten yrittäjyys- ja työelämätaitoja. Verkosto toimii mm. hyvien käytäntöjen testaajana ja jakajana sekä vertaistukiyhteisönä. Se osaltaan vahvistaa yhteistyötä koulujen, yritysten, järjestöjen ja muiden sidosryhmien välillä.

Yllä mainituilla yhteistyörakenteilla rakennetaan tiiviimpiä yhteyksiä ja luodaan toimivia toimintamalleja koulujen ja oppilaitosten, yhdistysten, järjestöjen ja yritysten välille. Näiden toimenpiteiden avulla pyritään helpottamaan ja tukemaan myös sitä, että yritykset ja muut toimijat voivat tarjota nuorille entistä enemmän kesätyö-, TET- ja TEPPO-paikkoja. Verkosto ja ryhmä edistävät myös nuorten kesätyömahdollisuuksien markkinointia ja toimivat sillanrakentajina eri toimijoiden välillä, jotka haluavat tehdä yhteistyötä koulujen kanssa tai tarjota nuorille arvokkaita työelämäkokemuksia.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluissa alle 30-vuotiaille työnhakijoille on omat tiimit, jotka keskittyvät erityisesti nuorisotyöttömyyden hoitoon ja asiakkaiden tehokkaaseen eteenpäin ohjaukseen. Työllisyysasiantuntijoiden osaaminen keskittyy erityisesti nuoriin asiakkaisiin sekä lainsäädännön että palveluiden ja työllistymismahdollisuuksien tuntemuksen osalta. Nuorten tiimeissä toteutetaan ketteriä kokeiluja nuorten työllistämiseksi, uusia työnantaja- ja koulutuskontakteja etsitään proaktiivisesti. Työllisyys- ja kotoutumispalvelut tekevät tiivistä oppilaitosyhteistyötä ja yhteistyötä Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden kanssa. Kesätyömahdollisuuksia markkinoidaan aktiivisesti nuorille asiakkaille asiakastyössä, tuetaan nuoria viikoittain kasvotusten toteutettavissa Työnhakuklubeissa työhakemusten tekemisessä sekä ohjataan nuoria tehokkaasti myös työnhakuvalmennuksiin. Työnhakutaitojen, oman osaamisen sanoittamisen vahvistaminen sekä kielitaidon kehittymisen tuki on keskiössä työskentelyssä. Laaja-alainen yhteistyöverkosto niin kaupungin omien toimijoiden, järjestösektorin sekä työnantajien kanssa tukee nuorten työllistämistä.

Työllisyyspalvelut, Elinvoimapaalvelut nuorten yrittäjyyden osalta sekä Nuoriso- ja yhteisöpalvelut järjestävät tammi-helmikuussa 2026 yhteisen kesätyökampanjan, jossa tavoitteena on nuorten työnhakijoiden sekä työnantajien kohtaannon edistäminen. Kampanjan aikana eri toimijat valmentavat nuoria kesätyönhakuun, tukevat sopivien kesätyöpaikkojen löytämisessä ja vahvistavat nuorten tulevaisuususkoa työnhaun osalta. Kampanjan aikana Työllisyyspalvelut järjestävät Minirekrytapahtuman 28.1., johon tavoitellaan 5-7 työnantajaa, joista osa työllistää myös alaikäisiä nuoria.

Työllisyyspalveluiden asiantuntijat esihaastattelevat jokaiselle työnantajalle sopivia kandidaatteja ja työhaastattelut järjestetään tapahtuman aikana. Lisäksi tapahtumasta on mahdollista varata kesätyöpaikoihin haastatteluita paikan päältä. Oppilaitosryhmiä otetaan vastaan tapahtumaan ja yhteistyössä ovat mukana Varia, Careeria sekä Työteho-seura. Tapahtumaohjelmassa nuorille esitellään Vantaan kaupungin mahdollisuuksia saada tukea niin työnhakuun, vapaa-aikaan sekä elämänhallintaan. Oheistapahtumia kampanja-aikana järjestetään mm. Ohjaamossa, alueellisessa nuorisotyössä sekä Laurean että XAMK:n Treeni-hankkeen työelämään tutustumistapahtumissa. Kampanjan markkinointia toteuttamassa on Vantaan kaupungin viestintä yhteistyössä palvelualueiden viestijöiden kanssa.

Kaupungin johtoryhmä käsitteli 1.12.2025 kokouksessaan esityksen koululaisille ja opiskelijoille suunnatusta kesätyörahoista ja periaatteista. Esityksessä nostettiin esiin myös kehittämistyöryhmän perustaminen, joka tarkastelisi vantaalaisille nuorille tarjottavia kesätyömahdollisuuksia kokonaisvaltaisemmin. Ajatus kehittämistyöryhmästä sai kannatusta ja onkin hyvä tarkastella kehittämisryhmän kokoonpanoa suhteessa jo olemassa oleviin työryhmärakenteisiin ja sisältöihin. Yrittäjyys- ja työelämätaitojen ryhmä kokoa jo yhteen suurimmat kaupungin toimijat ja sidosryhmät, jolloin olisi luontevaa, että se ottaisi kaupunkitasoisen kehittämistyöryhmä vastuun nuorten kesätyöllistämistä ja sen seurannasta. Erityisesti työnantajille ja yrityksiin suuntautuvaa vuoropuhelua ja markkinointia nuorten kesätyöllistämiseen ja kesätyöseteleiden käyttöön liittyen tulee entisestään kehittää ja löytää uusia toimintamalleja.

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Minna Räsäselä ja 38 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 17

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Minna Räsäsen ja 38 muun valtuutetun aloite vantaalle tarvitaan kesätyöta-
kuu – alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja
- palkkataulukko

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

työmarkkinapäällikkö Pia Viskarinen-Soutamo (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)
elinvoimajohtaja Tommo Koivusalo (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet**Kaupunginvaltuuston kokous 24.3.2025**

VANTAALLE TARVITAAN KESÄTYÖTAKUU – ALAikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kesätyö on nuorelle loistava mahdollisuus tutustua työelämään, ansaita omaa rahaa, oppia uutta, kantaa vastuuta ja saada arvokasta työkokemusta tulevaisuutta varten. Helsingin kaupunki tarjoaa kesällä 2025 yli 700 kesätyöpaikkaa alle 18-vuotiaille, kun taas Vantaalla vastaava luku on vain murto-osa tästä. Vantaalla alle 18-vuotiaille tarjottavat kesätyöpaikat vuonna 2024 olivat noin 40 työpaikkaa. Kesällä 2025 tavoite on nostaa alaikäisille tarjottavien työpaikkojen määrää noin 80 työpaikkaan. Kokonaisuudessaan kesätyöitä Vantaalla tarjottiin vuonna 2024 270 nuorelle, mutta valtaosa näistä oli kesätyösijaisuuksia jatko-opinnoissaan jo pidemmälle edenneille nuorille, ei siis alaikäisille vaan nuorille aikuisille. Vantaalle on luotava määrätietoinen suunnitelma, jolla alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrää kasvatetaan merkittävästi tulevina vuosina. Tavoitteena on oltava kesätyöpaikkatakuu ja aito mahdollisuus jokaiselle nuorelle kesätyöhön joko Vantaan kaupungin tarjoamana kesätyönä tai kaupungin tukeman kesätyösetelin turvin. Aloitteen perustelut Nuorten työllistyminen on Vantaan tulevaisuuden kannalta tärkeä kysymys. Kaupungin tulee kantaa vastuunsa ja tarjota nuorille riittävästi mahdollisuuksia tutustua työelämään jo varhaisessa vaiheessa. Tämä aloite tähtää siihen, että Vantaa sitoutuu pitkäjänteisesti nuorten kesätyöllistämisen edistämiseen. Nuorten hyvinvointi ja tulevaisuuden työllistyminen • Kesätyökokemus parantaa nuorten työelämävalmiuksia, lisää itsetuntemusta ja auttaa hahmottamaan omia • urahaaveita. Työllistyminen vahvistaa myös nuorten itsetuntoa, antaa	Aloitteen tekijät Minna Räsänen Allekirjoitukset 1. Anu Hall 2. Vaula Norrena 3. Sirpa Kauppinen 4. Tiina Tuomela 5. Faysal Abdi 6. Eeva Tikkanen 7. Milad Dehghan 8. Ulla Kaukola 9. Nina Nummela 10. Marjo Vacker 11. Mari Hynninen 12. Siri Ahokas 13. Manav Phull 14. Jari Sainio 15. Naima El Issaoui 16. Matilda Stirkkinen 17. Minttu Sillanpää 18. Funda Demiri 19. Jussi Saramo 20. Ida Tamminen 21. Pirjo Luokkala 22. Mikko Viilo 23. Reija Friman 24. Janne Hartikainen 25. Jussi Särkelä 26. Antero Eerola 27. Pirkko Letto 28. Ranbir Sodhi 29. Maija Rautavaara 30. Paula Lehmuskallio 31. Elina Nykyri 32. Markku Weckman 33. Tuire Kaimio 34. Eva Tawasoli 35. Hanna Valtanen 36. Heli Hakala

mahdollisuuden oman talouden hallintaan ja ehkäisee syrjäytymistä. Kesätyöt osana kaupungin vastuuta nuorten työllistämässä • Kaupungilla on keskeinen rooli nuorten työelämään siirtymisen tukemisessa. Kesätyöpaikkojen tarjoaminen on investointi Vantaan nuorten hyvinvointiin. Kesätyöseteli on hyvä, mutta ei riittävä ratkaisu • Kesätyöseteli edistää nuorten työllistymistä yrityksiin ja yhdistyksiin, mutta se ei poista tarvetta kaupungin omille työpaikoille. Monille nuorille työnhaun haasteet ja kokemattomuus voivat estää kesätyöpaikan saamisen avoimilta työmarkkinoilta. Esitetyt toimenpiteet Tämä aloite esittää, että Vantaan kaupunki käynnistää välittömästi suunnittelun ja selvitystyön, miten kaupungin eri toimialat voivat hyödyntää kesätyöntekijöitä ja tarjota töitä, jotka eivät edellytä aiempaa työkokemusta. Kesätyöpaikkoja suunnitellessa erityistä huomiota on kiinnitettävä alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrän lisäämiseen. Selvityksessä on huomioitava kuinka vantaalaisten yritysten ja yhdistysten mahdollisuuksia lisätä kesätyöpaikkojen määrää edistetään ja, kuinka kaupungin omaa kesätyöseteliä voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin ja siten, että se on sekä nuorelle että työnantajalle helppo ja houkutteleva vaihtoehto. Selvityksessä on tuotava esille toimenpiteet ja tarpeet, joilla esimerkiksi kolminkertaistetaan alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrä vuoteen 2027 mennessä. Tämä aloite esittää, että saatujen selvitysten myötä Vantaalle luodaan nuorten kesätyötakuu: Kesätyötakuun myötä pyritään lisäämään määrätietoisesti kesätyöpaikkojen määrää Vantaalla nuorille ja tarjoamaan kaikille kesätyöiässä oleville alaikäisille mahdollisuus kesätyöhön Vantaalla vuosikymmenen loppuun mennessä.	37. Kimmo Kiljunen 38. Tia Seppänen

Palkkataulukko opiskelijat, koululaiset ja harjoittelijat

Opiskelijoiden, koululaisten ja harjoittelijoiden palkkaus vuodelle 2026

KK-palkka enintään 2025	Kesätyöntekijä / harjoittelija / opiskelija Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) tai kunta-alan teknisen virka- ja työehtosopimuksen (TS) piirissä olevissa tehtävissä	Edellytykset/ suoritettut opinnot
900 €	Koululainen	
1 050 €	Lukiolainen	
1 200 €	Ammatillisen oppilaitoksen opiskelija	
1 500 €	Ammatillisen oppilaitoksen opiskelija	vähintään 120 op
1 500 €	Korkeakouluopiskelija	alle 60 op
1 650 €	Korkeakouluopiskelija	vähintään 60 op
1 900 €	Korkeakouluopiskelija	vähintään 100 op
2 050 € - 2 300 €	Maisteriopintoja suorittava opiskelija	vähintään 220 op

Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaaminen kesätyöntekijöiksi sekä harjoittelijoiksi ohje [Virkussa](#)

Keskispalkalla tehty laskelma palkkakuluista pohjautuen vuoden 2025 määriin

Alle 18 v.		Keskimääräinen kustannus kesätyö alle 18 v / 1 kk		Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen kesätyö alle 18 v / 1 kk	
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	0	0,00 €		0,00 €	
KASO	40	36 000,00 €		45 000,00 €	
KATO	31	27 900,00 €		34 875,00 €	
KAKU	70	63 000,00 €		78 750,00 €	
YHT.	141	126 900,00 €		158 625,00 €	
2.aste		Keskimääräinen kustannus 2.aste / 1 kk	Keskimääräinen kustannus 2.aste / 3 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen 2.aste / 1 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen 2.aste / 3 kk
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	2	2 500,00 €	7 500,00 €	3 125,00 €	9 375,00 €
KASO	0	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
KATO	5	6 250,00 €	18 750,00 €	7 812,50 €	23 437,50 €
KAKU	109	136 250,00 €	408 750,00 €	170 312,50 €	510 937,50 €
YHT.	116	145 000,00 €	435 000,00 €	181 250,00 €	543 750,00 €
Korkeakoulu		Keskimääräinen kustannus korkeakoulu / 1 kk	Keskimääräinen kustannus korkeakoulu / 3 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen korkeakoulu / 1 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen korkeakoulu / 3 kk
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	8	15 040,00 €	45 120,00 €	18 800,00 €	56 400,00 €
KASO	43	80 840,00 €	242 520,00 €	101 050,00 €	303 150,00 €
KATO	26	48 880,00 €	146 640,00 €	61 100,00 €	183 300,00 €
KAKU	15	28 200,00 €	84 600,00 €	35 250,00 €	105 750,00 €
YHT.	92	172 960,00 €	518 880,00 €	216 200,00 €	648 600,00 €
Uimavalvoja (rantavalvoja)		Keskimääräinen kustannus uimavalvoja / 1 kk	Keskimääräinen kustannus uimavalvoja / 3 kk	sosiaalikuluneen uimavalvoja / 1 kk	sosiaalikuluneen uimavalvoja / 3 kk
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	0				
KASO	0				
KATO	0				
KAKU	20	43 656,20 €	130 968,60 €	54 570,25 €	163 710,75 €
YHT.	20	43 656,20 €	130 968,60 €	54 570,25 €	163 710,75 €
Kaikki yht.	369	488 516,20 €	1 084 848,60 €	610 645,25 €	1 356 060,75 €

13

Vastaus Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle

VD/3391/00.02.00.03/2025

RÅ/AA/JK/SE

Sari Multala, Otso Kivimäki, Anssi Aura sekä 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on kasvava ja monimuotoinen urheilukaupunki, jossa liikunta ja urheilu ovat tärkeä osa kaupunkilaisten hyvinvointia ja identiteettiä. Vantaalla on laajaa harrastustoimintaa ja hyvät edellytykset kehittyä myös huippu-urheilun kaupunkina. Tällä hetkellä kaupungilta kuitenkin puuttuu yhtenäinen strateginen linjaus, joka tukisi tavoitteellista ja kansallisesti merkittävää huippu-urheilutoimintaa pitkäjänteisesti ja monilajisesti.

Huippu-urheilun selkeillä tukirakenteilla on merkittävä rooli nuorten tavoitteellisen urheilun polulla kohti kansallista ja kansainvälistä huippua, huippu-urheilun strateginen tukeminen vahvistaa kaupunkibrändiä sekä paikallisyhteisöjen ja -talouden elinvoimaa. Useissa Suomen kaupungeissa on jo valmisteltu tai toimeenpantu huippu-urheilua tukeva strategia tai toimenpideohjelma, joka huomioi niin talvi- kuin kesälajien erityispiirteet, olosuhtedtarpeet ja tukirakenteet.

Vantaalla tulisi käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelu, jossa kartoitetaan eri lajien huippu-urheilun nykytila, kehittämismahdollisuudet ja tarvittavat toimet menestymisen edellytysten parantamiseksi. Strategian valmistelussa tulee huomioida tasapuolisesti eri lajien ja vuodenaikojen erityispiirteet sekä rakentaa vuoropuhelua seurojen, lajiliittojen, urheilijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelun osana kaupungin liikunnan ja urheilun kehittämistyötä.

Taustoitus ja tilastotietoa

Huippu-urheilulla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia paitsi liikuntakulttuuriin myös alueelliseen elinvoimaan. Esimerkiksi liikunnan ja urheilun taloudellista vaikutusta Suomessa on arvioitu jopa 7 miljardin euron suuruiseksi, ja urheilusektorilla työskentelee yli 20 000 henkilöä. Paikallisesti huippu-urheilu tukee kaupunkien vetovoimaa, tapahtumamatkailua ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.

Nuorten liikuntapolku tarvitsee selkeitä tavoitteita ja roolimalleja. Tutkimusten mukaan nuorten motivaatio liikuntaan lisääntyy, kun heillä on mahdollisuus seurata ja tavoitella menestystä omalla paikalliskunnallaan.

Huippu-urheilijoiden näkyvyys ja saavutukset inspiroivat ja sitouttavat nuoria liikunnan pariin, mikä edistää pitkäaikaista hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Kansallinen liikuntapolitiikka (esim. Valtion liikuntaneuvoston suositukset) korostaa huippu-urheilun, olosuhteiden ja paikallisen yhteistyön merkitystä. Strategisella työllä voidaan luoda Vantaalle paremmat edellytykset tuottaa ja tukea huippu-urheilijoita sekä kasvattaa kaupungin imagoa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan liikunnan palvelualue toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala tunnistaa kilpa- ja huippu-urheilun keskeisen merkityksen kaupunkilaisten yhteisöllisyyden ja kaupungin elinvoiman edistäjänä. Kilpa- ja huippu-urheilu muodostavat tärkeän osan kaupungin liikuntakulttuuria ja identiteettiä. Ne vahvistavat kuntalaisten yhteenkuuluvuutta, luovat esikuvia lapsille ja nuorille sekä tarjoavat mahdollisuuksia onnistumisiin ja paikalliseen ylpeyteen.

Kilpa- ja huippu-urheilun vaikutukset ulottuvat laajasti myös kaupungin elinkeinoelämään ja vetovoimatekijöihin. Urheilutapahtumat ja menestyvät urheilijat lisäävät kaupungin näkyvyyttä ja houkuttelevuutta, tukevat tapahtumamatkailua ja toimivat yhteistyön alustana yritysten, seurojen ja yhteisöjen välillä. Lisäksi kilpa- ja huippu-urheilun kehittäminen tukee nuorten urheilupolkua ja lisää mahdollisuuksia kasvaa tavoitteelliseksi urheilijaksi kotipaikkakunnalla.

Aloitteessa tuodaan perustellusti esiin huippu-urheilun merkitys monin tavoin: nuorten liikunnan edistämiseksi, kaupunkibrändin rakentamisessa, tapahtumamatkailussa, elinkeinoelämän yhteistyössä sekä laajemmin alueellisen elinvoiman vahvistamisessa. Näihin teemoihin liittyvät tavoitteet ovat linjassa sekä kaupungin tulevan strategian että kansallisen liikuntapolitiikan kanssa.

Kaupunginjohtajan esityksessä vuoden 2026 talousarvioksi on kirjattu huippu-urheilua koskevan strategian laatiminen. Kaupunginhallituksen budjettineuvotteluissa kirjausta tiivistettiin siten, että viittaukset laajoihin selvityksiin poistettiin ja strategia-termi korvattiin linjaus-termillä. Vuoden 2026 aikana laaditaan Vantaan kilpa- ja huippu-urheilun linjaukset, joiden tarkoituksena on määrittää kaupungin roolia ja suuntaa huippu-urheilun tukemisessa ja kehittämisessä.

Kilpa- ja huippu-urheilun linjausten valmistelemiseksi tullaan esittämään kaupunkikulttuurin- ja hyvinvoinnin lautakunnalle poliittisen työryhmän perustamista. Työryhmän tehtävänä on tuoda poliittista näkökulmaa ja suuntaa linjaustyöhön sekä keskustella huippu-urheiluun liittyvistä painopisteistä ja tavoitteista. Varsinainen linjausten valmistelu toteutetaan viranhaltijatyönä kuullen urheiluseuroja, lajiliittoa ja muita keskeisiä sidosryhmiä.

Aloitteessa esitettyjen näkökohtien mukaisesti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala pitää tärkeänä huippu-urheilun pitkäjänteistä kehittämistä yhteistyössä urheilutoimijoiden kanssa. Tarkoituksena on vahvistaa huippu-urheilun toimintaedellytyksiä, tukea nuorten urheilupolkua sekä vahvistaa Vantaan asemaa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.

Kaupunginhallitus 1.12.2025 § 17

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sari Multalalle, Otso Kivimäelle, Anssi Auralle ja 36 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 17

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 18

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Liite:

- allekirjoitettu Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Anton Ahonen, 040 620 2897
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaa on kasvava ja monimuotoinen urheilukaupunki, jossa liikunta ja urheilu ovat tärkeä osa kaupunkilaisten hyvinvointia ja identiteettiä. Vantaalla on laajaa harrastustoimintaa ja hyvät edellytykset kehittyä myös huippu-urheilun kaupunkina. Tällä hetkellä kaupungilta kuitenkin puuttuu yhtenäinen strateginen linjaus, joka tukisi tavoitteellista ja kansallisesti merkittävää huippu-urheilutoimintaa pitkäjänteisesti ja monilajisesti. Huippu-urheilun selkeillä tukirakenteilla on merkittävä rooli nuorten tavoitteellisen urheilun polulla kohti kansallista ja kansainvälistä huippua, huippu-urheilun strateginen tukeminen vahvistaa kaupunkibrändiä sekä paikallisyhteisöjen ja -talouden elinvoimaa. Useissa Suomen kaupungeissa on jo valmisteltu tai toimeenpantu huippu-urheilua tukeva strategia tai toimenpideohjelma, joka huomioi niin talvi- kuin kesälajien erityispiirteet, olosuhdetarpeet ja tukirakenteet. Vantaalla tulisi käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelu, jossa kartoitetaan eri lajien huippu-urheilun nykytila, kehittämismahdollisuudet ja tarvittavat toimet menestymisen edellytysten parantamiseksi. Strategian valmistelussa tulee huomioida tasapuolisesti eri lajien ja vuodenaikojen erityispiirteet sekä rakentaa vuoropuhelua seurojen, lajiliittojen, urheilijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelun osana kaupungin liikunnan ja urheilun kehittämistyötä. *****	<u>Aloitteen tekijät</u> Sari Multala Otso Kivimäki Anssi Aura <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Siri Ahokas 2. Maarit Raja-Aho 3. Mika Kasonen 4. Minna Räsänen 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Anu Hall 7. Vaula Norrena 8. Jukka Nevala 9. Jari Sainio 10. Patrik Karlsson 11. Faysal Abdi 12. Paula Lehmuskallio 13. Kai-Ari Lundell 14. Minna Heikkinen 15. Matilda Stirrkinen 16. Heli Hakala 17. Maija Rautavaara 18. Tuire Kaimio

Taustoitus ja tilastotietoa Huippu-urheilulla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia paitsi liikuntakulttuuriin myös alueelliseen elinvoimaan. Esimerkiksi liikunnan ja urheilun taloudellista vaikutusta Suomessa on arvioitu jopa 7 miljardin euron suuruiseksi, ja urheilusektorilla työskentelee yli 20 000 henkilöä. Paikallisesti huippu-urheilu tukee kaupunkien vetovoimaa, tapahtumamatkailua ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa. Nuorten liikuntapolku tarvitsee selkeitä tavoitteita ja roolimalleja. Tutkimusten mukaan nuorten motivaatio liikuntaan lisääntyy, kun heillä on mahdollisuus seurata ja tavoitella menestystä omalla paikkakunnallaan. Huippu-urheilijoiden näkyvyys ja saavutukset inspiroivat ja sitouttavat nuoria liikunnan pariin, mikä edistää pitkäaikaista hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä. Kansallinen liikuntapolitiikka (esim. Valtion liikuntaneuvoston suositukset) korostaa huippu-urheilun, olosuhteiden ja paikallisen yhteistyön merkitystä. Strategisella työllä voidaan luoda Vantaalle paremmat edellytykset tuottaa ja tukea huippu-urheilijoita sekä kasvattaa kaupungin imagoa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.	19. Jussi Särkelä 20. Katja Siniketo-Pietilä 21. Riku Kärkkäinen 22. Stefan Åstrand 23. Nina Nummela 24. Marjo Vacker 25. Mari Hynninen 26. Sirkka-Liisa Kähärä 27. Topi Liutu 28. Pirkko Letto 29. Eva Tawasoli 30. Chau Nguyen 31. Tia Seppänen 32. Ida Tamminen 33. Sami Kanerva 34. Aki Mäkipernaa 35. Reija Friman 36. Naima EL Issaoui

14

Vastaus Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla

VD/2363/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/LL/PK/JK/SE

Eve Rämö ja Eva Tawasoli sekä 35 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on monimuotoinen ja kansainvälinen kaupunki, jossa joka neljäs asukas puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Monikielinen ja -kulttuurinen väestö tuo mukanaan tarpeen kotoutumisen yksilöllisempään tukemiseen. Yksi haavoittuvimmista ryhmistä kotoutumisen näkökulmasta on maahanmuuttajanaiset. Kotoutumisen rakenteelliset haasteet näkyvät erityisesti naisten kohdalla:

he jäävät muita useammin koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle ja kohtaavat moninkertaisia esteitä osallistuessaan yhteiskuntaan. Esimerkiksi pienet lapset, vastuu kodin- ja läheisten hoidosta, viranomais-tapaamiset jne. ovat naisille kasaantuvia tehtäviä, jotka osuvat usein päällekkäin opiskelun kanssa ja aiheuttavat turhaan opintojen keskeytymisiä, jolloin kielen oppiminen taas hidastuu ja lykkääntyy.

Vantaalla on erityisen tärkeää tukea maahanmuuttajanaisten kotoutumista, sillä se heijastuu suoraan koko perheen hyvinvointiin, erityisesti lasten koulutusmahdollisuuksiin ja osallisuuteen. Useat selvitykset osoittavat, että äitien osallistuminen yhteiskuntaan tukee lasten hyvinvointia, koulumenestystä ja integroitumista. Äidit ovat usein perheiden arjen kantavia voimia, ja heidän osallisuutensa vahvistaa koko perheen kiinnittymistä yhteiskuntaan. Kun naiset saavat aidon mahdollisuuden osallistua koulutukseen, työelämään ja yhteiskuntaan, se ehkäisee syrjäytymistä ja parhaimmillaan vahvistaa koko yhteiskunnan sosiaalista eheyttä.

Maahanmuuttajanaisten osallisuuden vahvistaminen rakentaa siten pohjaa yhdenvertaisemmalle ja kestävämmälle Vantaalle.

Vantaalla on tehty tärkeää työtä kotoutumisen edistämiseksi, mutta maahanmuuttajanaisten kohdalla tarvitaan selvästi räätälöidympiä, matalan kynnyksen ja monikanavaisia palveluita. Näiden tulee huomioida naisten yksilölliset elämäntilanteet, kielitaito, koulutus- ja kulttuuritausta sekä sukupuolisensitiivinen lähestymistapa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä niihin naisiin, jotka jäävät nykyisten palveluiden ulkopuolelle.

Esitämme, että Vantaa ryhtyy toimiin seuraavien konkreettisten toimien toteuttamiseksi maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistamiseksi:

1. Kotoutumisen vaikuttavuuden seuranta monimuotoisesta näkökulmasta

- Kotoutumispalveluiden suunnittelussa ja seurannassa on tärkeää kerätä ja analysoida monimuotoista ja tarkasti eriteltyä tietoa – ei vain sukupuolen tai kielitaustan mukaan, vaan myös esimerkiksi koulutus- ja perhetilanteen sekä palveluiden käytön perusteella. Näin voidaan tunnistaa ne ryhmät, jotka ovat suurimmassa tuen tarpeessa tai jäävät palveluiden ulkopuolelle, ja kohdentaa toimet aidosti vaikuttavasti. Sukupuolivaikutusten arviointi on olennainen osa tätä työtä. Kohderyhmien hyvä tuntemus on edellytys oikea-aikaiselle ja tarpeisiin vastaavalle tuelle.

2. Naisten omien kotoutumispolkujen rakentaminen

- Kehitetään yksilöllisiä ja joustavia kotoutumispolkuja, jotka yhdistävät kielikoulutuksen, työelämä- ja arjen taidot sekä osallistavan yhteisötoiminnan. Esimerkiksi "Äidit mukaan" -hanke on toimiva esimerkki joustavasta ja innovatiivisesta tavasta yhdistää kielikoulutus ja kotoutumisen tuki maahanmuuttajanaisten arkeen.

3. Kulttuurisesti sensitiivinen mentorointi- ja vertaistukitoiminta

- Selvitetään mahdollisuudet vahvistaa maahanmuuttajanaisten välistä vertaistukea ja mentorointimallin käyttöönottoa, jossa pidempään Suomessa asuneet naiset tukevat kotoutumisen alkuvaiheessa olevia. Tällainen toiminta voisi vahvistaa luottamusta, yhteisöllisyyttä ja naisten omaa toimijuutta. Mallia voidaan kehittää yhteistyössä järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa kulttuurisesti sensitiivisellä otteella.

4. Tiivis yhteistyö järjestöjen ja maahanmuuttajayhteisöjen kanssa

- Monet maahanmuuttajanaiset tavoitetaan parhaiten oman yhteisönsä ja järjestöjen kautta, joten näitä väyliä tulee hyödyntää systemaattisesti ja tavoitteellisesti. Yhteistyö yhteisöjen kanssa auttaa tunnistamaan naisten tarpeita, rakentamaan luottamusta ja madaltamaan osallistumisen kynnyksiä. Vantaalla voidaan käynnistää malli, jossa kaupungin toimijat, järjestöt ja yhteisöt suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä maahanmuuttajanaisten tarpeisiin vastaavia palveluita ja toimintaa. Tällainen kumppanuus mahdollistaa vaikuttavamman ja paremmin saavutettavan tuen.

Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen ei ole vain yksilön asia, vaan koko yhteiskunnan yhteinen projekti. Panostus naisten osallisuuteen, työllistymiseen ja yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen maksaa itsensä takaisin vahvempana yhteenkuuluvuuden tunteena, parempana hyvinvointina ja elinvoimaisempana Vantaana."

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Kiitämme valtuustoa tärkeän teeman nostamisesta ja tunnistamme hyvin aloitteessa esitettyjä huolia. Moninaisessa kaupungissa palveluiden tulee huomioida erilaiset elämäntilanteet ja asiakaskunnan moninaiset tarpeet. Kaupungilla on hyvää osaamista palveluiden räätälöintiin, mutta työ vaatii myös resursseja. Aloitteessa tuotiin ansiokkaasti esiin maahan muuttaneiden naisten osallisuuden ja kotoutumisen merkitystä myös koko perheen hyvinvoinnille. Äideillä on usein kasautunut kodin ja perheen arjen asioiden hoitamisen vastuita, mikä voi haastaa äitien oman kotoutumisen ja työllistymisen polun rakentamista.

1.1.2025 alkaen valtiolta siirtyi vastuu työllisyyden ja kotoutumisen edistämisestä, sekä niihin liittyvien palveluiden järjestämisestä kunnille. Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen (TYKO) palveluissa on tällä hetkellä noin 8 000 kansainvälistä työnhakijaa, joista 57 % on naisia. Naisten on usein miehiä vaikeampi päästä työelämään ja osa jää työvoiman ulkopuolelle. Työvoiman ulkopuolisten kotoutuspalvelut on uuden kotoutumislain mukainen palvelukokonaisuus maahan muuttaneille, jotka eivät ole työnhakijoita esimerkiksi kotivanhemmuuden, korkean iän tai vaikean sairauden vuoksi. Tähän mennessä on tavoitettu noin 250 asiakasta näiden palveluiden piiriin. Heistä yli 90 % on naisia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.5.2025 § 8 kotoutumisen ja maahanmuuton periaatteet, jossa yhtenä kotoutumisen palveluiden periaatteena on edistää nimenomaan naisten ja nuorten kotoutujien asemaa.

Kotoutumisen vaikuttavuuden seuranta monimuotoisesta näkökulmasta

TYKO:n palvelualue on kartoittanut laajasti mahdollisuuksia saada tarkempaa ja moninaista tietoa asiakaskunnasta palveluiden kehittämisen tueksi. Tietoa on hyvin niukasti saatavilla ja laajempi datankeruu vaatii isoja resursseja myös valtakunnallisella tasolla. TYKO:n asiakaskohtaamisista tehtävää seurantaa on kehitetty, mikä tulee jatkossa tarjoamaan hyödyllistä tietoa palveluiden suunnitteluun. Erilaisten haavoittuvuustekijöitä tunnistaminen asiakastyössä on tärkeää, jotta vahvaa tukea osataan tarjota sitä tarvitseville. Luku- ja kirjoitustaidottomuus sekä ihmiskaupan uhrina oleminen ovat esimerkkejä haavoittuvuustekijöistä, jotka vaikuttavat erityisesti maahan muuttaneiden naisten elämään.

Vantaalla kansainvälisistä työnhakijoista 255 on luku- ja kirjoitustaidottomia. Heistä 62 % on naisia. Luku- ja kirjoitustaidottomuus vaikeuttaa arjen hallintaa, viranomaisasioiden hoitoa, digiasiointia, suomen kielen opiskelua ja yhteiskuntaan osallistumista. Vantaan aikuisopisto tarjoaa luku- ja kirjoitustaidon kartoituksia ja luku- ja kirjoitustaidon opetusta kotoutumisajalla oleville työnhakijoille. Myös kotoutumisajan ylittäneille on tarjolla jonkin verran vastaavaa opetusta. Luku- ja kirjoitustaidottomille maahanmuuttajille ei kuitenkaan ole riittävästi palveluita suomen kielen oppimiselle, erityisesti toiminnallista kielen opetusta. Jatkopalvelut luku- ja kirjoitustaidottomille ovat riittämättömiä ja tilanne on erityisen haastava +50-vuotiaiden maahanmuuttajanaisille. Vantaalla onkin tarvetta soveltuvammalle ja moninaisemmalle opetukselle, jossa huomioitaisiin yksilöllinen tuen tarve ja oppimisen erilaiset tavat.

Ihmiskaupan uhreista (IKU) vuoden 2024 tilastojen mukaan noin 61 % oli naisia. Tapauksista 32 % liittyi pakkoavioliittoihin, 45 % pakkotyöhön ja 13 % seksuaaliseen hyväksikäyttöön. Vantaan kotoutumisen ja työllisyyden palvelualueelle on perustettu IKU-tiimi, jonka tavoitteena on sujuvoittaa ihmiskaupan uhrin palvelua verkostoitumalla eri toimijoiden, kuten Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (VAKE) ja THL:n, kanssa, sekä lisätä asiantuntijoiden tietoa ilmiöstä ja osaamista ihmiskaupan uhrin tunnistamiseen ja kohtaamiseen. Kaupungin ja VAKE:n sosiaalityön IKU-tiimit ovat luoneet yhteisen toimintaprosessin työn tehostamiseksi.

Palvelualueella on tehty myös koulutusyhteistyötä poliisiammattikorkeakoulun kanssa, ja koulutettu henkilöstöä tunnistamaan lähisuhde- ja kunniaväkivaltaa asiakastyössä. Koulutukset jatkuvat syksyllä 2025.

Naisten omien kotoutumispolkujen rakentaminen

Uusi työvoiman ulkopuolisten palvelupolku tukee kotoutumista ja työllistymistä. Suurimman ryhmän muodostavat kotivanhemmat, joista valtaosa on naisia. Lakisääteinen kohderyhmä rajautuu pääasiasa kotoutumisajalla oleviin, mutta kotoutumisen tuen tarve jatkuu usein kotoutumisajan päätyttyä. Tä-

män vuoksi Vantaalla palvelua tarjotaan myös kotoutumisajan ylittäneille resurssien mukaan. Asiakkaita osa tavoitetaan Kelan jakamien tietojen ja viranomaisyhteistyön avulla. Kohderyhmään kuuluvat eivät kuitenkaan aina ole palveluiden piirissä, joten yhteistyö kolmannen sektorin kanssa ja alueellisen työ tekeminen on välttämätöntä saavutettavuuden lisäämiseksi. Asiakkaita ohjataan suomen kielen ja yhteiskuntaorientaation kursseille, digiopastukseen, osallistavaan toimintaan mm. asukastiloihin ja järjestöjen toimintaan ja muihin palveluihin. Kotoutumisen palveluissa järjestetään muutamia kotivanhemmille räätälöityjä kursseja, joihin on järjestetty lastenhoito. Monikielinen neuvonta auttaa monissa arjen haasteissa, kuten varhaiskasvatuksen hakemusten teossa.

Aloitteessa mainittu äidit mukaan -hanke, nykyisin nimellä Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke (Vamu) tarjoaa maahan muuttaneille vanhemmille toiminnallista suomen kielen opiskelua, arjen hallinnan ja yhteiskunnassa toimimisen harjoittelemista ja alueellisiin palveluihin tutustumista yhdessä. Hankkeen ryhmämuotoisessa toiminnassa huomioidaan yksilölliset elämäntilanteet, kartoitetaan kielitaitoa, koulutus- ja kulttuuritaustaa sekä tuetaan jatkopolulle siirtymistä. Toiminnassa painotetaan koulutusjärjestelmän ymmärrystä sekä yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja peruskoulun kanssa. Vamu-hankkeessa vahvistetaan oppimisen taitoja sekä työelämä- ja digitaitoja. Asiakkailta on myös mahdollisuus työkokeiluun. Vamu-ryhmissä annetaan tietoa mm. terveydenhuollosta ja perheiden hyvinvoinnista, sekä luodaan turvallinen ympäristö keskustella seksuaaliterveydestä, turvallisesta kodista ja elämästä. Toiminnassa oli viime lukuvuonna 192 vanhempaa (naisia 91,7 %) ja 85 lasta. Puhuttuja kieliä oli 43.

Vamun kaltaiselle toiminnalle on kova tarve, sillä se vahvistaa osaamista ja mahdollistaa osallisuuden kokemuksia vertaistuellisessa ympäristössä. Toiminta vakinaistettiin 2026 alusta, ja jatkuu osana työllisyyden ja kotoutumisen palveluita.

Kulttuurisesti sensitiivinen mentorointi- ja vertaistukitoiminta

Aloitteessa tuotiin esiin vertaistuen ja mentoroinnin tärkeyttä. Nicehearts ry:n Naapuriäidit on vertaistuellisen vapaaehtoistoiminnan toimintamalli Suomeen muuttaneiden naisten osallisuuden, toimijuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Naapuriäidit-koulutuksen käyneet naiset toimivat vapaaehtoisina ja ovat itse asuneet jo hieman pidempään Suomessa. Usein he auttavat vähemmän aikaa Suomessa asuneita ja järjestävät omaa toimintaa. TYKO ja Naapuriäidit-toimintamalli aikovat tiivistää yhteistyötä. Kaupungin palveluista voidaan ohjata asiakkaita Naapuriäiti-koulutuksiin tukemaan naisten osallisuutta ja samalla myös vahvistamaan työllistymisen edellytyksiä. Koulutetut Naapuriäidit voisivat puolestaan olla tukena kaupungin palveluiden asiakkaille.

Myös Vamu-ryhmissä vertaistuki on tärkeää. Osallistujissa on sekä vastatulleita, että pidempään Suomessa asuneita, työnhakijoita että kotivanhempia. Toimintaryhmien heterogeenisuus on Vamun vahvuus ja mahdollistaa luontevaa mentorointia osallistujien kesken.

Tiivis yhteistyö järjestöjen ja maahanmuuttajayhteisöjen kanssa

Yhteistyötä Vantaan kaupungin ja Vantaalla toimivien järjestöjen kanssa tehdään kaikilla toimialoilla. Kaupungin osallisuuspalveluiden järjestöyhteistyön ja alueellisen osallisuuden osallisuusasiantuntija on tärkeä kaupunkitasoista järjestöyhteistyötä koordinoiva taho.

TYKO:ssa järjestöyhteistyötä tehdään paljon. Maahan muuttaneiden naisten työllistymistä tukevien hankkeiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, esimerkkeinä voidaan mainita Suomen Pakolaisavun hanke Omalle Uralle –hanke sekä Kuntoutussäätiön ja TSL ry:n Arvosta osaamista –hanke. Hankkeiden toimintoja on jalkautettu kaupungin tiloihin eri puolille Vantaata ja yhteistyö jatkuu myös syksyllä

2025. TYKO:n verkostoyhteistyö on laajaa ja suunnitelmallista. Neuvova Vantaa -yhteistyöverkosto koostaa yhteen yli 400 ammattilaista eri sektoreilta kotoutumisen kysymysten äärelle. Vantaan vieraskielisten kotivanhempien verkostossa taas kotivanhempien kanssa työskentelevät ammattilaiset eri sektoreilta kohtaavat ja kehittävät tapoja tukea yhteistä kohderyhmää. Molemmat verkostot ovat aktiivisia ja mukana on paljon Vantaalla toimivia järjestöjä.

Maahanmuuttajanaisia edustavien vantaalaisten aktiivien kanssa on aloitettu yhteinen dialogi helmikuussa 2025 osana SMILE-hanketta. Paikalla oli eri toimialat, mukaan lukien kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand ja työllisyys- ja kotoutumispalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen. Yhteistyöskentelyä on luvattu jatkaa kotoutumisen palveluiden kanssa.

Kaupunginhallitus 12.1.2026 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 19

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloite: Maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Aloitteen tekijät Eve Rämö Eva Tawasoli
Valtuustoaloite: Maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla Vantaa on monimuotoinen ja kansainvälinen kaupunki, jossa joka neljäs asukas puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Monikielinen ja -kulttuurinen väestö tuo mukanaan tarpeen kotoutumisen yksilöllisempään tukemiseen. Yksi haavoittuvimmista ryhmistä kotoutumisen näkökulmasta on maahanmuuttajanaiset. Kotoutumisen rakenteelliset haasteet näkyvät erityisesti naisten kohdalla: he jäävät muita useammin koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle ja kohtaavat moninkertaisia esteitä osallistuessaan yhteiskuntaan. Esimerkiksi pienet lapset, vastuu kodin- ja läheisten hoidosta, viranomaistapaamiset jne ovat naisille kasaantuvia tehtäviä, jotka osuvat usein päällekkäin opiskelun kanssa ja aiheuttavat turhaan opintojen keskeytymisiä, jolloin kielen oppiminen taas hidastuu ja lykkääntyy. Vantaalla on erityisen tärkeää tukea maahanmuuttajanaisten kotoutumista, sillä se heijastuu suoraan koko perheen hyvinvointiin, erityisesti lasten koulutusmahdollisuuksiin ja osallisuuteen. Useat selvitykset osoittavat, että äitien osallistuminen yhteiskuntaan tukee lasten hyvinvointia, koulumenestystä ja integroitumista. Äidit ovat usein perheiden arjen kantavia voimia, ja heidän osallisuutensa vahvistaa koko perheen kiinnittymistä yhteiskuntaan. Kun naiset saavat aidon mahdollisuuden osallistua koulutukseen, työelämäänsä ja yhteiskuntaan, se ehkäisee syrjäytymistä ja parhaimmillaan vahvistaa koko yhteiskunnan sosiaalista eheyttä. Maahanmuuttajanaisten osallisuuden vahvistaminen rakentaa siten pohjaa yhdenvertaisemmalle ja kestävämmälle Vantaalle. Vantaalla on tehty tärkeää työtä kotoutumisen edistämiseksi, mutta maahanmuuttajanaisten kohdalla tarvitaan selvästi räätälöidympiä, matalan kynnyksen ja monikanavaisia palveluita. Näiden tulee huomioida naisten yksilölliset elämäntilanteet, kielitaito, koulutus- ja kulttuuritausta sekä sukupuolisensitiivinen lähestymistapa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä	Aloitteen <u>Allekirjoitukset</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Tiina Tuomela 3. Nina Nummela 4. Marjo Vacker 5. Maarit Raja-Aho 6. Siri Ahokas 7. Manav Phull 8. Vaula Norrena 9. Matilda Stirkkinen 10. Anu Hall 11. Minttu Sillanpää 12. Funda Demiri 13. Jussi Saramo 14. Hanna Valtanen 15. Ida Tamminen 16. Mari Hynninen 17. Pirjo Luokkala 18. Mikko Viilo 19. Reija Friman 20. Jussi Särkelä 21. Antero Eerola 22. Pirkko Letto 23. Maija Rautavaara 24. Paula Lehmuskallio 25. Elina Nykyri 26. Minna Räsänen 27. Tuire Kaimio 28. Tarja Eklund 29. Patrik Karlsson 30. Heli Hakala 31. Naima EL Issaoui 32. Carita Orlando 33. Susanna Kaiju 34. Anitta Orpana 35. Tia Seppänen

niihin naisiin, jotka jäävät nykyisten palveluiden ulkopuolelle.

Esitämme, että Vantaa ryhtyy toimiin seuraavien konkreettisten toimien toteuttamiseksi maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistamiseksi:

1. Kotoutumisen vaikuttavuuden seuranta monimuotoisesta näkökulmasta

Kotoutumispalveluiden suunnittelussa ja seurannassa on tärkeää kerätä ja analysoida monimuotoista ja tarkasti eriteltyä tietoa – ei vain sukupuolen tai kielitaustan mukaan, vaan myös esimerkiksi koulutus- ja perhetilanteen sekä palveluiden käytön perusteella. Näin voidaan tunnistaa ne ryhmät, jotka ovat suurimmassa tuen tarpeessa tai jäävät palveluiden ulkopuolelle, ja kohdentaa toimet aidosti vaikuttavasti. Sukupuolivaikutusten arviointi on olennainen osa tätä työtä. Kohderyhmien hyvä tuntemus on edellytys oikea-aikaiselle ja tarpeisiin vastaavalle tuelle.

2. Naisten omien kotoutumispolkujen rakentaminen

Kehitetään yksilöllisiä ja joustavia kotoutumispolkuja, jotka yhdistävät kielikoulutuksen, työelämä- ja arjen taidot sekä osallistavan yhteisötoiminnan. Esimerkiksi "Äidit mukaan" -hanke on toimiva esimerkki joustavasta ja innovatiivisesta tavasta yhdistää kielikoulutus ja kotoutumisen tuki maahanmuuttajanaisten arkeen.

3. Kulttuurisesti sensitiivinen mentorointi- ja vertaistukitoiminta

Selvitetään mahdollisuudet vahvistaa maahanmuuttajanaisten välistä vertaistukea ja mentorointimallin käyttöönottoa, jossa pidempään Suomessa asuneet naiset tukevat kotoutumisen alkuvaiheessa olevia. Tällainen toiminta voisi vahvistaa luottamusta, yhteisöllisyyttä ja naisten omaa toimijuutta. Mallia voidaan kehittää yhteistyössä järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa kulttuurisesti sensitiivisellä otteella.

4. Tiivis yhteistyö järjestöjen ja maahanmuuttajayhteisöjen kanssa

Monet maahanmuuttajanaiset tavoitetaan parhaiten oman yhteisönsä ja järjestöjen kautta, joten näitä väyliä tulee hyödyntää systemaattisesti ja tavoitteellisesti. Yhteistyö yhteisöjen kanssa auttaa tunnistamaan naisten tarpeita, rakentamaan luottamusta ja madaltamaan osallistumisen kynnystä. Vantaalla voidaan käynnistää malli, jossa kaupungin toimijat, järjestöt ja yhteisöt suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä maahanmuuttajanaisten tarpeisiin vastaavia palveluita ja toimintaa. Tällainen kumppanuus mahdollistaa vaikuttavamman ja paremmin saavutettavan tuen. Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen ei ole vain yksilön asia, vaan koko yhteiskunnan yhteinen projekti. Panostus naisten osallisuuteen, työllistymiseen ja yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen maksaa itsensä takaisin vahvempaa yhteenkuuluvuuden tunteena, parempaa hyvinvointina ja elinvoimaisempaa Vantaana. <u>Eve Rämö ja Eva Tawasoli</u>	

15

Vastaus Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen kotoutumisesta ruotsiksi

VD/694/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/HL/PK/MI/JK/SE

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vuoden 2025 alussa voimaan tulleen uuden kotoutumislain mukaan päävastuu kotouttamisesta siirtyy kunnille. Vastedes kunnat vastaavat myös työnhakijoille suunnatuista palveluista.

Hallitusohjelman kirjauksen mukaan tavoitteena on, että noin 5–10 % maahanmuuttajista kotoutetaan tulevaisuudessa ruotsiksi. Kansalliskielistrategian mukaan ruotsin kielellä kotoutuvien määrä tulisi suhteellisesti vastata vähintään ruotsinkielisten osuutta väestöstä. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan vielä paljon työtä, varsinkin kun kotoutuminen koskee koko yhteiskuntaa.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14.4.2023/681 mukaisesti maahanmuuttajan on voitava tehdä aktiivinen valinta kotoutumiskielen suhteen, ruotsi tai suomi. Suuri haaste on edelleen, että viranomaiset eivät informoi maahanmuuttajaa oikeudesta kotoutumiseen ruotsiksi. Virkailijan asenne saattaa olla ratkaiseva, mutta viranomaisten keskuudessa on myös paljon tietämättömyyttä ruotsinkielisestä kotoutumispolusta. Tästä suora seuraus on, että edelleen moni kaksikielinen kunta kotouttaa vain suomeksi, vaikka maahanmuuttaja itse on joissain tapauksissa toivonut kotoutumista ruotsiksi.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kuntien lakisääteinen tehtävä vuodesta 2025 alkaen. Yhteiskuntaorientaatio on lakisääteinen, henkilön omalla kielellä toteutettava koulutus, jolla tuetaan Suomeen hiljattain muuttaneiden kotoutumista ja joka koskee kaikkia maahanmuuttajia. On tärkeää, että maahanmuuttaja yhteiskuntaorientaation yhteydessä saa tietoa Suomen ja kunnan kaksikielisyydestä, jotta hän saa selkeän kuvan maan kaksikielisyydestä ja voi näiden tietojen perusteella tehdä harkitun valinnan kotoutumiskielistä koskien.

Ruotsinkielisen kotouttamisen kannalta keskeiset kaksi toimijaa ovat vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin järjestöt. Valtaosa ruotsiksi kotoutuvista kotoutuu vapaan sivistystyön vapaaehtoisten opintojen kautta. Kansalliskielistrategiassa todetaan, että ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa olisi lisättävä, jotta se olisi tosiasiallinen vaihtoehto. Kolmas sektori vastaa muun muassa ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedottamisesta, ja voisi vastata myös monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta. Kolmannen sektorin merkitys kotouttamisessa kasvaa tulevaisuudessa. Vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin kokemusta ja tietoa kotoutumisesta ruotsiksi tulisi hyödyntää myös tulevaisuudessa ja yhdistää muuhun kunnalliseen kotouttamistyöhön. Kokemus on osoittanut, että kunnan, kolmannen sektorin ja vapaan sivistystyön yhteistyö on toimivaa ja kustannustehokasta.

On tärkeää, että kaksikieliset kunnat varaavat resursseja sekä suomen- että ruotsinkielisen kotoutumispolun koordinointiin, suunnitteluun ja niistä tiedottamiseen sekä maksuttomaan kieltenopetukseen molemmilla kansalliskielillä. Ruotsinkielistä kotoutumista toivovien maahanmuuttajien määrä yksittäisessä kunnassa on joissakin tapauksissa suhteellisen pieni. Useat kunnat voisivat mainiosti tehdä yhteistyötä sen suhteen, miten ruotsinkielinen kotouttaminen ratkaistaan, jotta maahanmuuttajille voitaisiin tarjota kotoutumista ruotsiksi sekä järjestää ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta. Kuntien välisellä yhteistyöllä varmistettaisiin myös maahanmuuttajien parempi ja kattavampi kotouttamispolku.

Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet,

Ehdotamme, että kaupunki selvittää, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutumiseen ja sen toteutumisesta. Olemassa olevat henkilöresurssit tulisi myös selvittää sen varmistamiseksi, että ne riittävät koordinoimaan, suunnittelemaan ja tiedottamaan tasavertaisista kotoutumispalveluista sekä kotoutumiskoulutuksesta molemmilla kansalliskielillä.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite: allekirjoitettu Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Aloitteessa ehdotettiin kaupungin selvittävän, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutukseen ja sen toteutumisesta. Aloitteessa pyydettiin myös henkilöresurssien selvittämistä sen varmistamiseksi, että kummankin kansalliskielen kotoutumispolkujen mukaisten palveluiden koordinoitiin ja niistä tiedottamiseen jää riittävät edellytykset. Nämä ovat tärkeitä huomioita, sillä Vantaan kaupungin vuosien 2023–2026 kotouttamisohjelmassa on asetettu tavoitteeksi ruotsinkielisten kotoutumispolkujen varmistaminen vieraskielisille vantaalaisille yhdessä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden näkökulmasta kaksikielisten kotoutumisen polkujen tasavertainen mahdollisuus toteutuu ensisijaisesti kahden keskeisen tekijän yhteisvaikutuksista. Yhtäältä siinä, että yksilötasolla kotoutumisen polun eri vaiheissa asiakkaalle tarjotaan mahdollisuutta kotoutumiseen niin suomeksi kuin ruotsiksikin ja toisaalta siinä, että uuden lain mukainen kotoutumisohjelma mahdollistaa palvelutarjottimen, jossa eri kieliset palvelu- ja koulutusvaihtoehdot tuodaan tasavertaisesti kotoutujan saataville. Vantaalla kehitteillä olevan kotoutumisohjelman verkkoversiosta tullaan tilaamaan myös ruotsinkielinen käännös. Kotoutumisohjelma edellyttää kaupungilta kuitenkin myös kehittämistyötä, sillä olemassa olevat vaihtoehdot kaksikielisellä palvelupolulla eivät ole verkossa vielä riittävän kattavasti. Kehittämistyö tehdään vuoden 2026 aikana.

Aloitteessa ilmaistiin hyvin perusteltu huoli siitä, että viranomaiset eivät informoi riittävästi oikeudesta kotoutua ruotsiksi tai tilanteista, joissa heillä itsellään ei ole siitä riittävästi tietoa. Ruotsinkielisen kotoutumispolun vaihtoehto pyritään työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa tuomaan järjestelmällisesti esiin alkukartoituksen yhteydessä pian kotoutujan tultua työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden asiakkaaksi. Henkilöstön osaamista ja palvelualueen sisäistä viestintää pyritään kuitenkin tällä alueella kehittämään lisää. Esimerkiksi heinäkuun 2025 alussa palvelualueen intranet-sivuilla julkaistiin juttu ruotsinkielisistä kotoutumispalveluista otsikolla ”*Visste du att man kan integrera sig på svenska i Vanda?*”. Jutulla oli yli 300 lukukertaa heinäkuun loppuun mennessä (vrt. palvelualueella on noin 300 työntekijää). Olennaisimmassa asemassa kotoutumispoluista tiedottamisessa on kuitenkin perehdytys, jota kotoutuja-asiakkaita palvelevat asiantuntijat saavat tiimeissään.

Sekä ruotsiksi että suomeksi kotoutuvien kotoutumiskoulutuksissa tehdään pääkaupunkiseututasoista yhteistyötä. Koulutushankintoja ohjaavan pääkaupunkiseudun kuntien puitejärjestelyn lisäksi myös va-

paan sivistystyön rooli korostuu vahvasti. Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa oli vuoden 2025 huhtikuussa 30 työnhakija-asiakasta, joiden ensisijainen palvelukieli oli ruotsi tai jotka saivat ruotsinkielisiä kotoutumisen palveluja (tilanne 24.4.2025). Heidän joukossaan oli sekä ruotsinkielisiin kotoutumiskoulutuksiin osallistuvia että muita kotoutumisajan palveluita saavia asiakkaita.

Vantaalaisten kotoutujien ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus toteutetaan omaehtoisina opintoina Helsingin kaupungin ruotsinkielisen työväenopiston Arbiksen järjestämänä. Tämä mahdollistaa riittävän suuret ryhmät koulutuksen toteutumiseksi. Arbis-yhteistyössä selvitetään vuoden 2025 aikana myös mahdollisuutta järjestää kotoutumiskoulutusta työvoimakoulutuksena. Vantaan kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa ruotsiksi kotoutuvia palvelee kaksi ruotsinkielistä asiantuntijaa, joista toinen työskentelee 30 vuotta täyttäneiden ja toinen alle 30-vuotiaiden kotoutuja-asiakkaiden parissa.

Aloitteessa viitattiin myös monikieliseen yhteiskuntaorientaatioon, jonka toteutus on 1.1.2025 voimaan tulleen lain (laki kotoutumisen edistämisestä 381/2023) mukainen lakisääteinen tehtävä kunnille. Yhteiskuntaorientaatioihin osallistuvat kotoutujat saavat omalla äidinkielellään tai muulla ymmärrettävällä kielellä tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, sen historiasta ja instituutioista. Kaksikielisyys on luonteva osa opetussisältöä yhteiskuntaorientaatiossa. Yhteiskuntaorientaatioiden painopisteet ovat luonteensa mukaisesti laajoissa yhteiskunnallisissa teemoissa, jotka soveltuvat suomalaiseen yhteiskuntaan asuinkunnasta riippumatta. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue tekee jo yhteistyötä yhteiskuntaorientaatiokurssien järjestämiseksi vapaan sivistystyön toimijoiden kanssa, mutta tämän yhteistyön tiivistämiselle ja laajentamiselle on tarvetta mahdollisuuksien mukaan. Vuoden 2025 keväällä järjestettiin ensimmäinen Vantaan aikuisopiston yhteiskuntaorientaatio, ja syksyllä on alkamassa toinen.

Kaupunginhallitus 12.1.2026 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Toisen kappaleen loppuun lisätään virke:
Kehittämistyö tehdään vuoden 2026 aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 20

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 27.1.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: Aloite kotoutumisesta ruotsiksi / Motion om integration på svenska	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vuoden 2025 alussa voimaan tulleen uuden kotoutumislain mukaan päävastuu kotouttamisesta siirtyy kunnille. Vastedes kunnat vastaavat myös työnhakijoille suunnatuista palveluista. Hallitusohjelman kirjauksen mukaan tavoitteena on, että noin 5–10 % maahanmuuttajista kotoutetaan tulevaisuudessa ruotsiksi. Kansalliskielistrategian mukaan ruotsin kielellä kotoutuvien määrä tulisi suhteellisesti vastata vähintään ruotsinkielisten osuutta väestöstä. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan vielä paljon työtä, varsinkin kun kotoutuminen koskee koko yhteiskuntaa. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14.4.2023/681 mukaisesti maahanmuuttajan on voitava tehdä aktiivinen valinta kotoutumiskielen suhteen, ruotsi tai suomi. Suuri haaste on edelleen, että viranomaiset eivät informoi maahanmuuttajaa oikeudesta kotoutumiseen ruotsiksi. Virkailijan asenne saattaa olla ratkaiseva, mutta viranomaisten keskuudessa on myös paljon tietämättömyyttä ruotsinkielisestä kotoutumispolusta. Tästä suora seuraus on, että edelleen moni kaksikielinen kunta kotouttaa vain suomeksi, vaikka maahanmuuttaja itse on joissain tapauksissa toivonut kotoutumista ruotsiksi. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kuntien lakisääteinen tehtävä vuodesta 2025 alkaen. Yhteiskuntaorientaatio on lakisääteinen, henkilön omalla kielellä toteutettava koulutus, jolla tuetaan Suomeen hiljattain muuttaneiden kotoutumista ja joka koskee kaikkia maahanmuuttajia. On tärkeää, että maahanmuuttaja yhteiskuntaorientaation yhteydessä saa tietoa Suomen ja kunnan kaksikielisyydestä, jotta hän saa selkeän kuvan maan kaksikielisyydestä ja voi näiden tietojen perusteella tehdä harkitun valinnan kotoutumiskieltä koskien. Ruotsinkielisen kotouttamisen kannalta keskeiset kaksi toimijaa ovat vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin järjestöt. Valtaosa ruotsiksi kotoutuvista kotoutuu vapaan sivistystyön	<u>Aloitteen tekijät</u> RKP:n valtuustoryhmä SFP:s fullmäktigegrupp <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Antero Eerola 3. Vaula Norrena 4. Hanna Valtanen 5. Maija Rautavaara 6. Tiina Tuomela 7. Pirjo Luokkala 8. Minttu Sillanpää 9. Jari Jääskeläinen 10. Funda Demiri 11. Siri Ahokas 12. Lasse Norres 13. Paula Lehmuskallio 14. Mika Kasonen 15. Reija Friman

vapaaehtoisten opintojen kautta. Kansalliskielistrategiassa todetaan, että ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa olisi lisättävä, jotta se olisi tosiasiallinen vaihtoehto. Kolmas sektori vastaa muun muassa ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedottamisesta, ja voisi vastata myös monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta. Kolmannen sektorin merkitys kotouttamisessa kasvaa tulevaisuudessa. Vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin kokemusta ja tietoa kotoutumisesta ruotsiksi tulisi hyödyntää myös tulevaisuudessa ja yhdistää muuhun kunnalliseen kotouttamistyöhön. Kokemus on osoittanut, että kunnan, kolmannen sektorin ja vapaan sivistystyön yhteistyö on toimivaa ja kustannustehokasta. On tärkeää, että kaksikieliset kunnat varaavat resursseja sekä suomen- että ruotsinkielisen kotoutumispolun koordinointiin, suunnitteluun ja niistä tiedottamiseen sekä maksuttomaan kieltenopetukseen molemmilla kansalliskielillä. Ruotsinkielistä kotoutumista toivovien maahanmuuttajien määrä yksittäisessä kunnassa on joissakin tapauksissa suhteellisen pieni. Useat kunnat voisivat mainiosti tehdä yhteistyötä sen suhteen, miten ruotsinkielinen kotouttaminen ratkaistaan, jotta maahanmuuttajille voitaisiin tarjota kotoutumista ruotsiksi sekä järjestää ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta. Kuntien välisellä yhteistyöllä varmistettaisiin myös maahanmuuttajien parempi ja kattavampi kotouttamispolku. Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet, Ehdotamme, että kaupunki selvittää, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutumiseen ja sen toteutumisesta. Olemassa olevat henkilöresurssit tulisi myös selvittää sen varmistamiseksi, että ne riittävät koordinoimaan, suunnittelemaan ja tiedottamaan tasavertaisista kotoutumispalveluista sekä kotoutumiskoulutuksesta molemmilla kansalliskielillä. ----- Enligt den nya integrationslagen, som trädde i kraft i början av 2025, överförs huvudansvaret för integrationen till kommunerna. Kommunen ska också ansvara för tjänsterna för arbetssökande i framtiden. I regeringsprogrammet är det skrivet att 5 – 10 % av invandrarna ska integreras på svenska i framtiden. Enligt	16. Tuomas Mutanen 17. Sami Kanerva 18. Tia Seppänen 19. Tuire Kaimio 20. Carita Orlando

Nationalspråksstrategin ska antalet invandrare som integreras på svenska proportionellt sett minst motsvara den svenskspråkiga befolkningens andel. För att nå dessa mål krävs ännu mycket arbete, inte minst när integration är en fråga som omfattar hela samhället. I enlighet med lagen om främjande av integration 14.4.2023/681 ska invandraren ha rätt att göra ett aktivt val i fråga om integrationsspråket, svenska eller finska. En av de stora utmaningarna är fortsättningsvis att myndigheterna inte informerar invandraren om rätten till integration på svenska. Tjänstemannens inställning kan vara avgörande men också okunskapen om den svenska integrationsstigen hos myndigheterna är stor. En direkt följd är att det fortsättningsvis finns flera tvåspråkiga kommuner som endast integrerar på finska, även om invandraren själv i vissa fall önskat att få integreras på svenska. Den flerspråkiga samhällsorienteringen är en lagstadgad uppgift för kommunerna från och med 2025. Samhällsorienteringen är en lagstadgad utbildning på personens eget språk till stöd för integration för personer som nyligen flyttat till Finland och omfattar alla invandrare. Det är viktigt att invandraren får information om landets och kommunens tvåspråkighet i samband med samhällsorienteringen, så att den nyinflyttade får en tydlig bild av landets tvåspråkighet och på basen av informationen kan göra ett välavvägt val i fråga om integrationsspråket. Två nyckelaktörer för integration på svenska är den fria bildningen och tredje sektorns organisationer. Majoriteten av dem som integreras på svenska integreras via frivilliga studier inom fria bildningen. I Nationalspråksstrategin konstateras att utbudet av den svenskspråkiga integrationsutbildningen bör ökas så att den utgör ett reellt alternativ. Tredje sektorn handhar bland annat vägledning, rådgivning och information och kan också ansvara för den flerspråkiga samhällsorienteringen. Tredje sektorns betydelse för integrationen kommer att öka i framtiden. Den erfarenhet och kunskap som den fria bildningen och tredje sektorn besitter kring integration på svenska bör utnyttjas också i framtiden och kopplas till det övriga kommunala integrationsarbetet. Erfarenheter visar att samarbete mellan	

kommunen, tredje sektorn och fria bildningen är välfungerande och kostnadseffektivt. Det är viktigt att tvåspråkiga kommuner reserverar resurser för att koordinera, planera och informera om såväl den finskspråkiga som den svenskspråkiga integrationsstigen samt för avgiftsfri språkundervisning i båda nationalspråken. Volymen invandrare som önskar integreras på svenska i en enskild kommun tenderar i vissa kommuner att vara relativt liten. För att garantera att integration på svenska erbjuds invandraren och att en integrationsutbildning på svenska ordnas kunde flera kommuner med fördel samarbeta kring lösningarna för den svenskspråkiga integrationen. Ett samarbete kommuner emellan skulle också garantera invandraren en bättre och heltäckande integrationsstig. Med anledning av ovanstående föreslår vi undertecknade Att staden utreder hur man i staden informerar om rätten till och förverkligandet av integration på svenska. De befintliga personresurserna bör också utredas för att garantera att de är tillräckliga för att koordinera, planera och informera om likvärdiga integrationstjänster och integrationsutbildning på båda nationalspråken.	

16

Vastaus Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä

VD/4856/00.02.00.03/2025

KK/PP/AV/PK/SR/SE

Tanja Aidanjuuri sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.

Yleistä

Älylaitteet ovat tuoneet ihmisten elämään monia hyötyjä ja mukavia viihdykkeitä. Teknologisena keksintönä älypuhelin on oiva apuväline tiedon etsimiseen, ajankäytön hallintaan ja viestintään. Samaan aikaan on olemassa yhä kasvavaa näyttöä siitä, että älypuhelimien käytöstä aiheutuu myös haittoja ja riippuvuutta erityisesti lapsille ja nuorille. Laitteilla vietetty aika häiritsee lasten aivojen kehitystä ja on pois liikumisesta sekä kasvokkaisuudesta vuorovaikutuksesta. Kytkös nuorten fyysisen kunnon heikkenemiseen ja mielenterveysongelmiin on ilmeinen.

Lasten aivojen kehityksen kannalta ongelman synty on selvää. Otsalohkot, jotka ohjaavat tietoista, harkittua toimintaa ja ovat olennainen osa itsehillintää ja houkutuksen vastustamista, ovat nuorella aikuisella täysin toimintakykyisiä vasta noin 25-vuoden ikäisenä. Teini-iässä nuoret ovat usein myös sosiaalisesti epävarmoja, helposti kaveripiiriin oikkujen ohjattavissa ja kaikenlaisten riippuvuuksien ja sosiaalisen paineen vietävissä. Yhteiskuntana olemme rajoittaneet lasten ja nuorten mahdollisuuksia ostaa energiajuomia, tupakkaa tai alkoholia tai pelata uhkapelejä. Sama ajattelu on ulotettava älylaitteiden käyttöön ja koulu on tässä ensiarvoisen tärkeässä asemassa vanhempien tukena.

Älykännykkä on siis hyvä renki, mutta karmea isäntä. Kokonaan niistä ei tarvitse luopua, eikä se olisi mahdollistakaan, mutta on aikuisten vastuulla huolehtia siitä, että lasten kasvu, oppiminen, sosiaalisten taitojen kehitys ja oman käyttäytymisen säätely menevät kasvatusajattelussa etusijalle älylaitteisiin nähden. Peräänkuuluttaisin digivillityksen keskellä myös digiviisautta eli vastuullisuutta keskelle teknologista kehitystä.

Esitys saatiin hyväksyttyä eduskunnassa keväällä 2025. Nyt laki mahdollistaa sen, että koulut voivat järjestyssäännöissään kieltää mobiililaitteet koko koulupäivän ajaksi. Luonnollisesti laitteita voisi edelleen käyttää opettajan päätöksellä opetustarkoituksiin, terveyteen liittyvistä syistä tai välttämättömään yhteydenpitoon huoltajan kanssa.

Mielestäni olisi viisasta rajoittaa kännyköiden käyttöä myös välitunneille. Useat verrokkimaamme, kuten Ruotsi, siirtävät jo kohti täyskieltoa koulupäivän aikana. Tätä viestiä on kuultu monilta opettajilta, myös opetushallitus on tullut tälle kannalle.

Opetushallituksen uudet säännöt

Uusissa säännöissä opetushallitus suosittelee, että opetuksen järjestäjät laativat välitunneille, siirtymisiin ja ruokailuun sellaiset järjestyssäännöt, jotka edistävät turvallista opiskeluympäristöä, oppimista ja kes-

kittymiskykyä, rajoittavat puhelimen häiritsevää käyttöä, edistävät liikunnallista elämäntapaa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä hyviä ruokailutapoja:

”Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Opetushallituksen näkemyksen mukaan puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö tulisi kieltää kokonaan ruokailussa.”

Tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että kouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.”

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 38

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloite peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan suomenkielisen perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkielinen palvelualue toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Eduskunnan hyväksyttyä uuden mobiililaitelainsäädännön 30.4.2025 Vantaan perusopetuksessa on laadittu yhtenäinen ohjeistus mobiililaitteiden käyttöön ja säilytykseen peruskouluilla. Ohjeistus astui voimaan 1.8.2025, ja sen tavoitteena on tukea oppimista, työrauhaa ja keskittymistä, edistää turvallista ja viihtyisää oppimisympäristöä sekä ohjata vastuulliseen mobiililaitteiden käyttöön. Ohjeistus tukee myös tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä liikunnallista elämäntapaa. Samalla huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet, kuten terveydelliset syyt ja mobiililaitteen käyttö apuvälineenä.

Lain mukaan oppilaat eivät lähtökohtaisesti saa käyttää mobiililaitteita oppitunneilla ilman opettajan tai rehtorin lupaa. Vantaalla on lisäksi päätetty, että mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan myös ruokailun aikana, koulun tilaisuuksissa ja retkillä. Kouluilla on mahdollisuus järjestyssäännöissään rajoittaa käyttöä myös välitunneilla ja siirtymisissä. Tämä linjaus vastaa Opetushallituksen suositusta, jonka mukaan mobiililaitteiden käyttöä tulisi rajoittaa opetuksettomana aikana, kuten välitunneilla ja siirtymisissä, ja kieltää kokonaan ruokailun aikana.

Vantaalaisissa kouluissa noudatetaan seuraavaa:

- **1.–6. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita koulupäivän aikana lainkaan.
- **7.–9. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita oppitunneilla, ruokailussa, koulun tilaisuuksissa tai retkillä. Koulu voi järjestyssäännöissään kieltää käytön myös välitunneilla ja tietyillä alueilla koulussa.

Mobiililaitteiden käyttö on sallittua vain opettajan tai rehtorin luvalla seuraavissa tilanteissa:

- oppimistarkoituksessa
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon
- apuvälineenä esimerkiksi kommunikointiin

- kiireellisten, välttämättömien asioiden hoitoon

Aloitteessa esitettyihin huoliin liittyen todetaan, että Vantaan linjaus mahdollistaa jo tällä hetkellä mobiililaitteiden käytön rajoittamisen myös opetuksettomana aikana. Kuitenkaan täyskielto välitunneilla ja siirtymissä ei ole tällä hetkellä kaupungin kaikkien koulujen yhteinen linjaus, vaan yläkouluilla on mahdollisuus päättää asiasta järjestyssäännöissään. Tämä mahdollistaa joustavan huomioon otettujen oppilaiden tarpeista ja koulukohtaisista olosuhteista. Välituntiaikaiseen kaupunkitasoiseen täyskieltoon ei Vantaalla siirrytty näin nopealla aikataululla, sillä on tunnistettu lain mukaisten ja arjen sujumisen kannalta järkevien mobiililaitteiden säilytysratkaisujen vaativan tarkempaa harkintaa ja valmistelua.

On myös tunnistettu, että oppilailla on tarve hoitaa koulupäiväänsä liittyviä välttämättömiä asioita Wilma-järjestelmässä koulupäivän aikana. Tähän ja lisäksi esimerkiksi oppilaiden luottamustoimiin liittyvään viestintään tulee rauhassa pohtia muita ratkaisuja kuin mobiililaitteen käyttö koulupäivän aikana. On syytä huomioida myös, että kun tehdään päätöksiä lasten ja nuorten arkeen merkittävästi vaikuttavista seikoista, on syytä osallistaa heidät prosessiin rauhassa ja huolella ja sitä kautta saavuttaa ratkaisu, joka on kaikkien osapuolten arjen kannalta paras mahdollinen, ja johon kaikki voivat sitoutua.

Keskustelu mobiililaitteiden käytöstä jatkuu kuitenkin Vantaan perusopetuksessa edelleen, ja muutokset linjauksiin valmistellaan huolellisesti. Kokemuksia nykytilasta on jo selvitetty. Vantaalla on muutamia kouluja, joissa on 7.-9. -luokkien oppilaita, ja joissa jo toteutuu mobiililaitteiden käytön täyskielto, pois lukien lainsäädännön edellyttämä käyttö oppimistarkoituksessa, apuvälineenä tai terveydenhoitoon. Rehtoreiden arvion mukaan kyseiset koulut eivät halua asiassa perääntyä. Tämän lisäksi useat koulut ovat ilmaisseet halukkuutensa lähteä mobiililaitteiden käytön täyskieltoon tulevaisuudessa. Asian kaupunkitasoisessa linjauksessa kiinnitetään huomiota aiemmin mainittuihin seikkoihin ja tehdään päätökset harkiten, joten asiaa valmistellaan perusopetuksen osalta hyvässä järjestyksessä. Mahdolliset muutokset linjataan kevään 2026 aikana siten, että ne astuvat voimaan 1.8.2026 alkaen.

Vantaan perusopetus jakaa valtuutettujen huolen mobiililaitteiden käytön vaikutuksista lasten ja nuorten hyvinvointiin. Ohjeistuksen tavoitteena on edistää digiviisautta ja vastuullista teknologian käyttöä, jossa kasvatus, oppiminen ja sosiaalisten taitojen kehitys asetetaan etusijalle.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tanja Aidanjuurelle ja 18 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 21

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloite peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä

Muutoksenhakuohje: 2.1 valituskielto

Lisätiedot:

ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström, puh. 043 825 7442

opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. 040 720 2962

opetustoimen asiantuntija Päivi Pitkäranta, puh. 050 312 1670

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Yleistä Älylaitteet ovat tuoneet ihmisten elämään monia hyötyjä ja mukavia viihdykkeitä. Teknologisena keksintönä älypuhelin on oiva apuväline tiedon etsimiseen, ajankäytön hallintaan ja viestintään. Samaan aikaan on olemassa yhä kasvavaa näyttöä siitä, että älypuhelimien käytöstä aiheutuu myös haittoja ja riippuvuutta erityisesti lapsille ja nuorille. Laitteilla vietetty aika häiritsee lasten aivojen kehitystä ja on poissa liikkumisesta sekä kasvokkaisesta vuorovaikutuksesta. Kytkös nuorten fyysisen kunnon heikkenemiseen ja mielenterveysongelmiin on ilmeinen. Lasten aivojen kehityksen kannalta ongelman synty on selvää. Otsalohkot, jotka ohjaavat tietoista, harkittua toimintaa ja ovat olennainen osa itsehillintää ja houkutuksen vastustamista, ovat nuorella aikuisella täysin toimintakykyisiä vasta noin 25-vuoden ikäisenä. Teini-ikässä nuoret ovat usein myös sosiaalisesti epävarmoja, helposti kaveripiirin oikkujen ohjattavissa ja kaikenlaisten riippuvuuksien ja sosiaalisen paineen vietävissä. Yhteiskuntana olemme rajoittaneet lasten ja nuorten mahdollisuuksia ostaa energiajuomia, tupakkaa tai alkoholia tai pelata uhkapelejä. Sama ajattelu on ulotettava älylaitteiden käyttöön ja koulu on tässä ensiarvoisen tärkeässä asemassa vanhempien tukena. Älykännykkä on siis hyvä renki, mutta karmea isäntä. Kokonaan niistä ei tarvitse luopua, eikä se olisi mahdollistakaan, mutta on aikuisten vastuulla huolehtia siitä, että lasten kasvu, oppiminen, sosiaalisten taitojen kehitys ja oman käyttäytymisen säätely menevät kasvatusajattelussa etusijalle älylaitteisiin nähden. Peräänkuuluttaisin digivillityksen keskellä myös digiviisautta eli vastuullisuutta keskelle teknologista kehitystä. Esitys saatiin hyväksyttyä eduskunnassa keväällä 2025. Nyt laki mahdollistaa sen, että koulut voivat järjestyssäännöissään kieltää mobiililaitteet koko koulupäivän ajaksi. Luonnollisesti laitteita voisi edelleen käyttää opettajan päätöksellä opetustarkoituksiin, terveyteen liittyvistä syistä tai välttämättömään yhteydenpitoon huoltajan kanssa. Mielestäni olisi viisasta rajoittaa kännyköiden käyttöä myös välitunneilla. Useat verrokkimaamme, kuten Ruotsi, siirtyvät jo kohti täyskieltoa koulupäivän aikana.	<u>Aloitteen tekijät</u> <u>Tanja Aidanjuuri</u> <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Juha Järä 2. Kai-Ari Lundell 3. Janne Hartikainen 4. Jenni Alasuutari 5. Suvi Karhu 6. Tiina Tuomela 7. Sirpa Kauppinen 8. Loviisa Kaartokallio 9. Marja Ahava 10. Jorma Hentilä 11. Paula Lehmuskallio 12. Vaula Norrena 13. Tuomas Vanhanen 14. Petri Roininen 15. Mika Kasonen 16. Mika Niikko 17. Nina Nummela 18. Roosa Wallius

Tätä viestiä on kuultu monilta opettajilta, myös opetushallitus on tullut tälle kannalle. Opetushallituksen uudet säännöt Uusissa säännöissä opetushallitus suosittelee, että opetuksen järjestäjät laativat välitunneille, siirtymisiin ja ruokailuun sellaiset järjestyssäännöt, jotka edistävät turvallista opiskeluympäristöä, oppimista ja keskittymiskykyä, rajoittavat puhelimen häiritsevää käyttöä, edistävät liikunnallista elämäntapaa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä hyviä ruokailutapoja: "Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Opetushallituksen näkemyksen mukaan puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö tulisi kieltää kokonaan ruokailussa." Tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että kouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.	

17

Vastaus Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen sekä 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta

VD/4854/00.02.00.03/2025

KK/LK/PK/HK/AV/SR/SE

Roosa Wallius ja Janne Hartikainen sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vuonna 2025 monissa peruskoulujen kevätjuhlissa perinteinen Suvivirsi korvattiin Suvilaululla, josta oli kokeilun nimissä poistettu viittaukset kristilliseen sanomaan. Tämän kaltainen kehityssuunta on mielestämme pöyristyttävä, eikä sen soisi leviävän laajemmalle. Pienenä maana Suomessa on tärkeää vaalia kulttuuriperinteitä.

Kristillisiä perinteitä tulee kunnioittaa kouluissa.

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki, mikä luo kouluille paineita hämärtää kristillistä kulttuuriperintöä, joka liittyy olennaisesti esimerkiksi koulujen kevät- ja joulujuhliin.

Ei ole mitään perusteita tai tarvetta muuttaa koulujen perinteitä uskonnottomaan suuntaan, varsinkaan muiden kulttuurien edustajien takia, jotka eivät soisi meille samaa etuoikeutettua asemaa omissa kotimaissaan. Tämä ei ole todellista tasa-arvoa. Koulujen tulee keskittyä toteuttamaan niillä laissa säädettyä opetustehtävää, eikä koulujen tehtävänä ole laatia ideologisia linjanvetoja kulttuuriin liittyen.

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaan kouluille luodaan yhtenäinen linjaus siitä, että kristilliset perinteet, kuten Suvivirsi ja kristilliset symbolit, säilyvät osana koulujen järjestämiä juhlia.”

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 37

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen aloite Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan suomenkielinen ja ruotsinkielinen perusopetus ja toisen asteen koulutus toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Opetushallitus on luonut ohjeet (Ohje perusopetuksen uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetuksen sekä esiopetuksen katsomuskasvatuksen järjestämisestä sekä yhteisistä juhlista ja uskonnollisista tilaisuuksista esi- ja perusopetuksessa. Julkaistu 19.9.2022), miten uskonnon ja omantunnon vapautta koskevat säännökset Suomen perustuslaissa (731/1999) ja muussa lainsäädännössä tulee ottaa huomioon oppilaitoksen yhteisiä juhlia ja mahdollisia uskonnollisia tilaisuuksia ja toimituksia sekä niille vaihtoeht-

toista toimintaa järjestettäessä. Ohjeet on luotu erikseen sekä varhaiskasvatukselle, perusopetukselle että toiselle asteelle.

Vantaan kaupungin tulee toiminnassaan noudattaa Opetushallituksen ohjeita. Tämä vastaus pohjautuu edellä viitattuun Opetushallituksen ohjeeseen. Vastauksessa käytetään sanaa oppilaitos, joka kattaa koulut ja toisen asteen oppilaitokset.

Suomessa esi- ja perusopetuksessa sekä lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätjuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Nämä juhlat eivät Opetushallituksen ohjeen mukaan voi olla uskonnollisia tilaisuuksia, eikä niille järjestetä vaihtoehtoisia tilaisuuksia. Yhteisiin juhliin voi kuitenkin sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Perustuslakivaliokunnan näkemyksen mukaan tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria.

Opetushallitus ei ole ohjeessaan antanut tarkkaa rajaa uskontoon viittaavien elementtien sallitulle määrälle oppilaitosten järjestämissä yhteisissä juhlissa, vaan asia jätetään koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen harkittavaksi. Harkinnassa tulee kiinnittää huomiota juhlasta muodostuvaan kokonaisuuteen ja uskonnollisten elementtien osuuteen siinä. Lisäksi on pyrittävä siihen, etteivät järjestelyt rajaa ketään jäämään pois juhlasta vakaumukseen liittyvien syiden vuoksi.

Oppilaitosten juhlat ovat osa opetusta ja toimintaa, johon oppilaiden tulee osallistua. Myös juhlien osalta on tärkeää tehdä hyvää yhteistyötä kotien kanssa. Oppilaitosten tulee tiedottaa alaikäisten oppilaiden huoltajille tapahtumista sekä juhlista ja niiden sisällöstä. Tarvittaessa huoltajien kanssa voidaan sopia oppilasta koskevista yksilöllisistä järjestelyistä, jos huoltaja ei halua oppilaan osallistuvan kaikkeen juhlaan kuuluvaan ohjelmaan. Järjestelyistä sovittaessa tulee ottaa huomioon oppilaan turvallisuus. Järjestelyt, kuten oppilaan siirtyminen toiseen tilaan osaksi aikaa, tulee toteuttaa hienotunteisesti ja mahdollisimman vähän huomiota herättävästi. Juhlaan sisältyville yksittäisille uskonnollisille elementeille ei tarvitse järjestää korvaavaa ohjelmaa tai toimintaa.

Lopuksi

Kouluissa toteuttavat juhlat ovat tärkeä osan kunkin koulun omaa toimintakulttuuria. Perusopetuksen rehtoreita muistutetaan marraskuussa 2025, kuinka koulujen juhliin voi sisältyä joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Samalla muistutetaan huoltajatiedottamisesta sekä mahdollisista yksilöllisistä järjestelyistä juhlia koskien. Perusopetus toteaa, että koulut edelleen toteuttavat juhlaansa heille parhaiten soveltuvilla tavoilla. Perusopetus ei suosittele yhteistä, keskitettyä linjausta kristillisten perinteiden sisällyttämisestä koulun juhlissa.

Myös toisen asteen oppilaitokset suunnittelevat oppilaitoksessa järjestettävät yhteiset juhlat hyvin itsenäisesti valtakunnalliset säädökset ja ohjeet huomioiden. Juhlan kokonaisuus voi näyttää erilaiselta eri oppilaitoksissa esimerkiksi koulutusmuodon, oppilaitoksen omien perinteiden sekä oppilaitoksen koon vuoksi. Juhlan kokonaisuudessa voi näin ollen olla eri määrä uskontoon viittaavia elementtejä. Esimerkiksi Suvivirsi kuuluu osassa oppilaitoksia kevätjuhlaperinteeseen. Edellä mainittujen syiden vuoksi toisen asteen koulutus ei näe yhteistä, keskitettyä linjausta kristillisten perinteiden sisällyttämisestä oppilaitosten juhliin mielekkäänä.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 18

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

- a) antaa Roosa Walliukselle ja Janne Hartikaiselle ja 17 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 22

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen aloite Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. 040 720 2962

kehittämispäällikkö Hanna Kukkonen, puh. 050 302 4916

ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström, puh. 043 825 7442

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vuonna 2025 monissa peruskoulujen kevätjuhlissa perinteinen Suvivirsi korvattiin Suvilaululla, josta oli kokeilun nimissä poistettu viittaukset kristilliseen sanomaan. Tämän kaltainen kehityssuunta on mielestämme pöyristyttävä, eikä sen soisi leviävän laajemmalle. Pienenä maana Suomessa on tärkeää vaalia kulttuuriperinteitä. Kristillisiä perinteitä tulee kunnioittaa kouluissa. Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki, mikä luo kouluille paineita hämärtää kristillistä kulttuuriperintöä, joka liittyy olennaisesti esimerkiksi koulujen kevät- ja joulujuhliin. Ei ole mitään perusteita tai tarvetta muuttaa koulujen perinteitä uskonnottomaan suuntaan, varsinkaan muiden kulttuurien edustajien takia, jotka eivät soisi meille samaa etuoikeutettua asemaa omissa kotimaissaan. Tämä ei ole todellista tasa-arvoa. Koulujen tulee keskittyä toteuttamaan niillä laissa säädettyä opetustehtävää, eikä koulujen tehtävänä ole laatia ideologisia linjanvetoja kulttuuriin liittyen. Me tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaan kouluille luodaan yhtenäinen linjaus siitä, että kristilliset perinteet, kuten Suvivirsi ja kristilliset symbolit, säilyvät osana koulujen järjestämiä juhlia.	<u>Aloitteen tekijät</u> Roosa Wallius Janne Hartikainen <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Juha Järä 2. Kai-Ari Lundell 3. Juha Suoniemi 4. Tanja Aidanjuuri 5. Jenni Alasuutari 6. Nina Nummela 7. Tiina Tuomela 8. Petri Roininen 9. Loviisa Kaartokallio 10. Jorma Hentilä 11. Paula Lehmuskallio 12. Marjo Vacker 13. Tuomas Vanhanen 14. Topi Liutu 15. Mika Kasonen 16. Patrik Karlsson 17. Mika Niikko

18

Vastaus Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin on laadittava vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävä ohjelma sekä työllistettävä heitä itse nykyistä enemmän

VD/4857/00.02.00.03/2025

PT/MN/JK/SE

Elina Nykyri sekä 33 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki laatii vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävän ohjelman. Ohjelmassa kaupunki kartoittaa, toteuttaa ja seuraa vammaisten henkilöiden työllistymistä edistäviä toimenpiteitä.

Kaupungin tulee itse työllistää entistä enemmän vammaisia ihmisiä toistaiseksi voimassa oleviin ja määräaikaisiin työsuhteisiin sekä työharjoittelujaksoille. Lisäksi kaupungin pitää tukea muita vammaisia henkilöitä työllistäviä tahoja. Kaupungin tulee hyödyntää vammaisten henkilöiden työllistymisen edistämistyössä muiden tahojen, esimerkiksi kolmannen sektorin toimijoiden, kokemuksia vammaisten ihmisten työllistämisestä.

Työllistyminen on tutkitusti erityisen vaikeaa vammaisille henkilöille. Tutkimusten mukaan työllisyysaste on vammaisten ihmisten keskuudessa arviolta 15–20, kun valtaväestön keskuudessa työllisyysaste on yli 70. Tarvittaessa työnantajan, esimerkiksi kaupunki, tulee harjoittaa positiivista erityiskohtelua palkataksaan ihmisiä. Vammaisen henkilön kuuluu saada työstään sama palkka kuin muidenkin työntekijöiden.”

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 39

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- Allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on laadittava vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävä ohjelma sekä työllistettävä heitä itse nykyistä enemmän

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Aloite nostaa esiin tärkeän aiheen, joka on olennainen osa Vantaan työllisyys- ja kotoutumispalvelujen toimintaa ja kehittämistä.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa on valmistelussa Vantaan työllisyysohjelma, joka on tarkoitus hyväksyä keväällä 2026. Ohjelmassa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti työllisyystilannetta ja sen ratkaisuja Vantaalla. Ohjelman laatimisessa on mukana edustus kaupungin eri toimialoilta sekä hyvinvointialueelta, sekä laaja valmisteluryhmä työllisyyden ja kotoutumisen palveluista. Valmistelussa on lisäksi osallistettu muun muassa vammaisneuvostoa.

Ohjelma huomioi kaikki eri kohderyhmät ja työllisyyden koko kuvan Vantaalla, mukaan lukien vammaiset, ja heidän lisäksi esimerkiksi nuoret, ikääntyvät, vieraskieliset, osatyökykyiset, työkyvyttömät ja muut asiakassegmentit. Eri asiakassegmenteille ei tästä syystä laadita omia erillisiä ohjelmia. Kokonaisvaltainen tarkastelu mahdollistaa sen, että eri asiakassegmenttien tarpeet, koko ja toimenpiteiden vaatimat resurssit sekä yhteistyötarpeet toimialojen välillä huomioidaan tasapainoisesti ja kattavasti. Ohjelmassa tarkastellaan erikseen myös aloitteessa esitettyjä vammaisten työllisyyttä edistäviä toimia.

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 25

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on laadittava vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävä ohjelma sekä työllistettävä heitä itse nykyistä enemmän

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Työllisyyspäällikkö Marjo Nurminen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kaupungin on laadittava vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävä ohjelma sekä työllistettävä heitä itse nykyistä enemmän	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki laatii vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävän ohjelman. Ohjelmassa kaupunki kartoittaa, toteuttaa ja seuraa vammaisten henkilöiden työllistymistä edistäviä toimenpiteitä. Kaupungin tulee itse työllistää entistä enemmän vammaisia ihmisiä toistaiseksi voimassa oleviin ja määräaikaisiin työsuhteisiin sekä työharjoittelujaksoille. Lisäksi kaupungin pitää tukea muita vammaisia henkilöitä työllistäviä tahoja. Kaupungin tulee hyödyntää vammaisten henkilöiden työllistymisen edistämistyössä muiden tahojen, esimerkiksi kolmannen sektorin toimijoiden, kokemuksia vammaisten ihmisten työllistämisestä. Työllistyminen on tutkitusti erityisen vaikeaa vammaisille henkilöille. Tutkimusten mukaan työllisyysaste on vammaisten ihmisten keskuudessa arviolta 15–20, kun valtaväestön keskuudessa työllisyysaste on yli 70. Tarvittaessa työnantajan, esimerkiksi kaupunki, tulee harjoittaa positiivista erityiskohtelua palkatessaan ihmisiä. Vammaisen henkilön kuuluu saada työstään sama palkka kuin muidenkin työntekijöiden. <i>Aloite jätetään kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.6.2025.</i>	<u>Aloitteen tekijät</u> <i>Elina Nykyri</i> <u>Aloitteen allekirjoitukset</u> 1. Anu Hall 2. Jenni Alasuutari 3. Chau Nguyen 4. Vaula Norrena 5. Sirpa Kauppinen 6. Marja Ahava 7. Gashaw Bibani 8. Tarja Eklund 9. Minna Räsänen 10. Emily Strohm 11. Marjo Vacker 12. Eva Tawasoli 13. Karita Snellman 14. Minttu Sillanpää 15. Paula Lehmuskallio 16. Heidi Blomberg 17. Loviisa Kaartokallio 18. Tiina Tuomela 19. Antero Eerola 20. Funda Demiri 21. Reija Friman 22. Tuire Kaimio 23. Tia Seppänen 24. Matti Kotiranta 25. Ulla-Maija Kopra 26. Mika Niikko 27. Mika Kasonen 28. Mohamuud Shire 29. Mari Hynninen 30. Naima El Issaoui 31. Ida Tamminen 32. Tuomas Vanhanen 33. Petri Roininen

19

Vastaus Nina Nummelan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

VD/2364/00.02.00.03/2025

PT/SL/S-AP/SE

Nina Nummela sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Maahanmuuttajien työttömyys on merkittävästi lisääntynyt Vantaalla. Meidän kaikkien tavoitteena on saada maahanmuuttajat mukaan työelämään ja integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Laitamme valtavia summia kotouttamiseen, jonka tehokkuudesta meillä ei kuitenkaan tällä hetkellä ole selkeitä mittareita.

Me allekirjoittaneet pyydämme selvittämään, olisiko mahdollista irrottaa kotouttamisbudjetista osa ”nuorten kesätyösetelin” kaltaiseen etuun maahanmuuttajille osaksi kotouttamisprosessia. Työnteko on usein paras keino integroitua yhteiskuntaan, oppia kieltä, tutustua uusiin ihmisiin ja saada uusia ystäviä. Harjoittelujakson jälkeen olisi helpompi saada työpaikka pidemmäksi aikaa. Tutkimustuloksista tiedämme, että yritykset eivät usein uskalla palkata maahanmuuttajataustaisia, koska tietoa kielitaidosta tai osaamistasosta ei välttämättä ole, joten tämä madaltaisi merkittävästi kynnystä palkkaukseen. Järjestelystä hyötyisivät kaikki: niin yritykset, maahanmuuttajat kuin Vantaan kaupunkikin pidemmällä aikavälillä. Työjakso voisi olla esimerkiksi yksi kuukausi.

Huom! Järjestelyä ei pidä sekoittaa palkkatukijärjestelmään, jossa byrokratiaa on enemmän. Tässä kynnys palkkaamiseen olisi merkittävästi matalampi ja byrokratia alhaisempi.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Nina Nummelan ja 23 muun aloite ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Työllisyyden hoito siirtyi 1.1.2025 kokonaisuudessaan valtiolta kunnille. Muutoksen yhteydessä palvelualueen rakenne uudistettiin kokonaan. Tavoitteena on edistää työttömien nopeaa työllistymistä ja lisätä palveluiden saatavuutta ja monipuolisuutta.

Uudistus antoi kaupungille uusia mahdollisuuksia omaan aktiiviseen työllisyys- ja työvoimapolitiikkaan. Vantaa voi olla suunnannäyttäjä aktiivisessa työllistämisessä, varsinkin maahan muuttaneiden kohdalla. Valtuutettujen aloitteessa nostama huoli maahanmuuttajien työttömyyden kasvusta on aiheellinen ja ajankohtainen. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella tunnistetaan tämä haaste. Kohonneesta työttömyystilanteesta huolimatta maahan muuttaneiden työllistymistä edistetään tarjoamalla heille työllistymistä edistäviä palveluita ja tehostettua työnvälitystä.

Näitä palveluita ovat muun muassa yhteiskuntaorientaatiot eri kielillä ja kotoutumiskoulutukset, joiden tavoitteena on parantaa kielitaitoa ja lisätä tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja työelämästä. Kotoutumiskoulutukseen kuuluu opetuksen ja kieliharjoittelun lisäksi kuuden viikon työharjoittelu, joka auttaa kehittämään työelämätaitoja ja pääsemään työmarkkinoille. Työkokeilun avulla voidaan selkiyttää uravaihtoehtoja ja arvioida ammatillisen koulutuksen eri vaihtoehtoja. Työkokeilu antaa maahanmuuttajalle mahdollisuuden näyttää osaamisensa ja millainen hän on työyhteisön jäsenenä, mikä edistää työllistymistä.

Kotoutumista edistävien palveluiden rahoitus on sidottu lakisääteisten palveluiden ja toiminnan järjestämiseen. Näin ollen olisi haastavaa irrottaa tämänkaltaisen työllistämistoimenpiteen aiheuttama lisäkustannus. Jotta kesätyösetelin kaltainen työllistämistoimenpide olisi toteutettavissa, olisi tarpeellista tarkastella mahdollisuuksia lisärahoituksen saamiseksi tai budjetin uudelleen kohdentamiseksi.

Kaupunginlakimies toteaa vastauksena seuraavaa:

Yksinomaan maahanmuuttajille suunnattu työllistymistuki ei ole mahdollista yhdenvertaisuuslain nojalla.

Yhdenvertaisuuslain 11 §:ssä säädetään ns. positiivisesta erityiskohtelusta. Pykälän mukaan erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhtaisia. Erilainen kohtelu on kuitenkin oikeutettua siinäkin tapauksessa, että kohtelun oikeuttamisperusteesta ei ole säädetty, jos kohtelulla on perus- ja ihmisoikeuksien kannalta hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhteisia.

Yhdenvertaisuuslain 12 §:ssä on säädetty erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteisiin työssä ja työhän otettaessa. Pykälän mukaan erilainen kohtelu työsuhteessa ja julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa sekä työharjoittelussa ja muussa vastaavassa toiminnassa samoin kuin työhön tai palvelukseen otettaessa on oikeutettua, jos kohtelu perustuu työtehtävien laatuun ja niiden suorittamista koskeviin todellisiin ja ratkaiseviin vaatimuksiin ja kohtelu on oikeussuhteista oikeutettuun tavoitteeseen pääsemiseksi. Ikään tai asuinpaikkaan perustuva erillinen kohtelu on lisäksi oikeutettua, jos kohtelulla on objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu työllisyyspoliittinen tai työmarkkinoita koskeva tavoite taikka jos erilainen kohtelu johtuu eläke- tai työkyvyttömyysetuuksien saamisedellytykseksi vahvistetuista ikärajoista.

Koska maahanmuuttajuutta ei ole mainittu yhdenvertaisuuslain 12 §:ssä mainittuna erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteena kuten ikää tai asuinpaikkaa, ei ”kesätyösetelin” tapaista työllisyysetuutta voida kohdentaa pelkästään maahanmuuttajiin.

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 26

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Nina Nummelan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Nina Nummelan ja 23 muun aloite ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoinen menpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Linden,
kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

Valtuustoaloitteen otsikko: "KESÄTYÖSETELIN" KALTAISEN TYÖLLISTÄMISTOIMENPIDE MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMISEEN	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Aloitteen tekijä: Nina Nummela
Maahanmuuttajien työttömyys on merkittävästi lisääntynyt Vantaalla. Meidän kaikkien tavoitteena on saada maahanmuuttajat mukaan työelämään ja integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Laitamme valtavia summia kotouttamiseen, jonka tehokkuudesta meillä ei kuitenkaan tällä hetkellä ole selkeitä mittareita. Me allekirjoittaneet pyydämme selvittämään, olisiko mahdollista irrottaa kotouttamisbudjetista osa "nuorten kesätyösetelin" kaltaiseen etuun maahanmuuttajille osaksi kotouttamisprosessia. Työnteko on usein paras keino integroitua yhteiskuntaan, oppia kieltä, tutustua uusiin ihmisiin ja saada uusia ystäviä. Harjoittelujakson jälkeen olisi helpompaa saada työpaikka pidemmäksikin aikaa. Tutkimustuloksista tiedämme, että yritykset eivät usein uskalla palkata maahanmuuttajataustaisia, koska tietoa kielitaidosta tai osaamistasosta ei välttämättä ole, joten tämä madaltaisi merkittävästi kynnystä palkkaukseen. Järjestelystä hyötyisivät kaikki: niin yritykset, maahanmuuttajat kuin Vantaan kaupunkikin pidemmällä aikavälillä. Työjakso voisi olla esimerkiksi yksi kuukausi. Huom! Järjestelyä ei pidä sekoittaa palkkatukijärjestelmään, jossa byrokratiaa on enemmän. Tässä kynnys palkkaamiseen olisi merkittävästi matalampi ja byrokratia alhaisempi.	<u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Tiina Tuomela 3. Milad Dehghan 4. Sakari Rokkanen 5. Marjo Vacker 6. Oskari Iivarinen 7. Siri Ahokas 8. Vaula Norrena 9. Mika Kasonen 10. Eeva Tikkanen 11. Pirjo Luokkala 12. Eva Tawasoli 13. Mikko Viilo 14. Reija Friman 15. Maija Rautavaara 16. Paula Lehmuskallio 17. Elina Nykyri 18. Tuire Kaimio 19. Naima EL Issaoui 20. Hanna Valtanen 21. Anitta Orpana 22. Tia Seppänen 23. Maarit Raja-Aho

20 Vastaus Eva Tawasolin ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaa laskee luontojalanjälkensä

VD/5831/00.02.00.03/2025

TeA/SP/KH/AV/NI/LA/VS/JK/SE

Eva Tawasoli sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

Sitra julkaisi kesäkuussa 2025 selvityksen¹, jossa kuvataan käytännöllinen menetelmä luontojalanjäljen mittaamiseen hiilijalanjäljen tapaan. Laskenta perustuu luontoekvivalenttiin (BDe), etenee neljässä vaiheessa ja on sovellettavissa myös kunnille.

Vantaa on jo asettanut kunnianhimoisen tavoitteen olla luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä. Kaupunki toteuttaa merkittävien luontoalueiden luontoselvityksiä ja toimintasuunnitelmia, mutta seuraava vaikuttava askel on systemaattinen luontojalanjäljen laskenta ja sen kytkeminen talous- ja hankintapäätöksiin.

Esimerkkejä löytyy jo muista kaupungeista: Tampere on laskenut kaupunkiorganisaationsa luontojalanjäljen, ja Espoo on käynnistänyt oman luontojalanjälkihankkeensa. Vantaa voi hyödyntää näiden kokemuksia ja hyödyntää Sitran sekä Jyväskylän yliopiston kehittämää menetelmää.

Luontojalanjäljen laskenta tekee näkyväksi kaupungin toiminnan ja hankintojen luontovaikutukset myös arvoketjuissa. Se antaa työkalun kohdistaa toimenpiteet sinne, missä haitat ovat suurimmat ja missä toimilla voidaan saada merkittävin positiivinen vaikutus. Laskenta vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa ja tukee suoraan Vantaan tavoitetta olla luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaa:

1. käynnistää oman luontojalanjäljen laskennan,
2. raportoi tulokset valtuustolle vuosittain hiilijalanjäljen rinnalla, ja
3. käyttää tietoa kaupungin strategian, talousarvion ja hankintojen suunnittelussa.

Työ voidaan toteuttaa vaiheittain: esimerkiksi ensin rajatulla pilotilla ja sen jälkeen laajentaa koko kaupungin toimintaan. Näin Vantaasta voi tulla Suomen edelläkävijä, joka tekee päätöksiä luontopositiivisesti ja tietoon perustuen.”

Lähde: Suomalaisten luontojalanjälki <https://www.sitra.fi/julkaisut/suomalaisten-luontojalanjalki/#menetelmat>

Kaupunginvaltuusto 25.8.2025 § 33

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Luontojalanjälki kertoo, kuinka suuren haitan esimerkiksi kunta aiheuttaa luonnon monimuotoisuudelle. Luontojalanjälki on melko uusi mittari ja sen metodiikkaa kehitetään jatkuvasti. Suomessa luontojalanjäljen mittareita ja menetelmiä kehittää muun muassa Jyväskylän yliopisto.

Luontojalanjälkeä voidaan mitata monenlaisilla mittareilla. PDF (potentially disappeared fraction of species) on luontojalanjäljen yksikkö, joka kuvaa globaalilla tasolla lajien häviämiskäskyä – eli potentiaalista osuutta lajeista, jotka ovat vaarassa kuolla sukupuuttoon luontohaittaa aiheuttavien ajureiden seurauksena. Luontojalanjälkeä aiheuttavat kansainvälisen paneelin IPBES:n määrittämät luontokadon viisi ajuria ovat 1) maan- ja merenkäyttö sekä käytön muutokset, 2) luonnonvarojen käyttö, 3) ilmastonmuutos, 4) saastuminen ja 5) vieraslajit.

Luontoekvivalentti (biodiversity equivalent, BDe) on PDF:sta johdettu mittari, joka mahdollistaa maailmanlaajuisen vertailun. Tätä mittaria käytetään Sitran Suomalaisten luontojalanjälki -julkaisussa. Lisäksi luonnolle koituvaa haittaa voidaan mitata esimerkiksi todennäköisesti häviävien lajien osuudella alueellisesti (regional PDF), keskimääräisellä lajirunsauden häviämiskäskyllä (MSA) ja luonnonarvohehtaarilla.

Vantaan luontojalanjälki on testilaskettu vuonna 2024

Vantaan kaupungin luontojalanjälki on testilaskettu Jyväskylän yliopiston kehittämällä mallilla osana Sitowisen Luontojalanjälki -hanketta vuonna 2024. Hankkeessa laskettiin luontojalanjälki 13 hankkeeseen osallistuneelle kunnalle ympäri Suomen. Luontojalanjälkeä laskettaessa käytettiin kahta eri järjestelmämallia (cut-off ja APOS), jotka eroavat toisistaan siinä, miten jätettä ja kierrätettäviä materiaaleja käsitellään laskennassa. Luontojalanjäljen tulokset on lisäksi esitetty lyhyen aikavälin (100 vuotta) sekä pitkän aikavälin (≥ 1000 vuotta) tuloksina. Luontojalanjälki jakautuu 12 eri ekosysteemihaittaan ja yksikönä oli PDF. Kategorioina mukana olivat sähkö, kaukolämpö, erillislämmitys, muu öljy ja polttoaineet, liikenteen polttoaineet, rakentaminen ja elintarvikkeet. Valtuustoaloitteessa mainitussa Sitran selvityksessä puolestaan mukana olevat kategoriat olivat ruoka, asumisen energia, liikenne ja muu kulutus.

Pilottihankkeen tulosten tulkinta ja jatkohyödyntäminen todettiin haastavaksi ja käytetty menetelmä vaatii vielä kehittämistä. Aineiston perusteella voidaan yleisesti todeta, että merkittävimmät haittaluokat kaikissa pilotissa mukana olleissa kunnissa liittyivät maankäyttöön ja ilmastonmuutokseen. Vantaan luontojalanjälki asukasta kohden oli keskitasoa verrattuna muihin pilottikuntiin. Ilmastonmuutokseen liittyvät ekosysteemihaitat muodostivat suuren osan kokonaisluontojalanjäljestä. Tulosten perusteella oli vaikea sanoa, onko Vantaan luontojalanjälki ”hyvä vai huono” ja miten se suhteutuu toisiin mukana olleisiin kuntiin. Samanlaisia haasteita tulosten tulkinnasta kuultiin myös useista muista hankkeeseen osallistuneista kunnista.

Pilotissa käytetyn menetelmän kehittämistarpeet liittyivät erityisesti tiedon tarkkuuteen, menetelmän yhtenäistämiseen ja käytettävyyteen. Laskenta vaatii paikallisia data-aineistoja, esimerkiksi tarkempaa tietoa maankäytöstä ja kunnan hankinnoista, jotta tulokset kuvaavat todellisia vaikutuksia. Lisäksi luontojalanjälki tulisi integroida päätöksentekoon selkeiden ohjeiden ja työkalujen avulla. Viestinnän ja koulutuksen kehittäminen on olennaista: tulokset on esitettävä havainnollisesti, esimerkiksi graafisilla visuaalisoinneilla.

Tärkeimpiä pilottihankkeesta saatuja oppeja olivat, että luontojalanjälkilaskenta on vielä kehitysvaiheessa, eikä kaikkia luontokadon ajureita ja kategorioita pystytty huomioimaan. Esimerkiksi vieraslajit ja osa maankäyttövaikutuksista jäivät tarkastelun ulkopuolelle. Tulosten tulkinta on haastavaa, eikä niiden pe-

rusteella voi tehdä tarkkoja johtopäätöksiä Vantaan tai muiden kaupunkien tilanteesta tai keskinäisistä vertailuista. Hankkeen perusteella luontojalanjälki voi tulevaisuudessa olla merkittävä työkalu, mutta menetelmä vaatii jatkokehitystä ja kansallisia linjauksia ennen laajaa käyttöönottoa. Vertailukelpoisen mittarin kehittämiseksi yhteistyö muiden kaupunkien ja kuntien kanssa on tärkeää.

On myös tärkeää selkeyttää, erotetaanko laskenta kuntatasoiseksi (koko Vantaan alueen luontovaikutukset) vai kaupunkiorganisaation toimintaan perustuvaksi laskennaksi. Kuntatasoisen luontojalanjäljen avulla voidaan viestiä kokonaiskuvaa kaupungin luontojalanjäljestä, kun taas organisaatiotason mittaminen kohdistuu kaupungin omiin vaikutusmahdollisuuksiin ja ohjaa käytännön toimenpiteitä.

Mitä Vantaalla tehdään nyt ja tulevaisuudessa luontohaitan mittaamiseksi

Luonnon heikentymättömyys maankäytössä

Vuoteen 2030 tähtäävän luontoposiitiivisuustavoitteen ja siihen linkittyvän Vantaan luonnon heikentymättömyyden mallin myötä Vantaan kaupunki on ottanut luontohaittojen hyvittämisen ja ekologisen kompensaation tiiviiksi osaksi maankäytön suunnittelua. Vantaan kaupunki on lähtenyt ensimmäisenä Suomessa velvoittamaan kaikissa uusissa kaavoissa rakentamisesta syntyvän luontohaitan hyvittämiseen. Kompensaatio toteutetaan kuten luonnonsuojelulaissa (LSL 9/2023, 11 luku) ekologisesta kompensaatiosta määrätään.

Luontoposiitiivisuustyön edetessä tavoitteena on kaavahankkeiden lisäksi pyrkiä laajentamaan syntyvän luontohaitan seuranta ja korvaamista niin luonnon luontotyypeissä kuin rakennetun ympäristön luontotyypeissä muissakin kaupungin toiminnoissa, kuten infrarakentamisessa. Lisäksi tavoitteena on lähteä kehittämään alustavaa luontotilinpitoa, jotta jatkossa voidaan seurata luonnossa aiheutettua muutosta ja varmistaa, ettei luonnon tila kokonaisuutena heikkene vaan vahvistuu.

Vantaa on mukana Suomen 10 suurimman kaupungin yhteistyössä, jossa kootaan ajantasainen katsaus 10-kaupunkien luonnon tilan seurantaan ja määritelmiin ja muodostetaan yhteinen näkemys ja johtopäätökset luonnonarvohehtaarin käyttämisestä luontoposiitiivisuustyön mittarina. Työ valmistuu vuoden 2026 aikana.

Yhteiskehitetään yritysten luontovaikutusten arviointia

Vuoden 2026 alussa alkaneessa KYLKI – Kaupunkiseutu ja yritykset luontoposiitiivisuuden kirittäjinä -hankkeessa Vantaan kaupunki, Laurea, Metropolia ja Suomen ympäristökeskus yhteistyössä edistävät pääkaupunkiseudun yritys- ja elinkeinosektorin siirtymää kohti luontoposiitiivista liiketoimintaa sekä kaupunkien siirtymää kohti luontoposiitiivisuutta. Monet yritykset kokevat tarvitsevänsä lisää tietoa luontovaikutuksistaan sekä lisää osaamista ja työkaluja, miten haitallisia luontovaikutuksia voi välttää, lieventää ja kompensoida.

Hankkeen tavoitteena on muun muassa kehittää mallinnus- ja analyysityökaluja, joiden avulla yritykset ja kaupungit voivat arvioida ja vähentää toimintansa vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja luontojalanjälkeen. Hankkeen aikana yhdistetään luontojalanjäljen arvioinnin kansainvälisiä parhaita käytäntöjä ja paikallisia innovaatioita, kuten Jyväskylän yliopiston tekemää tutkimusta, LAB-ammattikorkeakoulun ja Lappeenrannan–Lahden teknillisen yliopiston LUONTOLAS-hankkeessa kehitettyjä menetelmiä, sekä Suomen ympäristöopiston toteuttamien koulutusten sisältöjä. Tavoitteena on tukea yritysten keskeisen liiketoiminnan edellytyksiä sekä kaupunkien strategista päätöksentekoa.

Hankinnat

Parhaillaan laadittavana olevassa Vantaan hankintojen strategiset tavoitteet ja linjaukset -dokumentissa tullaan asettamaan tavoitteita ja linjauksia hankintojen luontovaikutuksiin liittyen. Hankinnan palveluyksikkö seuraa aktiivisesti hankintakentällä luontojalanjälkivaikutusten laskennan kehittymistä. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole olemassa hankintaan soveltuvia laskentamalleja, jotka olisivat riittävän tarkkoja ja yleisesti käytössä. Tietyissä hankintakategorioissa (erityisesti elintarvikehankinnat) on saatavilla runsaasti tieteeeseen perustuvaa tietoa elintarviketuotannon luontovaikutuksista. Olemassa olevaa tietoa hyödynnetään Vantaalla tälläkin hetkellä. Hankintojen valmisteluvaiheessa arvioidaan erilaisia hankintaan liittyviä vastuullisuusnäkökohtia. Luonnon monimuotoisuus on yksi arvioitavista näkökohdista. Jokaisen merkittävän hankinnan kohdalla arvioidaan, onko sillä luontovaikutuksia ja kuinka niihin voidaan vaikuttaa hankintakriteereillä. Esimerkiksi puupohjaisissa tuotteissa Vantaa on edellyttänyt FSC-sertifiointia tai ateriapalveluhankinnoissa vaatinut kestäviä kalatuotteita.

Vantaa pyrkii myös ateriapalvelutuottajien kanssa yhteistyössä pienentämään Vantaan julkisen ruokailun ilmasto- ja luontovaikutuksia: Vantaan kaupunki on sitoutunut kiertotalouden Green Dealin, jossa vähennetään ruokajärjestelmän ympäristövaikutuksia. Luontovaikutusten osalta vuoden 2030 tavoitetaso on, että päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa tarjotun ruoan luontovaikutuksia on selvitetty ja luontovaikutusten pienentämiseksi on tehty toimenpiteitä. Vuoden 2035 tavoitetaso on, että tarjotun ruoan luontovaikutuksia vähennetään ja toimenpiteiden toteutumista seurataan.

SDG-työ ja päätösten ennakoarviointi

Luonto ja luonnon monimuotoisuus ovat osa YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (sdg, sustainable development goals). Vantaalla tehdään kaupunkitasoista sdg-työtä ja kehitetään henkilöstön kokonaisvaltaisen kestävän kehityksen osaamista mm. työpajojen kautta. Työpajoissa osallistujat pohtivat oman työnsä vaikutuksia kaikkiin kestävän kehityksen tavoitteisiin, sisältäen mahdolliset luontovaikutukset. Näin päästään keskustelemaan siitä, miten mahdollisia negatiivisia vaikutuksia voidaan minimoida ja positiivisia vahvistaa.

Vantaalla myös kehitetään parhaillaan päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin prosessia. Yhtenä arvioitavana osa-alueena on ekologiset vaikutukset, ja tähän sisältyy arvio päätöksen mahdollisista luontovaikutuksista. Päätösten vaikutusten ennakoarviointia pilotoidaan vuoden 2026 aikana.

Yhteenveto

Vantaan luontovaikutusten mittaaminen ja tulosten liittäminen osaksi toiminnan suunnittelua on tärkeää. Vantaa seuraa luontojalanjäljen laskentamenetelmien kehitystä ja arvioi menetelmän hyödyntämissämahdollisuuksia, kun laskentatapa ja tulosten esitysmuodot vakiintuvat. Jos Vantaa ottaa käyttöön luontojalanjäljen laskennan, tulee menetelmän olla sellainen, jonka tuloksia voidaan verrata sekä suomalaisten kuntien välillä, että mielellään myös globaalisti. Vastauksessa mainittujen Vantaan toimien lisäksi luontojalanjäljen systemaattinen laskeminen vaatisi lisäresursseja. Vantaan kaupungilla ei ole resursseja tehdä laskentatyötä itse, vaan työ olisi ostettava palveluna.

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

- a) antaa Eva Tawasolille ja 21 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö esitti kaupunginhallituksen jäsen Hanna Valtasen kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 12 jaa-ääntä (Roininen, Niikko, Nummela, Kivimäki, Aura, Hakala, Kasonen, Kaukola, Räsänen, Strohm, Abdi, Tammi) ja 3 ei-ääntä (Demiri, Valtanen, Rämö). Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Eva Tawasolin ja 21 muun valtuutetun aloite Vantaa laskee luontojalanjälkensä
- Vantaan luontojalanjälkilaskenta, Sitowise 2024

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristösuunnittelija Annina Vuorsalo, puh. 040 595 4212
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Luontojalanjälki, Vantaa

Luontojalanjälki-hanke
Toukokuu 2024, Sitowise

Sisällysluettelo

Käsitteet ja määritelmät	3	4. Vantaan luontojalanjälki	12	Lähdeluettelo	31
1. Johdanto	5	4.1. Sähkö	19	Liite 1. Lähtötiedot ja lähteet	32
2. Luontojalanjälki	6	4.2. Kaukolämpö	20	Liite 2. Lyhyt ja pitkä aikaväli (LC-Impact)	33
3. Laskentamenetelmä	7	4.3. Erillislämmitys	21	Liite 3. Luontojalanjäljen yksiköt ja määritelmät	34
3.1. Tietokannat ja vaikutustenarvioinnin menetelmät	8	4.4. Muu öljy ja polttoaineet	22	Liite 4. Laskentatulosten vertailutaulukko	35
3.2. Järjestelmämallit cut-off ja APOS	9	4.5. Liikenteen polttoaineet	23	Liite 5. Oletukset ja epävarmuudet	36
3.3. Laskennan rajausta ja datalähteet	10	4.6. Rakentaminen	24		
3.4. Laskenta ja PDF	11	4.7. Elintarvikkeet	25		
		5. Kuntaorganisaation hankintojen luontojalanjälki	27		

Raportti on laadittu osana Sitowisen keväällä 2024 toteuttamaa luontojalanjälki-hanketta.

Hankkeeseen osallistuivat Espoo, Helsinki, Kangasala, Kauniainen, Liminka, Lohja, Pori, Riihimäki, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vantaa ja Ylöjärvi.

Sitowise: Emma Liljeström, Juha Seppälä, Milla Lehikoinen, Satu Himanen, Elina Leinonen, Sanni Mallat, Titta Taavitsainen

Käsitteet ja määritelmät (1/2)

Ajuri	Luontohaitan suora aiheuttaja, kuten maan- ja vedenkäyttö, luonnonvarojen suora hyödyntäminen, ilmastonmuutos, saasteet tai haitalliset vieraslajit.	Ecoinvent	Kansainvälinen tietokanta (v3.10), joka sisältää yli 20 000 elinkaaritietoaineistoa, jotka tarjoavat mahdollisuuden vaikutustenarvioinnille esim. ilmastonmuutoksen, toksisuuden ja maan- ja vedenkäytön osalta.
APOS	Järjestelmämalli, jossa vastuu jätteistä (taakka) jaetaan tuottajien ja myöhempien käyttäjien kesken.	Ekosysteemi	Luonnoltaan verraten yhtenäisen alueen eliöiden ja elottomien ympäristötekijöiden muodostama toiminnallinen kokonaisuus. Siihen sisältyvät niin luonnon elolliset kuin elottomatkin kohteet tietyllä rajatulla alueella.
CML, 2001	Elinkaariarvioinnin menetelmä, joka tarjoaa mahdollisuuden arvioida ilmastovaikutusten lisäksi esimerkiksi rehevöitymistä, ionisaatiosäteilyä, vesiympäristön toksisuutta, maankäyttöä ja toksisuutta ihmisille.	Ekosysteemipalvelu	Luonnon tarjoamia aineellisia ja aineettomia palveluja. Ekosysteemipalvelut voidaan jakaa neljään luokkaan: tuotanto-, ylläpito-, sääntely- ja kulttuuripalveluihin.
Cut-off	Järjestelmämalli, jossa vastuu jätteistä on tuottajalla ja kierrätettävät tuotteet saatavilla luontoa kuormittamatta.	EXIOBASE	Ympäristölaajennettu monialueellinen panos-tuotostietokanta. Tietokantaa hyödynnetään kulutuksen aiheuttaman suoran ajurin arvioimiseksi.
Eco-Indicator 99 (H.A)	Elinkaariarvioinnin menetelmä, joka tarjoaa mahdollisuuden mitata erilaisia ympäristövaikutuksia tuottaen lopputuloksena yhden tuloksen.		

Käsitteet ja määritelmät (2/2)

GTP ja GWP

Global temperature potential ja *global warming potential* ovat yleisesti käytetyt mittarit kasvihuonekaasujen hiilidioksidiekvivalentiksi laskemiseksi.

GTP määrittää muutoksena maapallon keskimääräisessä pintalämpötilassa valitulla ajanjaksolla.

GWP mittaa kaasun aiheuttamaa lämmitysvaikutusta hiilidioksidiin verrattuna.

IPBES, *Intergovernmental science-policy Platform for Biodiversity and Ecosystem Services*

Riippumaton hallitustenvälinen tieteen ja politiikan rajapinnalla YK:n yhteydessä toimiva kansainvälinen elin. Sen jäsenenä, Suomi mukaan lukien, on yli 130 hallitusta.

IPCC 2021 vaikutusten-arviointimenetelmä

Kansainvälisen ilmastopaneelin (*Intergovernmental Panel on Climate Change*) arviointimenetelmä ilmastomuutoksen vaikutusten arvioimiseksi.

LC-Impact

Tietokanta, joka tarjoaa maakohtaiset luontohaittakertoimet eri ajureille. Maakohtaiset luontohaittakertoimet tarkoittavat, että yksikkö ajuria aiheuttaa eri määrän globaalia luontohaittaa eri maissa.

Luonnon monimuotoisuus

Luontojalanjälki

PDF (*potentially disappeared fraction of species*)

Suomen Luontopaneeli

Ekosysteemien, lajien ja geenien kirjo maailmassa tai tietyssä luontotyyppissä. Se on välttämätöntä ihmisen hyvinvoinnille, sillä se tuottaa palveluja, jotka pitävät yllä talouksia ja yhteiskuntia.

Ihmisten, yritysten, kuntien tai valtioiden luonnolle aiheuttama kuormitus. Tämän kuormituksen mittari on luontojalanjälki. Luontojalanjälki kertoo kuinka suuri haitta toiminnasta aiheutuu luonnon monimuotoisuudelle.

Luontojalanjäljen yksikkö, joka kuvaa potentiaalista osuutta lajeista, jotka ovat vaarassa kuolla sukupuuttoon luontohaittaa aiheuttavien ajureiden seurauksena.

Riippumaton, tieteellinen asiantuntijapaneeli, joka tukee luontopolitiikan suunnittelua ja päätöksentekoa mm. kokoamalla luonnon monimuotoisuutta koskevaa tutkimustietoa päättäjien, asiantuntijoiden ja kansalaisten hyödynnettäväksi.

1. Johdanto

Luonto, luonnon monimuotoisuus ja sen tarjoamat ekosysteemipalvelut ovat edellytys ihmisen olemassaololle ja hyvälle elämänlaadulle, sillä ihmisen hyvinvointi on riippuvaista näistä. Luonto tuottaa ihmiselle välttämättömiä hyödykkeitä, kuten ruokaa, energiaa ja lääkkeitä. Yli 75 prosenttia ihmisen ravintokasveista on riippuvaisia hyönteisten ja muiden eläinten pölytyksestä. Luonnon tarjoamille palveluille on saatavilla ainoastaan heikkoja ja huonoja korvikkeita, eikä osaa voida lainkaan korvata. [1]

Samanaikaisesti käytämme luonnonvaroja ja luonnon tuottamia palveluja enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Luonnon kustannuksella tapahtuva ylikulutus paitsi vähentää luonnon monimuotoisuutta - geeneistä lajeihin ja ekosysteemeihin - nopeammin kuin koskaan ihmiskunnan historiassa myös heikentää luonnon kykyä tuottaa aineellisia palveluja tulevaisuudessa. [1]

Eliölajien sukupuuttonopeus on kymmeniä tai satoja kertoja luontaista taustanopeutta suurempi. Sukupuuttouhan alla olevia eliölajeja on enemmän kuin koskaan ihmiskunnan historiassa. Uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja arvioidaan olevan noin miljoona. [1] Suomessa jo joka yhdeksäs laji on uhanalainen ja luontotyypeistä joka toinen on uhanalainen. [2] Samanaikaisesti viljelyskasvien sadon arvo globaalisti on kolminkertaistunut ja raakapuun hakkuut ovat lisääntyneet 45 prosenttia vuodesta 1970 lähtien. Ihmisen vaikutus luontoon on ollut radikaalia. Maaympäristöistä 75 prosenttia on vakavasti muuttunut. Erityisen herkkiä ihmisen toimille ovat vanhat metsät, saari ekosysteemit ja kosteikot. Kosteikoista on hävitetty yli 85 prosenttia. Metsäala vähenee tropiikeissa ja luonnonmetsien ala kaikkialla. Puolet koralliriutoista on menetetty vuoden 1870 jälkeen. [1]

Luonnon monimuotoisuuden heikentyminen on uhka myös ilmastomuutoksen torjunnalle, sillä maa- ja meriekosysteemit sitovat 60 prosenttia ihmisen tuottamista fossiilienergian hiilipäästöistä. Maankäyttösektorin hiilinielut ovat heikentyneet myös Suomessa. Maankäyttösektorin nielut ovat Suomessa olleet vielä 2010 yli 20 miljoonaa tonnia CO₂-ekv. Sektori on 2020-luvun alussa kääntynyt noin 4,5 miljoonan tonnin CO₂-ekv päästöksi. [3]

Tärkeimmät syyt (ajurit) merkittävälle muutokselle ja luonnon nykyiselle hätätilalle ovat järjestyksessä 1) maan- ja merenkäyttö sekä käytön muutokset, 2) eliöiden suora hyödyntäminen, 3) ilmastomuutos, 4) saastuminen ja 5) vieraslajit. Tähän mennessä tehdyt toimenpiteet luonnon ja ekosysteemipalvelujen turvaamiseksi ovat olleet riittämättömiä. Kehityssuunnan kääntämiseksi tarvitaan järjestelmätason muutoksia läpi yhteiskunnan eri sektoreiden. [1]

Myös kunnilla ja kaupungeilla on mahdollisuus vaikuttaa. Useissa kunnissa onkin jo ryhdytty toimiin. Luontotyön ja luontovaikutusten kokonaisvaltaiseksi hallitsemiseksi tarvitaan lisätietoa ja mittareita. Luontohaittojen minimoimiseksi on ymmärrettävä miten erilaiset hyödykkeet ja toiminnot vaikuttavat luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Toistaiseksi riittävät työkalut luontohaittojen arviointiin ovat kuitenkin puuttuneet. Luontoalanjäljen laskennalla haetaan ratkaisua tähän.

2. Luontojalanjälki

Ihmisten, yritysten, kuntien ja valtioiden toiminta kuormittaa luontoa usein eri tavoin. Tämän kuormituksen mittari on luontojalanjälki. Luontojalanjälki kertoo kuinka suuren haitan esimerkiksi kunta tai kuluttaja aiheuttaa luonnon monimuotoisuudelle. Aivan kuten hiilijalanjälki mittaa vaikutustamme ilmaston lämpenemiseen, luontojalanjälki mittaa vaikutustamme luonnon monimuotoisuuteen. Luontojalanjäljen mittaaminen on haastavaa ja kehitystyötä tehdään jatkuvasti eri puolella maailmaa. [4]

Luontojalanjäljen laskemiseksi on tunnistettava ne toimet, joilla on vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen. Luontojalanjälkeä aiheuttavat kansainvälisen paneelin IPBES:n määrittämät luontokadon viisi ajuria: 1) maan- ja merenkäyttö sekä käytön muutokset, 2) luonnonvarojen käyttö, 3) ilmastomuutos, 4) saastuminen ja 5) vieraslajit (kuva 1).

Luontojalanjälki on siis yhtä kuin näiden viiden luontoon kohdistamamme paineen summa. Kansainvälisistäkin laskentamenetelmistä yksikään laskentamenetelmä ei saa vielä kiinni kaikkia viittä ajuria. Parhaat huomioivat kolme tai neljä viidestä. Sillä pääsee kuitenkin jo erittäin pitkälle. [4]

Kuva 1: Luontojalanjälkeä aiheuttavat IPBES:n määrittämät luontokadon viisi ajuria.

3. Laskentamenetelmä

Luontojalanjäljen laskenta tapahtuu käytännössä nelivaiheisena prosessina, jossa 1) kerätään data mittauskohteen konkreettisesta toiminnasta, 2) johdetaan datasta toiminnan luonnolle kohdistamat paineet, 3) johdetaan paineista niiden vaikutus luonnon monimuotoisuuteen 4) tarkastellaan vaikutuksia eri ekosysteemihaittojen kautta (kuva 2).

Luontojalanjäljen laskenta on uusi, edelleen kehitteillä oleva asia ja laskenta sisältää epävarmuuksia. Meillä ei esimerkiksi ole kattavaa tietoa kaikesta kuntien ja kaupunkien alueella tapahtuvasta kulutuksesta. Emmekä esimerkiksi tiedä paljonko Suomessa juotu kahvi on kuormittanut luontoa tai aiheuttanut kasvihuonekaasu- tai ravinnepäästöjä sen kaikissa eri tuotantomaassa.

Gloaalien tietokantojen ansiosta on meidän kuitenkin mahdollista arvioida keskimääräistä vaikutusta. Luontojalanjälki tarjoaakin meille tietoa laskennallisesta keskiarvosta: tietyn tyyppinen toiminta tai kulutus aiheuttaa keskimäärin tällaiset luontovaikutukset tässä sijainnissa. Menetelmä tuottaa siis niin tarkan laskentatuloksen, kuin tällä hetkellä käytävissä olevan datan avulla on mahdollista. Tulevaisuudessa, jos tarkempaa dataa on saatavilla, voidaan tietokantojen keskimääräiset luvut korvata tarkkoilla tiedoilla todellisesta maankäytöstä, päästöistä, jne.. [4]

Kuva 2: Luontojalanjäljen laskennan nelivaiheinen prosessi.

3.1. Tietokannat ja vaikutustenarvioinnin menetelmät

Tietokannat sisältävät aineistoja eri valtioiden ja alueiden välillä liikkuvista vienti- ja tuontivirroista sekä niiden aiheuttamien luontohaittojen ajureista toimialasektoreittain. Elinkaari-inventaariotietokannat yhdistävät syötteet kulutuksen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin eli esim. luontohaittaa aiheuttaviin suoriin ajureihin. Näin saadaan laskettua, kuinka paljon tietyn tuotteen kulutus Suomessa aiheuttaa esim. luontohaitan suoraa ajuria, kuten vaikkapa maan- tai vedenkäyttöä tai saasteita.

Toiminnasta aiheutuvat vaikutus arvioidaan tämän jälkeen vaikutustenarviointimenetelmällä, kuten esimerkiksi luontohaitan osalta LC-Impact-tietokannan avulla. LC-Impact-tietokanta tarjoaa maakohtaiset luontohaittakertoimet eri ajureille (244 maata). Luontohaittakertoimet ovat esimerkiksi muotoa PDF*vuosi. Maakohtaiset luontohaittakertoimet tarkoittavat sitä, että yksikkö ajuria aiheuttaa eri määrän globaalia luontohaittaa eri maissa. Luontohaittakertoimet ovat tyypillisesti suurimpia luontorikkailla alueilla, kuten päiväntasaajan seuduilla. [5]

Kuntien alueellisen laskennan malli on rakennettu Ecoinvent v3.10 – elinkaari-inventaariotietokannan avulla ja vaikutustenarviointi on suoritettu luontojalanjäljen osalta LC-Impact vaikutustenarviointimenetelmällä sekä ilmastonmuutoksen osalta IPCC 2021 vaikutustenarviointimenetelmällä. Kuntaorganisaation laskennan malli on puolestaan rakennettu EXIOBASE 3.8.2 –tietokannalla ja vaikutustenarvioinnit on toteutettu Eco-Indicator 99 ja CML-2001 vaikutustenarviointimenetelmillä.

Kuva 3: Laskennassa huomioitujen suorien aiheuttajien luontovaikutusten arviointi eri ekosysteemeille. Kuvan lähde Peura, M. et al. [5] mukaillen.

3.2. Järjestelmämallit cut-off ja APOS

Järjestelmämallit asettavat menetelmälliset säännöt toiminnan elinkaariselle arvioinnille. Järjestelmämallit voidaan jakaa cut-off- ja APOS-malleihin. Tapa, jolla jäte ja kierrätettävät materiaalit käsitellään laskennassa erottavat mallit toisistaan. [6]

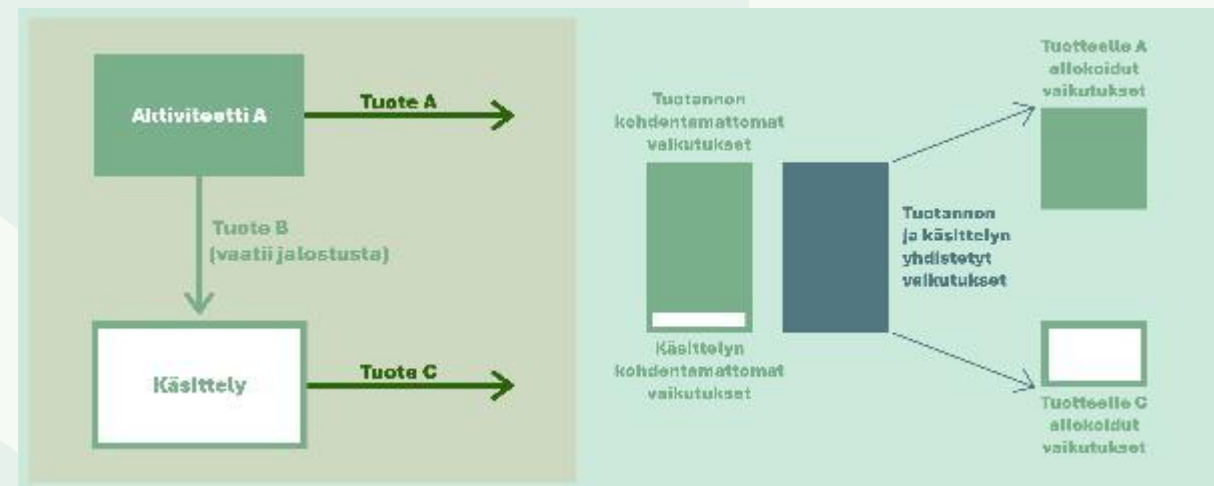
Cut off-järjestelmämalli perustuu kierrätettyyn sisältöön. Järjestelmämallissa jätteet ovat tuottajan vastuulla ("saastuttaja maksaa") ja malli kannustaa käyttämään kierrätettäviä tuotteita, jotka ovat saatavilla luontoa kuormittamatta (katkaisu) (kuva 4). [6]

APOS-järjestelmämalli, eli "*Allocation at the point of substitution*", noudattaa lähestymistapaa, jossa vastuu jätteistä (taakka) jaetaan tuottajien ja myöhempien käyttäjien kesken, jotka hyötyvät käsittelyprosesseista käyttämällä niissä syntyviä arvokkaita tuotteita (kuva 5). [6]

Valittu järjestelmämalli saattaa vaikuttaa laskennan tuloksiin merkittävästikin, joten suositeltavaa onkin tarkastella tuloksia molempia malleja hyödyntäen, jotta voidaan varmistua niiden palvelevan laskennan tavoitteita toivotulla tavalla.

Kuva 4: Cut-off järjestelmämalli. Kuva Ecoinvent support [6] mukaillen.

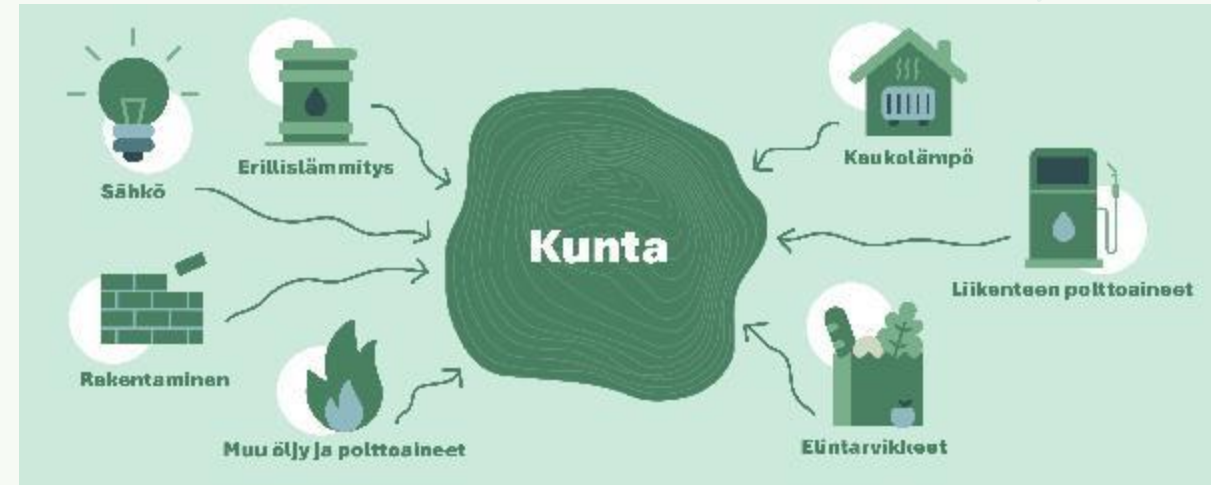
Kuva 5: APOS-järjestelmämalli. Kuva Ecoinvent support [6] mukaillen.

3.3. Laskennan rajausta ja datalähteet

Laskenta on toteutettu kahdella vaihtoehtoisella rajauksella. Toteutetut laskennat ovat osittain päällekkäisiä ja niitä tulee tarkastella toisistaan erillisinä laskentoina. Myös laskennoissa hyödynnetyissä menetelmissä on eroja.

Ensimmäisessä, alueellisessa laskennassa on laskettu kunnan alueella tapahtuvasta toiminnasta aiheutuva luontojalanjälki. Laskentaan sisältää kunnan alueella kulutetun sähkön, kaukolämmön, erillislämmityksen polttoaineet, muun öljyn ja muiden polttoaineiden kulutuksen, liikenteen polttoaineiden kulutuksen, uusien rakennusten rakentamisessa käytetyt rakennusmateriaalit sekä elintarvikkeiden kulutuksen (kuva 6). Laskennassa hyödynnetyt lähtötiedot ja niiden lähteet on esitetty liitteessä 1.

Toisessa laskennassa on laskettu kuntaorganisaation hankinnoista aiheutuva luontojalanjälki. Laskenta perustuu kuntaorganisaation ja sen tytäryhtiöiden ostolaskudataan (kuva 7). Hankinnat ovat osittain päällekkäisiä alueellisen laskennan kanssa. Laskennassa hyödynnetyt lähtötiedot ja näiden lähde on esitetty liitteessä 1.

Kuva 6: Kunnan alueella tapahtuvasta toiminnasta aiheutuva luontojalanjälki, alueellinen laskenta.

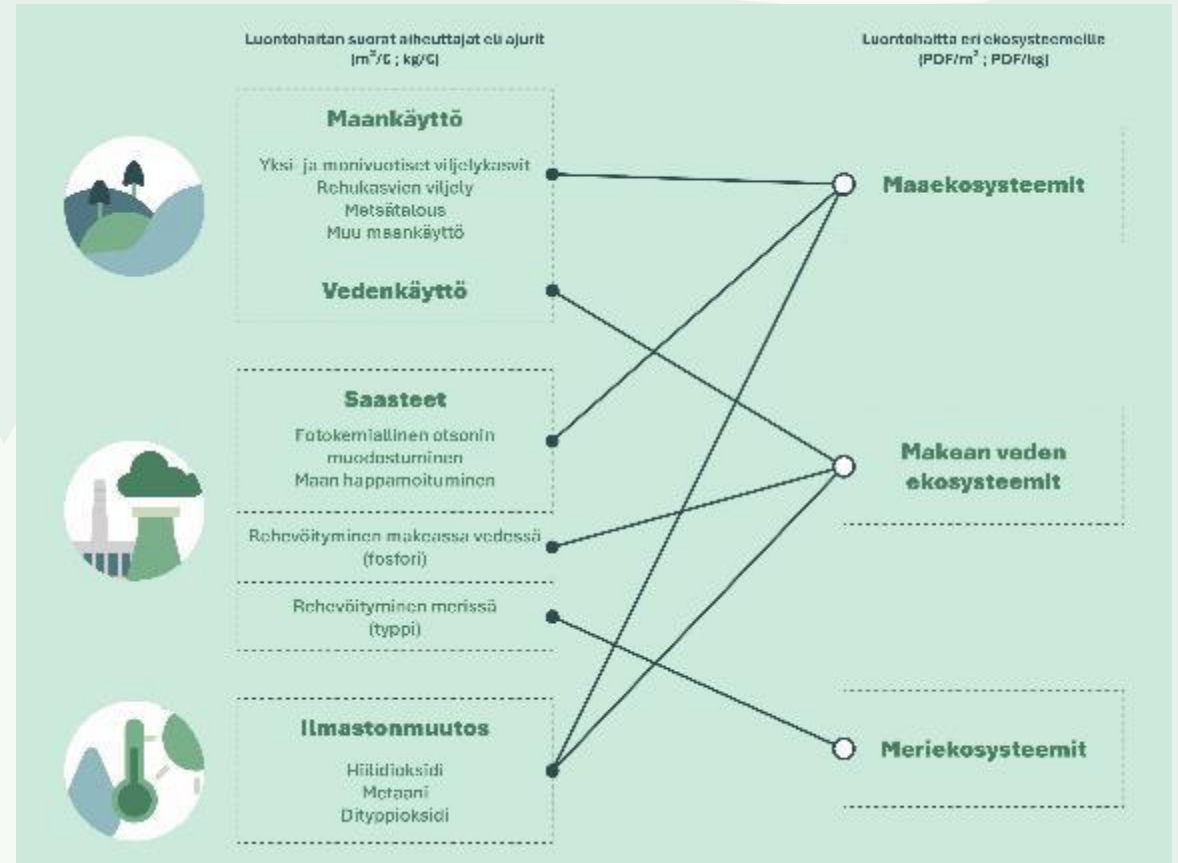
Kuva 7: Kuntaorganisaation hankinnoista aiheutuva luontojalanjälki, kuntaorganisaation laskenta.

3.4. Laskenta ja PDF

Luontojalanjäljen laskentaa varten tarvittavat elementit ovat: 1) tarkasteltavan asian kulutuksen määrä (esim. euroa, litraa, MWh, kg), 2) luontohaitan ajurin tyyppi ja määrä (esim. ilmastonmuutos tai saasteet), 3) luontohaitan maantieteellinen sijainti (esim. Eurooppa tai Aasia) ja 4) ajurin haitta luonnon monimuotoisuudelle (luontohaitta) (kuva 8).

Laskennan lopputulokseksi saadaan kuinka paljon tietynlainen ajuri aiheuttaa luontohaittaa. Luontohaitan mittarina käytettävä PDF (*potentially disappeared fraction of species*) kuvaa osuutta lajeista, jotka ovat vaarassa kuolla sukupuuttoon globaalisti. Mittari kuvaa siis todennäköistä osuutta lajeista, jotka ovat riskissä kuolla sukupuuttoon, mikäli luontohaitta jatkuu. PDF-yksikön taustalla on laajoja aineistoja ja tutkimuksia lajien levinneisyyksistä ja uhanalaisuudesta sekä lajiryhmien herkkyydestä eri ajureille. [5]

PDF tuottaa useimmissa laskennoissa hyvin pieniä arvoja, mikä johtaa siihen, että luontohaitan merkittävyyttä voi olla haastavaa hahmottaa. Laskenta tarjoaa kuitenkin arvokasta tietoa luonnon kannalta haitallisimpien kategorioiden tunnistamiseen kunnan tai organisaation sisällä sekä eri toimintojen välisen vertailun. [5]

Kuva 8: Kaaviokuva Ecoinvent-tietokannan ja LC-IMPACT-tietokannan yhdistämisestä luontohaitan (PDF) laskemiseksi. Kuva Peura, M. et al. [5] mukaillen.

4. Vantaan luontojalanjälki

Luontojalanjäljen laskenta on tehty sekä alueellisella että kuntaorganisaatiokohtaisella tasolla. Osittain päällekkäisten laskentojen tulokset on esitetty toisistaan erillisinä, eikä niitä tule tarkastella yhdistetysti. Kuntaorganisaatiokohtaisen laskennan tuloksia on tarkasteltu kappaleessa 5.

Laskenta on tehty kahta eri järjestelmämallia (cut-off ja APOS) hyödyntäen. Järjestelmämallit eroavat toisistaan siinä, miten niissä tarkastellaan jätteenkäsittelystä ja kierrätettävien materiaalien hyödyntämisestä aiheutuvia vaikutuksia (katso kappale 3.2.) Luontojalanjäljen tulokset on lisäksi esitetty lyhyen aikavälin (100 vuotta) sekä pitkän aikavälin (≥ 1000 vuotta) tuloksina (liite 2). Luontojalanjäljen laskenta on toteutettu nyt ensimmäistä kertaa koko kunnan alueelle. Aiheutuvien vaikutusten ja niiden luonteen ymmärtämiseksi laskenta on toteutettu kahta eri järjestelmämallia hyödyntäen ja tulokset on esitetty sekä lyhyen että pitkän aikavälin tuloksina.

Alueellinen luontojalanjälki vuonna 2022 on esitetty taulukossa 1. Luontojalanjälki on esitetty eri järjestelmämallien mukaisesti laskettuna ja vaikutukset on esitetty sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Luontojalanjälki jakautuu 12 eri ekosysteemihaittaan. Asukaskohtainen luontojalanjälki on esitetty taulukossa 2. Luontojalanjäljen jakautuminen kategorioittain (sähkö, kaukolämpö, erillislämmitys, muu öljy ja polttoaineet, liikenteen polttoaineet, rakentaminen, elintarvikkeet) eri ekosysteemihaittoille on esitetty kuvassa 9. Luontojalanjäljen laskennan tuloksissa käytetyt yksiköt ja niiden määritelmät on esitetty liitteessä 3.

Luontojalanjälkeä vastaava hiilijalanjälkivaikutus kokonaistuloksena (ilmastonmuutos –*climate change*) sekä jaettuna biogeenisiin, fossiilisiin ja maankäytön vaikutuksiin on esitetty taulukossa 3. Biogeeniset vaikutukset ottavat huomioon yksinomaan ei-fossiilisesta, muusta kuin maankäytön tai maankäytön muutoksen lähteestä peräisin olevat metaanipäästöt, fossiiliset päästöt ottavat huomioon yksinomaan fossiiliset päästöt ja maankäytön päästöt yksinomaan maankäytöstä ja sen muutoksista aiheutuvat päästöt. [7] Hiilijalanjälkivaikutuksen jakautuminen eri ekosysteemihaittojen osalta on esitetty kuvassa 10 GWP-vaikutusten perusteella. GWP20, GWP100 ja GWP500 kuvaavat ajanjaksoa, jolla hiilijalanjälkivaikutusta on tarkasteltu. [8]

Luontojalanjäljen laskenta on tehty 13 kunnalle. Kuntien asukaslukuun suhteutettujen tulosten minimi ja maksimi- ja keskiarvot sekä keskiarvot eri ekosysteemihaittoille on esitetty liitteessä 4. Taulukko mahdollistaa kunnan luontojalanjäljen vertailun muiden kuntien vastaaviin tuloksiin.

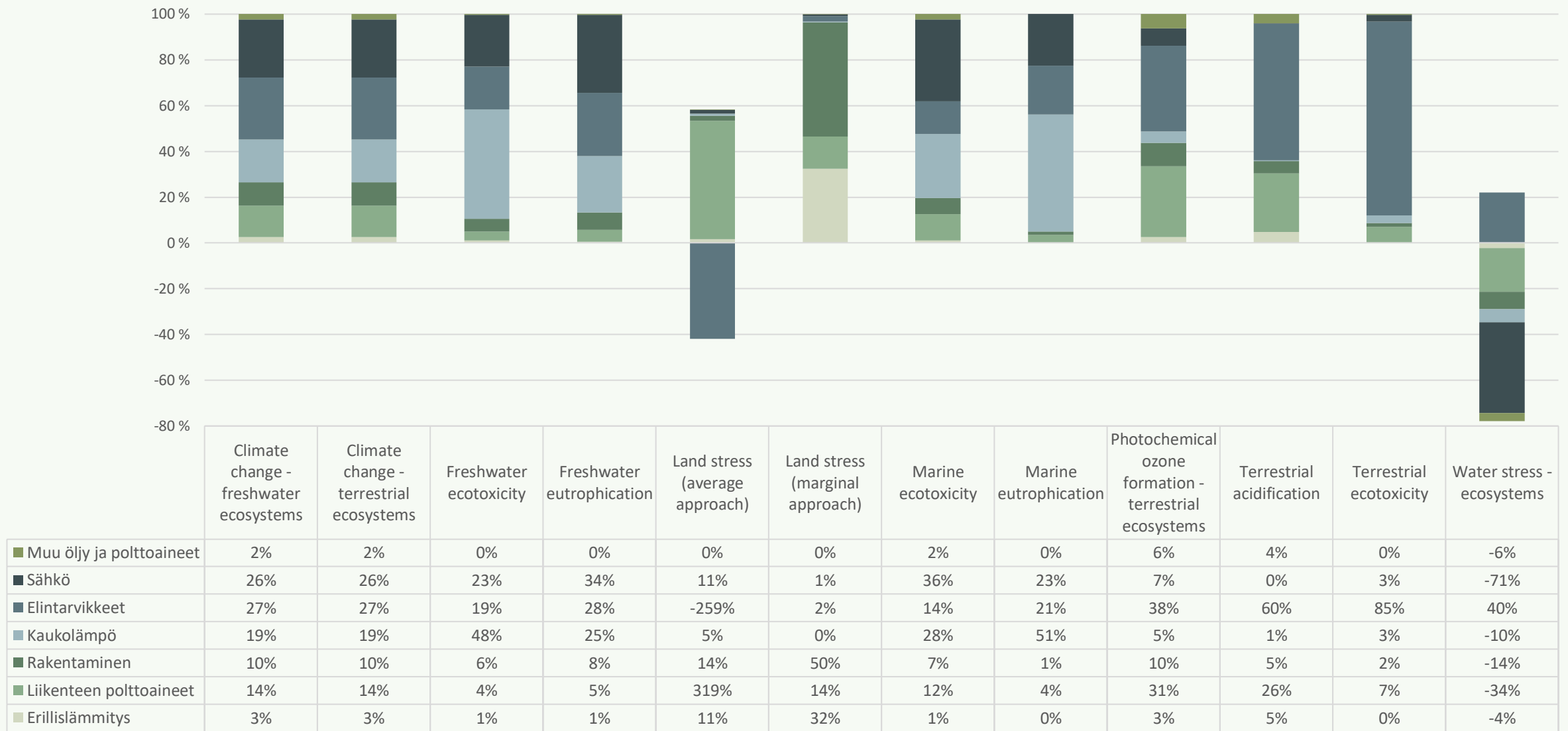
Luontojalanjäljen laskenta on uusi menetelmä, joka vaatii edelleen jatkokehitystä. Laskentaan liittyviä keskeisiä oletuksia ja epävarmuuksia on kuvattu liitteessä 5.

Taulukko 1: Luontojalanjälki laskettuna cut-off ja APOS-järjestelmämallien mukaisesti, esitettynä eri ekosysteemihaitoille lyhyellä (100 vuotta) ja pitkällä aikavälillä (≥ 1000 vuotta).

Ekosysteemihaitta	Yksikkö	Lyhyt aikaväli (100 vuotta)		Pitkä aikaväli (≥ 1000 vuotta)	
		Cut-off	APOS	Cut-off	APOS
Ilmastonmuutos – makean veden ekosysteemit	PDF*y	6,61E-07	7,56E-07	4,68E-06	5,39E-06
Ilmastonmuutos - maaekosysteemit	PDF*y	2,13E-06	2,43E-06	1,51E-05	1,74E-05
Makean veden ekotoksisuus	PDF*m ³ *d	4,94E+10	1,03E+11	5,42E+10	1,13E+11
Makean veden rehevöityminen	PDF*y	7,12E-08	8,73E-08	7,12E-08	8,73E-08
Maaperän stressi (keskimääräinen lähestymistapa)	PDF-eq*y	9,32E-08	1,18E-07	-4,80E-07	-3,99E-07
Maaperän stressi (marginaalinen lähestymistapa)	PDF-eq*y	1,09E-05	1,10E-05	8,75E-06	9,09E-06
Meriekosysteemien ekotoksisuus	PDF*m ³ *d	2,45E+12	2,98E+12	1,05E+14	1,39E+14
Meriekosysteemien rehevöityminen	PDF*y	1,18E-08	3,24E-08	1,18E-08	3,24E-08
Fotokemiallinen otsonin muodostuminen - maaekosysteemit	PDF*y	1,36E-09	1,39E-09	1,36E-09	1,39E-09
Maan happamoituminen	PDF*y	8,37E-08	8,21E-08	8,37E-08	8,21E-08
Maanperän ekotoksisuus	PDF*m ³ *d	1,14E+08	1,18E+08	1,47E+10	1,78E+10
Vesistressi	PDF*y	-4,94E-08	-6,40E-08	-4,94E-08	-6,40E-08

Taulukko 2: Asukaskohtainen luontojalanjälki laskettuna cut-off ja APOS-järjestelmämallien mukaisesti, esitettynä eri ekosysteemihaitoille lyhyellä (100 vuotta) ja pitkällä aikavälillä (≥ 1000 vuotta).

Ekosysteemihaitta	Yksikkö	Lyhyt aikaväli (100 vuotta)		Pitkä aikaväli (≥ 1000 vuotta)	
		Cut-off	APOS	Cut-off	APOS
Ilmastonmuutos – makean veden ekosysteemit	PDF*y	2,72E-12	3,11E-12	1,93E-11	2,22E-11
Ilmastonmuutos - maaekosysteemit	PDF*y	8,76E-12	1,00E-11	6,21E-11	7,16E-11
Makean veden ekotoksisuus	PDF*m ³ *d	2,03E+05	4,24E+05	2,23E+05	4,66E+05
Makean veden rehevöityminen	PDF*y	2,93E-13	3,60E-13	2,93E-13	3,60E-13
Maaperän stressi (keskimääräinen lähestymistapa)	PDF-eq*y	3,84E-13	4,86E-13	-1,98E-12	-1,64E-12
Maaperän stressi (marginaalinen lähestymistapa)	PDF-eq*y	4,47E-11	4,52E-11	3,60E-11	3,74E-11
Meriekosysteemien ekotoksisuus	PDF*m ³ *d	1,01E+07	1,23E+07	4,31E+08	5,74E+08
Meriekosysteemien rehevöityminen	PDF*y	4,86E-14	1,34E-13	4,86E-14	1,34E-13
Fotokemiallinen otsonin muodostuminen - maaekosysteemit	PDF*y	5,60E-15	5,73E-15	5,60E-15	5,73E-15
Maan happamoituminen	PDF*y	3,45E-13	3,38E-13	3,45E-13	3,38E-13
Maanperän ekotoksisuus	PDF*m ³ *d	4,71E+02	4,87E+02	6,07E+04	7,35E+04
Vesistressi	PDF*y	-2,03E-13	-2,64E-13	-2,03E-13	-2,64E-13

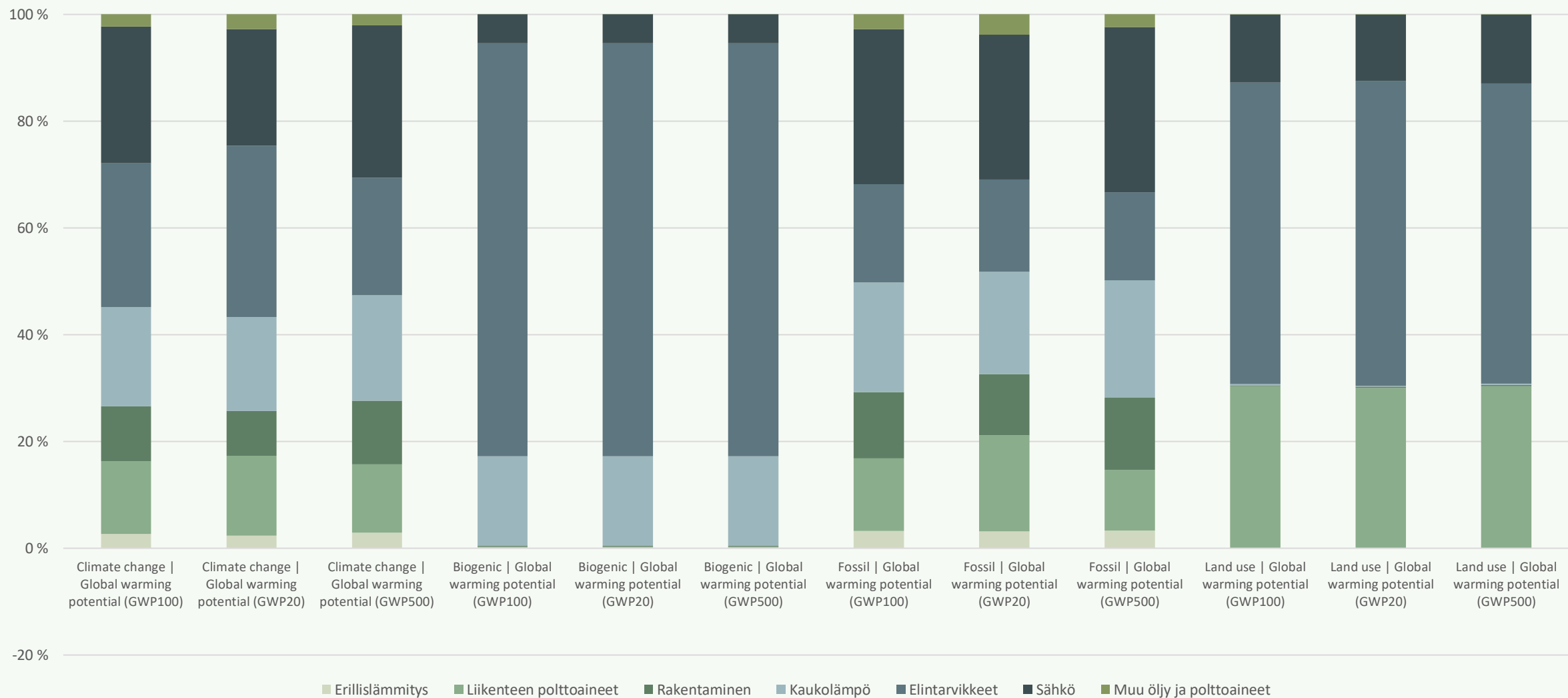
Kuva 9: Luontojalanjäljen jakautuminen kategorioittain (sähkö, kaukolämpö, erillislämmitys, muu öljy ja polttoaineet, liikenteen polttoaineet, rakentaminen, elintarvikkeet) eri ekosysteemihaioille.

Taulukko 3: Luontojalanjälkeä vastaava hiilijalanjälkivaikutus yhteensä (taulukossa ilmastonmuutos) sekä jaettuna biogeenisiin, fossiilisiin ja maankäytön päästöihin. (GTP = Global temperature potential, GWP = Global warming potential)

Vaikutusluokka	Impact category	Unit	IPCC 2021 CUT-OFF	IPCC 2021 APOS
Ilmastonmuutos (GTP100)	Climate change (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,02E+09	1,17E+09
Ilmastonmuutos (GTP50)	Climate change (GTP50)	kg/ CO ₂ -Eq	1,08E+09	1,24E+09
Ilmastonmuutos (GWP100)	Climate change (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,21E+09	1,38E+09
Ilmastonmuutos (GWP20)	Climate change (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	1,62E+09	1,85E+09
Ilmastonmuutos (GWP500)	Climate change (GWP500)	kg/ CO ₂ -Eq	1,01E+09	1,16E+09
Biogeeninen (GTP100)	Biogenic (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,83E+07	2,25E+07
Biogeeninen (GTP50)	Biogenic (GTP50)	kg/ CO ₂ -Eq	4,04E+07	4,97E+07
Biogeeninen (GWP100)	Biogenic (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,05E+08	1,29E+08
Biogeeninen (GWP20)	Biogenic (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	3,10E+08	3,81E+08
Biogeeninen (GWP500)	Biogenic (GWP500)	kg/ CO ₂ -Eq	2,80E+07	3,44E+07
Biogeeninen, sisältäen SLCF (GTP100)	Biogenic, including SLCFs (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,89E+07	2,32E+07
Biogeeninen, sisältäen SLCF (GWP100)	Biogenic, including SLCFs (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,09E+08	1,34E+08
Biogeeninen, sisältäen SLCF (GWP20)	Biogenic, including SLCFs (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	3,22E+08	3,95E+08
Fossiilinen (GTP100)	Fossil (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	9,15E+08	1,04E+09
Fossiilinen (GTP50)	Fossil (GTP50)	kg/ CO ₂ -Eq	9,56E+08	1,08E+09
Fossiilinen (GWP100)	Fossil (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,01E+09	1,14E+09
Fossiilinen (GWP20)	Fossil (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	1,22E+09	1,36E+09
Fossiilinen (GWP500)	Fossil (GWP500)	kg/ CO ₂ -Eq	8,91E+08	1,02E+09
Fossiilinen, sisältäen SLCF (GTP100)	Fossil, including SLCFs (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	9,18E+08	1,04E+09
Fossiilinen, sisältäen SLCF (GWP100)	Fossil, including SLCFs (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,02E+09	1,15E+09
Fossiilinen, sisältäen SLCF (GWP20)	Fossil, including SLCFs (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	1,23E+09	1,37E+09

Taulukko 3 (jatkuu): Luontojalanjälkeä vastaava hiilijalanjälkivaikutus yhteensä (taulukossa ilmastonmuutos) sekä jaettuna biogeenisiin, fossiilisiin ja maankäytön päästöihin. (GTP = Global temperature potential, GWP = Global warming potential)

Vaikutusluokka	Impact category	Unit	IPCC 2021 CUT-OFF	IPCC 2021 APOS
Ilmastonmuutos: sisältäen SLCF (GTP100)	Climate change: including SLCFs (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,02E+09	1,17E+09
Ilmastonmuutos: sisältäen SLCF (GWP100)	Climate change: including SLCFs (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	1,22E+09	1,40E+09
Ilmastonmuutos: sisältäen SLCF (GWP20)	Climate change: including SLCFs (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	1,65E+09	1,89E+09
Maankäyttö (GTP100)	Land use (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	8,68E+07	1,06E+08
Maankäyttö (GTP50)	Land use (GTP50)	kg/ CO ₂ -Eq	8,70E+07	1,07E+08
Maankäyttö (GWP100)	Land use (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	8,76E+07	1,08E+08
Maankäyttö (GWP20)	Land use (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	8,95E+07	1,11E+08
Maankäyttö (GWP500)	Land use (GWP500)	kg/ CO ₂ -Eq	8,69E+07	1,07E+08
Maankäyttö, sisältäen SLCF (GTP100)	Land use, including SLCFs (GTP100)	kg/ CO ₂ -Eq	8,79E+07	1,08E+08
Maankäyttö, sisältäen SLCF (GWP100)	Land use, including SLCFs (GWP100)	kg/ CO ₂ -Eq	8,98E+07	1,12E+08
Maankäyttö, sisältäen SLCF (GWP20)	Land use, including SLCFs (GWP20)	kg/ CO ₂ -Eq	9,46E+07	1,19E+08

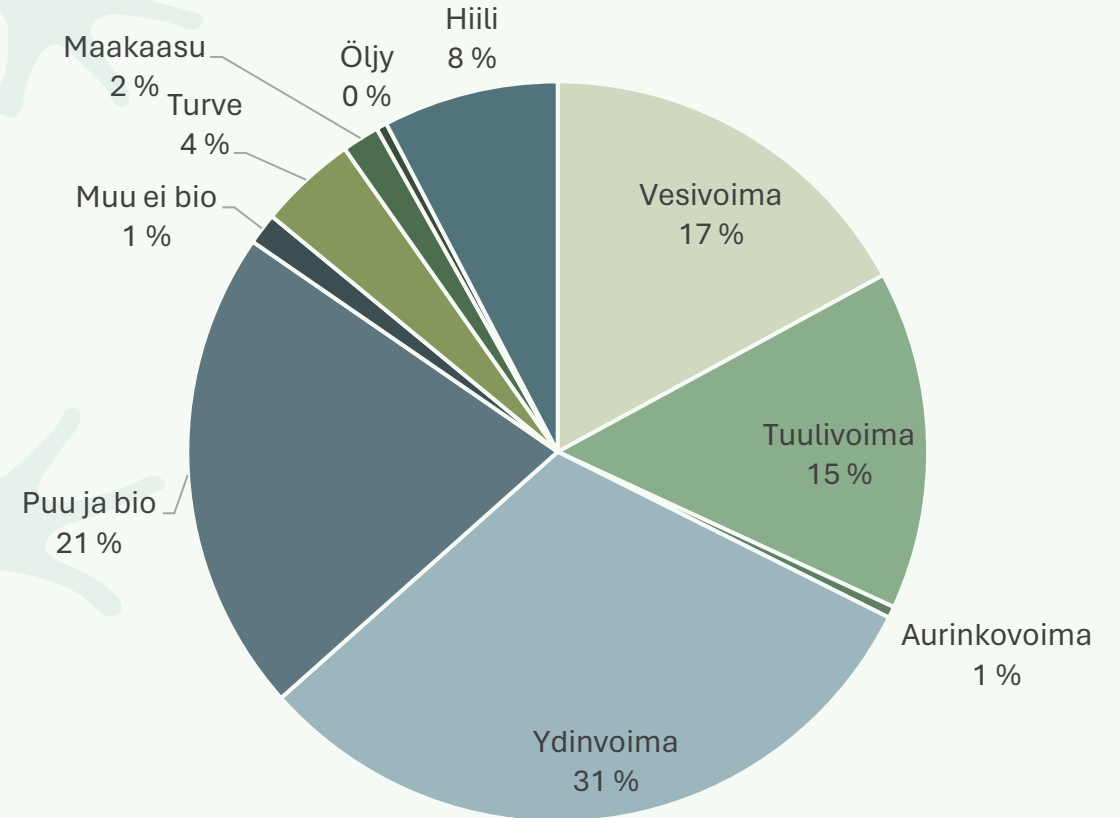
Kuva 10: Hiilijalanjälkivaikutuksen jakautuminen eri ekosysteemihaitoille GWP-vaikutuksen (global warming potential) perusteella esitettynä.

4.1. Sähkö

Sähkö sisältää kunnan alueella kulutetun sähköenergian. Käytetty sähkö on saatu Energiateollisuus ry:n tilastosta. Laskennassa on oletettu, että kulutettu sähkö on Suomessa keskimäärin tuotettua sähköä (kuva 11). Sähkön tuotantojakauma vuonna 2022 on laskettu Energiateollisuus ry:n tietoihin perustuen.

Sähkönkulutuksen aiheuttaman luontojalanjäljen osuus kunkin ekosysteemihaitan osalta on esitetty kuvassa 9.

Sähkönkulutus ja tästä aiheutuva luontojalanjälki jakautuvat eri käyttäjäryhmille seuraavasti: asuminen ja maatalous 36%, palvelut ja rakentaminen 51 % sekä teollisuus 13 %.

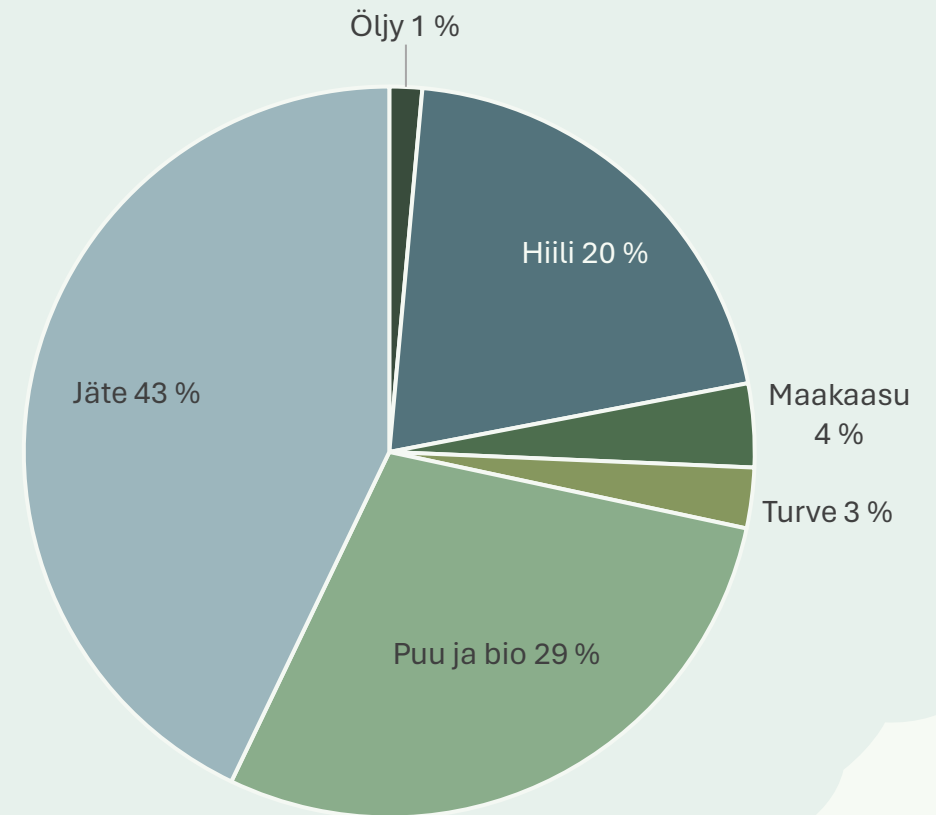

Kuva 11: Luontojalanjäljen laskennassa käytetty sähköntuotannon polttoainejakauma 2022.

4.2. Kaukolämpö

Kaukolämpö sisältää kunnan alueella kulutetun kaukolämmön ottaen huomioon lämmön ostot ja myynnit kuntarajojen yli. Luontojalanjäljen laskenta perustuu kaukolämmön tuotannossa käytettyihin polttoaineisiin ja näiden määriin. Nämä tiedot on saatu Energiateollisuus ry:n tuottamasta kaukolämpötilastosta. Kaukolämmön polttoainejakauma on esitetty kuvassa 12.

Kaukolämmön kulutuksen aiheuttaman luontojalanjäljen osuus kunkin ekosysteemihaitan osalta on esitetty kuvassa 9.

Kuva 12: Luontojalanjäljen laskennassa käytetty kaukolämmön polttoainejakauma 2022.

4.3. Erillislämmitys

Erillislämmitys sisältää kunnan alueella kulutetut erillislämmityksen polttoaineet (öljy, puu ja joidenkin kuntien osalta maakaasu). Luontojalanjäljen laskennassa hyödynnetyt eri polttoaineiden määrät on laskettu Sitowisen tuottamalla CO2-raportin laskentamenetelmällä. Erillislämmityksen polttoaineiden jakauma on esitetty taulukossa 4.

Erillislämmityksen aiheuttaman luontojalanjäljen osuus kunkin ekosysteemihaitan osalta on esitetty kuvassa 9.

Taulukko 4: Erillislämmityksen polttoaineiden jakauma vuonna 2022. (Lähde: CO2-raportti)

Polttoaine	Osuus, %
Öljy	44
Maakaasu	0
Puu	56

4.4. Muu öljy ja polttoaineet

Muu öljy ja polttoaineet –kategoria sisältää muut kuin kaukolämmön tuotannossa, erillislämmityksessä tai liikenteessä käytetyt polttoaineet. Nämä tiedot on saatu Suomen ympäristökeskuksen YLVA-järjestelmästä. Tiedot vaihtelevat kunnittain merkittävästi riippuen kuntaan sijoittuvasta teollisuudesta.

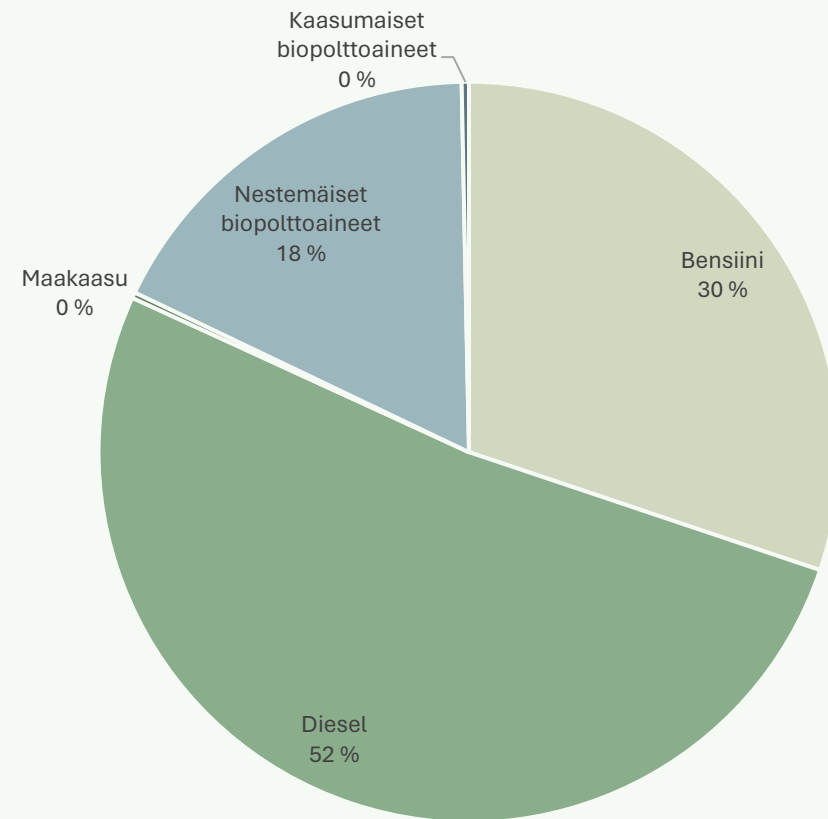
Muun öljyn ja polttoaineiden aiheuttaman luontojalanjäljen osuus kunkin ekosysteemihaitan osalta on esitetty kuvassa 9.

4.5. Liikenteen polttoaineet

Liikenteen polttoaineisiin sisältyvät kunnan maantieteellisellä alueella tapahtuvan liikenteen polttoaineet. Liikenteen polttoaineet jakautuvat bensiiniin, dieseliin, maakaasuun, nestemäisiin biopolttoaineisiin (uusiutuva diesel) sekä kaasumaisiin biopolttoaineisiin (biokaasu).

Tiedot liikenteen polttoaineista on saatu VTT:n Lipasto-järjestelmän Liisa-mallista. Liikenteen polttoaineiden jakauma on peräisin Suomen maaraportista YK:n ilmastopöytäkirjalle (kuva 13).

Liikenteen polttoaineiden aiheuttaman luontojalanjäljen osuus kunkin ekosysteemihaikan osalta on esitetty kuvassa 9.

Kuva 13: Luontojalanjäljen laskennassa käytetty liikenteen polttoaineiden jakauma.

4.6. Rakentaminen

Rakentamisen luontojalanjäljen laskenta sisältää kunnan alueelle tarkastellun vuoden 2022 aikana rakennetut uudet rakennukset. Laskenta perustuu arvioon eri rakennusmateriaalien (puu, betoni, tiili, teräs) määristä.

Tiedot uusista rakennuksista, niiden käyttötarkoituksesta ja kerrosalasta on saatu Tilastokeskuksen tilastosta. Rakennustyyppikohtaiset arviot käytetyistä rakennusmateriaalien määristä perustuvat Sitowisen tuottamaan asiantuntija-arvioon, joka pohjautuu yrityksessä toteutettuihin todellisiin suunnittelutöihin. Rakennuskohtaiset erot ovat kuitenkin suuria, joten arviot sisältävät kuntatasolla tarkasteltuna merkittäviä epävarmuuksia, mutta tarjoavat laskennassa käsityksen luontojalanjäljen suuruusluokasta suhteessa muihin tarkasteltuihin kategorioihin. Arvio vuonna 2022 uusien rakennusten rakentamiseen käytetyistä rakennusmateriaaleista on esitetty taulukossa 5.

Uusien rakennusten rakentamisesta aiheutuneen luontojalanjäljen osuus kunkin ekosysteemihaikan osalta on esitetty kuvassa 9.

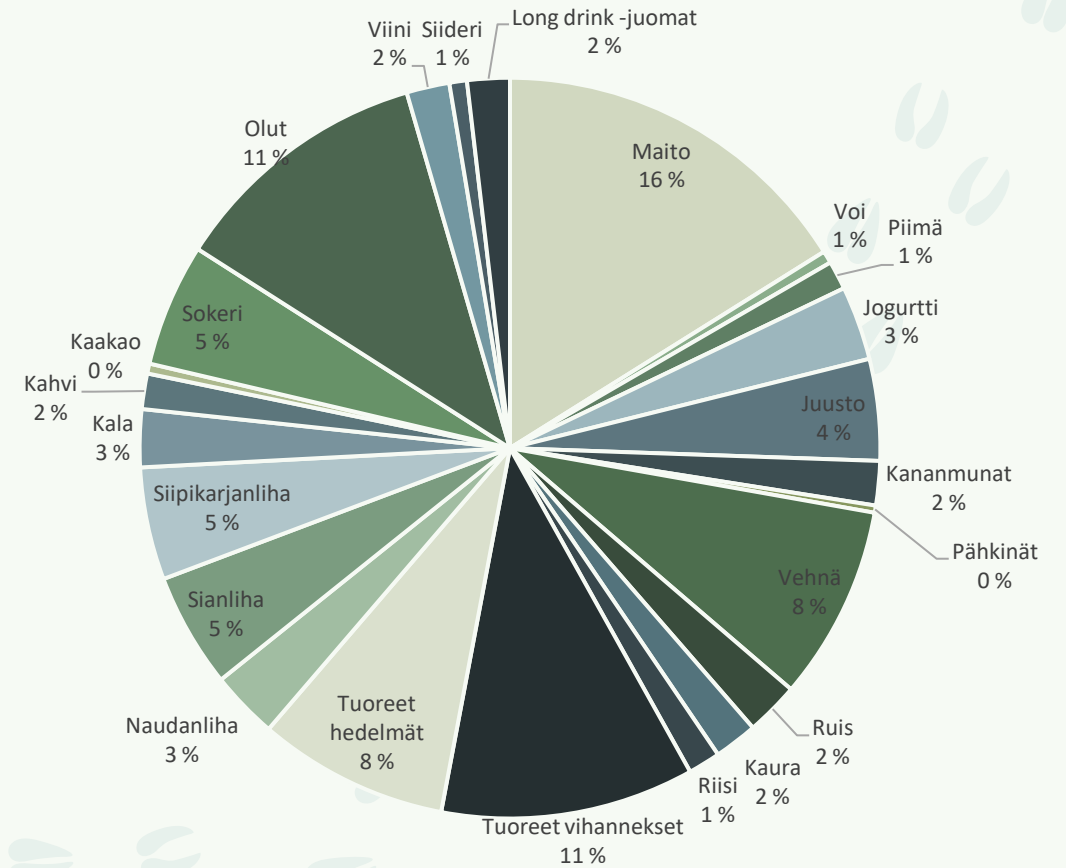
Taulukko 5: Arvio vuonna 2022 rakennettujen uusien rakennusten rakentamisessa käytettyjen rakennusmateriaalien määristä rakennustyypeittäin.

Rakennusmateriaali, kg	Betoni	Tiili	Teräs	Puu
Asuinrakennukset	585679500	8367350	4649209	11498931
Julkiset palvelurakennukset	20853700	609960	403138	1079371
Liike- ja toimistorakennukset	88957800	1294010	1270424	464501
Maatalousrakennukset ja eläinsuojat	0	0	0	0
Muut rakennukset	6480440	119860	68363	468991
Teollisuus- ja varastorakennukset	256484500	3864050	4951023	2491023
Vapaa-ajan asuinrakennukset	10200	170	136	6800
Yhteensä	958466140	14255400	11342293	16009617

4.7. Elintarvikkeet

Elintarvikkeet-kategoriaan sisältyvät kunnan alueella kulutetut elintarvikkeet. Laskenta pohjautuu Tilastokeskuksen tilastoon suomalaisten keskimääräisestä elintarvikkeiden kulutuksesta henkeä kohti vuodelta 2022. Suomalaisten elintarvikkeiden kulutuksen arvioidaan olevan hyvin samankaltainen koko maassa, joten keskiarvoa on hyödynnetty kaikkien kuntien osalta. Elintarvikkeiden kulutuksen jakautuminen elintarvikeryhmittäin on esitetty kuvassa 14.

Elintarvikkeiden luontojalanjäljen osuus kunkin ekosysteemihihaitan osalta on esitetty kuvassa 9. Luontojalanjälkivaikutus elintarvikeryhmittäin eri ekosysteemihihailtoille jaettuna on esitetty taulukossa 6.

Kuva 14: Luontojalanjäljen laskennassa käytetty elintarvikkeiden jakauma jaoteltuna painon (kg) mukaan.

Taulukko 6: Luontojalanjälkivaikutus elintarvikeryhmittäin eri ekosysteemihaioille jaettuna ja APOS –systeemimallilla mallinnettuna. (Taulukossa IM = ilmastomuutos, MV = makean veden, MES = meriekosysteemi, FK = fotokemiallinen, * = keskimääräinen lähestymistapa ** = marginaalinen lähestymistapa)

Elintarvikeryhmä	Paino	IM – MV eko- systeemit	IM – maaeko- systeemit	MV eko- toksisuus	MV rehev- öityminen	Maaperän stressi*	Maaperän stressi **	MES eko- toksisuus	MES rehe- vöityminen	FK otsonin muodos- tuminen	Maan happamoi- tuminen	Maanperän eko- toksisuus	Vesistressi
Maito	16,3 %	10,0 %	10,0 %	9,9 %	4,6 %	-53,3 %	-63,9 %	7,0 %	5,0 %	7,3 %	9,1 %	3,0 %	-44,2 %
Voi	0,5 %	1,4 %	1,4 %	2,2 %	0,8 %	-6,9 %	-15,7 %	1,3 %	0,7 %	1,0 %	1,3 %	0,4 %	-6,0 %
Piimä	1,3 %	1,5 %	1,5 %	2,2 %	0,8 %	-7,0 %	-16,1 %	1,3 %	0,7 %	1,0 %	1,4 %	0,4 %	-6,1 %
Jogurtti	3,3 %	2,3 %	2,3 %	3,3 %	1,4 %	-10,0 %	-22,2 %	2,3 %	1,0 %	1,8 %	2,2 %	0,7 %	-8,9 %
Juusto	4,5 %	20,9 %	20,9 %	26,4 %	10,8 %	-100,0 %	-234,0 %	18,0 %	9,4 %	14,7 %	19,2 %	5,7 %	-94,2 %
Kananmunat	1,9 %	1,0 %	1,0 %	0,5 %	0,6 %	0,2 %	1,8 %	0,7 %	1,0 %	0,5 %	1,2 %	0,3 %	2,0 %
Pähkinät	0,3 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,3 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,3 %	0,0 %	2,4 %
Vehnä	8,6 %	4,0 %	4,0 %	5,3 %	39,8 %	0,5 %	8,6 %	28,6 %	2,8 %	2,8 %	4,6 %	1,1 %	67,8 %
Ruis	2,4 %	0,6 %	0,6 %	1,1 %	0,6 %	23,4 %	85,2 %	0,6 %	1,4 %	0,5 %	0,8 %	0,3 %	9,5 %
Kaura	1,9 %	0,5 %	0,5 %	0,7 %	0,5 %	0,0 %	0,2 %	0,5 %	41,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,6 %
Riisi	1,4 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,5 %	0,1 %	1,3 %	0,4 %	0,5 %	0,2 %	0,5 %	0,1 %	31,8 %
Tuoreet vihannekset	11,2 %	1,4 %	1,4 %	2,9 %	2,6 %	0,0 %	3,6 %	1,8 %	1,2 %	2,3 %	2,8 %	9,4 %	32,5 %
Tuoreet hedelmät	8,4 %	0,5 %	0,5 %	2,1 %	3,3 %	0,6 %	28,2 %	1,0 %	1,1 %	0,5 %	0,6 %	0,5 %	73,8 %
Naudanliha	3,0 %	21,3 %	21,3 %	2,0 %	3,5 %	41,2 %	143,0 %	2,4 %	14,9 %	0,7 %	5,5 %	70,6 %	-1,8 %
Sianliha	5,1 %	16,7 %	16,7 %	20,2 %	11,5 %	4,1 %	59,9 %	18,9 %	7,2 %	14,4 %	17,9 %	3,8 %	-8,6 %
Siipikarja	5,0 %	5,1 %	5,1 %	2,5 %	3,2 %	0,9 %	9,3 %	3,5 %	5,1 %	2,4 %	6,0 %	1,3 %	10,2 %
Kala	2,5 %	2,7 %	2,7 %	1,1 %	0,2 %	0,0 %	0,6 %	1,5 %	0,0 %	45,8 %	16,7 %	0,1 %	-1,7 %
Kahvi	1,6 %	3,7 %	3,7 %	4,9 %	2,7 %	0,3 %	80,9 %	2,6 %	4,1 %	1,8 %	5,1 %	1,8 %	0,0 %
Kaakao	0,4 %	1,8 %	1,8 %	2,6 %	8,5 %	1,2 %	3,5 %	0,6 %	0,4 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	14,2 %
Sokeri	5,4 %	1,2 %	1,2 %	1,5 %	1,2 %	0,0 %	2,7 %	2,0 %	1,0 %	0,7 %	2,4 %	0,0 %	7,6 %
Olut	11,6 %	1,8 %	1,8 %	5,9 %	2,1 %	0,0 %	3,8 %	4,0 %	1,1 %	1,0 %	2,0 %	0,2 %	11,9 %
Siideri	0,8 %	0,1 %	0,1 %	0,4 %	0,1 %	0,0 %	1,0 %	0,2 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,6 %
Long drink –juomat	1,9 %	0,3 %	0,3 %	1,0 %	0,3 %	0,0 %	1,5 %	0,6 %	0,1 %	0,2 %	0,4 %	0,0 %	0,7 %
Lammas	0,1 %	0,3 %	0,3 %	0,1 %	0,1 %	4,8 %	15,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,8 %
Ohra	0,7 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %	0,3 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,0 %	5,1 %

5. Kuntaorganisaation hankintojen luontojalanjälki

Koko kaupungin alueen laskennan lisäksi luontojalanjälkeä tarkasteltiin myös kuntaorganisaation hankintojen osalta. Laskennan lähtötietona hyödynnettiin Valtiokonttorin ostolaskudataa. Käytetyn lähtötietodatan luonteen vuoksi hyödynnetty laskentamenetelmä eroaa alueellisessa laskennassa käytetystä menetelmästä. Kuntaorganisaation laskennan malli on rakennettu EXIOBASE 3.8.2 –tietokannalla ja vaikutustenarvioinnit on toteutettu Eco-Indicator 99 [9] ja CML-2001 [10] vaikutustenarviointimenetelmiä hyödyntäen.

Kuntaorganisaation luontojalanjälki sekä hiilijalanjälki on esitetty taulukossa 7. Luonnolle aiheutuvien haittavaikutusten maantieteellinen kohdentuminen toksisuuden sekä happamoitumisen ja rehevöitymisen yhteisvaikutusten osalta on esitetty kuvissa 15 ja 16. Haittojen maantieteellistä kohdentumista tarkasteltaessa on syytä ottaa huomioon, että EXIOBASE-tietokanta on vuodelta 2019, eli ajalta ennen koronapandemiaa ja Venäjän käynnistämää hyökkäyssotaa.

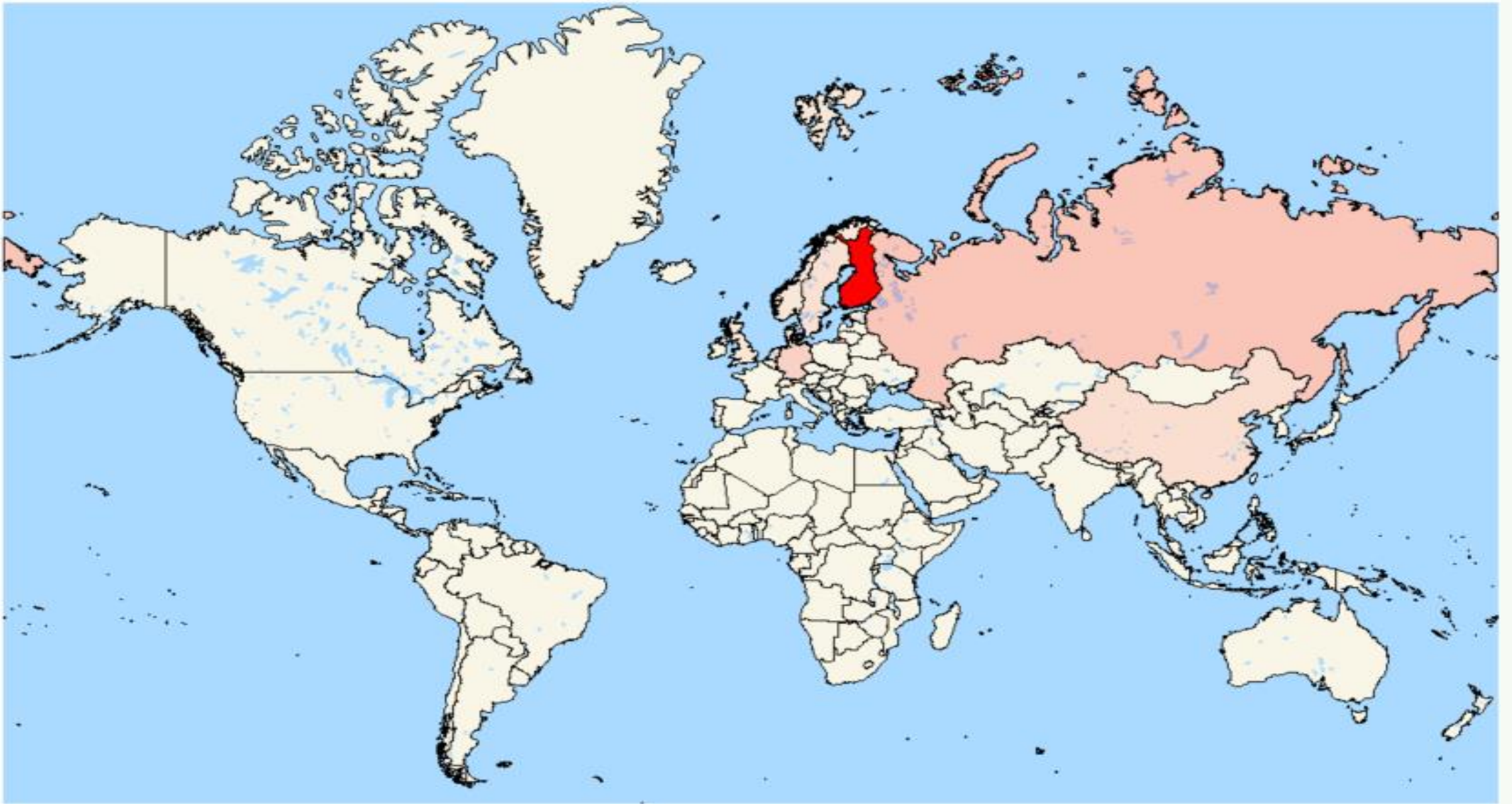
Laskenta sisältää merkittäviä epävarmuuksia johtuen sekä käytettävissä olevasta lähtötietodatasta että EXIOBASE-tietokannan tarjoamista elinkaariarvioinnin malleista. Lähtötietojen sekä EXIOBASE-tietokannan yhteensopivuutta ja arvion laatua on arvioitu laskettujen kategorioiden osalta taulukossa 8.

Taulukko 7: Kuntaorganisaation luontojalanjälki ja hiilijalanjälki vuonna 2022 ostolaskudataan perustuen.

	Vaikutus	Yksikkö
Toksisuuden aiheuttamat haitat ekosysteemien laadulle	7568234	PDF*m ² *yr
Happamoitumisen ja rehevöitymisen aiheuttamat haitat ekosysteemien laadulle	2085633	PDF*m ² *yr
Ilmastonmuutos (GWP100, CML 2001), kuntaorganisaatio	7,61E+07	kg CO ₂ eq.
Ilmastonmuutos (GWP100, IPCC 2021), kuntaorganisaatio	7,75E+07	kg CO ₂ eq.
Ilmastonmuutos (GWP100, IPCC 2021), alueellinen	1,38E+09	kg CO ₂ eq.
Kuntaorganisaation osuus alueellisista päästöistä (GWP100, IPCC 2021)	5,6	%

Kuva 15: Toksisuuden aiheuttamat haitat ekosysteemien laadulle ja haittojen maantieteellinen kohdentuminen.

Kuva 16: Happamoitumisen ja rehevöitymisen aiheuttamat haitat ekosysteemien laadulle ja haittojen maantieteellinen kohdentuminen.

Taulukko 8: Arvio laskennassa käytettyjen lähtötietojen sekä EXIOBASE-tietokannan tarjoaminen vaikutusarviointikerrointen yhteensopivuudesta ja laskentaan liittyvien epävarmuuksien tasosta.

Kulutushyödykeryhmä	Arvio laskentaan liittyvien epävarmuuksien tasosta	Kulutushyödykeryhmä	Arvio laskentaan liittyvien epävarmuuksien tasosta
Toimistopalvelut	○○○	Osuus verotuskustannuksiin	○
ICT-palvelut	○○○	Muut yhteistoimintaosuudet	○
Rahoitus- ja pankkipalvelut	○○○	Muut palvelut	○
Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi	○○○	Toimisto- ja koulutarvikkeet	○○
Posti- ja kuriiripalvelut	○○	Kirjallisuus	○○
Vakuutukset	○○○	Vaatteisto	○○○
Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	○	Lääkkeet	○
Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	○○○	Puhdistusaineet- ja tarvikkeet	○
Koneiden, kaluston ja laitteiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	○○	Vesi	○○○○
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	○○○	Kalusto	○○
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	○○○	Muu materiaali	○
Työvoiman vuokraus	○		
○ = Erittäin merkittäviä epävarmuuksia ○○○ = Epävarmuuksia ○○○○○ = Kohtalainen varmuustaso ○○ = Merkittäviä epävarmuuksia ○○○○ = Jonkin verran epävarmuuksia			

Lähdeluettelo

- [1] Luontopaneeli, 2019. Globaali arviointiraportti biodiversiteetistä ja ekosysteemipalveluista – Yhteenveto päättäjille. Saatavilla: <https://www.syke.fi/download/noname/%7B1FCCF1C5-8E06-4C84-9ABC-86FE2FF37444%7D/146458> (Viitattu toukokuu 2024)
- [2] Hyvärinen, E., Justén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s. Saatavilla: <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/lajien-monimuotoisuus/lajien-uhanalaisuuden-arviointi> (Viitattu toukokuu 2024)
- [3] Suomen virallinen tilasto (SVT): Kasvihuonekaasut [verkkojulkaisu]. Viiteajankohta: 2022. Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla: <https://stat.fi/julkaisu/cl8d190lnb47r0bvvg344apf0> (Viitattu 6.5.2024)
- [4] Sitra, 2023. Luontojalanjälki voidaan jo laskea – miten se tehdään? Saatavilla: <https://www.sitra.fi/artikkelit/luontojalanjalki-voidaan-jo-laskea/> (Viitattu toukokuu 2024)
- [5] Peura, M., El Geneidy, S., Pokkinen, K., Vainio, V., Kotiaho, J.S. 2023. Väliraportti: S-ryhmän luontojalanjälki. Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/86831> (Viitattu toukokuu 2024)
- [6] Ecoinvent support, Knowledge Base, System Models. Saatavilla: <https://support.ecoinvent.org/system-models> (Viitattu toukokuu 2024)
- [7] Earthster, IPCC 2021 impact categories. Saatavilla: <https://docs.earthster.org/en/articles/8529513-ipcc-2021-impact-categories> (Viitattu toukokuu 2024)
- [8] Verones, F., Huijbregts, M.A.J., et al. 2020. LC-IMPACT Version 1.0 – A spatially differentiated life cycle assessment approach. Saatavilla: https://lc-impact.eu/doc/LC-IMPACT_Overall_report_20201113.pdf (Viitattu toukokuu 2024)
- [9] Goedkoop, M., Spriensma, E., et al. 2001. The Eco-indicator 99 – A damage oriented method for Life Cycle Impact assessment. Saatavilla https://pre-sustainability.com/files/2013/10/EI99_methodology_v3.pdf (Viitattu toukokuu 2024)
- [10] CML - Department of Industrial Ecology. 2016. CML-IA Characterisation Factors. Saatavilla: <https://www.universiteitleiden.nl/en/research/research-output/science/cml-ia-characterisation-factors> (Viitattu toukokuu 2024)
- [11] LC-Impact, Methodology framework paper. Saatavilla: <https://lc-impact.eu/index.html> (Viitattu toukokuu 2024)
- [12] Serafini S. & Ciroth A. 2024. LC-Impact method documentation. Saatavilla: <https://nexus.openlca.org/ws/files/34734> (Viitattu toukokuu 2024)
- [13] Pokkinen, K., Kotiaho, J.S., Nieminen, E., Ollikainen, L., Peura, M., Pykäläinen, E., Savolainen, V., Tuunanen, S., Vainio, V., El Geneidy, S. 2024. Tampereen kaupungin hiili- ja luontojalanjälki. Saatavilla: https://www.tampere.fi/sites/default/files/2024-01/JYU_Reports_34.pdf (Viitattu toukokuu 2024)

Liite 1. Lähtötiedot ja lähteet

Taulukko 9: Laskennassa hyödynnetyt lähtötiedot ja niiden lähteet.

Lähtötiedot, alueellinen laskenta	Lähde
Kunnan alueella kulutettu sähköenergia	Energiateollisuus, Tilastot, Sähkötalastot, Sähkötuoatanto ja –käyttö Saatavilla: https://energia.fi/tilastot/sahkotilastot/sahkontuoatanto-ja-kaytto/ (Viitattu huhtikuu 2024)
Sähkötuoatannon jakauma	Energiateollisuus, Tilastot, Sähkötalastot, Sähkötuoatanto ja –käyttö Saatavilla: https://energia.fi/tilastot/sahkotilastot/sahkontuoatanto-ja-kaytto/ (Viitattu huhtikuu 2024)
Kunnan alueella kulutettu kaukolämpö	Energiateollisuus, Tilastot, Kaukolämpötalastot Saatavilla: https://energia.fi/tilastot/kaukolampotilastot/ (Viitattu huhtikuu 2024)
Kunnan alueella kulutetut erillislämmityksen polttoaineet (öljy, maakaasu, puu)	Kuntien ja kaupunkien päästölaskentapalvelu, CO2-raportti, https://www.sitowise.com/fi/co2-raportti (energiankulutustietoja ei ole julkaistu kootusti)
Kunnan alueella kulutettu muu öljy ja muut polttoaineet	Tilastokeskus, Polttonesteiden myynti kunnittain (ei julkinen tilasto) Suomen ympäristökeskus, Ympäristönsuojelun valvonnan sähköinen asiointijärjestelmä YLVA (ei julkinen tilasto)
Kunnan alueella kulutetut liikenteen polttoaineet	VTT, Lipasto, Liisa-malli Saatavilla: http://lipasto.vtt.fi/ (Viitattu tammikuu 2024)
Liikenteen polttoaineiden jakautuminen bensiiniin, dieseliin, maakaasuun sekä biopolttoaineisiin	United Nations, Finland National Inventory Report (NIR) 2023 Saatavilla: https://unfccc.int/documents/627718 (Viitattu huhtikuu 2024)
Kunnan alueella rakennetut uudet rakennukset	Tilastokeskus, Rakennusdata 2022 (ei julkinen tilasto)
Kunnan alueella kulutetut elintarvikkeet	Tilastokeskus, Hinnat ja kulutus, Elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti Saatavilla: https://stat.fi/tup/suoluk/suoluk_hinnat.html#kulutustietoja-asukasta-kohti (Viitattu huhtikuu 2024)
Lähtötiedot, kuntaorganisaation laskenta	Lähde
Kuntaorganisaation hankinnat	Valtiokonttori, Tutkihallintoa.fi, Kuntien ja kuntayhtymien talous, Kunnan ja kuntayhtymän neljännesvuosiraportointi Saatavilla: https://www.tutkihallintoa.fi/kunnat/kuntien-ja-kuntayhtymien-talous/kunnan-ja-kuntayhtymän-neljännesvuosiraportointi/kknr-2022q1-raportti-korjatuista-tiedoista/ (Viitattu huhtikuu 2024)

Liite 2. Lyhyt ja pitkä aikaväli (LC-Impact)

Taulukko 10: Kaikki vaikutukset, lyhyt ja pitkä aikaväli. Laskentaan sisällytetyt vaikutukset ja mallinnuksen aikaväli. Käännetty taulukko LC-Impact 1.3 [11].

Vaikutusluokka	Sisällytetyt vaikutukset	
	Lyhyt aikaväli (100* vuotta), kaikki vaikutukset	Pitkä aikaväli (≥ 1000* vuotta) , kaikki vaikutukset
Ilmastonmuutos – makean veden ekosysteemit	Vaikutukset kaloille 42° leveyspiirin alapuolella	Vaikutukset kaloille 42° leveyspiirin alapuolella
Ilmastonmuutos - maaekosysteemit	Kaikki lajit sisällytetty	Kaikki lajit sisällytetty
Makean veden ekotoksisuus	Myrkyllisille kemikaaleille makeassa vedessä altistuneiden osuus	Myrkyllisille kemikaaleille makeassa vedessä altistuneiden osuus. *Aikaväli: loputon.
Makean veden rehevöityminen	Kalalajien määrän väheneminen fosforipäästöjen vuoksi veteen	Kalalajien määrän väheneminen fosforipäästöjen vuoksi veteen. *Aikaväli: ei merkityksellinen.
Maaperän stressi (käyttö)	Kuuden maankäyttötyypin käyttö. *Aikaväli: ei merkityksellinen.	Kuuden maankäyttötyypin käyttö. *Aikaväli: ei merkityksellinen.
Maaperän stressi (muutos)	Kuuden maankäyttötyypin muutos	Kuuden maankäyttötyypin muutos. *Aikaväli: jopa 1200 vuotta ekosysteemistä riippuen.
Meriekosysteemien ekotoksisuus	Myrkyllisille kemikaaleille merivedessä altistuneiden osuus	Myrkyllisille kemikaaleille merivedessä altistuneiden osuus. *Aikaväli: loputon.
Meriekosysteemien rehevöityminen	Hypoksiasta johtuva merieläinlajien rikkauden väheneminen liuenneen epäorgaanisen typen (DIN) päästöjen vuoksi. *Aikaväli: ei merkityksellinen.	Hypoksiasta johtuva merieläinlajien rikkauden väheneminen liuenneen epäorgaanisen typen (DIN) päästöjen vuoksi. *Aikaväli: ei merkityksellinen.
Fotokemiallinen otsonin muodostuminen - maaekosysteemit	Metsä- ja niittykasvilajien tuottavuuden menetys. *Aikaväli: ei merkityksellinen.	Metsä- ja niittykasvilajien tuottavuuden menetys. *Aikaväli: ei merkityksellinen.
Maan happamoituminen	Kasvilajien rikkauden väheneminen typpi ja rikkipäästöjen vuoksi. *Aikaväli: ei merkityksellinen.	Kasvilajien rikkauden väheneminen typpi ja rikkipäästöjen vuoksi. *Aikaväli: ei merkityksellinen.
Maanperän ekotoksisuus	Myrkyllisille kemikaaleille maaperässä altistuneiden osuus	Myrkyllisille kemikaaleille maaperässä altistuneiden osuus. *Aikaväli: loputon.
Vesistressi	Pinta- ja pohjaveden kulutuksen vaikutukset kosteikkoihin. *Aikaväli: ei merkityksellinen.	Pinta- ja pohjaveden kulutuksen vaikutukset kosteikkoihin. *Aikaväli: ei merkityksellinen.

Liite 3. Luontojalanjäljen yksiköt ja määritelmät

Taulukko 11: Luontojalanjäljen alueellisen laskennan tuloksissa käytetyt yksiköt ja niiden määritelmät LC-Impact menetelmän mukaisesti [12].

Vaikutusluokka	Vertailuyksikkö	Suojelun alue
Ilmastonmuutos – makean veden ekosysteemit	PDF*v/kg	Ekosysteemin laatu
Ilmastonmuutos - maaekosysteemit	PDF*/kg	Ekosysteemin laatu
Makean veden ekotoksisuus	PDF*m3 *d/kg	Ekosysteemin laatu
Makean veden rehevöityminen	PDF*y/kg	Ekosysteemin laatu
Maaperän stressi (käyttö)	PDF-eq*y/m2*a (pinta-alan käyttö virtaukset) PDF-ep*y/m2 (pinta-alan muutos virtaukset)	Ekosysteemin laatu
Maaperän stressi (muutos)	PDF-eq*y/m2*a (pinta-alan käyttö virtaukset) PDF-ep*y/m2 (pinta-alan muutos virtaukset)	Ekosysteemin laatu
Meriekosysteemien ekotoksisuus	PDF*m3 *d/kg	Ekosysteemin laatu
Meriekosysteemien rehevöityminen	PDF*y/kg	Ekosysteemin laatu
Fotokemiallinen otsonin muodostuminen - maaekosysteemit	PDF*y/kg	Ekosysteemin laatu
Maan happamoituminen	PDF*y/kg	Ekosysteemin laatu
Maanperän ekotoksisuus	PDF*m3 *d/kg	Ekosysteemin laatu
Vesistressi	PDF*y/kg	Ekosysteemin laatu
Vertailuyksiköt ovat seuraavat: - PDF*vuosi: Mahdollisesti kadonnut osuus lajeista yhden vuoden aikana - PDF*m3*d: Mahdollisesti kadonnut lajien osuus kuutiometrissä yhden päivän aikana		

Liite 4. Laskentatulosten vertailutaulukko

Taulukko 12: Luontojalanjälkihankkeen 13 kunnan asukaslukuun suhteutetun luontojalanjäljen minimi ja maksimiarvot sekä keskiarvot eri ekosysteemihaitoille .

Ekosysteemihaitta	Yksikkö	Lyhyt aikaväli (100 vuotta)						Pitkä aikaväli (≥ 1000 vuotta)					
		Cut-off			APOS			Cut-off			APOS		
		Min.	Max.	Ka.	Min.	Max.	Ka.	Min.	Max.	Ka.	Min.	Max.	Ka.
Ilmastomuutos – makean veden ekosysteemit	PDF*y	2.34E-12	7.51E-12	3.76E-12	2.40E-12	7.79E-12	3.97E-12	1.62E-11	5.76E-11	2.74E-11	1.68E-11	5.98E-11	2.90E-11
Ilmastomuutos - maaekosysteemit	PDF*y	7.53E-12	2.415E-11	1.21E-11	7.73E-12	2.51E-11	1.28E-11	5.24E-11	1.86E-10	8.82E-11	5.42E-11	1.93E-10	9.35E-11
Makean veden ekotoksisuus	PDF*m3*d	177340.3	395064.93	235214.2	1.86E+05	7.72E+05	3.49E+05	1.95E+05	4.34E+05	2.58E+05	2.05E+05	8.50E+05	3.84E+05
Makean veden rehevöityminen	PDF*y	2.48E-13	1.193E-12	4.01E-13	2.73E-13	1.23E-12	4.39E-13	2.48E-13	1.19E-12	4.01E-13	2.73E-13	1.23E-12	4.39E-13
Maaperän stressi (keskimääräinen lähestymistapa)	PDF-eq*y	-4.58E-13	5.668E-12	1.05E-12	-2.85E-13	5.78E-12	1.20E-12	-4.54E-12	1.36E-11	-3.26E-13	-4.11E-12	1.39E-11	5.34E-14
Maaperän stressi (marginaalinen lähestymistapa)	PDF-eq*y	3.61E-11	2.139E-10	1.03E-10	4.50E-11	2.18E-10	1.07E-10	2.07E-11	2.45E-10	9.79E-11	3.05E-11	2.50E-10	1.03E-10
Meriekosysteemien ekotoksisuus	PDF*m3*d	7537334	36323996	16333328	7.86E+06	3.76E+07	1.74E+07	2.70E+08	2.48E+09	7.63E+08	2.14E+08	2.52E+09	8.34E+08
Meriekosysteemien rehevöityminen	PDF*y	4.35E-14	8.894E-14	5.31E-14	5.75E-14	2.48E-13	1.02E-13	4.35E-14	8.89E-14	5.31E-14	5.75E-14	2.48E-13	1.02E-13
Fotokemiallinen otsonin muodostuminen - maaekosysteemit	PDF*y	4.53E-15	1.3E-14	7.31E-15	4.47E-15	1.30E-14	7.34E-15	4.53E-15	1.30E-14	7.31E-15	4.47E-15	1.30E-14	7.34E-15
Maan happamoituminen	PDF*y	3.02E-13	1.084E-12	4.99E-13	3.10E-13	1.08E-12	4.93E-13	3.02E-13	1.08E-12	4.99E-13	3.10E-13	1.08E-12	4.93E-13
Maanperän ekotoksisuus	PDF*m3*d	450.9881	574.50227	487.855	4.53E+02	5.76E+02	4.96E+02	4.57E+04	1.47E+05	8.21E+04	4.74E+04	1.54E+05	8.86E+04
Vesistressi	PDF*y	-9.34E-13	-1.14E-13	-3.58E-13	-9.87E-13	-9.33E-15	-3.38E-13	-9.34E-13	-1.14E-13	-3.58E-13	-9.87E-13	-9.33E-15	-3.38E-13

Liite 5. Oletukset ja epävarmuudet

Taulukko 13: Luontojalanjäljen laskennan kannalta merkittävimpiä oletuksia ja epävarmuuksia kategorioittain.

Kategoria	Oletus ja/tai epävarmuus
Sähkö	Aurinkopaneeleilla tuotettu sähkö on mallinnettu eurooppalaisen keskiverto datan perusteella. Muiden tuotantomuotojen osalta mallinnetut prosessit ovat Suomi kohtaisia.
Kaukolämpö	- Kaukolämmön tuotannossa käytettyjen polttoaineiden osalta noin 30 prosenttia on mallinnettu eurooppalaisen keskiarvo datan perusteella ja loput noin kaksi kolmasosaa polttoaineista Suomi-kohtaisilla prosesseilla. - Puu ja bio-pohjaisista energialähteistä osa on mallinnettu puun polttona, sillä Ecoinvent-tietokanta ei tarjoa esimerkiksi kuorelle soveltuvaa prosessia.
Erillislämmitys	Kaikki erillislämmityksen prosessit (lämmitysöljy, maakaasu, puu) on mallinnettu eurooppalaisen keskiarvo datan perusteella.
Muu öljy ja polttoaineet	Suurin osa ”muu öljy ja polttoaineet” -kategorian prosesseista on mallinnettu eurooppalaisen keskiarvo datan perusteella.
Liikenteen polttoaineet	- Kaikki liikenteen polttoaineprosessit on mallinnettu eurooppalaisen keskiarvo datan perusteella. - Nestemäiset biopolttoaineet on mallinnettu FAME (Fatty Acid Methyl Ester) –polttoaineena, sillä Ecoinventin-tietokanta ei tarjoa muita biopolttoaineen prosesseja.
Rakentaminen	- Rakentamisen vaikutukset on mallinnettu ainoastaan betonin, teräksen, puun ja tiilen osalta. - Materiaalien kulutus rakennustyypeittäin ja päärakennusmateriaaleittain rakennettua kerrosalaa (m²) kohden perustuu Sitowisen suunnittelemien rakennusten pohjalta luodulle keskiarvotiedolle. Rakennusten, joille ei ollut tiedossa käyttötarkoitusta, laskenta perustuu edellä mainittujen tietojen pohjalta johdettuihin oletuksiin. - Rakennuksen päämateriaalityyppi ”muu materiaali” on jätetty kokonaan pois laskennasta. - Rakennusten viemän pinta-alan vaikutuksia ei ole arvioitu.
Elintarvikkeet	- Osa elintarvikeryhmittäisistä prosesseista on mallinnettu maakohtaisesti suurimman tuottajamaan perusteella, kuten esim. kaikki appelsiinit on mallinnettu Espanja-kohtaisella prosessilla. - Osa käytetyistä prosesseista eri elintarvikkeille perustuu laajemman alueen keskiarvo dataan esim. eurooppalainen keskiarvo.
Yhteiset	- Yksikkömuunnokset (jos niitä on tarvinnut tehdä) on lähtökohtaisesti pyritty tekemään energialähteiden osalta Tilastokeskuksen polttoaineluokituksen mukaan. - Osa prosesseista on muokattu aluekohtaisiksi, jotta LC-Impactin maakohtaiset maanmuutos kertoimia on pystytty hyödyntämään. Esimerkiksi ”Europe without Switzerland” -> ”Europe”.

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaa laskee luontojalanjälkensä	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Sitra julkaisi kesäkuussa 2025 selvityksen¹, jossa kuvataan käytännöllinen menetelmä luontojalanjäljen mittaamiseen hiilijalanjäljen tapaan. Laskenta perustuu luontoekvivalenttiin (BDe), etenee neljässä vaiheessa ja on sovellettavissa myös kunnille. Vantaa on jo asettanut kunnianhimoisen tavoitteen olla luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä. Kaupunki toteuttaa merkittävien luontoalueiden luontoselvityksiä ja toimintasuunnitelmia, mutta seuraava vaikuttava askel on systemaattinen luontojalanjäljen laskenta ja sen kytkeminen talous- ja hankintapäätöksiin. Esimerkkejä löytyy jo muista kaupungeista: Tampere on laskenut kaupunkiorganisaationsa luontojalanjäljen, ja Espoo on käynnistänyt oman luontojalanjälkihankkeensa. Vantaa voi hyödyntää näiden kokemuksia ja hyödyntää Sitran sekä Jyväskylän yliopiston kehittämää menetelmää. Luontojalanjäljen laskenta tekee näkyväksi kaupungin toiminnan ja hankintojen luontovaikutukset myös arvoketuissa. Se antaa työkalun kohdistaa toimenpiteet sinne, missä haitat ovat suurimmat ja missä toimilla voidaan saada merkittävin positiivinen vaikutus. Laskenta vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa ja tukee suoraan Vantaan tavoitetta olla luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaa: 1. käynnistää oman luontojalanjäljen laskennan, 2. raportoi tulokset valtuustolle vuosittain hiilijalanjäljen rinnalla, ja	<u>Aloitteen tekijät:</u> Eva Tawasoli <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset:</u> 1. Gashaw Bibani 2. Elina Nykyri 3. Chau Nguyen 4. Jenni Karemo 5. Minttu Sillanpää 6. Heidi Blomberg 7. Tia Seppänen 8. Tuire Kaimio 9. Sirpa Siru Kauppinen 10. Reija Friman 11. Tiina Tuomela 12. Tuomas Vanhanen 13. Loviisa Kaartokallio 14. Funda Demiri 15. Eve Rämö 16. Anni Juulia Tuomainen 17. Antero Eerola

3. käyttää tietoa kaupungin strategian, talousarvion ja hankintojen suunnittelussa. Työ voidaan toteuttaa vaiheittain: esimerkiksi ensin rajatulla pilotilla ja sen jälkeen laajentaa koko kaupungin toimintaan. Näin Vantaasta voi tulla Suomen edelläkävijä, joka tekee päätöksiä luontoposiitiivisesti ja tietoon perustuen. <i>Lähde: Suomalaisten luontojalanjälki</i> https://www.sitra.fi/julkaisut/suomalaisten-luontojalanjalki/#menetelmat Vantaa, 25.8.2025	18. Vaula Norrena 19. Emily Strohm 20. Karita Snellman 21. Pekka Rautio